

14			
	7.		

		,
		4

ספר התורה

THE

PENTATEUCH.

תורת האלחים

חומש שלישי

כולל

ספר ויקרא

הוגה מאתי הקטן

יצחק בן אורי ז"ל ן' אליעזר

פה פילארילפיא

בבית וברפום של הגביר קנגו שרמן

במצות המסדר

בשנת תורה צוה לנו משה לפק

THE LAW OF GOD.

VOLUME THIRD,

CONTAINING

THE BOOK OF LEVITICUS.

EDITED,

AND WITH FORMER TRANSLATIONS DILIGENTLY COMPARED AND REVISED,

BY ISAAC LEESER.

PHILADELPHIA:
PRINTED BY C. SHERMAN,
FOR THE EDITOR,
5605.

Entered, according to the Act of Congress, in the year 1845, By Isaac Leeser,

11. the Clerk's Office of the District Court for the Eastern District of Pennsylvania.

ספר ויקרא

שלישי לתורת אלהים

יקיף משהוקם המשכן בשנה השנית באחר לחדש הראשון עד אחר לחרש השני חדש ימים

THE LAW OF GOD.

VOL. III.

THE BOOK OF LEVITICUS.

ספר ויקרא

הסופר אחר שהשלים כ' שמות יניח ד' שטות פנויות ויתחיל לכתוב כ' ויקרא בתחלת השטה החמשית ככתוב בתחלת ספר שמות

THE BOOK OF LEVITICUS.

VAYIKRAH.
CHAP. I.

1. And the Lord called unto Moses, and spoke unto him out of the tabernacle of the congregation, saying, 2. Speak unto the children of Israel, and say unto them, If any one of you bring an offering unto the Lord, of the cattle, even of the herd, or of the flock shall ye bring your offering. 3. If his offering be a burnt sacrifice of the herd, let him offer a male without blemish: unto the door of the tabernacle of the congregation shall he bring it, that it may be favourably received for him before the Lord. 4. And he shall lay his hand upon the head of the burnt offering; and it

ַ וְנְרְצֶרֵה לְוֹ לְכַפֵּר עָבֶּיו: וְשָׁחֵט אֶרִג־בֵּן הַבְּּלֵר אָשֶרֵּה לְּוֹ לְכַפֵּר עָבֶּיו: וְשָׁחֵט אֶרִג־בָּן הַבְּנְיִבוֹ אֶרִג־ עְלְּבְּנֵי יְרִעָּה וְּהִקְּרִיכוּ בְּנֵי אַרְיַרוּ הַבְּּוֹנִים אֶרִג־בּן הַבְּּנְיִם אֶרִּגּים אָשֶרִי בְּיִּ

ה פֶּרַתח אָלֶל מוֹעֵר: וְרִהְפְּשִׁיט אֶת־הָעֹלֶרה וְנִתַּח קּ קר אֹהָה לְנְהָחֶיה: וְנָרְנוּ בְּנֵי אַהַרָן הַכּהָן אֵשׁ עַל־

אַרְרֹלְי בְּנְיְלֵּי צֵצִים עַל־רָזְאֵשׁ וְעֶרְכֹּוּ בְּנֵיְ אַרְרֹן הַכָּהְנִים אָת הַנְּתָחִים אֶת־הָרְאשׁ (אֶת־ הַבֶּּרֵר עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־רָזְאֵשׁ אֲשֶׁר עַלְּי

י הַמּוְבֵּחַ: וְּלְרְבָּוֹ וּכְרָעָיו יִרְחַץ בַּמֵּיִם וְהִקְּטִּיר הַכּהַן אֶת־הַכּל הַמִּוְבַּחָרו עלֶה אִשֵּׁח בִיחַ־נִיחָוֹחַ הַכּהַן אֶת־הַכּל הַמִּוְבַּחָרו עלֶה אִשֵּׁח בִיחַ־נִיחְוֹחַ

יה לְיהֹוֶה: ס וְאָם־מֶּן־הַצֹּאֹן 10 בִּיהֹוֶה:

אָפִּנָּח לִפְנִי יִחוֹלֶח וְזְרֵלְוּ בְּנֵי אַחָּלֹן הַבְּנְּזְיֵם אֹרוֹ עַל יָבֶךְ הַפְּזְבֵּח יִי קּרִיבֶנּוּ : וְשָׁחַׁט אֹרֹוּ עַל יָבֶךְ הַבְּנְּזְבֵּח יִנְּרִ קּרִבְּנִי מִן-הַבְּשָּבֵּים אָוֹ מִן-הָאָיִם לְעֹלֶּרוּ זְבָּרְ

יי אֶרֹת־דָּמֶוֹ עֵעל־הַמִּוֹּבֶּחַ סְבְיב: וְנִתַּחַ אֹתוֹ לִנְּרְדָּחְיוּ וְאֶרִר־רֹאשׁוֹ וְאֶת־פִּרְרֵוֹ וְעָרַךְ רַהַכּהֵוֹ אֹתְּם עַל־

13 בְּעצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַפּוְבֵּח: וְהַקּרֶב וְהַכְּרָעִים יִרְחַץ בַּמָּים וְהִקְרִיב הַכּהַן אֶת־הַכּלֹ וְהַקְטִיר הַפִּוְבֵּחָה עַלֵּה הׁוּא אִשֵּׁה בֵיחַ נִיחְחַ לֵיהוָה: פ שני

רים פורה, על הי לורה לור ליהול והלכיב פור ¹⁴

shall be accepted for him to make atonement for him. 5. And he shall kill the bullock before the Lord: and the sons of Aaron the priests shall bring near the blood, and they shall sprinkle the blood round about upon the altar that is by the door of the tabernacle of the congregation. 6. And he shall flay the burnt offering, and cut it into its pieces. 7. And the sons of Aaron the priest shall put fire upon the altar, and lay the wood in order upon the fire; 8. And the sons of Aaron the priests shall lay in order the parts, the head, and the fat, upon the wood that is on the fire which is upon the altar: 9. But its inwards and its legs shall he wash in water; and the priest shall burn the whole on the altar, as a burnt sacrifice, an offering made by fire, of a sweet sayour unto the Lord.

- 10. And if his offering be of the flocks, of the sheep, or of the goats, for a burnt sacrifice, then shall he offer a male without blemish as the same. 11. And he shall kill it on the side of the altar, northward, before the Lord; and the sons of Aaron the priests shall sprinkle its blood upon the altar round about. 12. And he shall cut it into its pieces, with its head and its fat; and the priest shall lay them in order on the wood that is on the fire which is upon the altar: 13. But the inwards and the legs he shall wash with water; and the priests shall bring near the whole, and burn it upon the altar; it is a burnt sacrifice, an offering made by fire, of a sweet savour unto the Lord.*
- 14. And if of fowls be the burnt sacrifice for his offering to the Lord, then shall he bring his offering of turtledoves,
- a Some translate שוא with "midriffe;" but the word itself being of rare occurrence is not of a decided signification.
- ^b All the sacrifices called "most holy," required to be slain on the north side of the altar of burnt sacrifices; these are the burnt, sin, trespass, and national peace offerings.

15 הַתְּרִים אָוֹ מִן־בְּגֵי הַיוֹנָה אֶת־קָרְבָּנְוֹ : וְהִקְרִיבְוֹ הַכהַן אֶל-הַמּוְבָּהַ וּמְלַלְ אֶרת-ראשׁוּ וְהִקּקְטִיר הַפּוְבֶּחָרה וְנִמְצָה דָמֹוֹ עַרֹל מִיר הַפּוְבָחַ: וְהַכִּיר ָאֶת־מֶרְאָתֻוֹ בְּנְצָתָהֹ וְהִשְׁלִיךְ אֹתָה אֵצֶל הַפִּוְבֶּתַוֹ 17 לַּדְמָח אֶל־מְקוֹם הַדְּשֶׁן: וְשִׁלַע אֹתְוֹ בִכְנָפִיוֹ לְא יַבְדִּיל וְחָקְטִּיר אֹתַוֹ הַכֹּהֵן הַפִּוְבֶּׁחָה עַל־הָעֵצִים אַשֶּׁר עַל־הָאָשׁ עלֵה הֹוּא אִשֶּׁה הֵיחַ נִיחְחַ לִיהנָה: 4 וְנָבֶשׁ בִי־תַקְרִּיב קַרְבַּן D ַ פִּנְחָה לֵיהוָה סְּלֶּת יִהְיֵה בְּרְבָּגְוֹ וְיַצַּקְ עַלֶּיהָ שֶּׁמֶן ּ וְנָתַן עָלֶיהָ לְבֹנָה: וָהֶבִיאָה אֶל־בְּנֵי אַהֲרֹן הַכְּהַנִּים וָקְמֵץ מִשָּׁם מְרֵא קְמְצוֹ מִסְרְלְתָהוֹ וּמִשַּׁמְנְּה אַר־ כָל־לְבְנָתָה וְהִקְשִׂיר הַכוּהֵן אֶרת־אַוְבֶרָרָה ַ הַפּּוְבֵּׁחָה אִשָּׁה בִיחַ נִיחָחַ לֵיחֹוָה: וְהַנּוֹהֶבֶרֹת מִן־ יהַפִּנְּחָׁה רָאֲהַרָן וּרְבָנְגִי קרָשׁ קַרְשִׁים מֵאשׁי וָבֶי תַּקְרֶב קָרְבַּן מִנְחָה : יהוָה: 4 D מַאַפָּה תַנְוּר סָבֶּלת חַלְּוֹרת מַצוֹת בְּלוּלְת בַשֶּׁמֶן ירָקיבֵןי מַצְוֹת מְשֶׁחֵים בַּשֶּׁמֶן : ⁵ וַאָם־ D מּנְחָרוּ זַערַ-בוּמַּוֹדַבּרוּ לַנְבֹּנְינֵי מְלָת בְּרַזִּילֵיף בַשֶּׁמֶן מַצָּה תַהְיֶּה: פָּתַוֹת אֹנְהֹ פִּתִּים וְיַצֵּקְתָּה עַלֶּיהָ שֶׁמֶן מִנְחָה הָוֹא: ס שׁלישׁי וְאָם־ מִנְחַת מַרְחֶשֶׁת קַרְבָּנֶגָךְ פְלֶּרִז בַּשֶּׁמֶן הַזָּעָשֶׂה:

or of young pigeons. 15. And the priest shall bring it near unto the altar, and pinch off its head, and burn it on the altar; and the blood thereof shall be wrung out on the wall of the altar. 16. And he shall remove its crop with its feathers, and east it beside the altar on the east part, at the place of the ashes. 17. And he shall cleave it by the wings thereof, but shall not divide it asunder; and the priest shall burn it upon the altar, upon the wood that is upon the fire: it is a burnt sacrifice, an offering made by fire, of a sweet savour unto the Lord.

- CHAP. II. And when any person should offer a meat offering unto the Lord, then shall his offering be of fine flour; and he shall pour upon it oil, and put thereon frankincense: 2. And he shall bring it to one of the sons of Aaron the priest; and he shall take therefrom his handful of its flour, and of its oil, with all its frankincense; and the priest shall burn the memorial of it upon the altar, as an offering made by fire, of a sweet savour unto the Lord: 3. And what is left of the meat offering shall belong to Aaron and to his sons: it is a most holy thing, from the fire offerings of the Lord.
- 4. And if thou bring an oblation of a meat offering baked in the oven, it shall be of fine flour, unleavened cakes mingled with oil, or unleavened wafers anointed with oil.
- 5. And if thy oblation be a meat offering baked in a pan, it shall be made of fine flour mingled with oil unleavened.6. Thou shalt break it in pieces, and pour thereon oil; it is a meat offering.*
- 7. And if thy oblation be a meat offering baked in the deep pan, it shall be made of fine flour with oil. 8. And
- a The term הקיב has been for the most part rendered in this version with "to bring near," that is to the a'tar where all sacrificial rites were performed; and when simply rendered with "bring," it has the

וְהַבֵּארָת אֶת־הַפִּנְחָׁה אֲשֶׁר וֵעשֶׂה מֵאֵלֶּה לַיהוְהַ וַהַקְרִיבָּהֹ אֶלֹ־הַיכֹהֵן וְהַנִּישָׁה אֶלֹּהַמִּוְבֵּחַ : וַהֶּרִים הַכֹּהֵן מִן־הַמִּנְחָה אֵת־אַזְבֵּרָרְה וְהִקְמִיר 10 רַבְּמִּוְבֶּחָה אִשֵּׁה בֵיחַ נִיחָת בַיִּיהנָה : וְהַנּוֹמֶּעֶרִתֹּ מו־הַפִּנְחָה לְאַהַרוּ וּלְבָנֵיִו קְדֶשׁ קְדָשִׁים מִאשֵׁי יו יְדוּנֶדוֹ: כָל־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר הַקְרִיבוּ לֵיהוָה לְא הַעשֶה חָמֵץ כִי כָל־שָארֹ וְכָל־דְּבַּשׁ לְא־תַּקְמַירוּ ים מָפֶנוּ אִשֶּׁה בַּיִיהוָה : קְרְבַּן רֵאשׁיִרת תַּקְרָיבוּ אֹהֶם לַיהוָהָ וְאֶל־הַמִּזְבֶּחַ לֹא־יָגַעלוּ לְבֵיחַ נִיקְחַ: 13 וְכָל־כָּןְרַבֵּן מִנְחָרִיְהְ בַּמֵּלֵח הִזִמְלָח וֹלָא תַשְׁבִּירוּ שֶּלַח בְרֵית אֱלֹהֶּיךְ מֵאַל מִנְחָתֶךְ עַל כְּלֹּקְרְבָּנְךְ 14 הַקרֵיב מֵלַח: ראם-תַּקְרֶיב מִנְחַרת בִּכוּרָים לֵיהוְיֶה אָבִּיב קַלְוּי בָּאֵשׁ בּרֶשֶׁל הַקְלִיב אָת מִנְחַרת בִכּוּבֶיך: וְנָתַהַ, 15 י עֶבֶּיוּדָל שֶׁמֶן וְשַׁמְתָּ עָלֶיהָ לְבֹנָגָה מִנְחָה הָוּא 16 וְהַקְשִּׁיר הַכֹבֵוֹן אֶת־אַזְּבְרֶרֹהָה מִגְרְשָׁה וּמִשַּמְנְּה ַאַל כָל־לְבְנָתָה אִּשֶׁה לֵיהוָה: Þ ליאם־זֹבֹם שָׁבַּמִים לַרְבֹּנֹוּ אֹם מוֹ-בּבּּנֹר הוּא בּן וֹאם בּיבּבּוֹר הוּא פַקְלִיב אִם־זָבֶרֹ אִם־נְקַבָּה תָּמִים יַקְרִיבֶגָּוּ לְפְגֵי ּיְהוָה: וְסָמַךְ יָרוֹ עַלֹּ־רָאשׁ קַרְבָנוֹ וּשְׁחָשׁוֹ בֶּרַתח

אַהָל מוֹעֶר וָזֶרְלֹּוּ בְּנִי אַהָרוֹ הַכְּהָנִים אֶת־הַדֶּם

thou shalt bring the meat offering, which shall be made of these things unto the Lord; and the offerer shall present it unto the priest, who shall bring it near unto the altar. 9. And the priest shall take from the meat offering its memorial, and shall burn it upon the altar: it is an offering made by fire, of a sweet savour unto the Lord. 10. And that which is left of the meat offering shall belong to Aaron and his sons: it is a most holy thing from the fire offerings of the LORD. 11. No meat offering, which ye shall bring unto the Lord, shall be prepared leavened; for of what is leaven or of honey, ye shall not sacrifice any offering made by fire unto the Lord. 12. As an oblation of the firstfruits shall ve offer them unto the Lorp; but on the altar shall they not come for a sweet savour. 13. And every oblation of thy meat offering shalt thou season with salt; and thou shalt not suffer the salt, the covenant of thy God, to be lacking from thy meat offering: with all thy offerings thou shalt offer salt.

- 14. And if thou offer a meat offering of the firstfruits unto the Lord, of ripe ears of corn dried by the fire, of pounded corn out of full ears, shalt thou offer the meat offering of thy firstfruits. 15. And thou shalt put upon it oil, and lay thereon frankincense: it is a meat offering. 16. And the priest shall burn its memorial, from its pounded corn, and from its oil, with all its frankincense: it is an offering made by fire unto the Lord.*
- CHAP. III.

  1. And if his oblation be a sacrifice of peace offering, if he offer it of the herd, whether it be a male or female, he shall offer it without blemish before the Lord.

  2. And he shall lay his hand upon the head of his offering, and kill it at the door of the tabernacle of the congregation: and the sons of Aaron the priests shall sprinkle same sense. Otherwise the term "offer" has also been used, as it is the root of the word prop "offering."

VOL. III.

ערן-ניט לינין ביליני אליני ביליני לינים אלינים לינים לינים

לפלה אַבּרִיבּמּוּ פּ וֹסִפּׁר אָבִרִילִר מִוֹאֹר זְּזְרְבֶּוּ בִּנִּי אַבְּנִין וֹאָםׁמ אִרְיוּ מַלְלִיב אָבִר לִלְבָּצִין וְדִילְלִיב אִרְיוּ בִּפְּנִּי יְשִׁחַמ אִרְיוּ זְבִרְ אַוּ וֹלְבָּר שָׁמִים זַּלְרִיבׁנוּ : אִם־נֹאֹב בּוּאִר זְבִרְ אַוּ וֹלְבָּר שָׁמִים זַּלְרִיבְנוּ : אִם־נֹאֹב בּוּאִר זְבִרְ אַוּ וֹלְבָּר שָׁבְּנִי לְזָבַח שְּׁבָרְמִים בֹּירוּזְרִי

רבות בליבו לארובות בליב בלמבלה ארבות בליב בלמבלה הארב לאפרו אישה בליהנה של בניב : וְבִילְּלְנִיה בְּמִיּמָה לְאַפֶּּׁרוּ עליך בימוֹבְּשׁׁ סַבְּיֵב : וְבִילְּלְנִיה מִוֹבְּרוּ בִּישּׁׁלְמִים

י הַלֶּלֶרֶב וְאֵרֵל כָל-הַחֵּלֶּרְב אֲשֶׁר עַל-הַקְּלֶרֶב: וְאֵתְּ שְׁתֵּנִי הַכְּלָיִת וְאֶרת-הַיִּהֶלֶרֵב אֲשֶׁר עַל-הַקְּלֶב: וְאֵתְ על-הַבְּכָלִיִת וְאֶרת-הַחֹּלֶרֵב אֲשֶׁר עַל-הַקְּלֶרֶב: וְאֵתְּ הַבְּלֵיִת יִפִּירְנָה: וְהָקְטִירִוֹ הַכְּלֵיִת עַל-הַקְּלֶרֶב: וְאֵתְּ הַבְּלֵיִת יִפִּירְנָה: וְהָקְטִירִוֹ הַכְּלֵיִה עַל-הַבְּלֶּרֶב וְאֵרָב הַ

אָשֶׁה לֵיהוָה: פּ

the blood upon the altar round about. 3. And he shall offer of the sacrifice of the peace offering, as a fire offering unto the Lord, the fat that covereth the inwards, and all the fat that is upon the inwards, 4. And the two kidneys, and the fat that is on them, which is by the flanks, and the caulb above the liver, with the kidneys, shall he remove it. 5. And Aaron's sons shall burn it on the altar upon the burnt offering, which is upon the wood that is on the fire: it is an offering made by fire, of a sweet savour unto the Lord.

6. And if of the flock be his offering for a sacrifice of peace offering unto the Lord, male or female, without blemish, shall be offer it. 7. If he offer a sheep for his offering, then shall he bring it near before the LORD. And he shall lay his hand upon the head of his offering, and kill it before the tabernacle of the congregation: and the sons of Aaron shall sprinkle its blood upon the altar round about. 9. And he shall offer of the sacrifice of the peace offering, as a fire offering unto the LORD, the best partd thereof, the whole rump, hard by the backbone shall he take it off; and the fat that covereth the inwards, and all the fat that is upon the inwards, 10. And the two kidneys, and the fat that is upon them, which is by the flanks, and the caul above the liver, with the kidneys, shall he re-11. And the priest shall burn it upon the altar: it is the food of the offering made by fire unto the Lord.

a "And on the flanks."—ARNHEIM.

b Or, "midriffe."

c The first sacrifice offered daily upon the altar, was the daily burnt offering; and before it had been placed on the fire, no other sacrifice could be burnt there; hence the phrase "upon the burnt offering which is upon the wood." Rashi, however, renders אול מלבר "besides;" still the sense is the same in both cases.

d This is explained by the next words, "The best part, that is the whole rump."

ן אָס־ַעוֹ קַרְבָּגָוֹ וְהִקְרִיבְוֹ לִפְנֵי יְהֹוָה: וְסָפַּךְ אֶתר 12 וְהַקְרִיבְוֹ לִפְנֵי יְהֹוָה: וְסָפַּךְ יָרוֹ עַרל־ראַשוֹּ וְשָׁחַט אֹרֹוּ לְפְנֵי צְּהָהֶר מוֹעֵר יָּוֹרֶלוּ בְנִי אַהַרָן אֶת־דָּמֶוֹ עַל־רַ־וּמִוְבָּחַ סָבִיב: יו וְהַקְרֵיב מָמֶּנוּ קְרְבָּנוֹ אָשֶה לֵיחוֹוֶה אֶרת־הַחֵּלֶבׁ 14 הַמְכַפֶּח אֶת־הַבֶּּלֶרֶב וְאֵתֹ כָל־הַחֵּדֶלב אֲשֶׁר עַל־ 15 הַקּרֶב: וְאֵרֹג שִׁתָּי הַכְּלָיֹת וְאֵתִּיהַהַּהֶּרֶב אֲשֶׁר יָעַלהָּן אֲשֶׁר עַל-הַבְּסָלִים וְאֶת-הַיהֶּבֶּר עַל-הַבְבַּר 16 על-הַבְּלָיֻרֹת יְסִיבֶנָה: וְהִקְמִירָם הַבֹהֵן הַמִּוְבֶּחָה 17 בַּלְחֶם אִשֶּׁהֹ לְרֵיחַ נִיחֹחַ כָל־חֵלֶב לֵיהוָה: חָקַת עוֹלֶם לְדֹרָתִיבֶּם בְּכָל מְוֹשְׁבְּתֵיבֶם כָּרֹ-חֵבֶּיב וְכָל־דָם לְא תאבֵלוּ: <u>ئ</u> וַיַבַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאִמְר: דַבֵּר אֶל־בְנֵי ישָׁרָאֵל ֹ לֵאמר נָפֶשׁ כִי־תֶחֶטָאַ בִשְׁנָנְהוֹ מִכּל' מִצְוַרת יְהוָּרה אֲשֶׁר לָא תַעָשֶׂינָה וְעַשֶּׁה מֵצַחַת מַהַנָּרו: אָם הַכּהַן הַפִּשְׁיח יֶחֱטָא לְאַשְׁמַת רָגֶעם וְהִקְרִיב עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא פַּר בֶּן־ בָּקר הָמֶים לַיהוָה לְחַמָּאת: וְהַבֵּיא אֶת־הַפָּׁר אֶל־בֶּרַתַח אָהֶל מוֵעַר לִפְנֵי יְהוָהְ וְסְמַךְ אֶת־יָרוֹ י על־רָאשׁ הַפָּר וְשָׁחַט אֶת־הַזפָר רִלְפְגֵי יְרֹדְוָה וְרָלַקָח הַכֹּהֵן הַמָּשִׁים מִדַּם הַבֶּר והבִיא אֹתְוֹ אַל־יאָהַל מוער: וְטַבֵּל הַכּהַן אַת־אַצְבָּעוֹ בַּהַם

- 12. And if a goat be his offering, then he shall bring it near before the Lord. 13. And he shall lay his hand upon its head, and kill it before the tabernacle of the congregation: and the sons of Aaron shall sprinkle its blood upon the altar round about. 14. And he shall offer thereof his offering, as a fire offering unto the Lord, the fat that covereth the inwards, and all the fat that is upon them, which is by the flanks, and the caul above the liver, with the kidneys shall he remove it. 16. And the priest shall burn them upon the altar, as the food of the offering made by fire for a sweet savour; all the fat is the Lord's. 17. A perpetual statute shall it be for your generations throughout all your dwellings, no fat nor blood shall ye eat.*
- 1. And the Lord spoke unto Moses, saying, 2. Speak unto the children of Israel, saying, If any person do sin through ignorance against any of the prohibitions of the Lord which ought not to be done, and do any one of them: 3. If the anointed priest do sin to bring guiltiness on the people: then shall he bring for his sin, which he hath committed, a young bullock without blemish, unto the Lord, for a sin offering. 4. And he shall bring the bullock unto the door of the tabernacle of the congregation before the Lord; and he shall lay his hand upon the head of the bullock, and kill the bullock before the Lord. 5. And the anointed priest shall take some of the bullock's blood, and bring it into the tabernacle of the congregation: 6. And the priest shall dip his finger in the

^a This is explained, that the high priest's sin must be like the sin of the elders spoken of in the next section, i. e. that he give a wrong decision which the people follow, by which they incur guilt.

b The word will means not merely to kill, but to produce death by cutting the throat, as practised in Israel.

וְהַנָּה מִן־הַדְּם שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהֹּוָה אֶת־פְּנֵי פָּרְכֶּרת הַקְּדֶשׁ: וְנָתַן הַכּהֵהן מִן־הַדָּם עַל־לַּרְנוֹית מְוַבַּח קְטָרֶת הַפַּמִּים לִפְנֵי יְחֹוֶרה אֲשֶׁר בְאַהֶּל מוֶעֶר וְאָת וּ כָּלֹ־דָם הַבָּר יִשְׁפֹּדְ אֶלֹ־יְסוֹר מִוְבַּח אָהֶל מוֹעֵר: וְאֶרת־כָּל־חֵלֶב 🥫 הַעֹלֶּרוּ אֲשֶׁר־בָּל־חֵלֶב פַר הַחַשָּאת יָרָים מְמֶנוּ אֶת־הַחֵּלֶבֹ הַזְמְכַפֶּרוּ יערן-הַפֶּּרֶב וְאֵתֹ כָּלּ-הַחַמֵּלֶב אָשֶׁר עַלּ-הַאֶּקֶרֶב: וְאַרֹל שְׁתֵּי הַכְּנָדִייֹת וְאֶת־הַהַּלֶּל אָשְׁעֵּר עֲלֵיהֶן אָשֶר עַרל-הַבְּסָלִים וְאֶרע-הַיֹּהֶבֶרוֹ עַרל-הַבְּבֵּר 10 עַל־הַבְּלְיָוֹרת יְסִיהֶנָרה: בַּאֲשֶׁר יוּרָבה מִשְּוֹר זֶבַח יבושלמים והקטירם הכהו על מובח הועלח: ין וְאֶרת־עָוֹר רַזִּפָּר וְאֶתּרכָּל־בְּשָּׂרוֹ עַל־ראשׁוֹ וְעַל־ רַבְּעִיוֹ וְקְרָבְּוֹ וּפִּרְשִׁוֹ : וְדוֹצְיִא אֶרִנ-כְּל-יַבוּפְּׁר אָל-מֹחָוּץ בַלְמַחֲנָה אָל-מָקוֹם מָחוּר אֶל-אֶפֶּבְּ רַוּדָּשֶׁן וְשָׂרָף אֹרֶזוֹ עַל־עַצִים בָּאָשׁ עַרּל-שֱפֶּךְ יהַבִּשׁן ישָּׁבֵף:

13 לַם בְּלָר לְחַשָּׁאַת וְחֵבִּיאִ אִרְן לְפְּגִי אָבִּוּל מִוֹער: בְּלָר לְחַשָּׁאַנּ עַבְּיִר וְהִקּוֹרִיבוּ בַּלְּרִדׁלְ פַּר בִּוּר בּלָר לְחַשָּׁאַנּ עַבְיִירִ וְהִּקְּוֹרִינוּ בִּלְּרָלִר וְהַנְּוֹרִי בְּחַשָּׁאַר בּלָרְ לְּעָבֶּר וְאָשֵׁנּ יִשְׁרָבִיל וִיִּשְׁנִינוּ וְנְעְלֵם דָּבָּר מֵעֵער: בָּלָר לְחַשָּׁאַנּ עַבְּיִר וִשְּׁרָבִיל וִשְּׁנִינוּ וְנְעְלֵם דָּבָּר מֵעִנּייִ וּ

blood; and he shall sprinkle of the blood seven times before the Lord, before the veil of the sanctuary. 7. And the priest shall put some of the blood upon the horns of the altar of the incense of spices before the Lord, which is in the tabernacle of the congregation; and all the (remaining) blood of the bullock he shall pour out at the bottom of the altar of burnt offering, which is at the door of the tabernacle of the congregation. 8. And all the fat of the bullock of the sin offering he shall take off from the same: the fat that covereth the inwards, and all the fat that is upon the inwards, 9. And the two kidneys, and the fat that is upon them, which is by the flanks, and the caul above the liver, with the kidneys, shall be remove it; 10. As it is taken off from the bullock of the sacrifice of peace offering; and the priest shall burn the same upon the altar of burnt offering. 11. And the skin of the bullock, and all his flesh, with his head, and with his legs, and his inwards, and his dung, 12. Even the whole bullock, shall he carry forth without the camp, unto a clean place, where the ashes are poured out, and burn him on the wood with fire; upon the place where the ashes are poured out shall he be burnt.

13. And if the whole congregation of Israel sin through ignorance, and a thing be hidden from the eyes of the assembly, and they do any one of all the prohibitions of the Lord which ought not to be done, and they become guilty; 14. When now the sin becometh known, through which they have sinned: then shall the congregation offer a young bullock for a sin offering, and shall bring him before the tabernacle of the congregation. 15. And the

[&]quot;This is explained, that the assembled judges decide erroneously concerning any one of the acts for which excision (כרה) is denounced, that it is permitted, and the people do according to this erroneous decision, thus sinning against a vital principle through ignorance, upon the instruction of their highest religious authority.

יַּבֶּר וְקְנֵי הָעֵרָה אֶת־יְרֵיהֶם עַל־רָאשׁ הַבָּר וּבָּר וְּקְנֵי הָעֵרָה אָת־יְרֵיהֶם 16 לפני יְהוֹנֶה וְשָׁחֵט אֵת־הַפֶּר לפני יִהוָה: וְהַבֵּיא 16 יהַכהָן הַפָּשִׁיחַ מָדָּם הַפָּר אֶל־יאָהֶר מוֵעֵר: יוּ וְטָבֵל הַכּהָן אֶצְבָעוֹ מִן־הַדֶּם וְהִוָּה שֶׁבַע פְּעָמִים ¹⁸ לְפָנֵי יִהוָּה אָת־פָנֵי הַפָּרֹבָת: וּמְן־הַרָּם יִתֵּן על־ קַרְנָרֹת רַהַמּוְבָּהַ אֲשֶׁרֹ לִפְנֵי יְחוֹּה אֲשֶׁר בְאָהֶל מוער ואֶת כָל-הַרָּם יִשִּפֹּרָ אֵל־יִסוֹר מִזְבָּח הַעֹלְה ינִים מִמֶּנוּ אֲשֶׁר־פֶּתַח אָדֶּל מוֹעֵר: וְאֵת כָּל־חֶלְבְוֹ יָרַים מִמֶּנוּ רָהָקְמָיר דַהִּמְּוְבֵּחָה: וְעָשָׂה דַ־בֹּּלְּר בַּאֲ־שֶׁר עָשָׂה 20 יוֹהָקְמָיר דַהִּמְּוְבֵחָה: ּלְפַּר הַחַּטָּארת כֵּן יַעִשָּׂה־לֵּוֹ וְכִפֵּר עֲלֵהֶם הַכֹּהֵן יו בַּלְלָח בָלֶם: וְהוֹצִיא אֶת־הַפָּׁר אֶל-מְחוּץׂ 🛂 וְנִסְבָּח בָלֶם: וְהוֹצִיא בַלְפַּחֲנֶרה וְשָׁרֵף אֹרֹתוֹ בַאֲשֶׁר שָׂרַף אֵת הַוּפֵּר הַרָאשֶׁוֹן חַפָּאת הַקָּהֶל הְוֹא: אָשֶׁר נִשִּׁיא יֶחֱמֶא וְעָשָׁה אַחַרת מִכְל־מִצְּוֹתְ 🗠 יָתוָה אֱלֹהָיו אֲשֶׁר לֹא־הֵעָשֵינָר־ז בִשְׁנָנֶה וְאָשֵׁם: או־הוַרַע אַלָּיוֹ חַפָּארֹתוּ אֲשֶׁר חָטָא בֶּרֵה וְהַבֶּיא 🙉

לַלְנָת מִוּבָּח הָעִלֶּע וְאָתִּדְּמָוּ וִיִּאִפְּׁךְ אָלִיִּת מִוּבָּח הַעַלֵּע וְאָתִּדְּמָוּ וִיִּאִפְּׁךְ אָלִיִּת הְּאָבָּת וְנְתַּן עַלְּ יִשְׁחַט אָרִדּ-הַעִּלָּיָם בִּחַפִּאִרָּע בִּשְׁפָּנִי יְחִנְּעִׁם חַפָּאַת הְוּאַ: בּ? אָתִּדְלַנְרָבָּנִּוּ שְּׂאָתִר וֹאָחַם אָבָּר הָאָבְּלָּתוּ וְנְתֵּן עַלְּבְּ אָתִּדְלְנְרָבָּנָוּ שְּׂאָתִר אַזִּים זְבָּר הָנְמִים: וְסְמַּךְ יְדְוֹּ

elders of the congregation shall lay their hands upon the head of the bullock before the Lord; and they shall kill the bullock before the Lord. 16. And the anointed priest shall bring some of the bullock's blood into the tabernacle of the congregation: 17. And the priest shall dip his finger in some of the blood, and sprinkle it seven times before the LORD, before the veil. 18. And some of the blood he shall put upon the horns of the altar which is before the Lord. that is in the tabernacle of the congregation, and shall pour out all the (remaining) blood at the bottom of the altar of burnt offering, which is at the door of the tabernacle of the congregation. 19. And all his fat he shall take from him, and burn it upon the altar. 20. And he shall do with this bullock as he did with the bullock of the sin offering, so shall he do with this: and the priest shall make an atonement for them, and it shall be forgiven them. 21. And he shall carry forth the bullock to without the camp, and burn him as he burnt the first bullock; it is a sin offering of the congregation.

22. If a ruler should sin, and do any one of the prohibitions of the Lord his God which ought not to be done, through ignorance, and becometh guilty; 23. If now his sin, wherein he hath sinned, come to his knowledge; he shall bring as his offering, a goat, a male, without blemish; 24. And he shall lay his hand upon the head of the goat, and kill it on the place where they kill the burnt offering before the Lord; it is a sin offering. 25. And the priest shall take some of the blood of the sin offering with his finger, and put it upon the horns of the altar of burnt offering, and (the remainder of) its blood he shall pour out

^a Mendelssohn translates this expression, wherever it occurs, "And he becomes aware of his guilt," or as above, "they become aware of their guilt."

יוּכְלֵח קוֹ: פּ ששי בּשְּלְמִים וְכָבֶּּר עָלֵיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתְוֹ בִּחְלֵּח: וְאֶת-כָל-חֶרְבֹּוֹ יַקְטִיר הַמִּוְבַּׁחָה וְנִכְלַח לְוֹ: פּ

ינבפר עליו הבהן ונסלח לו:

נְצִשׁהַ עָּלִי הַבּהָן ונסלח לו:

נְצִשׁהַ עָּלִי הַבּהָן ונסלח לו:

נְצִשׁהַ עָּלִי הַבּהָן הַמִּלְּה הַּנְבָּר הַאָּבֶר הַנְעָם הָעַלָּה הַנַּעָם הָעָלָה הַנַּעָם הָעָלָה הַנַּעָם הָעַלָּה הַנַּעָלְּה הַנַּעָלְּה הַנְּבָּר הַמִּעְלָה הַנְּבָּר הַמִּעְר הַפָּעָן הַבְּיִּעְ עִר הַפְּעָן הַבְּנִי שְׁעִיְרָר עִוּבְּר וְנְבָּיוֹ עַלְּבְּר הַמְּעָלָה וּ וְלָכָּה הַשְּלְּהִים הַעְלָה וּ וְלָכָּה הַפָּעְ וְנְבָּנְוֹ שְעִיְרָר עִוּבְּיה וְשְּבְּר וְנִבְּיוֹ עִר בְּעָּעָה וְנְכְּבָּוֹ שְּעִיְרָר עִּיִּבְּעוֹ וְנְבְּנְוֹ שְּעִיְרָר עִוּבְּיִים הַעְּלְה וּנְכְּלְּה הַפְּבְּי וְנְכְּבְּעוֹ וְנְבְּלְּה הָּמָב הְמִיּבְּה הִישְׁלְּה וּנְכְּלְּה הִּעָּר הוּסַר הַנְּעְלָה בִּמְעַ הָּבְּבָּת וְנִבְּלְּה הִיּסְיּה רְּעָּיִים הָּעְלָה לִין הַפְּמָּן הִיּשְׁלְהִים הָעִלְה בִּיִּתְ נִיחְהַ הַבְּעָה וְנִבְּלְּה הִפְּבְּעוֹ וְנִכְּלָח לְוֹ:

נְבְּבָּר עָלְיוֹ הַבּהָּהָן וְנִסְלָח לְוֹ:

נְבְּבְר עָלְיוֹ הַבּהָהן וְנִסְלָח לְוֹ:

נְבְּבְר עָלְיוֹ הַבּהָּהָן וְנִסְלָח לְוֹ:

נְבְּבְר עָלְיוֹ הַבּהָּהָן וְנִסְלָח לְוֹ:

נְבְּבְר עָלְיוֹ הַבּהָּהָן וְנִסְלָח לְוֹ:

בּיבְר עָלְיוֹ הַבּהָּהָן וְנִסְלַח לְוֹ:

לּגַּקָּהָר וּזִפָּר שַבְּרִבּיבִּפֶּהָבֵ מִוֹכֹּט בּוּשְּבִּלְמִים בּיִּבְּפָּר וּזִפְר שַבְּרִבּיבִיבְּמִבְ מִוֹכֹּט בּיִשְּבָּלְמִים וּוֹאַבְּר וּזִפְּר וּזִפְּי וּזִפְי וּזִפְי וּזִפְּי וּזִפְי וּזִבְּי וּזִפְי וּזִבְּי וּזִפְי וּזִפְי וּזִפְי וּזִפְי וּזִבְּי וּזִפְי וּזִפְי וּזִבְּי וּזִבְּי וּזִבְּי וּזִבְּי וּזִבְּי וּזִבְּי וּזִבְּי וּזְּי וּזְשְׁבְּי וּזִבְּי וּזִבְּי וּזְבְּי וּזִבְּי וּזְיִבְּי וּזִבְּי וּזְבְיִי וּזְבְּי וּזְבְי וּזְבְי וּזְבְי וּזְבְּי וּזְבְי וּזְבְי וּזְבְי וּזְבְי וּזְבְּי וּזְבְי וּזְבְּי וּזְבְי וּזְבְּי וּזְבְּי וּזְבְּי וּזְבְּי וּזְבְּי וּזְבְי וּזְבְּי וּזְבְי וּזְבְּי וּיִבְּי וּזְבְיוּ וּיִבְּי וּיִבְּי וּזְבְיוּ וּבְּי וּיִבְּי וּיִבְּי וּבְּי וּבְּבְּי וּן מִבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְּבְי וּוּבְּי וּבְּי וּבְּבְי וּבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְיי וּבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְּי וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְיוּ וּבְּיוּ וּבְיוּ וּבְיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּייוּ בּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְיוּב וּוּי וּבְּיוּ וּבְייוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְיוּי וּבְּיוּ וּבְיוּ וּבְייוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּיִייוּ בְּיוּי וּיִבְּי וּיִיים בּייוּי בּיוּי וּיִבּיוּ וּיִיים בּייוּי בּיוּי וּבְּיי וּבְּיוּ וּבְּי וּבְּיוּ וּבְייוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְיוּי וּבְּיוּ וּבְיוּי וּבְיוּבּיוּ וּבְייוּי בּיוּבּי וּבְּיוּ וּבְּיוּ וּבְּיוּי וּבְייוּ וּבְייוּ וּבְּיוּ וּבּייוּ וּבּיי וּבְּיי וּבְּיי וּייים בּיי בּיוּבּיי וּיִבּיי בּייים בּייי בּייי בּייי בּייי בּי

at the bottom of the altar of burnt offering. 26. And all its fat he shall burn upon the altar, as the fat of the sacrifice of peace offering; and the priest shall make an atonement for him concerning his sin, and it shall be forgiven him.*

- 27. And if any person of the common people should sin through ignorance, by doing any one of the prohibitionsa of the Lord, which ought not to be done, and becometh guilty; 28. If now his sin, which he hath sinned, come to his knowledge: then he shall bring as his offering, a goat, a female, without blemish, for his sin which he hath committed; And he shall lay his hand upon the head of the sin offering, and slay the sin offering on the place of the burnt offering. 30. And the priest shall take some of the blood thereof with his finger, and put it upon the horns of the altar of burnt offering, and all the (remaining) blood thereof he shall pour out at the bottom of the altar. 31. And all the fat thereof he shall remove, as the fat is removed from off the sacrifice of peace offering; and the priest shall burn it upon the altar for a sweet savour unto the Lord; and the priest shall make an atonement for him, and it shall be forgiven him.
- 32. And if he bring a sheep for a sin offering, he shall bring it a female without blemish. 33. And he shall lay his hand upon the head of the sin offering, and slay it for a sin offering on the place where they kill the burnt offering. 34. And the priest shall take some of the blood of the sin offering with his finger, and put it upon the horns of the altar of burnt offering, and all the (remaining) blood thereof he shall pour out at the bottom of the altar: 35. And all the fat thereof he shall remove, as the fat of the sheep is removed from the sacrifice of the peace offering; and the

a Both the negative and positive precepts are commandments, wherefore the first may also be properly called or precepts.

וֹנִסְלָח לְוִ: וֹכִפֶּר אָבְיוּ הַיִּכִּנֵּוֹ זֹתְ-חַמָּאַרְיוּ אָשְׁרּ-חַמָּא וְהַלְמָיִר הַכִּנֵּוֹ אִנִתם הַמִּוֹבְּחָה זֹתְרְ אִשְּׁי וְתּוְּה

וְנָפֶשׁ כִּי־הֶחְטָּאׁ וְשֶׁמְעָהֹ קּוֹל אָלָּהׁ וְהַוּא עַׁר ְ וְנָפֶשׁ כִּי־הֶחְטָּאׁ יאוֹ רָאָה אַוֹ יָדֶע אִם־לְוֹא יַנִּיִר וְנָשָׂא וְעוֹנְוֹ: אַוֹ נֶפֶש אֲשֶׁר תִּנַע" בְּכָל־דָבֶר טְמֵא אוֹ בְנִבְלַת חַיָּה טְמֵאָה אַוֹ בְנְבְלַרֹּ בְהַמֶּה טְמֵאָה אוֹ בְנְבְלַר ישָרֵץ טָמֵא וְנַעָלַם מִפֶּנוּ וְהָוּא טָמֵא וְאָשֵם: או בי יגע בטמאַת אָדָּם לְכֹּלֹ טִמְאָתוֹ אֵשֶׁר יִטְמָא בֶּה וְנֶעְלַם מִפֶּנוּ וְהָוּא יָרַע וְאָשֵׁם: אַוּ נֶפֶשׁ כֵּי תִשָּׁבַע בְּלַבַמֵּא בִשְׂפְרַבִּיִם לְהַרַע וּ אַוּ רְהַיִּטִיב לְבַּרֹל אֲשֶׁר יְבַפֵּא הָאָרֶם בִּשְּׁבָעֶרה יָנֶעַלַם מְמֶנוּ וְהְוּא־יָבִע וְאָשֵׁם לְאַחַרת מֵאֵלֶה: וְהָנֶה כִי־יֶאְשָׁם לְאַתַר מֵאֱלֶה וְהָהְנַדָּה אֲשֶׁר חָטָא עֶבֶיה: וְהַבִּיא אֶרִז-אָיָטְמִוּ בַּיִיהוְּה יַעָּל חַפָּארוּל אַשֶּׁר חָפָא נְקַבָּרוּ מִן־הַצְאון בִשְּבָּרו אָר־שָׁעִירַת עזַים לְחַפֶּאת וְכִפָּר עֶרֶליו הַכֹּהָן מֶחַטָּארְנוֹ : וְאִם־לֹא תַנְיַעַ יָרוֹ בֵּי שֶׁהֹ וְהַבְּיא אָר־ישָׁשְׁמוֹ אַשֶּׁר חָפָּא שְׁרָתִי תֹרֶים אָוּ־שְׁנֵי ּבְנֵי־יוֹנֶרה בַּלִּיהוֹגָה אֶחָר לְחַטָּארת וְאֶחָר לְעֹלָה: וְהַבְּיִא אֹרָשׁ אֶרִי-מַכֹּהֵן וְהַקְרֶיב אֶרִי-אֲשֶׁר

priest shall burn the same upon the altar, upon the offerings made by fire unto the Lord: and the priest shall make an atonement for his sin that he hath committed, and it shall be forgiven him.

1. And if any person sin, because he heareth the voice of adjuration, and he is a witness, since he hath either seen or knoweth something of it; if he do not tell it, and thus bear his iniquity; 2. Or if any person touch any unclean thing, whether it be a carcass of an unclean beast, or a carcass of unclean cattle, or the carcass of an unclean creeping thing, and it escape his recollection; (but he becometh aware that) he is unclean, and hath thus incurred guilt; 3. Or if he touch the uncleanness of man, whatsoever uncleanness of the kind it be by which he can be defiled, and it escape his recollection; but he becometh aware of it, and that he hath thus incurred guilt; 4. Or if any person swear, by pronouncing with his lips to do evil, or to do good (to himself), in whatsoever it be that a man pronounceth with an oath, and it escape his recollection; but he becometh aware that he hath incurred guilt by any one of these: 5. And it shall be, if he have incurred guilt by any one of these things, that he shall confess that concerning which he hath sinned; 6. And he shall bring his trespass offering unto the Lord for his sin which he hath committed, a female from the flock, a sheep or a goat, for a sin offering; and the priest shall make an atonement for him concerning his sin. 7. And if his means are not sufficient for a sheep, then shall he bring for his trespass, which he hath committed, two turtledoves, or two young pigeons, unto the LORD; one for a sin offering, and the other for a burnt offering. 8. And he shall bring them unto the priest, and he shall offer that which is for the sin בַחַפָּארת רָאשׁוֹנָה וּמָבַל אָרת־רֹאשׁוֹ מִמְּוּר עַלאַ יַבְדִּיל: וְהִוֹּה מִדָּם הַחַשָּארוֹ עַל־קֵיר 9 הַמּוְבֵּׁחַ וְרַזּגִּשְׁאֵר בַּדָּׁכֹּם יִפְּצֵרוֹ אֶלֹ־יְסַוֹּר הַמִּוְבֵחַ 10 חַפָּארת הְוּא: וְאֶת־הַשׁנֵי וְיָעַשֶּׂה עלֶה כַפִּשְׁפָּט וְבָבֶּּר עָלְיו הַכֹּהֵן מֶחַטָּארְדוֹ אֲשֶׁר־חָטָא וְנִסְּלֵּח 11 לִוֹ: ס שביע וְאִם־לֹא הַשִּּיג יָרוֹ לִשְׁהֵי תֹרִים אוֹ לִשְנֵי בְגֵי־יוֹנָה ֹ וְהֵבִּיא אֶת־קְרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָּא עַשִּׁירֶת הָאֵבֶּה סְלֶּת לְחַמָּאת לְאֹ־יָשִּׁים ָעֶבֶּלִיהָ שָּׁמֶן וְלְאֹ־יִתָּן עָלֶּיהָ לְבֹנָה כִּי חַפָּאת הָוא יו עֶהֶבִיאָרה אֶל־הַבּהַן וְקַמֵץ רַזכהַןוּ מִּפֶּנְה מְלוֹא יוּ בַּיוֹן בּי מָלּוֹא יוֹ בּיוֹן בּי קמצו אֶת־אַזְבָרֶרָתהֹ וְהַקְמֵיר הַמִּזְבֶּחָה עַל אִישֵׁי יהוָלֶה חַשָּאת הָוא: וְכִפֶּר ּ עָלָיו הַכֹּהֵׁן עַל־חַטָּאתְוֹ 13 בַּשֶּׁר־חָמֶּץ מֶצַּחַת מֵאֵלֶּה וְנִסְלַח לֶוֹ וְהָיְתָה 14 לַכהֵן כַפִּנְחָה: ס נַיְדַבֶּר יְהוָה אַל־משֶה לֵאמִר: גָבֶּשׁ בִי־תִמְעל מַעל וְחָטְאָהֹ 🗗 אַל־משֶׁה בָשָנֶגָרה מַקּרְשֵׁי יִהוָרה וְהַבִּיא אַת־־אַשָּמוֹ לַירוּוָרוֹ אַיִל הַמִּים מוּרהַצֹאו בְעַרְכְּךֶּ בֶּסֶף־ 16 שָׁלֶלֶים בָּאֱמֶלְ-נַיַּלְנָּשׁ לְאָאֱם: וְאַע אַשֶּׁרֶ שַהָּא מוּבּילְבָּה וְשֵׁלֵם וְאַרִיבַּיםׁמְאַרוּ יוּפֿר עָלָיו וְנָרַתו אֹתוֹ לַכֹּהֵן וְרַהַכֹּהֵן יְבַפֵּר עָלֵיו בְאֵיל הַאַשָם וְנְסַלֵח לִוֹ: Ð

offering first, and pinch off its head by the back of its neck, but shall not divide it asunder: 9. And he shall sprinkle some of the blood of the sin offering upon the wall of the altar; and the rest of the blood shall be wrung out at the bottom of the altar; it is a sin offering. 10. And the second he shall prepare as a burnt offering, according to the prescribed order; and the priest shall make an atonement for him for his sin which he hath committed, and it shall be forgiven him.*

- 11. But if his means are not sufficient for two turtledoves, or two young pigeons, then shall he bring as his offering for that which he hath sinned, the tenth part of an ephah of fine flour for a sin offering; he shall not put upon it any oil, nor shall he put thereon any frankincense; for it is a sin offering. 12. And he shall bring it to the priest, and the priest shall take his handful of it, as its memorial, and burn it on the altar, upon the fire offerings of the Lord: it is a sin offering. 13. And the priest shall make an atonement for him concerning his sin that he hath committed in one of these, and it shall be forgiven him; and it shall belong to the priest, as a meat offering.
- 14. And the Lord spoke unto Moses, saying, 15. If any person commit a trespass, and sin through ignorance, against the holy things of the Lord: then shall he bring as his trespass offering unto the Lord a ram without blemish out of the flock, in value of two shekels of silver, after the shekel of the sanctuary, for a trespass offering. 16. And that, in which he hath sinned against the holy thing, he shall pay, and shall add the fifth part thereto, and give it unto the priest; and the priest shall make an atonement for him with the ram of the trespass offering, and it shall be forgiven him.

יהוָה זְּפְשׁ כֵּי הָחֲטִּא וְעְשְּׁהָה אַחַתֹּ מִבָּל-מִצְּוָת יְהוָה זְּמִשֶׁר לָא הַעְשֶּׁינָה וְלְא־יָדָע וְאָשֵׁם וְנָשָׂא 18 עונו: וְּהַבִּיא זַמִּיל הָמִיִם מִוּ־הַצְּאוֹ בְּעָרְבָּךְ לְאָשֶׁם אֶשָׁם הָלִּי תְּכָבֶּר עָלָיו הַבּהֵהׁן עַל שִׁנְנְתְוּ 19 אֲשֶׁר־שָׁנֶג וְהָוּא לְא־יָדַע וְנִסְלַח לְוֹ: אָשֶׁם הְוּא אָשָׁם אָשָׁם לִיהֹוָה: 20 נִוְדַבֵּר יְהוּוָה שֶּׁל-משֶׁרה לֵאמִר: גָבֶּשׁ כִּי הָחֶטְא

יוְדַבֶּר יְהֹוָה שֶׁלֹּ־משֶׁה לֵאמְר: גָפָשׁ כִּי תָחֶטְא בֵּיהוָה שֶׁלֹּר מַשֶׁר לִאמְר: גָפָשׁ כִּי תָחֶטְא וּמְעַרְ הַ מַעַר בִּיהוֹרו נְבְּמָשׁ בְּעַמִירוֹו בְּפָּקְרוֹן אוֹ עָשַׁק אֶת־עַמִירוֹו בְּפָּקְרוֹן אוֹ עָשַׁק אֶת־עַמִירוֹו בִּפְּקְרוֹן אַר בְּתְשׁיּמֶרת יָר אָוֹ בְנָשְׁבָּע עַר שָׁקָר שְּׁכָּר וְנִשְׁבַע עַר שָׁקָר שִּׁכָּר יִבְּחָשׁ בָּר וְנִשְׁבַע עַר שָׁקָר שׁ

ערן אָלָה: וְהָיָה" בִּי־יֶחֱטָא וְאָשֵׁם וְהַשְּׁצֵּע עַר־יַשְּׁקֶּר ערן אַחָרוּ מִכָּל אֲשֶׁר־יֵעשֶׁרה הָאָּדֶם לְחֲטְא בּ אָרִיבְּצָּה: וְהָיָה" בִּי־יֶחֱטָא וְאָשֵׁם וְהַשִּׁיב אֶת־הַנְּזַלְהּ

בּהַנָּה: וְהָיָה כִּי־יֵחֲטָא וְאָשֵׁם וְהַשִּׁיב אֶת־הַנְּזֵלָה יבִּשְׁר נָזָל אַוֹ אָת־הַזעֹשָׁק אֲשֶׁר עִשָּׁק אַוֹ אֶת־ הַפְּקָר יִהְפָּקָר אָתְּוֹ יִאָּוֹ אֶת־הָבְּהָ אַשֶּׁר מָצָא: אַוֹ מִבֵּל אֲשֶׁר־יִשְׁבַע עָלִיוֹ רַשְׁקָרְיּ

יְשְלֵּם אֹתוֹ בְּרְאשׁׁוֹ וַחֲמְשִׁתָּעוֹ יִפַּהְ אֲשֶׁרְ יְבִיא לְוֹ יִרְעָנָוּ בִּיִוֹם אַשְּמְרְנוּ וְעָלֵיוֹ לַאֲשֶׁׁמְוּ יָבִיא לְוֹ יִרְעָנִוּ בִּיִּוֹם אַשְּמְרְנוּ וְעָלֵיוֹ לַאֲשֶׁמְוּ יִבְיא לְוֹ יִרְעָנָוּ בִּיִוֹם אַשְּמְרְנוּ וְעָלֵיוֹ לַאֲשָׁמְוּ יִבְיּא לְוֹ יִרְעָנָוּ בִּיִוֹם אַשְּמְרְנוּ וְיָבְּנִוּ בִּעְרְכְּךְּ יִבּיִא לְוֹ יִרְעָנָוּ בִּיִוֹם אַמְיֹם מִן־הַיּצְאוֹ בְּעָרְכְךְּ 17. And if any person sin, and commit any one of the prohibitions of the Lord which ought not to be done; and he know not whether he have incurred guilt, and so bear his iniquity: 18. Then shall he bring a ram without blemish out of the flock, of the usual value, for a trespass offering, unto the priest; and the priest shall make an atonement for him concerning his sin of ignorance, wherein he hath erred and knoweth it not, and it shall be forgiven him. 19. It is a trespass offering: he hath in trespassing trespassed against the Lord.

20. And the Lord spoke unto Moses, saying, 21. If any person sin, and commit a trespass against the Lord; if he, namely, lie unto his neighbour in that which was delivered him to keep, or in a loan, or in a thing taken away by violence, or if he have withheld the wages of his neighbour; 22. Or if he have found something which was lost, and lieth concerning it, and sweareth falsely; in any one of all these which a man doeth, to sin thereby: 23. Then it shall be, when he hath sinned, and is conscious of his guilt, that he shall restore what he hath taken violently away, or the wages which he hath withheld, or that which was delivered him to keep, or the lost thing which he hath found,* 24. Or any one thing about which he may have sworn falsely; and he shall restore it in the principal, and the fifth part thereof shall he add thereto; unto him to whom it appertaineth shall he give it, on the day when he confesseth his trespass. 25. And his trespass offering he shall bring unto the Lord, a ram without blemish out of the flock, of the usual value, for a trespass offering, unto the priest: 26. And the priest shall make an atonement for him before the Lord, and it shall be forgiven him, for any one thing of all that he hath done to trespass thereby.

וַיַרבֶר יְחוָֹה אֶל־מֹשֶׁרוֹ לֵאמְרוֹ: צַוּ אֱרת־אַהַרוֹ וְאֶרת־בָּנְיו לֵאמֹר זָארת תוֹרַרת הַעֹלֶה הַוא הַעֹלֶה ַער װּלְיּלָה ער הַפּוָבָח בָל-הַיּלַיְלָה ער הַבֹּּקֶר וְאָשׁ הַמִּוְבָּחַ תִּוּקַר בְּוֹ : וְלָבַשׁ הַכּּהֵוֹ מִדֵּוֹ בִּר וּמֶכְנָמִי-בַר יִּרְלַבָשׁ עַרל־בְּשָׁרוֹ וְהַתֵּים אֶרת־ ַתַּדָּשֶׁן אֲשֶּׁר תאכַל הָאָש אֶת־הָעלָה עַל־הַפּוְבֶּח וְשָׁמֵוֹ אַצְּעָׁל הַמִּוְבֵּח: וּפָשַׁמֹ אֶרת-בְּנָרָיוּ וְרָבְשׁ בַּנָרֵים אָחֶרִים וְהוֹצִיא אֵרוּ־הַנֶּישׁוֹ אֶרֹּ-מִחְוּץ ַרַשְׁחֲנֶּה בֶּל־מָקוֹם טְהְוֹר : וְהָאֵשׁ עַל־הַמִּוְבֵּחַ רְעַבֶּלִיהָ הַכּהָן עַצְים בַבַּטֶּר בַּבְּטֶּר וְעַבַף עָלֶּיִׁי בָּוֹעֶבֶּיוֹ וְהִיקְמֶיר ַ עָלֶיהָ חֶדְּשֹׁבֵי הַשְּׁלְמִים: אַשׁ הָעמֵיר הענקר על־ וואת הַמּוְבֶּחַ לָא תִּכְבֶּה: שונרת הפוחת הקבב אתה בני-אברן לבני יְהֹנֶה בֶּלֹּבְּנֵי הַמִּוְבָּחַ: וְהַרִּים מִפְּנוּ בְּקְמְצׁוֹ מפֹלֶת הַפִּנְחָה וֹמִשֵּׁמְנְּה וְאֵת בָּרִ-הַלְּבֹנְה אָשֶׁר עַל־הַפִּנְחֶה וְהַקְטֵיר הַפִּוְבָּחַ בִיחַ נִיחָחַ ַ אַלְּבֶּרָתָ הַ בְּיִּנוֹף: וְעַנּוִתֹּרֶת מִמְּנָּע יִאִּכְּרְתִּ אַהַרוֹ ובְנְיֵוֹ מַצְּוֹרת הֵאָכֵל בְּמָקוֹם קָרְשׁ בַּחָצִר 10 אָהֶל-מוֹצֶר יְאַכְּרְלּיהָ: לָא בִוּאָפֶה חָמֵׁץ חֶלְּקָם נָתַתִּי אֹתָה מֵאִשֵּׁי לַלְדִשׁ לֶלְדִשִׁים הַוֹא כַּחַפָּארת

מ זינירא *

1. And the LORD spoke unto Moses, saying, TZAV. 2. Command Aaron and his sons, saying, This CHAP. VI. is the law of the burnt offering: It is the burnt offering, which shall be burning upon the altar all night unto the morning, and the fire of the altar shall be burning on it. b 3. And the priest shall put on his linen garment, and linen breeches shall he put upon his flesh, and he shall lift up the ashes which the fire hath made by consuming the burnt offering on the altar, and he shall place them beside the altar. 4. And he shall take off his garments, and put on other garments, and carry forth the ashes to without the camp, unto a clean place. 5. And the fire upon the altar shall be burning on it, it shall not be put out, and the priest shall burn wood on it every morning; and he shall lay the burnt offering in order upon it, and he shall burn thereon the fat of the peace offerings. 6. A perpetual fire shall be burning upon the altar; it shall not go out.

7. And this is the law of the meat offering: (one of) the sons of Aaron shall bring it near before the Lord, before the altar. 8. And he shall lift up from it his handful, of the flour of the meat offering, and of its oil, and all the frankincense which is upon the meat offering, and he shall burn it upon the altar, for a sweet savour, as its memorial, unto the Lord. 9. And what is left thereof Aaron and his sons shall eat: unleavened shall it be eaten in a holy place; in the court of the tabernacle of the congregation shall they eat it. 10. It shall not be baked leaven; as their portion have I given it from my offerings made by fire; it is most holy, as is the sin offering, and as is the trespass offer-

a Lit. "Upon the place of burning."

b The altar.

^c This word must be so understood: The meat offering is brought to the altar; the greater part is given to the priest; but the portion offered on the altar is, as it were, that which causeth the offerer to be remembered on high.

יו וְבֶּאָשֶׁם : כָּל־זָכָּר בִּבְנֵי אֲהַרֹן וְאַבְּיֶּלְנָה חָק־ עוֹלָם דְרֹרַבִּייִּכֶּם מֵאִשֵּׁי יְהוֹוֶה כָּל אֲשִׁירּיִנַּע בָּהֶם יִקְהָשׁ: פ שני

בּינְעָשֶׂה מֶרְבָּבֶר הְבִיאֲנָה הֻפִּינֵי מִנְחַרו פִּהְים בּינִעשֶׂה מֶרְבַּבֶּר יְהְּנֶת הְבִּיאֲנָה הֻפִּינֵי מִנְחַרו בִּשֶּׁמֶּן

יַעשִׁירִרו הָאֲשֶׁר יַנְקְרָיבוּ לֵיִרוּנָה בִּיוֹם הִפְּשֵׁח אֹרְוּ

יַעשִׁירִרו הָאֲשֶׁר יַנְקְרָיבוּ לֵיִרוּנָה בְּעָרֶב : עֵרְ-מַחֲבִּרו בַּשֶּׁמֶן

יַעשִׁירִרו הָמָחָצִירָה בְּעָרֶב : עַרְ-מַחֲבֹרו בַּשֶּׁמֶן

יַנְיבַּבְּלֶּר וּמְחָצִירָה בְּעָרֶב : עַרְ-מַחֲבֹרו בְּשֶׁמֶן

יַנְיבַבְּר יְהְנָחְבִּיר בְּעָבֶר הְבִּיּאֲנָה הְנִפְינֵי מִנְחַרו בּּהְיִים בּּיִּבְיּה הָבִיאֲנָה הְנִפְינֵי מִנְחַרו בּּהְּיִים בּיִּבְים בּיִּבְים בּיִּבְּים בּיִּבְים בּיִּבְּים בּיִּבְים בּיִּבְים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בְּיִבְּים בּיִּבְים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בְּבִּבְּים בְּיִבְּבָּר יִיְהְּוָּה בְּיִבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבִּים בְּיִבְּים בְּבִּבְּים בְּבִּבְּים בְּיִבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּבְים בְּבְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּבְּים בְּבְּבְּבְים בְּבְּבְּבְּים בְּבְּבְים בְּיִים בְּבְּבְּבְים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּיִים בְּבְּבְּים בְּבְּבְים בְּיִבְּבְּים בְּבְּבְּיִים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְיבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּיִים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּיִים בְּבִיבְּיִים בְּבְּבְּיִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבְּבָּים בְּבְּבְּיִים בְּבְּבְּיִים בְּבָּבְיִים בְּבִּים בְּבְּבָּים בְּבְּבָּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבּבּים בְּבְּבְּבָּבְים בּיִים בְּבִּים בְּבּים בּיּבְּיבּים בּיים בּבּים בּבּיבּים בּיּבְיבָּים בּיּבְיּבְים בּיּבְים בּיּבְיבּים בּיּבּים בּיּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיּבְים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיים בּיּבְים בּבּיבּים בּיבּים בּיים בּיוּבְים בּיים בּבּבּים בּבּיבּים בּיבּים בּיּבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּבּים בּיבּבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּבּיבּים בּיבּים בּיבּים בּבּים בּבּבּים בּיבּים בּבּים בּבּיבּים בּיבּים בּבּבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּ

רוֹטִלְנִינִ מִּבָּצִּיו וֹהֹאֹמִׁט אַנֻרִינִי טַלְרַתוּבָּים לִּיִּנִוֹּעוּ דְּיִנְלְנִיכ בְּיִם-נִּיטִם בֹּינִרְיוֹיִ : וְרַיכּנְיֵן רִיפִּאֹּהְים זְּיִרְיִי : וְרַיכּנְיֵן רִיפִּאֹּהְים

¹⁶ בָּלִיל הָקְמָּר: וְבָל-מִנְחַרֹת כֹהֵן בָּלִיל הַתְּהְיֶה לְא תַאָבֵל: פ

יִרִּלָּה קּבָּשׁ קָרָשִׁים הָוּא : הַכּהָן הַמְחַפֵּא בּמְחַפָּא וְיִבְּלָּה קָּבְּעִי הִשְּׁחַט הַחַפָּארוֹ לִפְּנִי נְאִלְר הִאָּחָה הִשְּׁחַט הַחַפָּארוֹ לִפְּנִי נִאָּלִר הִאָּחָה הִשְּׁחַט הַחַפָּארוֹ לִפְּנִי בּמְקֹּוֹם וְאָרְיִבְּנִי לִאִּרְים הִוּלִר הַוֹּבְּר הִיּנְים בְּמִלְּוֹם וּאַרְים הִוּלִר הִיּבְּר הִיּנְים הַמִּים בּמְקֹוֹם וּאַרְים הִייִּים הִוּיִבְּר הִיּנְים הִייִּבְּר הִיּנְים הִייִּים הִוּיִבְּר הִיּנְים הִיּנְים הִייִּם הִייִּבְּר הִיּנְים הִייִּם הִייִּם הִייִּם הִייִּם הִייִּם הִייִּם הִייִּם הִייִּם הִּיִּם הִייִּם הִייִּם הִייִּם הִייִּם הִייִּם הִּיִּם הִייִּם הִייִּם הִייִּם הִייִּם הִייִּם הִייִּם הִייִּים הִייִּים הִייִּים הִייִּם הִייִּם הִּיִּים הִייִּים הִייִים הִייִּם הִייִּם הִייִּם הִיּים הִייִּים הִייִּים הִייִּים הִייִּם הִייִּם הִּיִּם הִייִּם הִייִּם הִּיִּים הִייִּים הִיּים הִייִּים הִייִּים הִייִּים הִייִּים הִייִּים הִּיִּים הְּיִים הִּיִּים הִייִּים הְּיִּים הְּיִּים הִּיִּים הִייִּים הְיִּים הִייִּים הִּיִּים הְּיִּים הְּנִים הְיִּים הְיִּים הְיִּים הְיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְיִים הְיִּים הְיִּים הְיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְיִים הְיִים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְיִים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְיִּים הְיִּים הְּיִּים הְיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִים הְּיִים הְּיִּים הְּיִים הְּיִים הְּיִּים הְּיִים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִים הְּיִּים הְּיִים הְּיִים הְּיִים הְּיִּים הְּיִים הְּיִּים הְיִּים הְּיִּים הְּיִים הְּיִּים הְּיִים הְּיִים הְּיים הְּיִים הְּיּים הְיּים הְּיִּים הְּיִים הְיּיִים הְּיִים הְּיים הְיּים הְּיִים הְּיִיים הְּיּיים הְיּים הְיּים הְּיים הְּיִים הְּיים הְיּים הְייִים הְּיים הְּיִים הְייִים הְּיים הְּיים הְיים הְיּים הְיּים הְּיִים הְּיִּים הְּיים הְיּים הְּיִּים הְּייִים הְּיִים הְּיים הְּיִּים הְּיִּים הְּיּים הְּיּים הְּיִּים הְּיים הְּיִים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְיּים הְיּים הְּיִים הְּיּים הְּיִים הְּיִּים הְּיִים הְּיּים הְּיִּים הְּיִּים ה

לאָהָּר װִּצָׁר מּבּמִּרת מֹרִי - בֹּרְ אַהַר-וֹנְּיֹּר אָהָר יוֹנִּר מֹנְאַר : בֹרִ אַמְּר-וֹנִּיֹּת בּבְּהַּנִּרְ יוֹנִּר מִנְאַר : בֹרִ אַמְּר-וֹנִּיֹּת בּבְּהַּנְיִׁר יִלְּבְּׁהְ מִנְאַר : בֹרִ אַמְּר-וֹנִּיֹּת בּבְּהַּנְיִּר יִלְּבְּׁהְ בִּחְׁצִּר מִנְאַרְ בַּחְׁצִּר

בּוּ יִהַּבֹר וֹאִס-בּכֹל, נּטְאַרוּ בּׁאָּבׁן עוּ וּמִלֵּל בּז שַׁכַבּם בּמֹלוִם לֹנְהּ: וּכֹּלִי-שׁנֹה אָאָר שׁרְבּהַּּּרְ-דְצִּיבּה בּמִלוִם לֹנְהּ: וּכֹלִי-שׁנֶה אָאָר שְׁרְבּהַּּרְ-

- ing. 11. All the males among the children of Aaron shall eat of it, as a fixed portion for ever in your generations from the fire offerings of the Lord: every one that toucheth thereon shall be holy.*
- 12. And the Lord spoke unto Moses, saying, 13. This is the offering of Aaron and of his sons, which they shall offer unto the Lord on the day when he is anointed: the tenth part of an ephah of fine flour for a meat offering perpetually, half of it in the morning, and the other half in the evening. 14. In a pan it shall be made with oil, well sodden shalt thou bring it; twice baked, a meat offering of broken pieces, shalt thou offer it for a sweet savour unto the Lord. 15. And the priest that shall be anointed in his stead among his sons shall offer it: it is a statute for ever, unto the Lord it shall be wholly burnt. 16. And every meat offering of a priest shall be wholly burnt, it shall not be eaten.
- 17. And the Lord spoke unto Moses, saying, 18. Speak unto Aaron and to his sons, saying, This is the law of the sin offering: On the place where the burnt offering is killed shall the sin offering be killed before the Lord; it is most holy. 19. The priest who maketh atonement with its blood shall eat it: in a holy place shall it be eaten, in the court of the tabernacle of the congregation. 20. Whatsoever may touch the flesh thereof shall be holy: and if there should be sprinkled any of its blood upon a garment, whatever it hath been sprinkled on thou shalt wash out in a holy place. 21. And any earthen vessel wherein it may be boiled shall be broken: and if it be boiled in a copper vessel, it shall be both secured and rinsed with water. 22.
- a So Rashi explains the word מרבכת "sodden sufficient in hot water;" after which it was baked in an oven, broken in pieces, and baked again in the pan. Others explain this term with "softened

וְשָׁפַּף בַּמָּיִם: כָּרֹ-זָבֵר בַּכְּהָנִים יֹאַכֵּל אֹרֶוּה 🕬 קֶרֶשׁ קָרָשִׁים הָוא: וְכָלֹ־חַשְּׁארת אֲשֶׁר יוּבָּא ַסִדְּמָה אֶל־אֲהֶל מוֹעֶר לְבַפֵּר בַקְדֶשׁ לַא הַאָבֶל בּאָשׁ תִּשְּׂבֵף: וְוֹאַת תּוֹרֵת הָאָשֶׁם קָבָשׁ קָבְשִׁים הְוּא: בִּמְלְוֹם אַשֶּׁר יִשְׁחַמוּ אֶרִר-הַעלֶּר יִשְׁחַמִּוּ אֶרִר-הַאָּשֶׁם וְאֶת־דָּמֶוֹ יִוְלָק עַל־הַיִּמִּוְבֶּחַ סְבִיב: וְאֶת־בָּל־חֶלְבְּוֹ יַקְרָיב מִפֶּנוּ אֲת הָאַלְיָה וְאֶת־הַחֵלֶב הַמְכַפֶּה אָת־הַאֶּקרֶב : וְאֵתֹ שְׁהֵנִי הַבְּלְיִּוֹת וְאֶת־הַחֵּלֶבֹ אָשֶׁר גַעלִיהֶון אֲשֶׁר עַל-הַכְּסָלֶים וְאֶת-הַיהֶׁרֶתֹ על־הַבְּבֶּר עַל־הַבְלָיִה יְסִיהֶנָה: וְהִקְמָיר אֹהָה הַכֹּהֵן הַפִּוְבַּּחָה אָשֶּׁרוּ לַיִּהוְוֶה אָשֶׁם הָוּא: כָּל־ זָבֶר בַּכְּהָגִים וְאִכֵּבֶעׁנוּ בְּמָקוֹם קְרוּשׁ וֵאָבֹרֹ לַנְהַ לַרָשִׁים הָוּא: כַחַשְּׁאַה בָּאָשֶּׁם תּוֹרָה אַחַת לָהֶם הַכֹּהָן אֲשֶׁר יְכַפֶּר־בְּוֹ לֹוֹ יְהְיֶה: וְהַבּהֵׁן רַשְּקְרָּיב אֶרת-עַלַרת אָישׁ עַוֹר בְּזעלָרוֹ אֲשֶׁר הַקְרִיב לַכהַן לְוֹ יְהָיֶה: וְכָל־מִנְחָה אֲשֶׁר תַּאָפֶּה בַּתַּלֹנוּר וְכָרלֹינֵעשֵׁרוּ בַפַּרְחֶשֶׁרת וְעַרלֹימַחְבֵּרת

10 לַכּהֵן הַפַּּקְרָיב אֹחָה לוֹ הְדְהָיֶה: וְכָּל־מִנְחָה

٥

אַישׁ כַאָּחֵיו:

בְלוּלֶרוּ־בַשֶּׁמֶן וַחֲרַבֶּרוֹ לְכָל-בְנֵיְ צִּיהַרָן הַתְּתֵּיִרוֹ

שלישי

Every male among the priests may eat thereof: it is most holy. 23. And every sin offering whereof any of the blood is brought into the tabernacle of the congregation to make atonement therewith in the holy place, shall not be eaten; it shall be burnt in fire.

1. And this is the law of the trespass offering: It is most holv. 2. On the place where they kill the burnt offering shall they kill the trespass offering; and the blood thereof shall be sprinkled upon the altar round about. 3. And all its fat shall be offered up; the rump, and the fat that covereth the inwards. And the two kidneys, and the fat that is on them, which is by the flanks, and the caul that is over the liver, with the kidneys shall he remove the same: 5. And the priest shall burn them upon the altar for an offering made by fire unto the Lord: it is a trespass offering. 6. Every male among the priests may eat thereof; in a holy place shall it be eaten: it is most holy. 7. As the sin offering is, so is the trespass offering; there is one law for them: the priest that maketh atonement therewith, his shall it be. 8. And the priest that offereth any man's burnt offering,-the skin of the burnt offering which he hath offered shall belong to this priest alone. 9. And every meat offering that is baked in the oven, and all that is dressed in the deep pan, and in the flat pan, shall belong to the priest that offereth it alone.3 10. And every meat offering which is mingled with oil, or dry, shall belong to all the sons of Aaron, to one as much as another.*

with oil." But this being one of the words which occur in but one passage, it is difficult to state its precise signification.

* This is variously explained, so as to agree with the next verse. First, that is the absolute property of the officiating priest, to distribute it at his option among his fellows; secondly, that it belongs to the family of the sacrificer, who may have the duties to perform on the day of the sacrifice.

יוןאת תורָרת וָבַח הַשְּׁלָמֶים אֲשֶׁר יַקְרֶיב לַיחוָה: יַקְרִיבֶּנוֹ וְהַקְרֵיבוּ עַלֹּתַוְרָה הַתּוֹרָה הַתּוֹרָה עַלֹּתַבָּח הַתּוֹרָה 12 חַלְּוּש מֹצוּת בְּקוּלְיִש בַּהְּמֶן וּלְלּוֹלֹּי מֹצּוִש מְשָׁחֵים בַּשֶּׁמֶן וְסַלֶּח מֶרְבֶּּכֶח חַלְּח בְּלוּלְח יַקְרָיב קְרְבָּגְוֹ עַל־חַלּוֹת לֶחֶם חָמֵּץ יַקְרָיב קְרְבָּגְוֹ עַל־ בַּשְׁמֶן: עַל-חַלּוֹת לֶחֶם 14 אָבַח תּוֹדָרת שָׁלָמֶיו: וְהִקְרִיב מִמֶּנוּ אֶחָר מִבָּל־ קַרְבָּן הָתוּמֶה לֵיהוֶה לַכּהֵן הַוֹנֵרֶק אֶרּבּהַ בּז הַשְּלָמִים לוֹ יְהְיֶה: וּבְשַׂר זֻבַח רתוֹרֵרת שְּלָמִיו בּיוֹם בָרְבָּגוֹ וֵאָבֵל רְאֹינֵיִם מְפֶגוּ עַר־בְּקֵר: וֹאָם־גָנֶדֶר וּ אָלוֹ נְדָבָּה זֶגֶבַח קַרְבָּנֹוֹ בְּיָוֹם הַקְרִיבְוֹ זֹּ שָּרת־זִבְחָוֹ זֵאָבֵל וּמְפֵּחֲדָּרת וְהַנּוֹרְתר מִפֶּנוּ זֵאָבֵל: 17 והנותר מבשר הזבח ביום השלישי באש יַשְּׁרָף: וְאָם הַזְאָכָל זֵּיְאָבֵׁל מִבְּשַּׂר-זֶּבַח שְׁלְמִיוּ 18 בַּיַוֹם הַזְשְׁלִישִׁי לָא וַרְצֶּרוֹ הַזְפַּקְרָיב אֹרֹנוֹ לְא יַחָשֵב דָרו פִּנִוּל יִרְזְיֶה וְהַנָּפֶש הַאֹבֶלֶרת מִפֶּנוּ עונה תּשָא: ורַזַבָּשָּׁר צָּאשׁר־יִגַעַ בְּכָל־טָמֵא לְא 19 ַ יַגָּאַבֶּל בָּצֵאָש יִשָּׁרֶף וְרַזְּבָּשֶּׁר כָּל--טָרְזוּר יאבֵל יי בָשָׂר : וְרַהֹנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־־רּתֹאַכַר בָשָּׁר מָזָבַח 20 רַשְּלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָרה וְטִמְאָתוֹ עָלָיו וְנְכְרְתָה בּנֶפֶשׁ הַהָּוֹא מֵעַמֶּיהָ: וְנָפֶשׁ בִּי־תִנַּע בְּכָל־טָמֵׁאַ 🕰 בּנָ בטמאַת אָדָם אוו בּבְהַמֶּה טְמֵאָה אַוֹ בְּכָל־שֵׁקִץ

11. And this is the law of the sacrifice of peace offering, which one may happen to offer unto the Lord. offer it for a thanksgiving, then shall he offer with the sacrifice of thanksgiving unleavened cakes mingled with oil, and unleavened wafers anointed with oil, and fine flour well sodden made into cakes mingled with oil. 13. Together with cakes of leavened bread shall he bring near his offering, with the sacrifice of thanksgiving of his peace offering. 14. And he shall offer thereof one out of every oblation for a heave offering unto the LORD, to the priest that sprinkleth the blood of the peace offering—to him shall it belong. 15. And the flesh of the sacrifice of thanksgiving of his peace offering shall be eaten the same day that it is offered; he shall not leave any of it until the morning. 16. But if the sacrifice of his offering be a vow, or a voluntary offering, it shall be eaten the same day that he offereth his sacrifice; and on the morrow also shall be eaten what is left thereof. 17. But what is left of the flesh of the sacrifice, on the third day shall it be burnt with fire. And if the intention was to eat of the flesh of the sacrifice of his peace offering on the third day, it shall not be accepted, to him who offereth it it shall not be accounted; it shall be an abomination, and the person that eateth of it shall bear his iniquity. 19. And the flesh, that toucheth on any unclean thing, shall not be eaten, with fire shall it be burnt: and as for the flesh, every one that is clean may eat thereof. 20. But the person that eateth the flesh of the sacrifice of peace offering, that pertaineth unto the Lord, having his uncleanness upon him, even that person shall be cut off from his people. 21. And any person that toucheth any unclean thing, as the uncleanness of man, or on any unclean beast, or on any abominable unclean thing,

VOL. III.

\$\frac{26}{16}\$ \$\frac{26}{16

and eateth of the flesh of the sacrifice of peace offering, which pertaineth unto the Lord, even that person shall be cut off from his people. 22. And the Lord spoke unto Moses, saying, 23. Speak unto the children of Israel, saying, Every manner of fat, of ox, or of sheep, or of goat shall ye not eat. 24. And the fat of a carcass that dieth of itself, and the fat of that which is torn by beasts, may be used for any manner of work, but ye shall in no wise eat of it. 25. For whosoever eateth the fat of the cattle; of which one can offer an offering made by fire unto the Lord, even the person that eateth it shall be cut off from his people. 26. Moreover ye shall eat no manner of blood, in any of your dwellings, whether it be of fowl or of cattle. 27. Whatsoever person it be that eateth any manner of blood, even that person shall be cut off from his people.

28. And the Lord spoke unto Moses saying, 29. Speak unto the children of Israel, saying, He that offereth the sacrifice of his peace offering unto the Lord shall bring his oblation unto the Lord of the sacrifice of his peace offering.

30. His own hands shall bring it as the fire offerings of the Lord, the fat with the breast shall he bring, the breast that it may be waved for a wave offering before the Lord. 31. And the priest shall burn the fat upon the altar; but the breast shall belong to Aaron and his sons. 32. And the right shoulder shall ye give unto the priest for a heave offering, of the sacrifices of your peace offerings. 33. The one that offereth the blood of the peace offerings, and the fat, among the sons of Aaron, shall have the right shoulder for his part. 34. For the wave breast and the heave

^a These are the species of which a sacrifice can be brought, consequently the fat of the deer-kind is permitted.

^b The blood, however, of all four-footed animals, as well as of birds, is interdicted, without distinction, whether the individual is fit for sacrifice or not.

ַ הַפּּגוּת : וֹאָרת כָּל-פֿתר הַלְּבֵלְ אָל-פּתח אִהָּל וֹאָרת כַּנְיוֹ אִתְּוֹ וְאֵרֵ הַבְּנִּיִם וְאֵר שֶׁפֶּוֹ הַפּּּאֲחֵׁר וַזִּער יְפָּר הַחַפָּארת וְאֵרֵ שְׁנִי קְאֵר שֶׁפֶּוֹ הַפּּאֲחֵר וַזִּ דֵּר יְחָיָה אָּרּכּמְאָרה צֵאְּמְר: ַלְּח אֶרת־אַהַרן

4 מוֹער: וַיַּעשׁ משֶׁרוֹ בַּאֲשֶׁר צְּוָה יְרוּוָה אֹרְתוֹ 4

מאָר אָרַ-בֿוּתנֵע זּרָן הַנָּבְּר אָשְׁרּצִּנָּה יְהוָרִי וֹהִלּפְהַל הָתֶעָרָה אֶרִּ-פֶּרַתוּח אִהֶּל מוֹעֵר: וֹיִאמֶּר

לֵעשׁוֹרת : וַיַּקְרֵב משֶּׁה אֶרת־אַרְקְין וְאֶרת־בָּנְגֵיוּ וַיִּרְחַץ אֹתֶם בַּפָּיִם: וַיִּמֵּן עָלִיוּ אֶת־הַבְּהֹנֶגת וַיַּחְנְּרֹ

אָרתוּ בָּאַרְנִּט וַיַּלְבֵּשׁ אִרתוּ אֶרת־הַּכְּתּיֶּת וַיִּתְּוּ יַ וַיִּרְתַץ אָהָם בַּפָּיִם: וַיִּתֵּן עָלָיו אֶרת־הַּכְּתּיֶּת וַיִּתְּוּץ יִיִּ shoulder have I taken from the children of Israel from the sacrifices of their peace offerings; and I have given them unto Aaron the priest and unto his sons as a fixed portion² for ever from among the children of Israel. 35. This is the portion of the anointing of Aaron, and of the anointing of his sons, from the fire offerings of the Lord, on the day when he brought them near to minister as priest unto the Lord; 36. Which the Lord commanded to give unto them, on the day that he anointed them, from the children of Israel, as a fixed portion for ever throughout their generations. 37. This is the law of the burnt offering, of the meat offering, and of the sin offering, and of the trespass offering, and of the consecration offering, and of the sacrifice of the peace offering; 38. Which the Lord commanded Moses on mount Sinai, on the day that he commanded the children of Israel to offer their oblations unto the LORD, in the wilderness of Sinai.*

1. And the Lord spoke unto Moses, saying, 2. Take Aaron and his sons with him, and the garments, and the anointing oil, and the bullock for the sin offering, and the two rams, and the basket of unleavened bread; 3. And all the congregation shalt thou assemble together unto the door of the tabernacle of the congregation. 4. And Moses did as the Lord commanded him; and the assembly came together unto the door of the tabernacle of the congregation. 5. And Moses said unto the congregation, This is the thing which the Lord hath commanded to do. 6. And Moses brought near Aaron and his sons, and washed them with water. 7. And he put upon him the coat, and girded him with the girdle, and clothed him with the robe, and put the ephod upon him,

^a The word pn, otherwise rendered "statute," is here given, after Менредзенн with "fixed portion." See Genesis xlvii. 22.

עָקָלִיו אֶרת־הָאֵפֶּד וַיִּשְׂם עָלָיו אֶת־הַחְשֶׁן וַיִּתֵּן אֶל־ גַיִּאְפָּד לִוֹ בְּוֹ: וַיִשֶּׁם עָלָיו אֶת־הַחְשֶׁן וַיִּתֵּן אֶל־ 8

י הַחְשֶׁן אֶת־הָאוּרִים וְאֶת־הַרֶּתְמִּים : וַיִּשֶּׁם אֶת־ הַמִּצְנָפֶּרת עַל־ראשו וַיָּשֶׁם עַל־הַמִּצְנָפֶרת אֶל־ מִוּל פָּנָיו אָת צִיץ הַזָּהָב נָוֶר הַלְּדֶישׁ בַּאֲשֶׁר צְּוָה

וֹיִמְשַׁח אֶרִג-רַוּמִשְׁכָן וְאֶרִג-כָּר אָשֶׁרּ-בָּוּ וַיְּקְהַשׁ וַיִּמְשַׁח אֶרִג-רַוֹמִשְׁכָן וְאֶרִג-כָּר אָשֶׁרּ-בָּוּ וַיְּקְהֵּשׁ וֹיִמְשַׁח אֶרִג-מִשֶּׁה: וַיִּלְּהָּשׁ

ינין מְמֶנוּ עַל־הַמְּוֹבֶּחַ שֶׁבַע פְּעָמִים וַיִּמְשַׁחּ אֶת־הַמִּוֹבַתַ וְאֶת־כָּלִּי־כֵּלִיוּ וְאֶתִּרִּהַכִּיִּר וְאֶתִּרּ

על ראש בוּ לָקַרְשָׁם: וַיִּצֹּלִ מְשָׁמֶן רַזִּמִּשְׁחָה עַל ראש 12

יוֹחַבָּשׁ לָהֶּם מִנְּבָּאֲוֹת כַּאֲשֶׁר צִנָּה יִהְנָּה אֶּת־ אַבְּנְטּ בְנֵי אַהָּרֹן וַיִּלְבִּשֵּׁם כָּתְּנִתֹּ וַיַּחְנְּר אֹתָם אַבְּנְטּ אָבְּנְטּ בְּיִבְּשִׁח אֹרָוּ לְקַדְּשִׁוּ: וַיִּלְבָּשֵׁח אֹרָוּ לְקַדְּשִׁוּ: וַיִּלְבָּשׁ

14 משֶׁה זֹ וַיִּגְּשׁ אָרת פַר הַחַמְּאַת וַיִּסְמֹךְ צִּהְרָן

יַצַלן אֶת־יְיָחַיּהֶם עַל־רָאשׁ פָּר הַחַפְּאת: וַיִּשְׁחָּפּ יַצַלן אֶת־יְיָחָוֹר הַזִּמְאָל אָת־הַפּוְבֶּח וְאֶתּר־הַדָּים יַצַלן אֶת־יְיָחָוֹר הַפִּוְבָּח אָתר־הַדָּים וְיִלַדְיִשׁהוּ לְכַפֵּר עָלֵיו יַצַלן אֶת־יִיְחָוֹר הַיִּפִּוְבַח וְיִלַדְיִשׁהוּ לְכַפֵּר עָלְיוּ:

יִנֹלָרת הַפָּבֶּר וֹאָת-שְׁתֵּי הַכְּלְיִת וֹאָת-הֶּלֶּבְ הַנָּלָח אָתִ-בָּלְ-הַחֱלְבֵּ אָשְׁר עַרְ-הַבְּּלֶּנֶר וְאָתר.

יירר משֶׁר הַמְּוְבֶחָר: וְאֶרת-הַבֶּר וְאֶרת-ערוֹ ¹⁷

and he girded him with the belt of the ephod, and bound it unto him therewith. 8. And he put on him the breastplate; and he put in the breastplate the Urim and the Thummim. 9. And he put the mitre upon his head; and he placed upon the mitre, toward the front thereof, the golden plate, the holy crown; as the LORD had commanded Moses. 10. And Moses took the anointing oil, and anointed the tabernacle and all that was therein, and sanctified them. 11. And he sprinkled thereof upon the altar seven times, and he anointed the altar and all its vessels, also the laver and its foot, to sanctify them. 12. And he poured of the anointing oil upon Aaron's head, and he anointed him, to sanctify him. 13. And Moses brought near the sons of Aaron, and clothed them with coats, and girded them with girdles, and wound the bonnets around their heads: as the Lord had commanded Moses.* 14. And he brought near the bullock of the sin offering: and Aaron and his sons laid their hands upon the head of the bullock of the sin offering. 15. And some one slew him; and Moses took the blood, and put it upon the horns of the altar round about with his finger, and purified the altar, and the (remaining) blood he poured out at the bottom of the altar, and sanctified it, to make henceforth atonement upon it. 16. And he took all the fat that was upon the inwards, and the caul of the liver, and the two kidneys, and their fat, and Moses burnt it upon the 17. But the bullock, and his hide, and his flesh, and

a This is the manner in which Arnheim and Wesseli explain used here and in verses 19 and 23, it having in all these instances a disjunctive accent. Mendelssohn, however, both translates "and Moses slew and took the blood," and comments that probably during the week of consecration the killing of the sacrifices was required to be made by Moses, probably to show the people the manner of killing the sacrifices, as he performed all the other duties of the service, to show them all the laws thereof.

וְאֶרת־־בְשָׁרַוֹ וְאֶרת־־פִּרְשׁׁוֹ שָׂרַף בָּאֵשׁ מְחָוּץ 18 לַמַּחֲגֶה כַּנְאֲשֶׁר צוָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיַּקְבֵּב אֵת אַיל הָעלֶה וַיִּסְמְכֿוּ אַהַרָן וּבָנָיִו אֶת־יְבִיהֶם עַל־ ראש הָאָיִל: וַיִּשְׁחֶט וַיִּזְרֹק משֶׁה אֶת־הַדֶּם עַלֹּד 19 20 הַפּוְבֶּחַ כָּבֵיב: וְאֶּרִג־הָאֵיל נְרַאַח לְנְתָחֵיו וַיַּקְשֵּׁר 20 : משֶׁרוֹ אֶרנ־הָרֹאשׁ וְאֶת־הַנְּתָחָים וְאֶרנ־הַנָּבֶּרֶר רַתַץ בַּמֵּיִם וַיַּקְטֵר ²¹ וְאֶרת־הַבְּרַעִים רָתַץ בַּמֵּיִם וַיַּקְטֵר ²¹ משֶּׁה אֶרת־כָּל־הָאַיִל הַמִּוְבַּחָה עֹלֶּה הָוּא לְרֵיחַ־ נִיחֹתַ אִשֶּׁה הוּאֹ לֵיהוָה בַּאֲשֶׁר צְוָה יְהוָה אֶרִת־ משֶׁה זֹ וַיַּקְרַבֹ אֶרת-הָאַיִר הַשֵּׁנִי אֵיל הַפְּלְאֵים 🗠 משֶׁה זֹ וַיִּקְרַבֹ אֶרת-הָאַיִר : וָיִסְמְכֿוּ אַהַרָן וּבָנָיו אָת־יְבִיהֶם עַל־רָאשׁ הָאָיִל 23 וַיִּשְׁחָט וּ וַיִּקַּחָ משֶׁהֹ מִדָּמֹוּ וַיִּתְדֶן עַלֹּרַהְנִוּךְ אָזֵן־ אַהַרָן הַיְּמָגֶירת וְעַלֹּ־בָּהֶן יָרוֹ הַזְיְמָנָירת וְעַלֹּ־בְּהֶן 24 רַגְלָוֹ הַיְּמָגִירת: וַיַּקְבֵּב אֶת־בְּנֵי אֲהֲרֹן וַיִּמֵּן משֶׁה 24 מִן־הַדָּם עַל־הְנָוּךְ אָזְנָם הַיְמָנִית וְעַלּ-בָהָן יָדָם הַיְּטָנִּית וְעַל־כְּהָן רַנְּלָם הַיְּטָגֵית וַיִּזְרֹק משֶה אָת־ בּהַבֶּם עַל־הַמִּזְבֶחַ סָבִיב: וַיַּבֶּח אֶת־הַחַלֶּב וְאֶת־ בּהַ ָּםָאַלְיָּה וְאֶרת־כָּל־הַמֵּלֶשׁבֹּ אֲשָׁר עַל־הַפֶּּלֶב וְאֵרתֹ יֹבֶרֶרת הַכָּבֶּר וְאֶרת־שְׁרֵתִי הַכְּלָיָרת וְאֶרת־חֶלְבְּהֶן 26 וְאָת שִוֹק הַיְמִין: וּמָסַּל הַמַּצׁוֹת אֲשֶׁרוּ לִפְנֵי יְהוָה בָּלַח חַלַּרת מַצָּה אַחַת וְחַלַּת לֵחֶם שֶׁמֶן אַחַת

his dung, he burnt with fire without the camp; as the LORD had commanded Moses. 18. And he brought near the ram of the burnt offering; and Aaron and his sons laid their hands upon the head of the ram. 19. And some one killed him; and Moses sprinkled the blood upon the altar round about. 20. And the ram hea cut into the proper pieces; and Moses burnt the head, and the pieces, and the fat. 21. And he washed the inwards and the legs in water; and Moses burnt the whole ram upon the altar: it was a burnt sacrifice for a sweet savour, an offering made by fire unto the Lord: as the Lord had commanded Moses.* And he brought near the other ram, the ram of consecration; and Aaron and his sons laid their hands upon the head of the ram. 23. And some one slew him; and Moses took some of his blood, and put it upon the tip of Aaron's right ear, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot. 24. And he brought near Aaron's sons, and Moses put some of the blood upon the tip of their right ear, and upon the thumb of their right hand, and upon the great toe of their right foot; and Moses sprinkled the blood upon the altar round about. 25. And he took the fat, and the rump, and all the fat that was upon the inwards, and the caul of the liver, and the two kidneys, and their fat, and the right shoulder; 26. And out of the basket of unleavened bread, that was before the Lord, he took one unleavened cake, and one cake of oiled bread,

^a Wessell and Arnheim remark that the cutting up and the washing of the sacrifice were probably performed by another person, as above, v. 15, they not properly belonging to the act of sacrificing, and could therefore be done by a person not connected with the priesthood.

^b Meaning, the basket which had been placed near the altar, as by this means it was more in the presence of God than in any other place.

ּ וְרָקֵיק אֶחֶד וַיָּשֶׂם עַל־הַחֲלָבִּים וְעַל שׁוֹק הַיָּמִין יוַתָן אֶת־הַבּׁלֹ עַל כַפַּי אֲהַרֹּן וְעַל כַפַּי בָנְיֵו וַיְגֶף 27 אַתֶם הְנוּפֶה לִפְנֵי יְהוָה : וַיֵּבָּה מֹשֶה אֹתָם מַעַל 🕿 בפּיהֶׁם וַיַּקְמֵר הַמּוְבָּחָה עַל-הָעֹלֶה מִלְּאִים 29 בַּבוֹ לְבֵיחַ נִיחֹתַ אִשֶּׁה הָוּא לֵיהוָה: וַיַּקַח משֶׁהֹ אָרת־תָּחָזֶּה וַיְגִיפָהוּ רְתנוּפָה לִשְׁנְנֵי יְרֹּזְוָה מֵאֵיל רַיִּפִּלְאִים לְמּשֶׁה הָיָה לְמָנְּה כַּאֲשֶׁר צִּנָה יְהוָה 🕉 אֶת־משֶׁה ֹּ וַיִּלַּח משֵּׁה מִשֵּׁמון הַמִּשְׁחָה וּמִן־הַדָּם אָשֶׁר על־הַמּוְבָּהַ נִיַּן עַכל-אַהַרן על־בְּנָדָיו וְעַל־ ּבָנֶיוֹ וְעַל־בַּנְבִי בָנָיוֹ אָרֶאוֹ וַיְקַבֵּשׁ אֶת־אַהַרֹן אֶרת־ 18 בְּגָּדִיוֹ וְאֶרת־בָּנָיִו וְאֶרת־בִּגְיֵוֹ בְנָיִו אִרְתֹּוֹ : נַיּאֹמֶר ַמשָּׁרוֹ אֶל־אַהַרָן וְאָל־בָנָיו בַשְּרֵלוּ אֶרת-הַבָּשֶּׁר פֶּרַתח אָהֶל מוֹעַר וְשָׁם הָאַכְלוּ אֹתוֹ וְאֶּת־הַלֶּחֶׁם אָשֶׁר בְּסַל הַפּּלָאָים כַאֲשֶׁר צְנֵּירִני לֵאמֹר אַהַרְן יוָהַנּוֹרְתָר בַּבְּשָׁר וּבַלְּחָה : וְהַנּוֹרְתָר בַּבְּשָׂר וּבַלְּחֶם בָּאֵשׁ אָהָל מוֹעֵר לְאַ הֵאָצְאוּ שִׁבְעַרת 33 הַשִּׁרְפוּ זֹּ וִמְפֶּּהַתוֹ אֹהֶל מוֹעֵר לְאַ יָמִים ַעַר וַוֹם מְלֹאַת יְמֵי מִלְאֵיבֶם בָּי שִׁבְעַת יָמִים יְמַלֵּא אֶרת־יֶדְכֶּם: כַּאֲשֶׁר עָשֶׂה בַּיַוֹם הַוֶּה צוּהְה יְהוֹוֶה לַנֻעֲשָׁת לְכַפֶּר עֲלֵיכֶם: וּפֶּּרתַח אֹהֶל מוּעֵר 35 תשבו יופם ולבילה שבערו ימים ושמרתום אָת־מִשְׁמֶנֶת יְהוָה וְלֹא הַמְוּתוּ כִּי־כֵן צְּוּיְתִי: * מפטיר

and one wafer, and he put them on the fat, and upon the right shoulder: 27. And he placed the whole upon the hands of Aaron, and upon the hands of his sons, and caused them to make a waving before the Lord. 28. And Moses took these things from off their hands, and burnt them on the altar upon the burnt offering: they were a consecration offering for a sweet savour, a fire offering were they unto the Lord. 29. And Moses took the breast, and made therewith a waving before the Lord; from the ram of consecration was it given to Moses as his portion; as the LORD had commanded Moses.* 30. And Moses took some of the anointing oil, and of the blood which was upon the altar, and sprinkled the same upon Aaron, and upon his garments, and upon his sons, and upon the garments of his sons with him; and he sanctified Aaron, and his garments, and his sons, and the garments of his sons with him. 31. And Moses said unto Aaron and to his sons, Boil ve the flesh at the door of the tabernacle of the congregation; and there shall ye eat it with the bread that is in the basket of the consecration; as I have commanded, saving, Aaron and his sons shall eat it. 32. And that which is left of the flesh and of the bread shall ye burn with fire.* 33. And from the door of the tabernacle of the congregation ve shall not go forth seven days, until the days of your consecration be at an end; for seven days shall your consecration last.^a 34. As they have done this day, so hath the Lord (farther) commanded to do, to make an atonement for you. 35. And at the door of the tabernacle of the congregation shall ye abide day and night seven days, and keep the charge of the Lord, that ye die not; for so have I been commanded. 36. And Aaron and

^{*} Lat. "Shall he (the consecrator) fill your hand."

אנים לְחַפָּאָת וְעָנֶּל וְכֵבֶשׁ בְּנִי־שָׁנְח הְעָקּה הְעָקּה בְּנִים אֲשֶׁר־צָּנָּה בְּנִים אֲשֶׁר־צָּנָּה בְּנִים אֲשֶׁר־צָּנָּה בְּנִים בְּנִים אֲשֶׁר־צָּנָּה בְּנִים בְּבִּים בְּיִּבְּים בְּיִבְּים בְּעִּים בִּים בְּבָּים בְּנִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּנִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבִים בְּבִים בְּבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבּים בְּבִים בְּבִּים בּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בּיּבִּים בּיוּם בְּיִים בְּבִּים בּיוּבִּים בְּיִּבּים בּיִּבּים בּבִּיּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בּיבִּים בְּבִּים בּיּבִים

לעלה : וְשׁוֹר נָאַיִל לִשְּלְמִים לִוְבֹּהַ לִפְנֵי יְהוְהּ
וּמִנְחָה בְּלוּלָרה בַשֶּמֶן בֵּי הַיּוֹם יְהוָה נְרְאָה אַלִּיבִם : וַיִּקְחוּ אֱר. אַשֵּר צְוָה משֵׁה אַל-פָּנֵי אַלִּיבִם : וַיִּקְחוּ אֱר. אַשֵּר צְוָה משֵׁה אֵל-פָּנֵי

אָביבֶּם : וַיִּקְחוּ אָר. אֲשֶׁר צְּנָה משָה אֶּר־פְּנֵי אָהֶל מוֹעֶר וַיִּקְרְבוֹּ כָל־הַעֵּדָה וַיַעִמְדִּוּ לִפְנֵי

אל-הַפּוְבֶּת נִיִּקְתָב אַהְּרָן אֶל-הַפּוְוַבֶּת נִיִּשְׁתַט אָרת־ 8

ַ עָגֶל הַחַשָּאת אֲשֶׁר־לְוֹ : וַנִיקְרְבוּ בְּגֵּי אֲהַרָן אֶת־ יַּנְיתָּן הַדָּם מִיּתָן עַל־קַרְנוּת הַדָּם מִיּתָן עַל־קַרְנוּת

יוֹאֶת־ הַמְּוֹבֶחַ וְאֶת־הַדָּם יָצַׁק אֶל־יְסְוֹר הַמִּוֹבֶּחַ : וְאֶת־ הַחֵּלֶב וְאֶרֹ הַכְּלְיִׁרוּ וְאֶת־הַיֹּהֶנֶת מִן־הַכְּבֵר מִן־ his sons did all the things which the Lord had commanded by the hand of Moses.

1. And it came to pass on the eighth day SHEMINEE. that Moses called Aaron and his sons, and CHAP. IX. the elders of Israel: 2. And he said unto Aaron, Take unto thyself a young calfa for a sin-offering. and a ram for a burnt offering, without blemish, and bring them near before the LORD. 3. And unto the children of Israel thou shalt speak, saying, Take ye a he-goat for a sin-offering; and a calf and a sheep, both of the first year, without blemish, for a burnt-offering; 4. Also a bullock and a ram for peace-offerings, to sacrifice before the Lord, and a meat-offering mingled with oil: for this day the Lord will appear unto you. 5. And they brought that which Moses had commanded before the tabernacle of the congregation: and all the congregation drew near and stood before the Lord. 6. And Moses said, This thing which the Lord hath commanded shall ye do: and then will the glory of the Lord appear unto you. 7. And Moses said unto Aaron, Draw near unto the altar, and prepare thy sin-offering, and thy burnt-offering, and make an atonement for thyself, and for the people; and prepare the offering of the people, and make an atonement for them; as the LORD hath commanded. 8. And Aaron drew near unto the altar, and slew the calf of the sin-offering, which was for himself. 9. And the sons of Aaron brought the blood unto him; and he dipped his finger in the blood, and put it upon the horns of the altar; and the (remaining) blood he poured out at the bottom of the altar. 10. And the fat, and the kidneys, and the caul of the liver of the sin-offering.

a This is said to mean a steer of two years, so likewise "ram" signifies one two years old; but when the words "calf" and "sheep," are used, they mean animals one year old.

וְזִּמֹּגָאתּ בֹנִי הִשְׁנֵלוּ אַבְּתִּן אָרִיבוּבְּם זּוֹזְרֵלּטִׁנּוּ בּיַבְּהְ מִטְוּגּוֹ בַּמְּנְוֹנֵינִי : זֹיִהְּטֹּמ אֵיבִי-נְּתְּלֶּיִי יּ

ין אָרַת־הָעְלָּהְ הִמְצְיִאוּ אֵבֶּיוּוּ יוֹאֶרִת־הָעְלָּהְ הִמְצְיִאוּ אֵבֶּיוּוּ יוֹ

יוּרְתְּלֶּהְ וְאֶרִי־הַבְּלָאֵים וַיַּיְּקְמֵר עַלְ־הַעְּלֶּהְ לּגְּהָהֶיה וְאֶרִי־הַלָּאִשׁ וַיַּלְמֵר עַלִּ־הַמְּוֹבְּהַ יּ וַיִּרְחַיִּץ נִיּלְמֵר עַלִּיהַ הַּאָּבְּהַ יּ

15 הַמִּזְבֵּחָה : נַיַּמְּלֵב אֵת לְּלֶם נַיִּשְׁחָמֵהוּ נַיְּחַשְּאֵהוּ שְׁעֵיר הַחַפָּאת אֲשֶׁר לְעָם נַיִּשְׁחָמֵהוּ נַיְּחַשְּאֵהוּ

16 בַרָאשוֹן : וַיַּקְרֶב אֶת־הָעֹלֶה וַיַּעשֶׂה בַּמִּשְׁפֵּט 16

17 וַיַקְרֵב מֶּתְרַהַמְנְחָה וְיִמְלֵא כַפּוֹ מִמֶּנָה וַיַּקְטֵר 17

יאַל־הַמּוְבֶּחָ מִלְּבָּךְ עַלֵּרִת הַבְּּאֶרְ : נַיִּשְׁחַט אֶרִת־ הַשּׁוֹר וְאֶרִת־הָאֵיִל אֵבְח הַשְּׁלְמִים אֲשֵׁר לְעֲם יַנִימְצְּאוֹ בְּנֵי אַהָּהָרָן אֶרִת־הַבָּם הַשְּׁלְמִים אֲשֵׁר לְעֲם יַנִימְצְּאוֹ בְּנֵי אַהַּהָרָן אֶרִת־הַבָּם

יִּמֶּן־הַאַּיִל הַאַּרְיָה וְהַפְּכַפֶּת וְהַכְּלְיִּת וְיִּהֶעֶּׁוּר וּמָּן־הַאַּיִל הַאַרְיָה וְהַפְּכַפֶּת וְהַכְּלְיִּת וְיִּהֶעֶּׁוּר וּמִּן־הַיִּשְׁוּר וּמִּן־הַיִּשְׁוּר וּמִּן־הַיִּשְׁוּר וּמִּןּהַ בִּים מִן־הַשְּׁוּר וּמִּיִּר וּמִּיִּר וּמִּיִים מִן־הַשְּׁוּר וּמִיּיִים מִן־הַשְּׁוּר וּמִיּיִים מִּן־הַשְּׁוּר וּמִּיִּר בּיִם מִן־הַשְּׁוּר וּמִיּיִים מִּן־הַשְּׁוּר וּמִיּר בּיִם מִּן־הַשְּׁוּר וּמִייִם מִּוֹיִם מִּיִּבְּים מִּוֹיִם מִּיִּבְּים מִּוֹיִם מִּיִּבְּים מִּוֹיִם מִּיִּבְּים מִּיִּבְים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּם מִּיִּבְּים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּם מִּיִּבְּים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּם מִּיִּבְים מִּיִּבְּם מִּיִּבְּים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּים מִּיבְּים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּם מִּיִּבְּים מִּיִבְּים מִּיִּבְּים מִּיבְּים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּים מִּיִּבְים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּים מִּיּבִּים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּים מִּיּבְּים מִּיִּבְּים מִּיִּבְּים מִּיּבְּים מִּיּבְּים מִּיּים מִּיִּבְּים מְּיִּבְּים מִּיּבְּים מִּיּים מִּיּבְּים מִּיּים מִּיִּבְּים מִּיּבְּים מִּיּים מִּיּים מִּיּבְּים מִּיּים מִּיִּבְּים מִּיִּים מִּיּים מִּיּבְּים מְּיִּבְּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּיִּים מִּיּים מְּיִּים מִּיּים מִּיּים מִּיּבְּים מִּיּים מִּיּים מִּיּבְּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּיּבְּים מִּיּים מִּיּים מְיִּים מִּיּים מִּיּים מְּיִּים מְּיִּים מִּיּים מִּים מִּיּים מִּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּים מִּיּים מִּיּים מְיּים מִּיּים מְיבּים מִּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּיּים מִּים מִּים מִּיּים מִּים מִּים מִּים מִּים מְיּים מְיּים מִּיּים מְיּים מְיּים מְיּים מְּיִּים מְיּים מְּיִּי

20 הַבְבֶּר: וַיָּשִׂימוּ אֶת־הַחֲלָבִים עַל־הָחָזֶוֹרת וַיַּקְמֵר

בּיַבְּלֵּבִים הַפִּּוְבָּחָה : וְאֵרֵת הֶחָוֹוּת וְאֵרֵל שְׁוֹלְ בּיַחַלְבִּים הַפִּּוְבָּחָה : וְאֵרֵת הֶחָוֹוּת וְאֵרֵל שְׁוֹלְ

* ידיו קרי

he burnt upon the altar; as the Lord had commanded Moses. 11. And the flesh and the hide he burnt with fire without the camp. 12. And he slew the burnt-offering: and the sons of Aaron presented unto him the blood, and he sprinkled it upon the altar round about. 13. And the burnt-offering they presented unto him, in its proper pieces, together with the head: and he burnt them upon the altar. 14. And he washed the inwards and the legs, and burnt them upon the burnt-offering on the altar. 15. And he brought near the people's offering; and he took the goat of the sin-offering which belonged to the people, and slew it, and made atonementa with its blood, as the first. 16. And he brought near the burnt-offering, and offered it according to the prescribed manner.* 17. And he brought near the meat-offering, and he filled his hand thereof, and burnt it upon the altar, beside the burnt-sacrifice of the morning. 18. He slew also the bullock and the ram, the sacrifice of peace-offering which belonged to the people: and the sons of Aaron presented unto him the blood, and he sprinkled it upon the altar round about, 19. Also the fat of the bullock, and of the ram, the rump, and that which covereth the inwards, and the kidneys, and the caul of the liver: 20. And they put these pieces of fat upon the breasts, and he burnt the fat upon the altar: 21. And with the breasts and the right shoulder Aaron made a waving before the LORD: as Moses had commanded. 22. And Aaron lifted up his hands toward the people, and blessed them; and came down after he had offered the sin-offering, and the burntoffering, and peace-offerings. 23. And Moses and Aaron

² Onkelos thus renders ורמטאר, and views it as expressing that the priest made of it a sin-offering by sprinkling the blood; the word blood, however, is not in the text, and is merely understood. So also above, vi. 19.

ינְבֹא משֶׁה וְאַהָהוֹן שֶלּיאַהֶּל מוֹעֵּר וַיַּצְאוֹי ፤ יַבְּרָבִּי מְשֶׁה וְאַלִּרְבִּי יִבְּאַ בְבוֹר־יְהוְה אֶלֹּיכָל־הָעָם יִּנְאַ בְנוֹרִיְהוְה אֶלֹיכָל־הָעָם יִּבְּאַ בְנוֹרִי יהוֹה וּתֹאַכל על־המוֹבֹח ארת־24

בּ וַהַעֵּצֵא אֵשׁ מִלְפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל על־הַמִּוְבֶּח אֶר.־ הַעְלֶה וְאֶת־הַחֲלָבִים וַיַּרְא בָּלְ־הָעָם וַיִּרְנוּ וַיִּפְּלְּוּ

י על־פְּנִיהֶּם: וַיִּקְחָוּ בְנֵי־אַרְחֹין נָדָּב וַאֲבִירֹ־אוּא אַישׁ מַחְרָּזרֹתוּ וַיִּקְתְּוּ בְנֵי יְהֹנָה אֲשׁ זַּרָה אֲשֶׁר לְאׁ קְּיִה וַיִּקְרִיבוּ רִבְּנֵי יְהֹנָה אֲשׁ זַּרָה אֲשֶׁר לְאׁ קְּיִה וֹיַקְרִיבוּ רִבְּנֵי יְהֹנָה אֲשׁ זַּרְה אֲשֶׁר לְאׁ

אָלָרָה וֹתֹּל-פִֿנֹּי כּֿלִ-נַאָּח אָכַבֹּר וַיִּצִּיִם אַנְּרָן:
אַלְרָה וֹתִּל פֿנִּי יְרָלִה וְלָבִּר יִרְּנָּה וֹתִּא אָהָר מִשָּׁר מִשָּׁר מִשָּׁר פּלִּרְכִּי בּלְרָכַי אַנְרָן הוּא אָהָבּר יִרְּנָּר יִרְנָה וּ בֹּאמר מִשָּׁר אַלְרַבִּי בּלְרָבִי יִרְאמר מִשָּׁר אָרָם וּנִימָר מִשָּׁר אָרָם וּנִימָר מִשָּׁר בּיִּלְרָבִי אַנְּהָר וִיִּיאַכַר מִשְּׁר וּנִימָר מִשְּׁר בּיִּלְרָבִי בּיִּרְאַכַר מִשְּׁר בּיִּלְרָבִי יִרְּנִאָּא אָשׁ מִלְפְּנֵּי יְרְּנָּהְ וַיִּרְאַכַּר בּיִּרְאַבַר בּיִּרְיִים אַנְרִים בּיִּרְיִים בּיִּרְיִים בּיִּרְיִים בּיִּרְיִים בּיִּרְיִים בּיִּרְיִים בּיִּרְיִים בּיִּרְיִים בּיִּרְיִים בּיִּים בּיִּרְיִים בּיִיים בּיִּרְיִים בּיִּרְיִים בּיִּרְיִים בּיִּרְיִים בּיִּרְיִים בּיִּיִּים בּיִּיְבְּיִים בּיִייִּיִּים בּיִּרְיִים בּיִּרְיִים בּיִּרְיִים בּיִּרְיִים בּיִּיִּים בּיִּיִּים בּיִּיִּים בּיּיִּים בּיִּייִּים בּיִּיִּים בְּיִייִּים בּיּיִּים בּיִּיִּים בּיִּיִּים בּיִּיִּים בּיִּיִּים בּיִּיִים בּיִּיִּים בּיִּיִּיִּים בּיִּיִּיִּים בּיִּיִּים בּיִּיִּים בּיִּיִּים בּיִּיִּיִּיִּים בּיִּיִּיִּים בּיִּיִּים בּיּיִּיִּים בּיּיִּיִּים בּיּיִים בּיּיִּיִּים בּיּיִּיִּים בּיּיִייִים בּיּיִּיִּיְנִי בְּיִּיְיִים בּיִּיִּיִים בּיּיִּיִּים בּייִיִּיִּיְיִּים בּיּיִייִּיִים בּיּיִּיִים בּיּיִייִּיִּים בּיּיִייִיּיִים בּיִייִייִּיִים בּיִּיִּיִים בּייִייִּיִּים בּיּיִייִייִּיִּים בּיִייִּיִים בּיִּייִייִּיִּים בּיִּיִּיִים בּיּיִּיִיים בּיּיִּיִיים בּייִּיּייִייִים בּייִּיּיִיים בּייִּיּיִים בּיייִייִּיִים בּייִייְיִייִּים בּיִּייִייִייִּים בּייִייִייִים בּיייִייִייִּים בּייִייִּיּיִים בּיּיִּייִייִייִּיִּיים בּייִּיִייִייִייִּייִּיִּים בּייִייִּייִייִייִּייִים בּיּיִּייִייִּייִייִּייי בּייִּיּייִים בּיּיִייִייִייִּייִים בּייִייִייִּיִיייִייִּייִיים בּייִּיּייִייִייִּים בּייִייִייִייִייִּייִייִּיים בּייִייִייִּ

בּר אַבְּלָנ משָּׁה אָל־מִישָׁאַל וְאָלֵל אָלְצָפָּן בְנֵי אֲוֹיאֵל יִּ וֹיִלְרָא משָּׁה אָל־מִישָּאַל וְאָל אָלְצָפָּן בְנֵי אֲוֹיאֵל יִּ אָלְנ מ זְאַר פְּנֵי בְּל וְאָל אֶלְצָפָּן בְנִי אֲוֹיאֵל יִּיּ

נוּהַאָׁם בֹּלְנִידָּם אָרְ-מִטְוּא לְפְּטְוּגְיִ כֹּאַהְּ מִאַּר בָּלִיבְּנִיךְם אָרְ-מִטְוּא לְפְּטְוּגִּה בֹּאַבְּר

דבר משה: וַנִּאשֶר משֶה אֶל־אַרְאוֹן וּלְאֶלְעִזָר וּלְאִיתִמָּר וּ בָנִיוּ בָאשֵיכֵם אַל־תִּפְּרֵעוּ וּ וּבִּגְדֵיכֵם לְאִ־תִפְּרִמוּ וְלָא רְתִשֶּׁרתוּ וְעַל כָל־הַעֵּדָה יִקְצְף וַאֲחֵיכָם כָל־בַּירת יִשְׂרָאֵר יִבְכוּ אֶרת־הַשְּׁרֵפְּׁה

י אָשֶׁר שָׂרַף יְהוָה: וּמִפֶּּתַח אֹהֶל מוֹעַׁר לְאׁ הֵצְאוּ בּן־הָעָר שְׁרַף יְהוָה: וּמִפֶּתַח אֹהֶל מוֹעַר לְאׁ הַצְאוּ בּן־הָעָמֶתוּ בִּי־שָׁמֶן מִשְּׁחַת יְהוָֹה וְעַבֹּיכֵם וַיְיַעשׁוּ * שלישי * יטעים הגריש קורם החלישא ושניהם על הב'

out, and blessed the people: and the glory of the Lord

appeared unto all the people.* 24. And there came forth a fire from before the Lord, and consumed upon the altar the burnt-offering and the fat: and when all the people saw this, they shouted, and fell on their faces. 1. And Nadab and Abihu, the sons of Aaron, CHAP. X. took each his censer, and they put thereon fire, and put thereon incense: and they brought near before the LORD a strange fire, which he had not commanded them. 2. And there went out a fire from before the LORD, and consumed them, and they died before the LORD. said Moses unto Aaron, This is what the Lord hath spoken, saying, on those who are near unto me will I be sanctified, and before all the people will I be glorified; and Aaron held his peace. 4. And Moses called unto Mishael and Elzaphan, the sons of Uzziel, the uncle of Aaron, and said unto them, Come near, carry your brethren from before

the sanctuary to without the camp. 5. And they came near, and carried them in their coats to without the camp; as Moses had spoken. 6. And Moses said unto Aaron, and unto Elazar and unto Ithamar, his sons, The hair of your head you shall not let grow long, and your garments you shall not rend, that ye die not, and that he be not wroth upon the whole congregation; but your brethren, the whole house of Israel, may bewail the burning which the LORD hath kindled. 7. And from the door of the tabernacle of the congregation ve shall not go out, lest ye die, for the anointing oil of the Lord is upon you; and they did according to

the word of Moses.

^a The guilt of the sons of Aaron evidently consisted in their bringing incense upon a censer which had not been commanded, as it was merely to be sacrificed on the altar which was within the sanctuary.

בְרַבָר משֶה: פ

15 לַנָּה לָרָשִׁים הָוּא : זַאֲּכַלְּכֵּּוֹם אֹתָה ְ בְּמָקּוֹם בּנִּוֹלְּהָים הָנּוֹלְהָתִם אֹתָה בְּמָקּוֹם בְּנִּיתִם אָתָה הַנּוֹלְהָתִם כִּי בְּנִּיתִם בְּנִיתְ בִּמְּוֹבְתִּ כִּי בְּנִיתְ הַבְּוֹרִת אָצֶל הַפִּוֹבְתַ כִּי בְּנִיתְ הַבְּוֹלִים הָנִוֹלְתְּתְ הַבּוֹלְתְּתְ בִּנִּיתְ בְּמָקּוֹם בְּנִיתְ בְּמָקּוֹם בְּנִיתְ בְּמָקּוֹם בְּנִיתְ בְּמָקּוֹם בְּנִיתְ בְּמָקּוֹם בְּנִיתְ בְּמָקּוֹם בְּנִיתְ בְּמָלִים בְּנִיתְ בְּמְלִים בְּנִיתְ בְּמְלִים בְּנִיתְ בְּמְלִים בְּנִיתְ בְּמְלִים בְּנִיתְ בְּמְלִים בְּנִיתְ בְּמְלִים בְּיִּתְ בְּמְיִים בְּוֹיִים בְּיִיתְ בְּנִיתְ בְּיִיתְ בְּנִיתְ בִּינִים בְּיִיתְ בְּיִּים בְּיִיתְ בְּיִּתְ בְּיִיתְ בְּיִּתְ בְּיִּתְ בְּיִּתְ בְּיִים בְּיִּתְ בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִּבְּיִם בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיבְיבְים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיבְיים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְיבִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִיים בְּיִים בְּיִים ב

וּבִנֹהָיוּך אִתְּלָךְ בִּי־חָקְךָּ וְחָקְ־בָּנִּיִּךְ נִהְינִּוּ מִזְּבְחֵי בּהְתוּנִּפְׁה הְאַבְּלוּ בְּטָקוֹם טָהוֹר אַהְּזִה וּבְנֵיִךְ הַהְתוּפְׁה וְאֵבִי וְאֵבִּי חָלֵּךְ בְּטָקוֹם טָהוֹר אַהְּזִה וּבְנֵיִךְ הַלְנִים בִּי־בֵּן צְּנִיְרִי : וְאֵבִי חָלֵּךְ חָלֵּךְ הִיוֹנִיּ מִזְּבְחֵי וְבְּנִיְרְּ בְּיִבְנִיךְ הִיּלְנִי חָלְךָּ וְחָלְךָּ וְחָלְךְ בָּנִיִּךְ הִיוֹנִיּ

ישַּׁרְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : שִׁילְ הַהְּתְרוּפְּׁה תְּנוּפָּה תַּל אִשֵּׁי הַחֲלָבִים יָבִיאוּ לְּהָנִיף הְּנוּפָה לְפְנֵי יִהְנֶה וְהָיָה לְךְ וּלְבָנֵיךְ אִרְּתְהְ לְחָק־עוֹלָכם לְפְנֵי יִהְנֶה וְהָיָה לְךְ וּלְבָנֵיךְ אִרְתְהְ לְחָק־עוֹלָכם לְפְנֵי יִהְנֶה וְהָיָה לְךְ וּלְבָנֵיךְ אִרְתְהְ לְחָק־עוֹלָכם בְּבְישׁר צְּוָה יִהְנָה וֹ וְאֵתוּ שְׁעֵיר הַחַפָּאת דְּרִשׁ 16

י משר אַנָּר יְתָּנְר שְׁרֶף נֵילְצְׁיף עַר בּשְּׁרְעּוּר יִּבְּרָשׁ השטח * צ״ל בראש השטח * בּרָשׁ בּרָשׁ * צ״ל בראש השטח

- 8. And the Lord spoke unto Aaron, saying, 9. Wine or strong drink thou shalt not drink, neither thou, nor thy sons with thee, when ye go into the tabernacle of the congregation, lest ye die: it shall be a statute for ever throughout your generations. 10. So that ye may be able to distinguish between holy and unholy, and between the unclean and the clean; 11. And that ye may be able to teach the children of Israel all the statutes which the Lord hath spoken unto them by the hand of Moses.*
- 12. And Moses spoke unto Aaron, and unto Elazar and unto Ithamar his sons, that were left, Take ye the meatoffering that is left of the fire offerings of the Lord, and eat it unleavened beside the altar; for it is most holy. 13. And ye shall eat it in a holy place, because it is thy fixed portion, and the fixed portion of thy sons, from the fire-offerings of the Lord; for so have I been commanded. 14. And the wave-breast and heave-shoulder shall ye eat on a clean place, thou, and thy sons, and thy daughters with thee; for as thy fixed portion, and the fixed portion of thy sons, have they been given from the sacrifices of peace-offerings of the children of Israel. 15. The heave-shoulder and the wave-breast shall they bring, with the fat of the fireoffering, to make therewith a waving before the LORD; and it shall be thine, and thy sons' with thee, as a fixed portion for ever; as the Lord hath commanded.* 16. And the goat of the sin-offering Moses sought diligently, and behold, it was burnt: and he was angry with Elazar and Ithamar,

And whilst they were engaged in this unacceptable ministry, they were slain in the tabernacle by the mysterious fire. The words "consumed them," must, however, be evidently understood, not as a perfect burning, but as merely enough to cause death, or else they could not have been carried forth to be buried in their garments.

² From the fact that this section follows immediately the one containing the death of Aaron's sons, it was the opinion of Rabbi Ishmael, that they had entered the sanctuary in a state of drunkenness; be this

וֹאָכֹלְהִי, חַפּארֵן בֿיוִם בֿייִפֿר בּֿאִיּגִּי יִבּוֹף:

וֹאָכֹלְהִי, חַפּארֵן בֿיוִם בֿייִפֿר פֿאָנִי יִבּוֹף

אַנְין אָּלְ-מִפָּׁי בֿוֹ הַיְּיִם בֹאַבְּרָאנִׁ אָרִיםּפֹאָטַם

אַנְין אָלִ-מִפָּׁי בֿוֹ הַיְּיִם בֹאַבְּרָאנִׁ אַרִּבּיּ אָרִיםּפֹאָטַם אַרִּבְּרָאנִי אָרִיםּפֹאָטַם לְפִּגִּי יִנִּרְבִּי הַּעָּרִי יִנְּרִבּי הַּעָּרִי יִנִּרְבִּי הַּיִּרְאַנִּים לָאַבְּיִם לְפִּגִּי יִנִּרְבִּי הַּעָּרִי הַעָּרִי הַעָּרִי הַלְּבָּי בְּיִבְּיִּ בְּיִּבְּיִּ אַרִּי בְּעָבִּי לְפִּאִּי וְעִּלִּים לִּפְּרִ אַרִּבּי לְפִּצִּי יִנִּרְבִּי בָּיִּ לְּבָּים לְפִּאָּי בְּעִּלִין בַּעִּים הָּיִּעִם לְּבָּבְּי בְּיִבְּיִם לְּפִּיּע בִּי וְעִרְבִי בְּעִּיִּים הָּעִּרִים הָּעְבִּים לְפִּצִּי יְנִינְם בָּלִים לְפִּצִּי וְנִינְם בְּעִבְּיִם בְּעִּבְיִם בְּעִּבְיִם בְּעִּבְיִם אָּרִי בְּחָבְּעִים אָרִי בְּעִבְּיִם בְּעָבִים לְּפִּבְּי בְּעִיבִּים הָּעִּים הְּעָבִים לְּשִּׁארִי בְּעִּיִּבְים בְּעִּים אָרִיבְים בְּעִבְּים בְּעִבְּיִם בְּעִבְּים בְּעִבְּים בְּעִבְּים בְּעִבְּים בְּעִבְּים בְּעִבְּים בְּעִבְּים בְּעִבְּים בְּעִינִים אָּרִיבִּי בְּעִבְּיִם בְּעִבְּים בְּעִבְּיִים בְּעִבְּים בְּעִבְּיִים בְּעִבְּיִים בְּעִבְּיִים בְּעִבְּיִים בְּעִבְּיִים בְּעִבְּיִים בְּעִבְּיִים בְּעִּבְּיִים בְּעִיבְּיִים בְּעִבְּיִים בְּעִּבְּיִים בְּעִּים בְּעִּבְּיִים בְּעִּיבִּייִים בְּעִּיבִּייִים בְּעִּיבְּיִי בְּעִּיבְּיִי בְּעִיבְּיִייִּים בְּעִיבְּייִים בְּעִיבְּיִייִים בְּיִּיִים בְּיִּיִּים בְּעִּיבְייִייִּים בְּעִּיבְּיִייִים בְּעִיבְייִים בְּיִים בְּעִּיבִּייִים בְּיִּבְייִים בְּיִייִּים בְּיִים בְּעִיבְייִים בְּיִייִים בְּיִייִּיִים בְּיִים בְּיִבְייִים בְּיִייִים בְּיִיבְּייִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּייִים בְּיִים בְּיִים בְּיִייִים בְּיִייִים בְּיִיים בְּיִּים בְּייִים בְּיִייִים בְּיִייִּים בְּיִייִּיְים בְּיִּייִים בְּיִּיִּיִּים בְּיִייִּים בְּיִייִּים בְּיִּייִים בְּיִּייִייִּים בְּיִייִייִייִּיִּים בְּיִייִים בְּיִייִּיִּים בְּיִייִּיִייִּים בְּייִיייִייִּים בְּיִּייִייִּיּים בְּיִייִּיִּייִיים בְּיִייִייִים בְּיי

20 וַיִשְׁמֵעׁ מּשֶּׁה וַיִּימֻב בְּעִינָיו: פּ שׁשּׁרְ 21 יִיִשְׁמֵעׁ מּשֶּׁה וַיִּימֻב בְּעִינָיו: פּ שׁשּׁרְ 22 דַּבְּרֶנּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֶר וַאַרת הַחַיָּרוֹ אֲשֶׁר 33 דְבְּרֶנּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֶר וַאַרת הַחַיָּרוֹ אֲשֶׁר 34 מְפְרֶסֶרת פַּרְסָה וְשֹׁסֻערת שָׁסֵע פְּרָסִרת מְעָרֶלי 4 גַרֶה בַּבְּהַמֶּה אֹרְה הּוֹאכֵרוּ : יַּקַּךְ אֶת־זֶה לָא מַפְּרָסֶר מִמְעַלֵּי הַגַּרָיה וֹמִמֶּפְּרְמֵי הַפַּרְסָה אֶר. 4 הַאַכְלוֹ מְמַעָּלֵי הַגַּרָה וֹמְסֵפְּרְמֵי הַפַּרְסָה אֶר. 5 טְמֵא הְוֹּא לָבָם: וְאָת־הַשְׁפָּן כִי־מַעַלֵּה גַּרָה הִוּא הַּוֹּא הַּוֹּרָה הִוּא הִיּבְּרָסָה הִיּאִינָי בַּיִּרְיִם הְּוֹּיִם בְּּרִים בְּיִבְּה הִוּא הַבְּיִם בְּלָה גָרָה הִוּא הִיּבְּיִבְּרָה בִּיִּה הִוּא הַּיִּים בְּיִבְּה הִוּא הִיּבְּרָסָה בִּיִּה הִיּאִינָּוּ בִּבְּרָסְה הִיּאִינָּוּ בִּיְבְּרָה הִיּא בְּיִבְּיִים בְּיִבְּה הִיּאִינִי בְּיִבְּיִבְּרִה הִיּאִינְיִים בְּיִבְּיִבְּרִים בְּיִבְּבְּרִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּה הִיּאִינְיִים בְּיִבְּיִבְּים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבְּיִבְּים בְּיִבְּיִים בְּבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבִּים בְּיִבְּים בְּבְּיבְּה הִיּא בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּאִבְּרִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבִּבְים בְּים בְּיִבְּים בְּבְּים בְּבָּבְים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְים בְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיבְים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִבְּבָּים בְּיִישְׁבִּים בְּעִּיְלִים בִּיבְּים בְּיִיבְיוּיבְים בְּבְּיִינְיוֹים בִּיבְייִים בְּיִים בְּיִיבְּיים בְּיִיבְּיים בְּיִיבְיים בִּיבְיים בְּיִיבְיים בְייבְיים בְּייבְיים בְּיים בְּייבְייוּים בְּיִיבְיים בְּיִיבְּיוּים בְּיבְיים בְּיִיבְייוּ בְּיִיבְּיוּים בְּיוּים בְּיִים בְּיִים בְּיוּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְיבִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּיים בְּיִיבְּיִיים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִיבְּיים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּי

וּפַרְסָּח לָא יַפְּרֶים טָמֵא הָוּא לָבֶם: וְאֶת־הָאַרְנֶּבֶּת בִּי־מֵעַלַת גַּרָה הָּוֹא וּפַרְסָה לָא הִפְּרֵיסָה טְמֵאָה הָוֹא לָבֶם: וָאֶרת-הָּחְזִּיר בִּי־מַפְּרִים פַּרְסָׁה הוֹא the sons of Aaron who had been left, and said, 17. Wherefore have ye not eaten the sin-offering in the holy place, seeing that it is most holy, and that he hath given it you to bear the iniquity of the congregation, to make atonement for them before the Lord? 18. Behold, its blood was not brought within the holy place: ye should then have eaten it in the holy place, as I commanded. 19. And Aaron spoke unto Moses, Behold, this day have they offered their sin-offering, and their burnt-offering before the Lord; and things as these have befallen me: and if I had eaten the sin offering to-day, would it have been pleasing in the eyes of the Lord? 20. And when Moses heard this it was pleasing in his eyes.*

CHAP. XI. 1. And the Lord spoke unto Moses and to Aaron, saying unto them, 2. Speak unto the children of Israel, saying, These are the beasts which ye may eat among all the beasts that are on the earth. 3. Whatsoever divideth the hoof, and is cloven-footed, and cheweth the cud, among the beasts, that may ye eat. 4. But these shall ye not eat, of those that chew the cud, or of those that divide the hoof: the camel, because he cheweth the cud, but divideth not the hoof; he is unclean unto you. 5. And the cony, because he cheweth the cud, but divideth not the hoof; he is unclean unto you. 6. And the hare, because he cheweth the cud, but divideth not the hoof; he is unclean unto you. 7. And the swine, because

as it may, it is an energetic prohibition against the use of any intoxicating drink, by priests or judges, before they engage in their solemn duties.

a Aaron no doubt meant to exhibit to Moses, that as he had not enumerated the sin-offering among the things to be eaten (v. 12), it would have been wrong for him to eat thereof whilst his sons were yet unburied, and he therefore had it burnt, as it could not lawfully be kept till the next day. And though he had concluded wrongly, still Moses was satisfied, as he had acted from pure intentions.—After Wessell.

* לו קרי

וְשֹׁפֵע שָּׁפַע פַּרְסָּרה וְהָוּא גַרָה רְאֹדיגגָר טָמֵא 🗠 אַ לֶבֶם: מִבְשֶׂרָם לְא תֹאבֵלוּ וּבְנְבְלָתָם לְא רוגעו שמאים הם לבם: אֶת־זֶהֹ רְאַכְלֹּוּ מְכְּל אַשֶּר בַּמָּיִם כָּל אַשֶּר־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְּׂבֻשֶׁת בַּמַּיִם 10 בַיַמֶּים ובַנְּחָלִים אֹתָם רתֹאבֶלוּ: וְכֹל אֲשֶׁר אֵין־לוֹ סְנַבִּיר וְקַשְּׂלֶשֶׁתֹּ בַיַּמִּים וּבַנְחָלִים מִכֹּרוֹ שֶׁרֶץ הַמַּיִם וּמָכֶל גָפֶּשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר בַּמָּיִם שֶׁקֶץ הַם יו לֶבֶּם: וְשֶׁבֶץ יְהְיֵנִי לְבֶם מִבְשָׂרָם לָא תֹאבּׁלוּ וְאֶת־נִבְלָהָשׁ הְשַׁקְצוּ: בָּלֹ אֲשֶׁר אֵין־לָוֹ סְנַפִּיר וַקשְׁקשֶׁרת בַּמֶּיִם שֶׁקֶץ הַוּא לָבֶם: וְאֶרת-אֵּלֶּהֹ רְשַׁקְצָוּ מִן־הָעוֹף לְא יֵאָכְלִוּ שֶׁקֶץ הָם אֶת־הַנָּשֶׁרֹ וְאֶת־הַפֶּּרֶכ וְאֵת הַעַוְנִיָה: וְאֶת־הַדְּאָה וְאֶת־הַאַיָה ַלְמִינָה: אֵת כָל-עֹרֶב לְמִינְוֹ: וְאֵתֹ בַּת הַיַּעַנָּה וְאֶת־ הַתַּחְמָּם וְאֶת־הַשֶּחַף וְאֶת־הַגֵּץ לְמִיגַהוּ : וְאֶרת־ הַכָּוֹם וְאֶת־הַשְּׁלֶךְ וְאֶת־הַיַנְשְׁוּף : וְאֶת־הַתִּנְשֶׁכֶּת 18 19 וְאֶת־הַקּאֶת וְאֶת־הֶרָחֶם: וְאֵת הַחֲסִידָּה הַאֲנָפָּה לְמִינֶהְ וְאֶרת־הַדְּוֹכִיהַרת וְאֶת־הָעַטַלֵּף: כַל שֵׁרֶץ רָעוֹף הַהֹלֵךְ עַל־אַרְבֶּע שֶׁבֶּץ הָוּא לָבֶם: אַךְ אֶת־ זָה הָאבְלוּ מִכֹל' שֶׁבֶץ הָוֹעוֹף הַרוֹלֵךְ עַל־אַרְבֵּע אָשֶׁר־לָאֹ כְּרָעַיִם מִמַעל לְרִגְּלָיו לְנַתַּתְר בְּהֵן עַלֹּ־ ַ הָאָרֶץ: אֶת־אַלֶּה מֵהֶםֹ תֹאֹבֵׁלוּ אֶת־הָאַרְבֶּה לְמִינוֹ

he divideth the hoof, and is cloven-footed, but he cheweth not the cud; he is unclean to you. 8. Of their flesh shall ve not eat, and their careass shall ye not touch; they are unclean to you. 9. These may ye eat, of all that are in the waters: all that have fins and scales in the waters, in the seas, and in the rivers, them may ve eat. 10. And all that have not fins and scales in the seas, and in the rivers, of whatever moveth in the waters, and of any living thing which is in the waters, shall be an abomination unto you: 11. And an abomination shall they remain unto you; of their flesh shall ye not eat, and their carcasses ye shall have in abomination. 12. Whatsoever hath not fins and scales in the waters, shall be an abomination unto you. 13. And these are they which ve shall have in abomination among the fowls; they shall not be eaten, they are an abominati n: The eagle, and the ossifrage, and the osprey, 14. And the vulture, and the kite after his kind; 15. Every raven after his kind; 16. And the ostrich, and the nighthawk, and the cuckoo, and the hawk after his kind. And the little owl, and the cormorant, and the great owl, 18. And the swan, and the pelican, and the gier-eagle, 19. And the stork, the heron after his kind, and the lapwing, and the bat. 20. All flying insects that walk upon four feet, shall be an abomination unto you. 21. Yet these may ye cat, among all the flying insects that walk on four feet, which have spring legs above their feet, to leap therethe earth. 22. Even these of them ye may eat: The locust after its kind, and the solamb after its kind,

^a The meaning of some of the birds' names, like that of the stones in the breastplate, are of very uncertain signification.

b All these are species of the locust—the particular kinds are not known; hence they are left untranslated, as has been done by Menpelssonn and Arnheim.

שביעי

וְאֶת־הַסְלְּאֶם לְשׁיגֵרָהוּ וְאֶת־הַחַרְנִּל לְמִינֵּהוּ יוְאֶרת־הֶחָנֶב לְמִינֵרהוּ: וְכֹל' שֶׁרֶץ רָעוֹף אֲשֶׁר־ 🕰 🛂 רו אַרְבַע רַגְּדֶלִיִם שֶׁבֶץ הָוּא לָבֶם: וּלְאַלֶּה רִשַּׁמָּאוּ כָּלֹ־הַזּנֹגַעַ בִּנְבָלָתָם יִטְמֵא עַר־הָעָרֵב: יבבס בנדיו וטמא מנבלתם יבבס בנדיו וטמא ער־ 💤 ב־בּ 26 דָזְעָרֶב : לְכָרִל-חַבְּרֵהַמְּה אָזְשֶׁר הָוֹא מַפְּרֶּסֶרִת 26 פַרְסָּרוֹ וְשֶׁסַע וּ אֵינֶנָרוֹ שׁמַערוֹ וְגַרָרוֹ אֵינֶנָרוּ פַּוְעַרְּוֹה מְמֵאִים הַם רָוֹגֶם כָּרוֹ-הַוּגֹגַע בָהֶם יִטְמֶא : וְכָל ו הוֹבֶשׁך עַרשׁ-בַפָּיו בְּכָר בַחַחַיָּה ֹ יִטְמֶא : וְכָל ו הוֹבֶשׁך עַרשׁ-בַפָּיו הַהֹלֵכֵת עַל־אַרְבַּע שְמֵאִים הַם לְכֵם כָל־הַנֹגַעַ 28 בְּנִבְלָתָם יִטְמֶא עַר־הָעֶרֶב : וְהַנֹשֵׁאֹ אֶת־נִבְלָהָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא עַר־הַזְעֶרֶב טְמֵאָים הַשְּה וְוֶהַ לְבֶםֹ הַמְּבֵּא בַשֶּׁרֵץ 29 לֶבֶם: D ישבא על האגרן החללר והעלגר והאב 30 לְמִינֶרוּ : וְהָאֲנָקָה וְרַהַכְחַ וְהַלְּטָאָה וְהַחְמֶט יז וְהַהִּגְשָׁמֶרת : אֵלֶה הַפְּמֵאִים לָכֶם בְּכָּל־הַשֶּׁרֶץ 31 יִּמְבֶּל עַר־הָנְגָעַ בָהֶם בְמֹהָם יִטְמֶאַ עַר־הָעָרֶב : וְכַּל 🗝 בָּרֹ-הַנְגָעַ אָשֶר־יִפְּל עָלִיוּ מֵהֶּם ו בְּמֹתִם יִטְמָּא מְבָל־בְלִי־ ַעץ אַוֹ בֵּנֶד אוֹ־עוֹר אַוֹ שָּׁק כָל־כְלִּי אֲשֶׁר־וֵעשֶׂה מְרָלֹאכָה בָהֶם בַּמְּים יוּבֶא וְטָמֵא עַר־דְּזָעֶרֶב יַּפָּ וְטָהֵר : וְבָּל־בָּלִי־הֶּרֶשׁ אֲשֶׁר־יִפָּל מֵהֶם אֶל־תּוֹבֶוּ 🕄 🚉 and the chargol after its kind, and the chagab after its kind. 23. But all other flying insects, which have four feet, shall be an abomination unto you. 24. And through these ve shall be rendered unclean: whosoever toucheth the carcass of them shall be unclean until the evening. 25. And whosoever beareth aught of their carcass shall wash his clothes, and be unclean until the evening. 26. Every species of beast, which divideth the hoof and is not clovenfooted nor cheweth the cud, is unclean unto you: every one that toucheth the same shall be unclean. 27. And all that go upon their paws, among all manner of beasts that go on four feet, are unclean unto you; whoso toucheth their carcass shall be unclean until the evening. 28. And he that beareth their carcass shall wash his clothes, and be unclean until the evening: unclean they are unto you.

- 29. And these shall be unclean unto you among the creeping things that creep upon the earth: the weasel, and the mouse, and the tortoise after its kind, 30. And the ferret, and the chameleon, and the lizard, and the snail, and the mole. 31. These are unclean to you among all that creep: whosoever doth touch them, when they are dead, shall be unclean until the evening. 32. And whatsoever upon which any part of them, when they are dead, doth fall, shall be unclean; whether it be any vessel of wood, or raiment, or skin, or sack, every vessel wherewith any work is done, must be put into water, and it shall be unclean until the evening, when it shall be clean.* 33. And every earthen vessel whereinto any part of them falleth, whatso-
- ^a In this the prohibition is rendered general, that any animal which has a hoof that is not divided through, though it be partially split, shall be unclean; the touching to render unclean, refers to the carcass, not the living animal, as appears from the whole tenor of the precepts. Verse 27 interdicts all animals that have neither mark of cleanness before given.

יִּטְקֶּיר בְּתוֹכֶוֹ יִטְקֶיא וְאֹתְוֹ תִשְׁבְּרוּ : מְבָּל־ דָאֹבֶל אֲשֶׁר יֵאָבֶל אֲשֶּׁר יָבְוֹא עָלֵיו מַיִּם יִטְמֵא וֹכָל-מַשְׁמֶּחוֹ בְּשִׁעֵּר יִשְּׁהֶּחוֹ בְּכָּרוֹ-כְלֵי יִטְמֶא: יוֹ יִטְמָא הַנְּוּר יַפּׁל מִנְבְלְהָנם ו עָרָשׁיוֹ יִטְמָא הַנְּוּר 35 יְבֹּלֹל אֲשֶׁר־יִפּׁל מִנְבְלְהָנם ו וַכִּיבֵים יָהַדִץ טְמָאֵים הֶם וּטְמֵאָים יֶהְיָוּ לַבֶּם: אָךְ מַעְיָן וּבֶוֹר מִקְוַרוֹ־מַיִם יִרְיָרוֹ טָהְוֹר וְנֹנֵנַע 36 יִם יִשְמָא : וְכֵי יִפּלֹ' מִנְכְלֶהָם עַל-כָּל־ בְּנְבֶּלֶהָם עַל-כָּל־ ובי יהור אור אשר יובע טרור הוא : ובי יהוך 38 מַיִם עַל־לֶבע וְנָפֵל מִנְבְלָחָם עָרֱיו טָמֵא הָוּא מִים עַל־יו טָמֵא הָוּא וְבֵי יָמוּתֹ מְן־הַבְּהֶמֶׁה 39 לֶבֶם: D אַשֶּר־הָיא לָבֶם לְאָכְלָה הַנֹגֵע בְּנְכְלָהָה יִטְמָא 40 ער־הָעָרֶב: וְהָזֹאֹכֵה' מִנְּכְהָ הְּהוֹ יְכַבֵּם בְּנָדָיו וְטָמֵא עַר־הָעָרֵב וְהַנֹשֵּׁא אֶת־נִבְלָּהָה יְכַבֵּם 41 בְּנָדֶיו וְטָמֵיא עַר־הָזְעָרֶב: וְכָרֹי-הַזְשֶׁרֶץ הַוּשׁׂרֵץ על-הָאֶרֶץ שֶׁקִץ הָוּא לָא יָאָבֵל: כּל הוֹבֵּלֹךְ על־42 נָחֹן וְכָלוּ חוֹלֵךְ עַרִלּ-צַּרְבַּע עַד בָּרַ-מַרְבָּּרוֹ דורקים לקכק-הישלא הושלא מק-ביאלא 48 לְא הְאכָלִום כִי־שֶׁקֶץ הַם: אַל־תְּשַּקְצוּ אֶת־ تَفْهَلَت،ڎ۪ٛڝ בֿڎ۫ڔۦڽۿڎۂ ڽۿڗؗڋ ڶڋؚۼ ڂڗۿٙڰ۬؉ڕ 44 בַּהֶּם וְנִמְמֵהֶם בָּם: כֵּי אֲנֵי יְהוָה ֹ אֱרְ ֹהֵיכֶם וְהָרְתַקַרִשְׁתֶּם וְהְיִתֶּם קְרשִׁים כִּי קָרְוֹשׁ אֲנִי

ever is in it shall be unclean; and itself shall ye break. 34. All kinds of food which may be eaten, on which water cometh, shall be unclean: and all drink that may be drunk, shall be rendered unclean in every vessel. 35. And every thing whereupon any part of their carcass falleth, shall be unclean; whether it be oven, or ranges for pots, they shall be broken down, they are unclean; and unclean shall they be unto you. 36. Nevertheless, a fountain or pit, receptacles for water, shall be clean; but he that toucheth their carcass shall be unclean. 37. And if any part of their carcass fall upon any sowing-seed which has been sown, it shall be clean. 38. But if any water be put upon the seed, and any part of their carcass fall thereon, it shall be unclean unto you.

39. And if any cattle die, which is allowed to you as food: he that toucheth the carcass thereof shall be unclean until the evening. 40. And he that eateth of its carcass shall wash his clothes, and be unclean until the evening; he also that beareth its carcass shall wash his clothes, and be unclean until the evening. 41. And every creeping thing that creepeth upon the earth is an abomination, it shall not be eaten. 42. Whatsoever goeth upon the belly, and whatsoever goeth upon four feet, or whatsoever hath many feet among all creeping things that creep upon the earth, ye shall not eat; for they are an abomination. Ye shall not make yourselves abominable with any creeping thing that creepeth; and ye shall not make yourselves unclean with them, that ye should be defiled thereby. For I am the Lord your God; ye shall therefore sanctify vourselves, and ye shall be holy; for I am holy: neither

a "This refers to the preceding verse; whatever food on which water has been put, as also all manner of drink which shall happen to be in the unclean vessel, shall be rendered unclean."

^b Though he be at the time in a fountain or pit of water.

וּלַא תַטַמָּאוּ אֵת־נַפְשָׁרֵיבֶּם בָּכָר רַזְשֵׁרִין שַּׁרָבֶישׁ עַל־הָאָרֶץ ׃ כֵּיוּ אָנֵי יְהוָרוּ הַפַַּעָּבֶּוֹה בַּיַּעַבֶּוֹה 45 שֶּׁתְבֶּם מֵאֶבֶרִץ מִצְרַיִם לְהָוֹה לָבֶם לֵאלֹהַים 46 וְהְיִיתֵם קְרֹשִׁים כִי קָרְוֹשׁ צָּגִי: וָאת תּוֹרַת הַבְּהַמֶּרהֹ וְהָעוֹף וְכִלֹ גָבֶּשׁ הַחַיָּה הַרְמֶשֶׁת בַּמֵּיִם 47 וּרְלַכָּל־גַפָּשׁ רַהַשֹּׁרֵצָרת עַל־הָאָרֵץ: לְהַבְּדִּיל בֵּין הַטָּמֶא ובֵין הַטָּרֶר וּבֵין הַחַיָּה הַנֶּאֱבֶּלֶּת ובֵין בַחַיָּה אֲשֶׁר לֹא הַאָּבֵל: וַיָּבַבֶּר יְדוּוָה אֶל־מֹשֶׁרוֹ לֵאִקְרֹ: דַבַּּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵלֹ לֵאמֹר אִשָּׁהֹ כֵּי רַזוְרִיעַ וְיֶרְּלַרָהוּ זְבֶּר וְפָמָאָהֹ שָׁבְעַת יָמִים כִימֵי נַדָּת דְּוֹתָדֶה תִּשְׁמָא: ובוום השמיגי יפור בשלר ערלרגו: ושׁלשִים יום ושלשרת ימים התשב בדמי טהררה בכל-קָּדֶשׁ לְאִרִּתִנְּע וְאֶּלֹ-תַוּמְּקְדָשׁׁ לַאֹּ תָבֹא עַר־ ַ מְלֹאַת יָמֵי טָהָרָה: וְאָם־נְּקַבָּה הַלֵּר וְטְמְאָה שְׁבַעִים בְנִדָּרֶתֶה וְשִׁשִּׁים יוֹם וְשֵּׁשֶׁת יָבִים רַשָשֶׁב עַרל־רָמֵי טָהָרָהֹ: וּבִמְלֹארתוּ יְמֵי טָהְרָה

וֹמָבֹוּלִי מִפִּלֹּרִ בַּמֵּיבִׁ זַאָּרוּ וּעוֹבּרוּ נִפְּנִרוּ זִ אָּרִן-נִיכִּנִּוּ : וְדִּלְּנִיכֵּוּ לִפְּנֹּ יְבִּנָּרוּ וְכִפָּׁר אַבְּיִינִּ זִלָּנִי אוּ-עִיר בְּחַמֵּאני אָּרְ־פֹּרֹח אִבְּיִרְ-מִנְּאנ לְבֵּנֵ אַוּ לְבַרֵּ נִּיבְּיִא כֵּבְּמִּ בָּוֹ-הִּנְּרוּוּ לְתְּלֵּיְה וּבּּוֹ- shall ye defile yourselves with any manner of creeping thing that creepeth upon the earth.* 45. For I am the Lord that have brought you up out of the land of Egypt, to be your God: ye shall therefore be holy, for I am holy. 46. This is the law of the beasts, and of the fowl, and of every living creature that moveth in the waters, and of every creature that creepeth upon the earth: 47. To distinguish between the unclean and the clean, and between the beast that may be eaten and the beast that may not be eaten.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying, TAZREEANG. 2. Speak unto the children of Israel, saying, CHAP. XII. If a woman have conceived seed, and born a man child: then shall she be unclean seven days, even as in the days of the separation for her infirmity shall she be 3. And on the eighth day shall the flesh of his foreskin be circumcised. 4. And thirty and three days shall she then continue in the blood of her purification; any thing hallowed she shall not touch, and into the sanctuary she shall not come, until the days of her purification be at an end. 5. But if she bear a female child, then shall she be unclean two weeks, as in her separation; and sixty and six days shall she continue in the blood of the purification. 6. And at the completion of the days of her purification, for a son, or for a daughter, she shall bring a sheep of the first year for a burnt offering, and a young pigeon, or a turtledove, for a sin offering, unto the door of the tabernacle of the congregation, unto the priest. 7. And he shall offer it before the Lord, and make an atonement for her, and she shall be cleansed from the issue of her blood; this is the law for her that hath given birth to a male or to a

^{*} Domestic cattle and wild beasts.

לא היא לאָבָר אַן לאָבַרָבָה: וְאִם־לֹא הַמְצְאַ יָרָה בֵּי שֵּׁר וְעָלֶרה וְאָבָר לְחַמֶּאַרת וְכִבֶּר עָבֶייה הַכּהֵן דְי לְּתַלֶּרה וְאֶבֶר לְחַמֶּאַרת וְכִבֶּר עָבֶייה הַכּהֵן וְעָלֶרה וְאֶבֶר לְחַמֶּאַרת וְכִבֶּר עָבֶייה הַכּהֵן וְעָלֶרה וְאֶבֶר לִחַמְּאַרת וְכִבְּר עָבֶייה הַכּהֵן וְעָבֶרה:

ין נוֹבַבַּר וְתַּלֶּה אָל-מֹאֶה וְאָלי-אַרְיּן לִאַּמְר : בְּנַבְּר וְתֹּלֶּה וְתָּלְּה בִּעְר יִי אָדָׁם כִי־יִרְיֶה בְעוֹר־בְשָׂרוֹ שְׂאֲרת אְוֹ־סַבַּּחַרוֹ אֲוֹ בַּהֶּרֶת וְהָיֶה בְעוֹר־בְּשָּׁרוֹ לְגָנַע צָּרָעַרת וְהוּבָא אַל־אַהַרן הַכּהָן אָוֹ אַל־אַחַר מִבָּנִיו הַכְהַנֵּים: יְּנָעֵע בְּעוֹר־יְּהַבְּשֶּׁר וְשֵּׁעָר יִּהַבְּעָּע בְּעוֹר־יְהַבְּשָּׁר וְשֵּׁעָר יִּשְׁעָר יִשְּׁעָר יִשְּׁעָר יִיּ בַּנְגַע הָפַּךְ וּ לָבָן וּמַרְאָה הַנָּגַע עמק מעור בִּשָּׂרוּ נָגַע צָרַעת הָוּא וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְטִמֵּא אֹתְוֹ: וְאִם־ בַהֶּבֶרת בְשַׁרוֹ וְעָמֹלְ אֵין־ מַרְאֵבָ מִן־הָעוֹר וּשְׂעָרָה ֹלְא־הָפַּךְ לְבָּן וְהִסְנְיר הַכֹּהָן אֶרת־הַנְנַע שָׁבַעָרת יָמִים : וַרָאָהוּ הַכֹּהָן בּוִּם רַזשָּבִיעִי וְהָנֶרַה רַזְנָּנַעַ עַמֶר בְּעֵינַיו לְאַר פָּאָה הַנֶּגַע בָּעוֹר וְהִסְגִירָוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַרת יָמֶים שַׁגִירת * וָרָאָה הַכֹּהֵן אֹתוֹ בַיַּוֹם הַשְּבִיעִי שַׁגִית שׁ וְהַנֵּה בַהָּה הַנָּּנַע וְלְא־פָשָה הַנָּנַע בָּעוֹר וְטָהַרְוֹ ז הַכֹּהֵן מִסְפַּחַתֹּ הָּוֹא וְכִבֶּסֹ בְנָדֵיו וְטְהֵר: וְאָבִם־ פַשה רִוּפְשַׂרָה הַמָּסְפַּּחַרוֹ בַעוֹר אַחַבי הַרַאֹרתוֹ

אָריַהַכּהָן לְּמָהָרָרְאַוּ וְנִרְאָּה שֵׁנִית אֶלּ-הַכּהַן : * שני female. 8. And if her means will not enable her to bring a lamb, then shall she bring two turtledoves, or two young pigeons, the one for a burnt offering, and the other for a sin offering; and the priest shall make an atonement for her, and she shall be clean.

1. And the Lord spoke unto Moses and unto CHAP. XIII. Aaron, saying, 2. When a man have in the skin of his flesh a swelling, a rising, or a bright spot, and it might become in the skin of his flesh the plague of leprosy: then shall he be brought unto Aaron the priest, or unto one of his sons the priests. 3. And the priest shall see the plague in the skin of the flesh, and if the hair in the plague be turned white, and the appearance of the plague be deeper than the skin of his flesh, it is a plague of leprosy: and so soon as the priest shall see him, he shall pronounce him unclean. 4. But if it be a white bright spot in the skin of his flesh, and its appearance be not deeper than the skin, and the hair be not turned white: then shall the priest shut up the plague seven days. 5. And the priest shall see him the seventh day; and, behold, if the plague have remained unchanged in its appearance, the plague have not spread in the skin: then shall the priest shut him up seven days more.* 6. And the priest shall see him again on the seventh day; and, behold, if the plague be somewhat pale, and the plague have not spread in the skin: then shall the priest pronounce him clean, it is a rising, and he shall wash his clothes, and be clean. 7. But if the rising should spread abroad in the skin, after he hath been seen by the priest for his cleansing, he shall be seen again by the priest.

^a This is according to the version of Mendelssohn. Arnheim renders מבחק "tetter;" or a tetter-like affection.

b Both Mendelssohn and Arnheim translate הוה as here given; it means then, that so soon as there is an appearance which might terminate in leprosy, the patient shall be brought to the priest for inspection.

יְנִסְמְּאוֹ ְהַכּהֵן זְּרָעַת הָוא: מְסְמָּאוֹ ְהַכֹּהֵן צָרַעַת הָוא: מוֹרָאָה בִּהַלָן צָרַעַת הָוא:

נְגַע צְלַעַת כִּי תְהְיֶה בְּאָרֶם וְהוּבָא אֶל־הַכּהֵן:
 הָבְּלֶּה הַכֹּהֵן וְהִגָּה שְׂאֵר לְבָנֶר בְּעִוֹר וְהִיא וֹיִר בְּשָׁר חַי בַשְּׁאֵר.
 הַבְּבֶּר שֵּׂעַר דְבֹּן וּמְחְיֵּר בָשֶׂר חַי בַשְּׁאַר.

יו צָרַערת נוּשֶׁנָת הוא בְעוֹר בְשָּׁלוּ וְטִפְּאָוּ הַכּהֵן לֵא יַסְגִּלֶנוּ בִּי טָמֵא הְוּא : וְאִם־פָּרוֹחַ הִּעְבְּרֵח יוֹ לָא יַסְגִּלֶנוּ בִּי טָמֵא הְוּא : וְאִם־פָּרוֹחַ הִּעְבְּרֵח

ַ הַכִּלֵּוֹ : וֹלָאֵּט הַכִּנֵּוֹ וֹנִינָּט כֹפַׁטָּט הַאָּׁלָתׁע אָער. הַיּנְּזֹּת מֹרִאִּאָוּ וֹתר-נַיִּלְלֵיו לְכֹרַ-מִּׁנִאָּט הֹזֹּי הַאָּנַתׁרַעָ בָּתְּוִר וֹכֹפְרנִיט הַאָּנַּתׁע אָשׁר בּׁרְ-תוּוּ הַּלְּאַ הַּחְּיּנִּי הָּ, הָּטְּמֵא הַוּאַ : וְאָּכּבְּנְתּע בְּרְ-תּוִּר בְּּלְּתְּע

בְּלִיבְּשָׁרוֹ וְטְהַר אֶתְרהַנְגַע כָּלֶוֹ הַפְַּךְ לָבָן טְהְוֹר הָוֹא: וּבְיוֹם הַרָאִוֹת בָּוֹ בָּשֶׂר חַי יִטְמָא: וְרַאֲה 14 הוא: וּבְיוֹם הַרָאִוֹת בָּוֹ בָּשֶׂר חַי יִטְמָא: וְרַאֲה

הפונין אָרע-הַבְּשִׂר רַיחַי וְטִמְּאָוֹ הַבְּשֵׂר רַיִבּשֵׁר יִיתַי וְטִמְאַוֹּ הַבְּשָׂר רַיִתַי וְטִמְּאַוּ 16 טָמֵאַ הִוּאּ צָרֵעַת הָוּאַ: אַוּ רִיחַי וְטִמְּאָוּ הַבְּשָׂר רַיִתַיּי וְטִּמְּאַר רַיִּבְּשֵׂר רִיתַיי

יַה טָבֶּגָע טָהְוֹר הָוּא: פּ שלישי זְּבֶּלְבָּאָן וּבָא אֶל־הַכּהֵן: וְרָאָּהוּ הַכּהֵן שָּׁת־ הַחָּי וְנֶהְפַּךְ לְלָבֵן וּבָא אֶל־הַכּהֵן: וְרָאָהוּ הַכּהֵן שָּׁת־ הַנֶּגָע טָהְוֹר הָוּא: פּ שלישי

וְבָּשֶּׁר בִּירִיְהָעֶה בְּוֹרבְעֹרָו שְׁחֵין וְנִרְפָּא: וְהָיֶה בְּמְקוֹם הַשְּׁחִין שְׁאֵר לְבָנָה אָוֹ בַהֶּרֶת לְבָנָה בּמְקוֹם הַשְּׁחִין שְׁאֵר לְבָנָה אָוֹ בַהֶּרֶת לְבָנָה הַבְּהְ מִירְאָּה שְׁפָּל מִן-־הָעוֹר וּשְּׂעָרֶה הִפַּרְן יִינְיִאָּה הַבַּרְּן הַיִּעוֹר וּשְׂעָרֶה הָפַּרְ

- 8. And if the priest see that, behold, the rising have spread abroad in the skin, then shall the priest pronounce him unclean: it is a leprosy.
- 9. If the plague of leprosy happen to be on a man, then shall he be brought unto the priest; 10. And the priest shall see, and, behold, if there be a white swelling in the skin, and the hair in it have turned white, and there be a trace of healthy flesh in the swelling: 11. It is an inveterate leprosy in the skin of his flesh, and the priest shall pronounce him unclean, he shall not shut him up, for he is unclean. 12. And if a leprosy break out abroad in the skin, and the leprosy cover all the skin of (him that hath) the plague from his head even to his feet, so far as the eves of the priest can see: 13. If now the priest should see, that, behold, the leprosy have covered all his flesh, he shall pronounce the plague clean; it is all turned white, it is clean. 14. But when healthy flesh appeareth therein, he shall be unclean. 15. And the priest shall see the healthy flesh, and pronounce him to be unclean; for the healthy flesh is unclean, it is the leprosy. 16. Or if the healthy flesh turn again, and be changed unto white, he shall come unto the priest; 17. And if the priest shall see him, and, behold, the plague be turned into white: then the priest shall pronounce the plague clean, he is clean.*
- 18. And if there be a person who hath had in his skin an inflammation, and hath been healed, 19. And if there be on the place of the inflammation a white swelling, or a white and dark red bright spot, he shall be shown to the priest; 20. And if the priest see, and, behold, its appearance be lower than the skin, and the hair thereof have been turned white;

a This version of "dark red," is after Mendelssohn, who views after the Rabbins, ארכידם and ארכידם as the intensitives of ארכידם, therefore "dark red, dark green." The verse should then be explained, that there be upon the place where a wound or a sore has been in the

רַבן וְטִפְּאָוֹ הַבּהָן גַנַע־צָרַערוּ הַוּא בַּשָּׁחֵין 21 פָּרֵחָה: וְאָם וּ יִרְאֶנָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה אֵין־בָּהֹ שֵּׁעֵר בַלָּן וּשְׁפָּלֶרו צִינְנָרו מִן־רָזְעוֹר וְרַזִיא בַתְּרוּ רְּבְּשֶׁה תִּפְשֶׂה וְאָם־פָּשְׂה תִּפְשֶׂה יִמְים: וְאָם־פָּשְׂה תִּפְשֶׂה יִמְים ₂₂₂ בַּעוֹר וִטְפֵּא הַכֹּהֵן אֹתוֹ נֵנָע הָוֹא: וִאָם־תַּחָתִּיהַ 23 ַבַעַעָפֶר הַבַּהֶּרֶת רָא פָשָּׁתָהו צָרֶבֶרת הַשְּחָין ים רביעי (שני כשהן מחוברין) אַן בּלַהָן: ס רביעי (שני כשהן מחוברין) אַן 24 בָשֶּׁר כִּי־יְהְיֶת בְעֹרָוֹ מִכְנַרת־אֱשׁ וְהָיְתְּה מִחְיַרַת הַפְּכְנָה בַּהֶעֶרָת לְבָנָה אֲבַמְדֶּמֶר אָוֹ לְבָנָה: יַר אָרָה אֹרָזהּ הַכּהֵוֹן וְרִוּנָרוּ נֶרְוּפַּךְּ שֵׁעָּר רָלְבוֹן בּיֹבְיּן בַּבַּהָרת וּמַרְאֶהָ עָמַק מִן־הָזעור צָרַעַרת הוא בַּמְּכָוֶרה פָּבֶחָה וִטְמֵּא אֹרתוֹ הַכֹּהֵׁן גַנַע צָרַעַרת בּבּהָּהֶתֹ יְרְאָבָה הַכּהֵוֹ וְהָגָּה אֵין־בַּבַּהָּהֶתֹ 26 שַּׁעַר לָבָּן וּשְׁפָּלֶה אֵינֶנָה מִן־הָעוֹר וְהַוּא בַהָה יוְרָאָחוּ הַכּהָן שָׁבָעַרת יָמִים: וְרָאָחוּ הַכּהָן 27 בַּיִּוֹם הַשְּׁבִיָעִי אָם־פָשָּׁה רִנפְשֶׁרוֹ בָעוֹר וְטִפֵּא ַבַּלַערו הָוֹא: וְאָם־תַּחְהֶּיהָ מָּנֻע צָרַעַרו הָוֹא: וְאָם־תַּחְהֶּיהָ מַּיּ רַעָעַמֹּד הַבַּהָּרֶת לֹא־פָשְׂתָה בָעוֹר וְהַוּא בַּהָה שִּׁאַת הַפּּלָוֹר הַוּא וְמְהַרוֹ הַפּהֵוֹן בּי־גַּוֹלָכָּה הַמִּכְוָה הָוֹא: חמישי Ð : וְאִישׁ אַוֹּ אָשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בְוֹ נֻגַע בְּרָאשׁ אָוֹ בְזַקְן 🕫 וְאִישׁ

then shall the priest pronounce him unclean, it is the plague of leprosy broken out of the inflammation. 21. But if the priest see it, and, behold, there be no white hair therein, and if it be not lower than the skin, but be somewhat pale: then shall the priest shut him up seven days. 22. And if it now spread abroad in the skin, then shall the priest pronounce him unclean: it is the plague (of leprosy). 23. But if the bright spot remain in its place, and spread not, it is a scar of the inflammation; and the priest shall pronounce him clean.*

- 24. Or if there be a person in whose skin there is a place burnt by fire, and the mark of the burning becometh a bright spot, white and dark red, or white: 25. And if the priest see it, and, behold, the hair in the bright spot have been turned white, and its appearance be deeper than the skin: it is leprosy broken out in the mark of the burning; and the priest shall pronounce him unclean, it is the plague of leprosy. 26. But if the priest see it, and, behold, there be in the bright spot no white hair, and it be not lower than the skin, and it be pale: then shall the priest shut him up seven days. 27. And the priest shall see him on the seventh day; if now it have spread abroad in the skin, then shall the priest pronounce him unclean: it is the plague of leprosy. 28. And if the bright spot remain in its place, and have not spread abroad in the skin, and it be pale, it is a swelling of the fire wound; and the priest shall pronounce him clean, for it is a scar of the fire wound.*
- 29. And if there be a man or woman having a plague upon the head or the beard; 30. Then shall the priest see

skin a swelling or spot not decidedly white, but intermingled with dark red streaks, which peculiar appearance is a distinctive mark of leprosy, not of a scar of the wound, if the other signs, the depression of the skin and the white hair, should be present. The same is the case for the next section.

ירָאָה הַכּהַון אֶרת־הַנָּנַע וְהִנַּה מַרְאֵהוּ עָמָק מִן־ רָדְעוֹר ובֶוּ שַׁעָר צָּהָב דָּק וְטִפֵּא אֹרָעוּ הַכּהַוֹּ 31 נָהֶק הוא צָרַעַת הָרָאש או הַזָקן הָוּא: וְכִי־יִרְאֶּה הַכהוֹן אַת־גַנַע הַנַּתַק וְהָנָה אֵין־מַראָהוֹּ עַמְק מִן־הָוֹעוֹר וְשֵּׁעָר שָׁחָר אֵביון בְּוֹ וְהִיסְנְיֵר הַכּהָן אַרת־גַנַע הַנָּחֶק שָׁבַעָת יָמִים: וְרָאָה הַכֹהֵן אֶת־32 אַרת־גַנַע הַנָּחֶק ַהַנְּנַע בַּנִוֹם הַשְּׁבִיעוֹ וְהַנֵּהֹ לְאֹ־פָּשָׂה הַנְּהֶק וְלֹאֹד ַהָיָה בְּוֹ שֵּׂנֶעַר צָּתְֹב וּמַרְאֵה הַנָּׁתֶק אֵין עָמָק מְן־ 33 הָעוֹר: וְהָּרֶתְלַּלְּחֹ וְאֶת־הַגֶּרֶעֶק לָא יְגַלֶחַ וְהִקְנִּיר 34 הַכֹּהַן אֶרת־הַגָּרֶהֶק שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִירת: וְרָאָהֹ הַכהַן אֶת־הַנֶּתֶק בַּיִּוֹם הַשְּבִיעִי וְהַנֵּה לְא־פָשֵה הַנַּתֵלְ בָּעוֹר וּמַרְאֵחוּ אֵינָנוּ עַמְק מִן־הָעַוֹר וְטְהַר אֹתוֹ הַכּהֵׁן וְכָבֶס בְּנָהָיו וְטָהֵר: וְאִם־פָּשָׂה יִפְּשֶׂה 35 הַנָּהֶק בָּעוֹר אַחָרֵי טַהַרְתוֹ : וַרַאַּחוֹ הַכּהֵן וְהְנָה פָּשָׂרה הַנֶּהֶקק בָעֵוֹר רְאֹינְבַקֵּר הַכּהָן דַשׁאַר רּצְּהָב טָמֵא הָוּא: וְאָם־בְּעֵינָיוֹ עָמַר הַנְּּהֶק וְשֵּעָר אַ הַּיּ שָׁחָר צָמַח־בֶּוֹ נִרְבָּא הַנֶּרֶהֶק טָהַוֹר הֶוּא וְמְהַרָוּ וְאִישׁ אְוֹ־אִישָּׁה כִּי־יָהְיֶה D 38 הַכֹהֵן: פּנּ בְעוֹר־בְשָׂרֶם בֶּהָרֶת בֶהָרָת לְבָנְת: וְרָאָה הַבּהֵוֹן וְהִגָּה בְעוֹר־בְּשָׁרֶם בֶּקָרֹת כַהַוֹת לְבָגֶת בְהַק הָוּא 40 פַרַח בָעור טָהְוֹר הְוּא: ם ששי (שלישי בכחוברין) וְאִיישׁ ג' רבתי

the plague; and, behold, if its appearance be deeper than the skin, and there be in it a yellow thin hair: then shall the priest pronounce him unclean, it is a dry scall, it is the leprosy of the head or of the beard. 31. And if the priest see the plague of the scall, and, behold, its appearance be not deeper than the skin, and there is no black hair in it: then shall the priest shut up the plague of the scall seven 32. And the priest shall see the plague on the seventh day; and, behold, if the scall have not spread, and there be in it no yellow hair, and the appearance of the scall be not deeper than the skin: 33. Then shall he be shaved, but the scall he shall not shave; and the priest shall shut up the scall seven days more. 34. And the priest shall see the scall on the seventh day; and, behold, if the scall have not spread in the skin, and its appearance be not deeper than the skin: then shall the priest pronounce him clean, and he shall wash his clothes, and be clean. But if the scall should spreada in the skin after his being pronounced clean: 36. Then shall the priest look on him; and, behold, if the scall have spread in the skin, the priest shall not seek for yellow hair; he is unclean. 37. But if the scall have remained stationary in its colour, and black hair have grown up therein, the scall is then healed, he is clean; and the priest shall pronounce him clean.

38. And if there be a man or a woman having in the skin of his flesh bright spots, white bright spots; 39. Then shall the priest see, and, behold, if there are in the skin of the flesh of the same, bright spots, pale and white: it is a freekly eruption grown in the skin; he is clean.*

^a The spreading of the disorder being a sign of uncleanness, it is equally so whether it happen during the time that the leper is shut up, and before the decision of the priest, or after he has pronounced him clean.

בַּי יִשָּׁרֵט רֹאִשָּוֹ לַרָחַ הָוּא טָהְוֹר הָוּא: וָאִם :מְפְאַת פָּנִיו יִמָּרֵט רֹאִשֶׁוֹ וִּבֵּחַ הָוּא טָחָוֹר הְוּא 42 וְכִי־יָהְיֶה בַּקָבַׁחַתֹּ אַוֹ בַנַבַּׁחַת נָנָע לְבָן אֲדַמְּדֶּם 42 43 צַרַעַת פֹרַחַתֹ הָּוֹא בָקָרַחִתְּוֹ אָוֹ בְגַבַּחִרְעוֹ: וְרָאָה אֹתוֹ הַכֹּהֵן וְהָגָּה שְׂאֵת־הַנָּגַעַ רְלֹבָגָה אֲרַמְהֶּמֶת בַקרַחָתוֹ אָוֹ בִנַבַחָתוֹ כְמַרָאֵה צָרָעַת עוֹר בָשֵּׁר: אַיש־צַרוּעַ הוא טָמֵא הוא טַמֵּא יִטַמְאֵנוּ הַכּהָן 44 יובוּגַע בְגָדִיו : וַהַזּצָרוּעַ אֵשֶׁר־בָּו הַגַּגַע בְגָדִיו 15 בראשוו : וַהַזּצָרוּעַ יַרָנוּ פָרַמִּים וַרֹאשוֹ יִרְזְיָה פַרוּעַ וַעַרִי-שָׁבָּם יַעְמֶח וְטָמֵא וּ טָמֵא יִקְרָא : כָּלֹ־יְמֵׁי אֲשֶּׁר הַנְּגַע בו יִםְּמָא טָמֵא הָוּא בָּרֵר יֵשֵּׁב מְחִוּץ בֻּלְּמַחֵנֵה והבגר בייהוה בו גגע D : קושַבוּ 47 או בְּבֶנֶר בְּבֶנֶר לֶּמֶר אָוֹ בְּבֵנֶר פִּשְׁתִּים: אַוֹ בְשְׁתִיׂ ⁴8 \$ אַוֹ בְעַׁרֶב לַפִּשְׁרָגִים וְלַצְמֶבר אַוֹ בְעוֹר אַוֹ בְּכָּל־ שָּלֶאבֶת עוֹר: וְהָיָה הַנְּגַע יְרַקְרַק וּ אַוֹ אֲדַמְדָּם בַבֶּגֶר ំ 49 אוֹ בָעוֹר אוֹ־בַשְּׁרָזִי אוֹ־בָעַׁרֶבֹ אַוֹ בְּכָל־בְּלִי־עוֹר אוֹ־בַשְּׁרָזִי אוֹ־בָעַרֶבֹ נגַע צַרַעַת הָוּא וְהָרָאָה אֵת־תַכֹּהֵן: וְרָאָה הַכֹּהֵן 50 51 אֶת־הַנָּנָע וְהִסְנִּיר אֶת־הַנָּנַע שִׁבְעַת יָמִים: וְרָאָה אָרת־הַנְגַע בַּיִּוֹם הַשָּבִיעִי בַּי־פַשָּׁרוֹ הַנָּגַע בְּבַבוּ או־בַשְּרָגִי אוּ־בָעַּרָבֹ אַוֹ בָעוֹר לְכָּל אֲשֶׁר־וַעְשֶׂה הַעוֹר לְמַלָּאבָה צָבַעַת מַמְאַבֵת הַנָּגַע טָמֵא הְוּא:

- 40. And if there be a man whose hair of the head fall off, he is a bald head; he is clean. 41. And if from the side of his face his hair fall off, he is forehead-bald, he is clean. 42. And if there be on the bald head, or bald forehead, an eruption, white and dark red: it is the leprosy sprung up on his bald head, or his bald forehead. 43. And the priest shall see him; and, behold, if the swelling of the eruption be white and dark red on his bald head, or on his bald forehead, like the appearance of the leprosy on the (other) skin of the flesh: 44. He is a leprous man, he is unclean; the priest shall pronounce him unclean; his plague is on his head. 45. And the leper on whom the plague is, his clothes shall be rent, and his head shall be bare, and he shall cover himself up to his upper lip, and, Unclean, unelean, shall he call out. 46. All the days whereon the plague which rendereth unclean is on him, he shall be unclean; alone he shall dwell; without the camp shall his habitation be.
- 47. And if there be a garment on which there arise a plague of leprosy, whether it be on a woollen garment, or on a linen garment; 48. Whether it be on the warp, or on the woof; of linen, or of woollen; whether on a skin, or on any thing made of skin; 49. And the plague be dark green or dark red on the garment, or on the skin, or on the warp, or on the woof, or on any instrument of skin: it is the plague of leprosy; and it shall be shown unto the priest. 50. And the priest shall see the plague, and shut up the plague seven days. 51. And if he see the plague on the seventh day, that the plague have spread in the garment, either in the warp, or in the woof, or in the skin, or in any work that is made of skin, the plague is a corroding leprosy;

[&]quot; He shall let his hair grow long," Rashi; and after this manner it has been rendered above, x. 6; perhaps the word פרין includes both ideas.

וַשֶּׂרָף אֶרת־הַבְּגַר אָוֹ אֵת־הַשְּׁתֵי וּ אָוֹ אֵת־הָעַׂרֵב 52 בַּצֶּמֶר אַן בַפִּשְׁהִים אוֹ אֶרת־כָּר בְּלִי הָעוֹר אַשרייַרונה בו הַנָּגַע בִּי־צָרַעַת מַמְאָרֵת הוא 53 בָּאֵשׁ הִעשָׁרֵף: וְאָם" וִרְאֶה הַכּהֵהֶ וְהִנֵּה לְאִר ּפָשָׂה הַנֶּגַע בַבֶּגָר אָוֹ בַשְּׁתָי אַוֹ בַעֻרֶב אָוֹ בְּכָל־ 54 כְלִי־עוֹר: וְצִוָּהֹ הַכֹּהֵׁן וְכָבְּסֹוּ אֵת אֲשֶׁר־בֻוּ הַנְּגַע זְרָהָסְגִּירָוֹ שָׁבְעַרת־יָמֶים שֵׁנְירֹת : וְרָאָה הַכּהֵׁן 55 אַחַבִי ו הָכַּבֶם אַת־הַנָּנַע וְּהַנֵּה לְא־הָפַּך הַנָּנַע אָרת־עינוֹ וְהַנְגַע רַאֹּ־פָשָּׁה טָמֵא הוֹא בָּאֵשׁ רִאשְׂרְבֶּנוּ פְתֶרֶת הוֹא בְּקַרַחְרָתוֹ אוֹ בְגַבַּחְרָתוֹ: ַלְּגַע אַחֲרֵי הָכַבֶּס הַלָּוֹ וְהָנָהֹ כָהָה הַנְּגַע אַחֲרֵי הָכַבֶּס 56 וַאָּם רָאָה הַכֹּבֶּס אֹרָעוֹ וְלָּבָע אֹרֹעוֹ מִן־הַבֶּּגֶרֹ אַוֹ מִן־הָעוֹר אָוֹ מִן־ אוֹ־בַשְּׁרַתִּי אוֹ־בָעַּׁרֶבֹ אָוֹ בְּכָרֹי-בְּלִיּ־עוֹר פּרַחַת אַ הָוֹא בָּאֵשׁ רִשְּׁרְבֶּנוּ אֱת אֲשֵׁרֹבְוֹ הַנְּגַע: וְהַבֵּגר 58 אוֹ־הַשְּׁרָגִי אִוֹּ־הָעֵׁרֶב אְוֹ־כָּרוֹּ־כְּלַיִּ הָעוֹרֹ אַשֵּׁר סַבֶּב וְמָר מֵהֶם הַנָּגַע וְכָבַּם שֵׁנִית וְטָהֵר: וֹאת הַבַּב וְמָר וֹ וֹאת הַבָּב וֹ וֹאת וְטָהֵר וֹ וֹאת תורת גוע־צַרַעת בֶנֶר הַצֶּמֶר וּ אָוֹ הַפְּשְהִים אָוֹ ידושָתוֹ אַוֹ הָעַרֶב אָוֹ כָּל־כְּלִי־עַוֹר דְשַׁהַרָוֹ אָוֹ ר לְטַמְּאָוּ: פּ נְיִדַבֶּר יְהוָה אֶרִל-משֶׁרה לֵּאִמְר : זָאִרת רְּתְהְיֶהׁ ¹ 2 נַיִּדַבָּר יְהוָה אֶרִל-משֶׁרה לֵּאִמְר : זָאִרת רְּתְהְיֶהׁ

* מפטיר

* שביעי (רביעי במחוברין)

it is unclean. 52. And he shall then burn that garment, whether warp or woof, in woollen or in linen, or any article of skin, whereon the plague is; for it is a corroding leprosy, in fire it shall be burnt. 53. And if the priest should see, and, behold, the plague have not spread in the garment, either in the warp, or in the woof, or in any article of skin: 54. Then shall the priest command that they wash the thing whereon the plague is, and he shall shut it up seven days more.* 55. And if the priest see, after the plague hath been washed, and, behold, the plague have not changed its colour, and the plague have not spread: it is unclean, in fire shalt thou burn it; it is a decay on its inside or on its outside. 56. And if the priest see, and, behold, the plague have become pale after its having been washed: then shall he tear it out of the garment, or out of the skin, or out of the warp, or out of the woof:* 57. And if it appear again on the garment, either on the warp, or on the woof, or on any instrument of skin; it is a growing plague: with fire shalt thou burn that whereon the plague is. 58. And the garment, either the warp or the woof, or every instrument of skin, which thou shalt wash, and the plague depart therefrom, shall be washed the second time, when it shall be clean. 59. This is the law of the plague of leprosy on a garment of woollen or of linen, either in the warp, or woof, or any instrument of skin, to pronounce it clean, or unclean.

METZORANG. CHAP. XIV.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying,
2. This shall be the law of the leper on the day of his being cleansed: He shall be

^a In verse 49 the words "it is the plague of leprosy," are used, without its being thereby decided whether the garment, &c., be unclean or not, which is not the case with human beings who are unclean, when the leprosy is decided. Garments, however, need to be affected

רוונרת בפּגנָת בּיוֹם טְרָנָתְוֹ וְרוּבֶא אֶרִי-הַכּהֵן: וָיָצֶאֹ הַכּהֵן אֶל־מִחָוּץ דֻשְׁחֲנֶה וְרָאָהֹ יַבַוּכבּה וְהַנֵּרה גְרְפָּא נֶגַע־הַצְּרַעַרת מִן־הַצְּרוּע: ּ וֹצֹּוּׁהָ הַכִּדֵּוֹ וֹלַלַח לַשִּׁמַּעֵּר שְׁתַּיִּרּצִּפְּרִים חַיּוִּת ַ טְּהֹרֶוֹרת וְעֵץ בֶּהֶרוֹ וּשְׁנֵי תוֹבֻעת וְאַוֹּב: וְצוַּה ביכקון וְאָּטַם אָרע-טַצּפֿוּנר טֿאָטֿרע אָרן-כֿרַיִּר שֶׁרֶשׁ עַרִּלִּימִים חַיְּיִם: אֶת־הַצִּפְּרֹ הַחַיָּהֹ עַקַח אֹלָהּ וְאֶרת־עֵץ הָאֶרוּ וְאֶרת־שָׁנִי הַרתוֹלַעת וְאֶת־ הָאֵוֹכ וְטָבַּל אוֹרָתם וְאַתוּ רַהִצְפָּר הַחַיָּה בְּרַכֹּ הַאָפָר הַשְּׁחָטֶּרה עַל הַמָּיִם הַחַיִּים: וְהִּוָּרה עַל וֹהַפְּפַרֶּת מִן־הַגָּרָער שָׁבַע פְּעָמֶים וְמַרָּהֹלוֹ וְשַׁלֶח אֶרת־הַצִּפְּר הַחַיָּרוֹ עַל־פְגֵי הַשָּׂרֶה: וְכִבֶּסْ הַפְּטַבֹּור אֶרת־בְּגָרָיו וְגַלַּח אֶת־בָּל־שְּׂעָרוֹ וְרָחַץ בَפָּיִם וֹמָבֵר וֹאַחַר יָבוֹא אֶרְ-בֹּוּפְּחַגֶּרִה וֹיִשְּׁב מָחָוּץ רְלֹצָהְרָלוֹ שִׁבְעַרת יָמִים: וְרָיָרה בַיּוֹם הַשְּבִיעִׁי יְגַלַּח אֶרת־כָל־שְׂעָרוֹ אֶרת־רֹאשַׁוֹ וְאֶתּר זְקָנוֹ וְאֵתֹ גַּבְּרֹת עִינְיו וְאֶת־כָל־שְּׂעָרוֹ יְגַלֵּחַ וְכִבֶּס 10 אָרת־בָּגָרָיו וָרָחֵץ אֵת־בִּשְׂרָוֹ בַּמֵּיִם וְטְהֵר: וּבַיִּוֹם הַשְּׁמִינִּי יַקְח שְׁנֵי־־ְכְבָשִׁיםׂ הְמִימִּם וְכַבְשֵּׁה אַתָּרת בַּת־שְּנָרֶתה הְנִמִימֶה וּשְׁלֹשֶׁרֹה עָשְׁרֹנִים סַלֶּרת מִנְחָה בְּלוּרֱלה בַשֶּׁמֶן וְרָלֹג צָּחָר שֲמֶן:

brought unto the priest. 3. And the priest shall go forth^a out of the camp; and if the priest see, and, behold, the plague of leprosy be healed on the leper: 4. Then shall the priest command to take for him that is to be cleansed two living and clean birds, and cedar wood, and a string of scarlet varn, and hyssop: 5. And the priest shall command that one of the birds be killed in an earthen vessel over running water. 6. As for the living bird, he shall take it, and the cedar wood, and the string of scarlet yarn, and the hyssop, and he shall dip these and the living bird in the blood of the bird that was killed over the running water: 7. And he shall sprinkle upon him that is to be cleansed from the leprosy seven times, and shall pronounce him clean, and shall let the living bird fly forth into the open field. 8. And he that is to be cleansed shall wash his clothes, and shave off all his hair, and wash himself in water, and he shall be clean, and after that he may come into the camp; but he shall tarry outside of his tent seven days. 9. And it shall be on the seventh day, that he shall shave off all his hair, his head, and his beard, and his eyebrows, even all his hair he shall shave off: and he shall wash his clothes, he shall also wash his flesh in water, when he shall be clean. 10. And on the eighth day he shall take two sheep without blemish, and one cwe of the first year without blemish, and three-tenth parts of fine flour for a meat offering, mingled with oil, and one log of

with a leprosy ממארת "corrosion or decay," before they can be pronounced unclean.

^a The bringing before the priest, in the preceding verse is explained in this, that he is to go out of the camp to the dwelling of the leper, to satisfy himself whether or not he can return unto the camp after the next described ceremonies have been performed.

^b Clean birds, means those which are permitted to be eaten, consequently none of the prohibited kind could be taken.

c "And when he hath purified him, he shall," &c.—Arnheim.

וְהֶעֶמִיר הַכּהָן הַמְפַבֹּר אֶת הָאִישׁ הַמְּפַהַר יוֹלָתֶם דִּלְּנֵי יְהֹוָה פֶּרַתִח אָהֶל מוֵער: וְלְלַּחְח יִּאֹהֶל מוֹער: וְלְלַּחְח הַכהֵוֹן אֶרת־הַבֶּבֶשׁ הָאֶחָר וְהִקְּרִיב אֹתָוֹ לְאָשֶׁם וָאֶרת־לָגֹ הַשֶּׁמֶן וְהַגִּיף אֹתֶם הְנוּפָה לִפְּנֵי יְתֹּוָה: רי וְשָׁחַט אֶרת-הַבֶּבֶשׁ בְּמְקוֹם אֲשֶּׁר יִשְׁחַט אֶת־ 13 בים מאר וארת-בית במלום בילבה בְּי קָּחַפָּארת הָאָשֶׁם הוּאַ יַלְכהֵן קּרֶשׁ קָּרְשִׁים 14 הָוּא: וְלָלַקַח הַכֹּהֵן מִדָּם הָאָשָׁם וְנָתַן הַכּהֵן ַעל־רְענוּךְ אָנֵוֶן הַפִּטַהֵר רַזְיָמָנֵירת וְעַרַלּ-בְּהָן יָרוֹ וַלָּקָח הַכּהָן בּוְלָוֹ הַיְּמָגִירת: וְלָקָח הַכּהָן בּוֹמֶן : מלג השֶמֶן וְיַצֶּק עַרל-בַף הַבּהָן הַשְּׁמָּאלִית וְמָבַל הַכּהֵוֹ אָת־אֶצְבָּעוֹ הַיְיְמָנִּית מִן-הַוּשֶּׁמֶן אַשֶּׁר עַרן-בַפָּוּ הַשְּׁמָאַלֶּירת וְהַנָּה מִן-הַשְּׁמֶן רמיָּרֶתוּ שֶׁבַע פְּעָמֶים רִשְׁבְנִי יְרֹּנָוְרוּ: וּמְיֶּרֶתוּ בְּיַ הַשָּׁמֶן אֲשֶׁר עַר־בַפּוֹ יִהָן רַזְכּהֵן עַל־תְנֿוּך אָוָן הַפְּפַּהַרֹּ הַיְּמָנִּירת וְעַל־כְּהָן יָרוֹ הַיְּמָנִירת וְעַרִּי-יוַהַנּוֹּהָר בְּיָלְוֹ הַיְמָגֶיִרת עֻל דַּם הָאָשָׁם: וְהַנּוֹּהָר 18 בַשָּׁמֶן אֲשֶׁרֹ עַל־בַף הַכֹּהֵן יִתָּן עַל־רַאשׁ הַמְּטַהֻרִּ יוֹכְפֶּר עֶרֶליו הַכֹּהֵן רִלְּנְיֵי יְרוּוֶרו: וְעָשָׂח רַהַכֹהֵן 19 יאָרת־הַחַשְּׁארת וְכִפֶּר עַרשׁ-הַמְּטַהָר כִּטְּמְאָרְתוֹ

ישָׁחַט אֶרת־הָעלֵה: וְהֶעֶלֶה הַכֹּהָן אֶת־ 20 מַּרָהָן אֶר־ 20 מַּרָהָן

oil. 11. And the priest who cleanseth shall present the man that is to be made clean, and these things, before the LORD, at the door of the tabernacle of the congregation: 12. And the priest shall take the one sheep, and offer the same for a trespass offering, with the log of oil, and make with them a waving before the Lord.* 13. And he shall slay the sheep on the place where the sin offering and the burnt offering are killed, in the holy place; for as the sin offering so doth the trespass offering belong to the priest: it is most holy. 14. And the priest shall take some of the blood of the trespass offering; and the priest shall put it upon the tip of the right ear of him that is to be cleansed, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot. 15. And the priest shall take some of the log of oil, and pour it into the palm of his own left hand. 16. And the priest shall dip his finger of the right hand in the oil that is in his left hand, and he shall sprinkle of the oil with his finger seven times before the LORD. 17. And of the rest of the oil that is in his hand the priest shall put upon the tip of the right ear of him that is to be cleansed, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot, upon the blood of the trespass offering. 18. And what is left of the oil that is in the priest's hand, he shall pour upon the head of him that is to be cleansed: and the priest shall make an atonement for him before the Lord. 19. And the priest shall prepare the sin offering, and make an atonement for him that is to be cleansed from his uncleanness; and afterward he shall kill the burnt offering: 20. And the priest

^a This is explained thus: As the blood of the sin offering must be sprinkled, and the fat thereof be burnt upon the altar, before the priest can eat of it, so is the present trespass offering, although in this place it is merely ordered that the blood be put upon the man that is to be cleansed.

הַעֹלֵה וְאֶת־הַמִּנְחָה הַמִּוְבֶחָרה וְכִפֶּר עָלֵיו הַכֹּהֵן 21 וְטָהֵר: ם שלישי (חמישי במחוברין) וְאִם־דַּלֹ הוֹא וְאֵין יְדוֹ ַם שָּׁגָת וֹ וְלַבַּח בֶבֶבש בָּחָד אָשֶׁם לִתְנוּפָה לְבַבֵּר עָבֶלִיו וְעִשָּׁרוֹן סֹבֶּלת אָחָר בָלוּל בַּשֵּׁמֶן לְמִנְחָה יור בני יונה אשר תרים או שני בני יונה אשר 22 רַאָּמָיג יָרֶוֹ וְהָיָהַ אֶּחָר חַפְּאַת וְרָהְאֶחָר עֹבֵׁיף: יְהַבִּיא אֹתָׁם בַּיְּוֹם הַשְּׁמִינֵי לְטֶהְרָתִוּ אֶל-הַכֹהֵן 23 אַל־פֶּתַח אָהֶל־מוֹעֵר לִפְּנֵי יְהוָה : וְיֶּדֹקַח הַכּהֵן 🕰 אָת־כֶבֶשׁ הָאָשֶׁם וְאֶת־לְגֹ הַשֶּׁמֶן וְהַגִּיף אֹתָם בּבלהָן הְנוּפָה לִפְנֵי יְהוָרָה : וְשָׁחַט ֹ אֶת־כֶבֶשׁ 😕 בּבלהָן בַאָשָׁם וְנָרַגוּ מִנַּם הָאָשָׁם וְנָרָגוּ עַלּ־ רָנוּךְ אְֹוֶן־הַפִּפַּהַר הַיְפָנְיֶרת וְעַל־-בָּהָן יָרוֹ בּיִמְנִית וְעַל־בְּהֶן רַנְּלֻוֹ הַיְמָנִית : וּמִן־הַשֶּׁמֶן 26 יּצַּיֹלְ הַכּוֹהָן עַל־־כַף הַכֹּהָן הַשְּׂמָאלְיִרת : וְהִוְּרַה ²ִּי רַבַבּהָן בְּאָצְבָּעוֹ הַיְּמָנִית מִן-הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַרִל-בפו השפטאלית שבע פעמים הפגי יחוף: יְנָהַן הַכּהַן מִן־הַשֶּמֶן וּ אֲשֶׁר עַלּ־כַּפֹּוֹ עַל־רְתְנֿוּךְ 📽 אָוּן הַשִּפַּהַרֹּ הַיְּמָנִּית וְעַל־־בְּהָן יָרוֹ הַיְמָנִּיתׁ וְעַל־בְּהֶן רַגְלוֹ הַיְּמָנֶת עַל־מְקוֹם בַּם הָאָשָם: ינין מורה מורה מורה שמו אישר על בר ביבהן יודון 🖘 יתרן-נאש המפרבר לבפר עלהיו לקפני יחוף:

shall offer the burnt offering and the meat offering upon the altar; and the priest shall make an atonement for him, and he shall be clean.*

21. But if he be poor, and his means do not suffice, then shall he take one sheep for a trespass offering to be waved, to make an atonement for him, and one-tenth part of fine flour mingled with oil for a meat offering, and a log of oil; 22. And two turtledoves, or two young pigeons, such as he is able to get; and one shall be a sin offering, and the other a burnt offering. 23. And he shall bring them on the eighth day of his being cleansed unto the priest, unto the door of the tabernacle of the congregation, before the 24. And the priest shall take the sheep of the trespass offering, and the log of oil, and the priest shall make with them a waving before the Lord. 25. And he shall kill the sheep of the trespass offering, and the priest shall take some of the blood of the trespass offering, and put it upon the tip of the right ear of him that is to be cleansed, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot. 26. And some of the oil the priest shall pour into the palm of his own left hand: the priest shall sprinkle with his finger of the right hand some of the oil that is in his left hand, seven times before the LORD: 28. And the priest shall put of the oil that is in his hand upon the tip of the right ear of him that is to be cleansed, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot, upon the place of the blood of the trespass offering: 29. And what is left of the oil that is in the priest's hand he shall put upon the head of him that is to be cleansed, to make an atonement for him before

^a That is, upon the spot where the blood of the sacrifice has been put, there shall the oil also be applied, though in the mean time the blood has been removed therefrom.

שוּלָרו אָשָׁרּבּוּ זֹנֹּת גַּעֹתַרו אָשֶׁר לְאִ-נִיּשִּׁיג נּ וֹכֹפֶּׁר בִיכִּנֵּוֹ זֹתְ בִּשִּׁמִנֵר לִפְּנִּי יִׁנוֹּט: זִּאִר מַאֲשָׁר בַּשָּׁאַת וֹאָתִּבּינִאָּטֵר תְּבָׁיִם זֹתְ-בִּפּּנְטְׂנִי מֹאֲשֶׁר בַּשָּׁאַת וֹאָתִּבּינִים אַן מּוֹבְּנִּי נְּיִוּ זְּאָתִּי וֹאַשְׁנִי אָתִּבּוֹיִּ מִוֹנִיִּת אַּבְּיִים אַן מִּוֹבְנְּי נִיוּזְּנְתִּ

יָדְוֹ בְּטְהָרָתְוֹ: פּ רניע (ששי כשהן מחוברין)

תַבְאוֹ אֶל־אֶּיֶרְץ בְּנַען אֲשֶׁר אָנֶי נֹתֵן לָכֶם לַאְחָזְהְ

גַּי וְנְתַרִּתִי נָנַע צָלַעַת בְּבֵית אֶבֶיץ אֲחָוַתְכֶּם: וּבָאׁ

אַשֶׁרר אָנִי נֹתֵן לָכֶם לַאְחָזֹהְ

גַּי צָּלָעַת בְּבֵית אֶבֶיץ אֲחָוַתְכֶּם: וּבָאׂ

אַשֶּׁר־לַוֹ הַבַּיִּת וְהִגִּיר לַכֹהֵן לֵאמֶר בְּנָגַע נְרָאָה

ילא בֿבָּיר וֹאַחַר בֶן יִבְּא הַכּהֵן לְרְאִוּת אֶת־הַנְּנִע וְלְא יִטְמֶא כָּל־-יָבָא הַכִּהֵן לִרְאַוּת אֶת־הַנְּנִע וְלְא יִטְמֶא כָּלִּי קי, בַּבְּירת: וְצִּנָּח הַכִּהֵן וִפְּנִּוּ אֶת-הַבָּיִת בְּטֶּׁרֶם

37 הַבְּיִת: וְרָאָה אֶת־הַנָּנֵע וְהִנֵּה הַנָּנָעׁ בְּקִירָת הַבַּיִּת שָׁקְעָרִוּרֹת יְרַקְרַקֹת אוֹ אֲדַטְדַּמְדַּמְּת וּמַרְאֵיהָן

38 שָבֶּל מְן־הַקּיר: וְיִצֵא הַכֹּהָן מִן־הַבַּיִת אֶל־בָּתַח 39 הַבָּיֵת וְהִסְגִּיר אֶת־הַבַּיִתְ שִׁבְעָרת יָמִיִם : וְשֵׁב

אַשָּׁר פָּבֵוּן תַּגָּגַע וְבִוּשְׁבֵּיכוּ אָבּרְיבוּן אָלְ-מִחּוּץ הַכְּנִוֹן נַּנְּיִם תַּשְּׁכִּיֹעִי וְרָאָׁה וְחִלְּצוּ אָת-תַּאְּכּנִּים תַכְּנָוֹן בַּיָּוֹם תַשְּׁכִּיֹעִי וְרָאָׁה וְחִנְּה פְּשְּׁרוּ תַּנְּנִּע

41 קַלְעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא: וְאֶת־חַבָּיִת יַקְצְעַ מִבָּיִת

the Lord. 30. And he shall offer the one of the turtledoves, or of the young pigeons, from what his means enable him (to bring); 31. Even what his means enable him, the one for a sin offering, and the other for a burnt offering, with the meat offering: and the priest shall make an atonement for him that is to be cleansed before the Lord. 32. This is the law of him on whom is the plague of leprosy, whose means are not sufficient when he is cleansed.*

33. And the Lord spoke unto Moses and unto Aaron, 34. When ye come into the land of Canaan, which I give to you for a possession, and I put the plague of leprosy on a house of the land of your possession: Then shall he that owneth the house come and tell the priest, saying, Something^b like a leprosy hath shown itself to me in the house. 36. And the priest shall command that they clear out the house, before the priest go into it to see the plague, that all be not made unclean that is in the house: and after this the priest shall go in to see the house. 37. And he shall look at the plague, and, behold, if the plague be in the walls of the house, in depressions, dark green or dark red, and their appearance be deeper than 38. Then shall the priest go out of the house to the door of the house, and lock up the house seven days. 39. And the priest shall come again the seventh day; and if he see, that, behold, the plague have spread in the walls of the house: 40. Then shall the priest command that they pull out the stones on which the plague is, and they shall cast them without the city on an unclean place; 41. And the house he shall cause to be scraped within round

^a The offering of flour which accompanied the sacrifices, but not a special gift; this meat offering was not eaten, and was burnt on the alter

b "Even if he be a man learned in the law, and knows it to be VOL. III. 8

ָסָבֶיב וְשֶׁפְּכֹוּ אֶת־הֶעָפָרֹ אֲשֵׁר הִקְצׁוּ אֶל־מָחָוּץ שַּחַרוֹת אָל־מָקוֹם טָמֵא: וְלָקְחוֹ אֲבָנֵים אֲחַרוֹת 42 וְהַבֶּיאוּ אֶר־תַחַת הָאֲבָנִים וְעַפֶּר אַחֵר יַקַּח 43 וְמֶח אֶת־הַבֵּיִת: וְאִם־יָשִׁיבֹ הַנֵּנָע וּפָּרֵח בַבַּיִת אַחַר חַלֵּץ אֶת־הָאָבָגֶיִם וְאַחֲבֵי הִקְצְוֹת אֶת־ 44 הַבָּיִת וְצִקְחֲבִי הִפְּוֹחַ: וּבָאֹ הַכּוֹהֵן וְרָאֶׁה וְרִהַנֵּהְ פָּשֶׂה הַנֶּגָע בַּבֶּיִרת צָרַעַת מַמְּאֶדֶת הָוֹא בַבַּיִרת שָׁמָא הָוּא: וְנָתַץ אֶת־הַבַּיִת אֵת־אַכָנִיוֹ וְאֵת־עַצִּיוֹ 45 וְאָרת כָּרל־יְעַפַּר הַבָּיִרת וְהוֹצִיאֹ אֶרל־מִחַוּץ לָעִיר 46 אֶל־מֶקוֹם טָמֵא: וְהַבָּאֹ אֶל־הַבַּׁיִת כָל־יְמֵי הִסְנִיר ער־הַעָרֶב: וְהַזּשׁבֶב בַּבַּיִּרת יְכַבֵּס אַלַיִּרת יְכַבֵּס אַלְּיִרת יְכַבָּס יִּרְיּת יְכַבָּס שרבנגגיו וְהָאֹכֵר בַבַּיִרת יְכַבֵּס שֶרבּנְנָדֵיו: שַּ וְאָם־בֹּא יָבֹא הַכֹּהֵן וְרָאָה וְּהַנֵּה לְא־פָּשָׂה הַנַּנַע´ 48. בַּבַּיִרת אַחֲרֵי הִפְּחַ אֶת־הַבָּיִת וְטִהַר הַכּהֵן אֶת־ 49 הַבַּּיִת בִּי נִרְפָא הַנָּגַע: וְדָלַקָח לְחַטֵּא אֶת־הַבַּיִת : שְׁתַּי צִפָּרֶים נַעַץ בֶּׁרָז וּשְׁנִי תוֹדַשׁער וְאֵזְבׁ ס וְשָׁחֵט אֶת־הַצִּפָּוֹר הָאָחֶת אֶל־כְלִי־חֶרֶשׁ עַל־מַיִם 50 וְשָׁחַט אֶת־הַצִּפָּוֹר הָאָחֶת יַם: וְלָלַקָח אֶת־עֵץ־הָאֶׁרֶז וְאֶת־הָאֵזֹב וְאֵתוּ שְׁנֵי זּיִם: וְלָלַקָח אֶת־עֵץ־הָאֶׁרֶז וְאֶתּי הַתּוֹבַלֹעת וְאֵתٌ הַצִּפָּר הַחַיָּה וְטָבֵּל אֹהָם בְּדַם הַצִּפְר הַשָּׁחוּשָּׁה וּבַשַּיִם הַחַיֶּים וְהָזֶה אֶל־הַבַּיִת יַן אָמֶים: וַחָמֵא אַת־הַבַּיִת בָרֵם הַגְּפוֹר וּיַם אַ יַּים הַגְפוֹר יַּבַם הַ זְּבִפוֹר יַּבַם הַ זְּבִפוֹר יַּבַם הַ about; and they shall pour out the dust that they have scraped off without the city on an unclean place: 42. And they shall take other stones, and put them in the place of these stones; and other mortar he shall take, and shall plas-43. And if the plague come again, and ter the house. break out in the house, after that he hath taken away the stones, and after the house hath been scraped, and after it hath been plastered: 44. Then shall the priest come; and if he see that, behold, the plague have spread in the house, it is a corrosive leprosy in the house; it is unclean. And he shall break down the house, its stones, and the timbers thereof, and all the mortar of the house; and he shall earry them forth to without the city, unto an unclean 46. And he that goeth into the house, all the days that it is locked up, shall be unclean until the evening. 47. And he that lieth in the house shall wash his clothes: and he that eateth in the house shall wash his clothes. 48. But if the priest should come in, and see, and, behold, the plague have not spread in the house, after the house was plastered: then shall the priest pronounce the house clean, because the plague is healed. 49. And he shall take, to atone for the house, two birds, and cedar wood, and a string of scarlet yarn, and hyssop; 50. And he shall kill the one bird in an earthen vessel over running water; 51. And he shall take the cedar wood, and the hyssop, and the scarlet varn, and the living bird, and dip them in the blood of the slain bird, and in the running water, and sprinkle the house seven times: 52. And he shall atone for the house with the blood of the bird, and with the running

leprosy, he is not to pronounce absolutely 'A plague has shown itself,' but 'something like a plague.'"—RASH.

a The word הטאה in the Piel form, means, to remove the המאה or "sin," therefore, "to remove the sin of the house," or simply "to atone for the house;" in this sense it is the same with לכפר "to make an

וּבַפָּיִם הַחַיֶּם וּבַצְפָּר הַחַיָּה וּבָעץ הָאֶרֶז וּבָאַזְב 53 וּבִשְׁנִי הַרּתוֹלְעַת: וְשִׁלֵּח אֶת־רַהַצִּפְּר הַחַיָּה אֶל־ מחוץ לָאָיר אָרן-פְנֵי רַזשָׁרֶה וְכִפֶּר עַרן-וַהַבַּיִּת יְּטְהֵר זֹּ זְאָת הַרּתוֹּרֶה לְכָל־עָנֵע הַצְּרַעַת וְלַגְּעֶק 54 ילְאָלֶת הַשָּבֶּר וְלַבְּנִית: וְלַשְּׁאֵת וְדַּלְפַּפְּחַת בַּיּבֶּיִת: וְלַשְּׁאֵת וְדַּלְפַבְּחַת וְלַבֶּהָרֶת: לְהוֹרֶת בְּיִוֹם הַשָּׁמֵא וּבְיַוֹם הַשְּׁהְר וֹאַת תּוֹרָת הַצֶּרָעת: אַנוּבַבַּר יְהוֹּה אֶל-משֶׁה וְאֶבּר-אַדְּרָוֹ לֵאַמְר: דַּבְרוּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָבֵאל וַאֲמַרְהֶּום אֲלֵהֶם אִישׁ אִיש כַּי יְהְיֶהֹ זָבַ מִבְשָּׂרוֹ זוֹבְוֹ טָמֵא הְוֹא: וְזֶאת תַּרְעֶה שָּׁמְאָרָגוֹ בְּזוֹבֶוֹ רֶר בְּשָׂרוֹ אֶרִת־זוֹבוֹ אְוֹרַ הֶחְתָּים בְשָּׁרוֹ מִזוֹבוֹ טִמְאָתְוֹ הָוֹא: בָּלֹ־הַפִּשְׁבָּב אַשֶּׁר וִשְבַב עָרֱיו רַזָב וִטְמֵא וְבֶּר-רַזּבְרֶי יוּעָב עָדֶליו יִטְמָב יוּעָב עָדֶליו יִטְמָב יוּגע בּאַשֶּׁר יוַצָּע בְּמִשְׁבָבֶוֹ יְבַבֵּס בְּנָדֵיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא ַער־הָעָרַב : וְהַיּשֵׁבֹ עַרִי-הַבְּלִי אָבּשַׁר־יַשֵּׁב עַרְיוּ : הַזְב יְכַבֵּס בְּנָדֶיו וְרָתַץ בַּפַּיִם וְטָמֵא עַר־הָעָרֶב

לוללו וֹללוֹן בַּפִּוֹם וֹמִלֹּיִ ער-בּוֹלֵנֵב : וֹלִלִּי וֹלַלֹּלֵי
 וֹמָלֵא עַר-בּוֹלְנָב: וֹלִי־לֹּלְ בַּפְּבֹּח וֹמְלֵנֵב : וֹלִי־לֹּלְ בַּפְּבֹח וֹמְלֵב בַּפְּבֹחוֹר וֹלַבְּלֵם

יוְרָתִץ בִּבְשַׂר רַזְגֶב יְכַבְּס בְּגָרֶיו וְרָתַץ בַּפַּיִם זֹיִב יִרָגָגַע בִּבְשַׂר רַזּגָב יְכַבְּס

ין בְּלֵי יִקְמֶּר יִרְבָּב עָלְיוּ רַזָּגָב יִּשְׁמֶּץ: וְכָּר - יִבְּב עָלְיוּ רַזָּגָב יִשְׁמֶּץ: וְכָּר - יִבְּב אָלִיוּ רַזָּגָב יִשְׁמֶּץ: וְכָּר - יִבְּב אָלִיוּ רַזָּגָב יִשְׁמֶּץ:

water, and with the living bird, and with the cedar wood, and with the hyssop, and with the string of scarlet yarn; 53. But he shall let fly forth the living bird out of the city into the open fields, and make an atonement for the house, and it shall be clean.* 54. This is the law for all manner of plague of leprosy, and scall, 55. And for the leprosy of a garment and of a house, 56. And for a swelling, and for a rising, and for a bright spot; 57. To teach when something is unclean, and when it is clean: this is the law of leprosy.

1. And the Lord spoke unto Moses and to Aaron, saying, 2. Speak unto the children of Israel, and say unto them, When any man hath a running issue out of his flesh, because of his issue he is unclean. 3. And this shall be his uncleanness in his issue: whether his flesh run with his issue, or his flesh be stopped from his issue, it is his uncleanness. 4. Every bed, whereon he may lie that hath the issue, shall be unclean: and every vessel, whereon he may sit, shall be unclean. 5. And any man that toucheth his bed shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 6. And he that sitteth on any vessel whereon he that hath the issue may sit. shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 7. And he that toucheth the flesh of him that hath the issue shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 8. And if he that hath the issue spit upon him that is clean: then shall this one wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 9. And what saddle soever he that hath the issue may ride upon shall be un-10. And whosoever toucheth any thing that may

atonement," wherefore both words have been given here with the same English root.

הַנגֹעַ בְּכֹל' אַשֶׁר יִהְיָה הַחְלָּיו יִטְמָא עַר־הָעָרֵב וְהַנּוֹשֵׂא אוֹלֶם יְכַבֵּס בְּנָדֶיו וְרָתַץ בַפַּיִם וְטָמֵא

ער־הַעָרַב : וַכֹּל אָשֶׁר יָנַע־בּוֹ הַוָּב וְיַהַיוּ לְאַ־ 11 שְׁמַף בַּמָּיִם וְכִבֵּס בְנָדֵיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא

ער־רָזָעֶרֶב : וּכְלִי־חֶרֶשׁ אֲשֶׁר־יִגַע־כָּוֹ הַזָּבְ יִשְּבֵּרְ בּיַ

ין בְּרִל-בְרִי-עֵׁין יִשָּׁמָף בַּמָּיִם : וְבִי־יִמְרַיַר רַזְבֹ 🔯 וְבָּי־יִמְרַיַר רַזְבֹ מוֹבֹוֹ וְסָבַר אוֹ שִׁבְעָת יָמֶים רְשְׁהַרָּתוּ וְכִבֶּס

14 בְּנָדֶיו וְרָחָץ בְּשָׂרֵוֹ בְּמָיִם חַיָיִם וְטָהֵר: וּבַיַוֹם הַשְּׁמִינִּי יָקַח־כּלֹוֹ שְׁרַבִּי תֹרִים אַז שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנֶה וּבָא ו לִּפְגַי יְהוָה אֶל־פֶּתַה אַהֶּל מוֹעֵׁד וּנְתָנָם

15 אַר'-הַכּהָן: וְעָשָׁה אֹרָתםׂ הַכּהֵׂן אָחֵר חַפַּאת וּ 15 וְהָשֶׁחֶר עֹבֶלה וְכִפֶּר עָבֶליו הַכֹּבֵן רִלְּבְנִי יְהוָרִה

16 מְזוֹבְוֹ: ם ששי (שביעי במחוברין) וְאִישׁ בֵי־תֵצֵא מִמֲנוּ שְׁבְבָת־זָרֵע וְרָחַץ בַּפַיִם אֶת־בָּל־בְּשָׂרְוֹ וְטְמֵא

ינֶר וְכָל־בָגֶר וְכָל־לַנֶר וְכָל־לַוֹר אֲשֶׁר־יְהְיָה עָלֵיו 17 ישכברת־זרע וכבס בַּמַיִם וְטְמֵא עַר־הַעָרֵב :

וֹאִשֶּׁה אֲשֶּׁר יִשְׁכָב אֵישׁ אֹרֶ,וּה שִׁכְבַת־זְרָע וְרָחָצִּוּ 🗚 אַרָּ בַּמַיִם וְטָמְאוֹ עַר־הָעָרֶב:

יהְעֶּה וֹבֶה בְּבְשָּׁרֶה וֹבָּה בֶּם יִהְעֶּה וֹבֶה בִּבְשָּרֶה וֹבִּה בִּבְשָּׁרֶה שְבַעָּת יָמִים תִּהְיֵה בִנְדָּהָה וְכָל־הַנֹגֵעַ בָּה יִמְמֵא

ער־הַעָרַב: וְכֹל אֲשֵׁר הַשְּבָב עַלֵיו בְּנָדָּתָה יִטְמֵא 20

be under him shall be unclean until the evening: and he that beareth any of these things shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 11. And whomsoever he that hath the issue may touch, and he have not rinsed his hands in water, shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 12. And an earthen vessel that he who hath the issue may touch, shall be broken; and every vessel of wood shall be rinsed in water. 13. And when he that hath an issue becometh clean of his issue: then shall he number to himself seven days for his cleansing. and wash his clothes, and bathe his flesh in running water, and then shall be clean. 14. And on the eighth day he shall take for himself two turtledoves, or two young pigeons, and come before the Lord unto the door of the tabernacle of the congregation, and give them unto the 15. And the priest shall offer them, the one for a sin offering, and the other for a burnt offering; and the priest shall make an atonement for him before the Lord for his issue.*

- 16. And if any man's seed of copulation go out from him, then shall he wash all his flesh in water, and be unclean until the evening. 17. And any garment, and any skin, whereon the seed of copulation is, shall be washed with water, and be unclean until the evening. 18. And if a man shall lie with a woman with seed of copulation, they shall bathe themselves in water, and be unclean until the evening.
- 19. And if a woman have an issue, so that blood floweth from her flesh: then shall she be in a state of separation seven days; and whosoever toucheth her shall be unclean until the evening. 20. And every thing that she lieth upon in her separation shall be unclean: and whatever she sitteth

יוֹכָר אָשֶר-הַתּשֵׁב עָהָיו יִשְׁמָא: וְכָּר-הַוּגְּגַעַ 21 בְּמִשְׁכָבֶה יְכַבֵּס בְּנָדֵיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַר־ יי דָזְעָרֶב : וְבָּל־חַנֹגַע בְבָל־כְלִי אֲשֶׁר־רַתִּשֵׁב עָקָליו 22 יַבַבֶּס בְנָדֶיו וְרָחַץ בַּפַּיִם וְטָמֵא ער־רָדָעֶרֶב י יוֹאָם עַל־הַמִּשִׁבָּב הוֹא אוֹ עַל־הַכְּלֵי אֲשֵׁר־הַוֹא 23 ער־רָעָלֶיו בְּנָגְעוֹ־בָוֹ יִטְמֶּע ער־רָעָלֶיו בְּנָגְעוֹ־בָוֹ יִטְמֶּע ער־רָעָעָרֵב : וְאִׁבּי יִשְׁבֶּרֶת יַעָלֶיו שָׁכֹב אִשׁ אֹרָה וּתְהַי נִדְּתָהּ עָלָיו וְטָמֵא שָׁכֹב אִשׁ אֹרָה וּתְהַי נִדְּתָהּ עָלָיו וְטָמֵא שְבַעַרת יָמֵים וְכָרל-הַפִּשְׁבֶב אֲשֶׁר-יִשְׁבַב עָדֶּיוּ רָאִשָּׁה בְי־יָזוּב זוֹכ : יִטְמָא 25 יַעל־ אַוֹּבְ יַעלים בִּלִּים בְּלִּים בְּלִּים עָת־נְדָּהָה אָוֹ בְי־תָזָוּב עַל־ ינדרתה בל־יָמֵׁי זִוֹב שִׁמְאָנִה בִּימֵי נִדְּתָה הְחָהָה 26 טְבֵאָה הָוֹא: כָרוֹ-הַמִּשְׁבֶּב אֲשֶּׁר רִּנִשְׁכַבְ עָרְיוֹ בָל־יְמֵי זוֹבָה רְמִשְבַב נִדָּתָה יְהְיֶה־לָּאָה וְבָל-הַזְבְלִי יאַשֶר רַתשַב עָלְיוּ טָמֵא יְהְיֶּה בְּטָמְאַרת נְדְּתָה: בּפַיִם בְּלֶרְיהַנּוֹגֵעַ בָּם יִטְמֶא וְכִבֶּס בְנָדֶיוֹ וְרָחַץ בַפַּיִם 27 יַטְמָא עַר־רָעָרֶב : וְאָבוּיטָהַרָה מִזּוֹבָה וְסָפַּרָה־ וֹסָפַּרָה וְסָפַּרָה יִיטְהַבָּא עַרּ־רָעָרֶב 29 לֶה שִׁבְעַת יָמִים וְאַחַר רִּתִטְהָר : וּבַיַּוֹם הַשְּׁמִינִּי 29 הַקַקח־לָה שָׁהֵני רעלים או שני בני יונה והביאה יוּתָם אֶל־הַכהֵן אֶל־פֶּהַח אָהֶל מוֵער: וְעָשֵׂה 30 אוֹתָם אֶל־הַכהֵן רַבּבֹוֹן אֶת־הָאֶחָר חַשָּׁארת וְאֶרת־הָאֶחָר עֹלְרֵה וָבְפֶּר עָלֶיהָ הַבַּהֵן לִפְנֵי יְהוָרה מָזִוֹב טְמְאָרָ,הּ

upon shall be unclean. 21. And whosoever toucheth her bed shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 22. And whosoever toucheth any vessel that she may sit upon shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 23. And if it be on her bed, or on any thing whereon she sitteth, when he toucheth it, he shall be unclean until the evening. 24. And if any man should lie with her, and the uncleanness of her separation come upon him, he shall be unclean seven days; and every bed whereon he may lie shall be unclean.

25. And if a woman have an issue of her blood many days out of the time of her separation, or if it run beyond the time of her separation: all the days of the issue of her uncleanness she shall be as in the days of her separation: she shall be unclean. 26. Every bed whereon she may lie all the days of her issue shall be unto her as the bed of her separation; and whatever vessel she may sit upon shall be unclean, as the uncleanness of her separation. 27. And whosoever toucheth these things shall be unclean; and he shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 28. And when she becometh clean of her issue, then shall she number to herself seven days, and after that she shall be clean.* 29. And on the eighth day she shall take unto herself two turtledoves, or two young pigeons, and bring them unto the priest, to the door of the tabernacle of the congregation. 30. And the priest shall offer the one for a sin offering, and the other for a burnt offering; and the priest shall make an atonementa for her before the Lord for the issue of her unclean-

^a As all leprosy and kindred uncleanness were considered as a punishment for sin, the leper or other sufferer had to bring a proper sacrifice at the period of his purification, to obtain atonement for the guilt which had caused his visitation.

בּגִּבִּי-לַנְּהֵ בִּׁכֵּ וֹלִםׁאֵן בַּפֵּׂנִם אָתִּבְּהָּלוּ וּלְבֹּהֵם: בְּהָרוּ וּבִּאַבְנֹּמ בֹּר זִּחְנִּר וּבִּמֹּגֹנּפָּרוּ בֹּר וּאֹנְׁנְ בֹרְעִנְּתִרִבַּּנִת בַּבְּר לְבָּהִת וּמְבִּנְפִיבִר זְּבִינִּוּ אַלְּב בּוֹלְנְּהָת בְּפָּר בָּוֹבְּצָּלֵר בְּחַמּאָרוּ וְאִּיִּרְ לְתְּלְּנִי

הַמָּאָרת עָזִיל אָחָר לְענִּן ישָּׂרָאֵל יֵקָּח שְׁנֵי־שְּׁעִירֵי עוּיִם 5 לְחַמָּאָרת וְאַיִּל אֶחָר לְענִּן הֹי וְרִיקְרָיב אַהְרָן 6

בִּירְוּוֹ: וְלָקָח אֶתּ־שְׁנֵיְ הַשְּׁעִירֶם וְהָגֶעְקִיר אֹתָםְ גַּ בִּירְוּוֹ: וְלָקַח אֶתּ־שְׁנֵיְ הַשְּׁעִירֶם וְהָגֶעְקִיר אֹתָם

פּ לִפְנֵי יְחֹוָה פֶּהַח אָהֶל מוֹעֵר: וְנָתַן בַּחְרָן על־

ness.* 31. And ye shall separate the children of Israel from their uncleanness; that they may not die in their uncleanness, when they defile my tabernacle that is among them. 32. This is the law of him that hath an issue, and of him whose seed goeth from him, and is defiled therewith; 33. And of her that is suffering in her separation, and of him that hath an issue, of the man, and of the woman, and of him that lieth with her that is unclean.

ACHARAY MOTH. CHAP. XVI.

1. And the Lord spoke unto Moses after the death of the two sons of Aaron, when they came near before the Lord,

and died: 2. And the LORD said unto Moses, Speak unto Aaron thy brother, that he come not at all times into the holy place within the veil, before the mercy seat, which is upon the ark, that he die not; for in the cloud will I appear upon the mercy seat. 3. With this shall Aaron come into the holy place: with a young bullock for a sin offering, and a ram for a burnt offering. 4. A holy linen coat shall he put on, and linen breeches shall he have upon his flesh, and with a linen girdle shall he gird himself, and a linen mitre shall he put on his head; these are holy garments; therefore shall he wash his flesh in water, and then put them on. 5. And from the congregation of the children of Israel shall he take two goats for a sin offering, and one ram for a burnt offering. 6. And Aaron shall bring near the bullock of the sin offering, which is for himself, and make an atonement for himself, and for his house. 7. And he shall take the two goats, and place them before the Lord at the door of the tabernacle of the congregation. 8. And

^a Not with the eight usual garments of his order, but in simple white attire should the priest enter the holy of holies; these simple articles are therefore pre-eminently called holy.

שָׁגֵי הַשְּׂעִירֶם גְּרָלְוֹת. גוֹרֵל אֶחָר לֵיהוָה וְגוֹרָל י אָחָר לַעַאַגל: וְהַקְרֵיב אֲרָהוֹן אֶת־הַשְּׁעִיר אֲשֶּׁר 🦠 🥺 יעקלה עקליו בוגורל לירווה ועשרו חפאר: וּן וְרַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עָלֶּרוֹ עָרֶליו הַוּוֹרָרל לְעָזָאוֹל 10 יַנֻעַמַר־חַי רִּלְפָגַי יְהוּוָה לְכַפֵּר עָלֵיו לְשַלַח אֹרְהוּ 11 לַעַנְאַאוֶל הַמִּדְבָּרָה: וְהִקְרִיב אֲהַרֹן אֶרת־בַּרְ הַחַפָּאת אֲשֶׁר־לֹּוֹ וְכַפֶּר בַּעָרוֹ וּבְעַר בֵּיתְוֹ וְשָׁחֵט יוּ אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לְוּ: וְלֵקַח מְלְא־הַּמַּחְתָּרִה וּצִיּער הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לְוּ: וְלֵקַח מְלְא־הַמַּמְחָתָּר־ה וַנְחַלִי-אָשׁ מַעָּר הַפּוְבַּחַ מִלְפְנֵי יְהוֹרה ומרָא חַפְנַיו קטָרֵת סַפִּים דַקָה וְהָבֵיא מָבֵית לַפַּרֹבֵת: וּ וְנָתַן אֶת־הַקְטֶרֶת עַל־הָאֵיש לִּפְנֵי יְהוָה וְכִּסָה וּ 😘 וְנָתַן עַנַן הַקְּטֹבֶּרת אָת־הַכַּפָּבָרת אֲשֶׁר עַלּיהָעֵדִיּרת וּן לְאׁ יִמִּוּרת: וְדָּלַקְהֹ מִדַּם הַפָּׁר וְהִזָּדִה בְאֶצְבָּעֵוֹ על-פְגֵי הַכַפְּבֶּרת בֻּלְרְמָרוֹ וְלְשׁנְיָ הַכַפֹּבֶּרת יֵזֶה ישֶׁבַע־פְּעָמֵים מִן־חַדֶּם בְּאֶצְבָעוֹ : וְשְחַט אֶת־ 15 שַׁעֵיר הַחָטָארל אַשֶּׁר רָעַׁם וְהָבִיאַ אֶרת־דָּמֹוּ אַרן-מָבֵירו לַפָּרָכֶרו וְעָשֶׂרו אֶרוּ־דָמוֹ כַּאֲשֶׁר עשָה לְדַם הַבָּר וְהָזֶה אֹרֶזוֹ עַל־הַבַּבְּנֶית וְלִבְּנֵי 16 הַבַּפְּרֶת: וְבָפֶּר עַלֹּ־הַלְדֶּשׁ מִשְּמְאֹתֹ בְּנִי יִשְׂרָאֵׁל וּמִפִּשְעיהֶם לְבָל-חַפּאתֶם וְבֵּן יַיְעָשֶּׁרוֹ לְאַהֶּל

בוער השבן אַתָּם בְּרָתוֹךְ טְמְאֹתָם: וְכַל־אָרָּם זֹי

* בראש העמור

Aaron shall put lots upon the two goats; one lot for the LORD, and the other lot for Azazel. 9. And Aaron shall bring near the goat upon which fell the lot for the LORD. and offer him for a sin offering. 10. But the goat on which fell the lot for Azazel, shall be placed alive before the LORD, to make an atonement with him, by sending him away to Azazel into the wilderness. 11. And Aaron shall bring near the bullock of the sin offering, which is for himself, and shall make an atonement for himself, and for his house; and he shall kill the bullock of the sin offering which is for himself. 12. And he shall take a censer full of burning coals of fire from off the altar before the Lord, and both his hands full of incense of spices, pounded fine, and bring it within the veil. 13. And he shall put the incense upon the fire before the Lorp; that the cloud of the incense may cover the mercy seat that is upon the testimony, that he die not. 14. And he shall take of the blood of the bullock, and sprinkle it with his finger over the mercy seat, eastward; and before the mercy seat shall he sprinkle seven times of the blood with his finger. 15. And he shall kill the goat of the sin offering, that is for the people, and bring his blood to within the veil, and do with that blood as he did with the blood of the bullock, and sprinkle it over the mercy seat, and before the mercy seat. 16. And he shall make an atonement for the holy place, because of the uncleanness^b of the children of Israel, and because of their transgressions in all their sins: and so shall he do for the tabernacle of the congregation, that dwelleth among them in the midst of their uncleanness. 17. And there shall not

a "Scapegoat," English version.

^b This word in Hebrew, is in the plural, and means, therefore, acts which cause uncleanness. So also in the end of this verse, and in verse 19.

ראירונה ו בְּאָהֶל מוֹעַר בְּבֹאָוֹ לְבַפֵּר בַּקְּדֵישׁ ַער־צִאַתְוֹ וְכָפֶּר בַּעַרוֹ וּבַעַר בִּירֹוו וּבַעַר כָּרֹי-ישר לפגיר (אַרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִנְצָׁיִא אֵל־רַיִמְוֹבֵּח אָשֵׁר לְפַגֵּיר וֹנִיבָּיא אַל־רַיִמְוֹבֵח אָשֵׁר לְפַגֵּיר יְחוּלָה וֹכֹפֹּר אַבֶּאוֹ וֹבְקַאַח מִנֹּם בוּפֹּר וּמִבּם יוֹהְוָה פְבִיב : וְהִוָּה הַמִּוְבָּח סְבִיב : וְהִוָּה וֹיִ שְּׁלִיר וְנָרֶדֶן עַל־קַרְנְוֹרת הַמִּוְבָּח סְבִיב : וְהִוָּה עקליו מורהורם באוצבעו שבע פעמים ומהרו יולבף, מאמאיר בדי האנדארן : וכלרן מכפר (20 אֶת־הַלְּדֶשׁ וְאֶת־אָהֶל מוֹצֵר וְאֶתּיהַמּוְבֵּחַ יוָהָקְרָיב אֶרִר־הַשָּׁצִיר הֶחָי : וְסָמַּךְ אַרְּהֹלֹן אֶרִר־ בַּשְּׁצִיר הֶחָי : וְסְמַּרְ אַרְּהֹלֹן שְׁרָבֵּנִי יָרָוֹ עַל־רַאשׁ הַשְּׁעִיר הַחַיֹּ וְהִרְעוַדֵּרוּ עָלְיוּ אָת־כָל־יָעוֹנוֹתֹ בְּגַי יִשְׂרָאֵל וְאֶרת־כָל־פִשְׁעִיהֶם לְבָל-חַטּאֹרֶתֶם וְנָתַן אֹרָם על-רַאשׁ רַזְשָּׁעִיר יַנָשָּׁאַ הַשָּׁעֵיר 🖂 וְשָׁלֵּח בְּיַר־אִישׁ עִרְהַי הַמְּרְבֶּרָר־וּ: וְנָשָּׁא הַשָּׁעֵיר 📽 ָעָלֶיו אֶרת־כָּלֹּ־עָוְנֹהָם אֶל־אָרֶץ נְזֵרֶה וְשִׁלַח אֶרת־ 23 הַשָּׂעֶיר בַּמִּרְבֶּר : וּבָאַ אַהְרֹן אֶל־אַהָּל מוֹעֵר וּפָשַטׂ אֶרת־בִנְדֵי חַבָּר אֲשֶׁר לְבַשׁ בִּבֹאַוֹ אֱלֹ־ בּמַּיִם בְּמַיִּם שָׁם: וְרָמַץ אֶת־בְּשָׂרַוֹ בַמַּיִם 4 בַמַּיִם 24 בְּמָקוֹם קַלוֹשׁ וְדָבַׁשׁ אֶת־בְּגָדֵיו וְיָצָׁא וְעָשָׂה אָת־עַלְרתוֹ וְאֶרת־עַלַרת הָעָם וְכַפֶּר בַּעַרוּ וּבַעַר יַקְעָם זֹּ וְאֶר חֵלֶב הַחַפָּאר יַקְעִיר הַפִּוְבֵחָה: 25 יְרַבְּקַשׁ לֶּחָ אֶרת-רַזְשָּׁעִירֹ רַלְעַנָאוֵֹל יְכַבָּס בְּגָּבְיוֹ 26 * שני * ידיו ק' א שלישי (שני במחוברין)

be any man in the tabernacle of the congregation when he goeth in to make an atonement in the holy place, until he come out; and so shall he make an atonement for himself. and for his household, and for the whole congregation of Israel.* 18. And he shall go out unto the altar that is before the LORD, and make an atonement upon it; and shall take of the blood of the bullock, and of the blood of the goat, and put it upon the horns of the altar round about. 19. And he shall sprinkle upon it of the blood with his finger seven times; and he shall cleanse it, and hallow it from the uncleanness of the children of Israel. 20. And when he hath made an end of reconciling the holy place, and the tabernacle of the congregation, and the altar: then shall he bring near the live goat. 21. And Aaron shall lav both his hands upon the head of the live goat, and confess over him all the iniquities of the children of Israel, and all their transgressions in all their sins, putting them upon the head of the goat, and shall send him away by the hand of a man appointed thereto into the wilderness: 22. And the goat shall bear upon him all their iniquities unto a land not inhabited; and so shall he send away the goat in the wilder-23. And Aaron shall go into the tabernacle of the congregation, and shall put off the linen garments, which he had put on when he went into the holy place, and he shall leave them there: 24. And he shall wash his flesh with water in the holy place, and put on his garments, and come forth, and offer his burnt offering, and the burnt offering of the people, and make an atonement for himself, and for the people.* 25. And the fat of the sin offering shall he burn upon the altar. 26. And he that carrieth the goat to Azazel shall wash his clothes, and bathe his flesh in

^a The usual ornamental garments of the high-priest, in which he officiated.

וֹנִתֹּא אָרַג-בְּהַּנְוּ כַּפָּאֹם וֹאַחְבּי-כֹּן יִבּוּא אֶרְ-27 הַפַּחֲנֶה: וְאֵת ゚ פַּר הַחַפְּאת וְאֵרת י שְׁנֵיר הַחַפָּאת 27 אָשֶּׁר הוּבָא אֶרת־דָּמָם לְבַפֵּר בַלְּדֶשׁ יוֹצִיא אֶל־ מָחָוּץ לַפַּחֲנֶגֶה וְשָּׂרְפִּוּ בָאֵשׁ אֶרת־עִרֹתֶם וְאֶרת־ בְּשָׁרֶם וְאֶת־פִּרְשֶׁם : וְהַשֹּׁרֵף אֹרְם יְכַבֵּסבְּשָׁרֵם וְאֶת־פִּרְשֶׁם : וְהַשֹּׁרֵף אֹרְם יְכַבֵּס בְּנָבִּיוֹ וְרָחַץ אֶרת־בְּשָּׂרָוֹ בַּמָּיֵם וְאַחֲבִי־בֵן יָבִוֹא של-הַפַּחֲגֶה: וְהָיְתָה לָבֶם לְחֲקַרת עוֹלְ**כֶ**ם בַּחַדֶּשׁ ²⁹ ביעי בֶּעָשׁוֹר בַלֹחֹדֶשׁ הְעַנָּוּ אֶת־נַפְּשְׁבֵּיכֶּם בַּ וֹכָר־מְלָאַכָּרוֹ לָאַ רַוְעַשׁׁוּ בְּאֶּוֹרָח וִרַוּגֵּר בּוּגָר י בְּרָוֹכַבֶּם : בִי־בַיִּוֹם הַזֶּה יְכַבֶּר עַלֵיבֶם לְטַהֵר 30 : אֶרְנֶכֶם מִכֹל' חַמַּאתִיבֶּם לִּפְנֵי יְהוָה הִשְּקרוּ שַבַּת שַבָּתוּן הִיאֹ לֶבֶּם וְעִנִּיחֶם אֶת־נַפְּשְׁחֵיבֶם 31 יוְכָבֶּר תַכַהָן אֲשֶׁר־יִמְשֵׁח אֹרֹוו 😅 תְּקָרת עוֹלֶם : וְכַבֶּר תַכַהָן אֲשֶׁר־יִמְשֵׁח אֹרֹוו וַאֲשֶׁר יְמַלֵּא אֶרת־יָרוֹ לְכַהֵן הַתַחַת אָבֶיו וְלָבֶשׁ 33 אֶרת־בִּנְתֵי הַבֶּר בִּנְתֵי הַקְּדֵשׁ : וְכִפֶּרֹ אֶת־מִקְּדֵשׁ הַלְּרֵשׁ וְאֶרת־אָהֶר מוֹעֵר וְאֶרת־הַמּוְבָחַ יְכַפֵּר יַנְעָל הַבְּהְנִים וְעַל-כָל-עָם הַקּהָל יְכַפֵּר : וְהַיְתָה־34 וֹאָת לָכֶּם לְחָקַת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל-בְּגַיַ יִשְׂרָאֵל` מָבָלֹ־חַפּאֹתֶׁם אַחַרוּ בַּשָּנְהְ וַיַּגַעשׁ בַּאַשֶּׁר צְּוָה Ð יָהוָה אֶת־משֵׁה: וּוֹבַבֵּר וְחוָֹרו אֶרִן-משֶׁרו לֵאמִר: בַּכַּר אֶרִן-אַהַּרֹן

water, and afterward he may come into the camp. 27. And the bullock for the sin offering, and the goat for the sin offering, the blood of which was brought in to make atonement in the holy place, shall one carry forth without the camp; and they shall burn in fire their skins, and their flesh, and their dung. 28. And he that burneth them shall wash his clothes, and bathe his flesh in water, and afterward he may come into the camp. 29. And this shall be unto you a statute for ever: in the seventh month, on the tenth of the month, ve shall afflict yourselves, (by fasting), and no work shall ye do, whether it be one of your own country, or a stranger that sojourneth among you: 30. For on that day shall (the priest) make an atonement for you, to cleanse you, from all your sins before the LORD shall ve be clean. 31. It shall be a sabbath of rest unto you, and ye shall afflict yourselves, as a statute for ever. 32. And the priest, who shall be anointed, and who shall be consecrated to minister as priest in his father's stead, shall make the atonement; and he shall put on the linen clothes, the holy garments. 33. And he shall make an atonement for the holy of holies, and for the tabernacle of the congregation, and for the altar shall he make an atonement, and also for the priests, and for all the people of the congregation shall he make an atonement. 34. And this shall be unto you as a statute for everlasting, to make an atonement for the children of Israel for all their sins once a year; and he did as the Lord had commanded Moses.*

CHAP. XVII.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying,
2. Speak unto Aaron, and unto his sons, and

a Both יוציא and יוציא are indefinite in their meaning; "one" whoever he be that shall carry forth; and "they" whoever may be those who do the burning.

b This means, that whether the high priest was anointed, as during the first temple, or was inducted in office by investiture with the high-

אַרָעָן בַּפְּחָנֶרֵה אַזּ אָשֶׁר יִשְׁחָט מְחָזּץ לְמַּחָנֶּה: מְבֵּירת יִשְׂרָאֵל אַשֶּׁר יִשְׁחַט שָׁזֹר אַזּ־כָשֶׁב מָבַירת יִשְׂרָאֵל אַשֶּׁר יִשְׁחַט שָׁזֹר אַזּ־כָשֶׁב מְבִּירת יִשְׂרָאֵל כָּל-בָנֵי יִשְׁרָשׁל וְאָפַּרְהָה אֲלֵיתֶּם

"וֹנֵיבִּיאָם לִיבִּוָּב אָל-פֹּטַח אָבָּּן מוֹאַר אָל-מֹלֵּבׁר מֹפוּ : בְמַמוּ אַפָּׁר וֹנִכְרָב הָאִישׁ בַּינִי יִשְּׁרָבּ לְאַמִּשׁ בַּעוּ אָפָּׁר וֹנִכְרָב הָאִישׁ בַּעִּישׁ לְּבִיּאִי לְאָבִישׁ בַּעוּץ בַּם שָּׁפָּׁר וְנִכְּרָב הָאִישׁ בַּעִּישׁ לְלְצִישׁ בַּעוּץ בַּם שָּׁפָּׁר וְנִכְרָב הָאִישׁ בַּעִּישׁ לְלְצִישׁ בַּעוּתִּץ בַּם שָּׁפָּׁר וְנִכְּרָב הָאִישׁ בַּעִּישׁ לְלְבָּוֹ בַּיִרִּילִּי לְּפָּנִי מִשְׁבָּן יְבִּילִר הָּעָּישׁ בַּיִחָּשְׁרָה וְאָב בְּפַּטְנֵיר אָּר מִצְער יִשְׁהָט מִחָּרץ לַפְּחָנֶּר אִּ

הַכּהֵקוֹ וְזָבְחוֹּ וִבְחֵי שְּלָמֶים לֵיהוֹה אוֹהָם: וְזָבִרֹק בַּבֹּהְן וְזָבְחוֹּ וִבְּחִי שְלָמֵים לֵיהוֹה אֵּהָה בְּבַּהְ יְהוֹּה בֶּבְּחוֹ יְהוֹּה בֶּבְּחוֹ יְהוֹּה בָּבְּחוֹ יְהוֹּה בְּבְּחִוֹ בְיהוֹה: וְלְאֹ־ יִנְבְּחִוּ עוֹר אֶת־זִבְחֵיהֶׁם לְבִיחַ נִשְּׁעִירְם אֲשֶׁר הָם וֹנִים יִנְבְּחוֹ עוֹר אֶת־זִבְחֵיהֶם לְשְׁעִירְם אֲשֶׁר הָם וֹנִים אַחֲבִיתֶם חְבָּקֹת עוֹלֶם הְהְיֶה־וֹאֹת לָהֶם לְרְרֹתָם:
 נְאֵלֵהֶם האַמַּר אִישׁ אִישׁ מִבְּיר, יִשְׂרָאֵל וּמִן־

הַגָּר אֲשֶׁר־יָגַיּר בְּתוֹכֶם אֲשֶׁר־יִנְעָלֶה עֹלֻה אוֹ־זְבַח:

9 וְאֶל־פֶּרתַח אֲהֶל מוֹעֵר לָא יְבִיאֶנּיּ לַעֲשְׂוֹת אֹרְעוֹ

10 לִיהוֶה וְנְבַרֶרת הָאִישׁ הַהִּיּא מֵעַמֵּיו: וְאִישׁ אִישׁ

מבֵית יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכֶם אֲשֶׁר יִאכֵל

בְּל־דֶּכֵם וְנְתַרְעִי פָנִי בַּנָּפָשׁ הָאֹכֵלֶרת אֶרת־הַדְּּהַ

* חמישי (שלישי במחוברין)

unto all the children of Israel, and say unto them; This is the thing which the Lord hath commanded, saving, there be any man of the house of Israel, that killeth an ox, or a sheep, or a goat, in the camp, or that killeth it out of the camp. 4. And bringeth it not unto the door of the tabernacle of the congregation, to offer it as an offering unto the Lord before the tabernacle of the Lord: as blood guiltiness shall it be imputed unto that man, blood hath he shed; and that man shall be cut off from among his people. 5. In order that the children of Israel may bring their sacrifices, which they slay in the open field, and bring them unto the LORD, to the door of the tabernacle of the congregation, unto the priest, and slay them as peace offerings unto the Lord. 6. And the priest shall sprinkle the blood upon the altar of the LORD at the door of the tabernacle of the congregation; and he shall burn the fat for a sweet savour unto the Lord. 7. And they shall no more offer their sacrifices unto evil spirits, after whom they have gone astray; a statute for ever shall this be unto them throughout their generations.* 8. And unto them shalt thou say, Whatsoever man there be of the house of Israel, or of the strangers who may sojourn among them, that offereth a burnt offering or a sacrifice, 9. And bringeth it not unto the door of the tabernacle of the congregation, to offer it unto the Lord: even that man shall be cut off from among his people. 10. And if there be any man of the house of Israel, or of the strangers that sojourn among them, that eateth any manner of blood: I will set my face against the person that eateth the blood, and will cut him off from

priestly garments, as in the second, he should officiate in the place of

^a No doubt, that whilst in Egypt, the Israelites had learned to sacrifice to idols; they were therefore commanded, during their sojourn in the wilderness, to bring all sacrificial animals to the door of the taber-

- בְּנָפְשׁר הַוּאֹ וָאִמַר לִבְנִי יִשְׁרָאֵל דַּכִּי בָּלְּשׁר הַבָּשֶׁר הַנְּאַר לִבְנִי יִשְׂרָאֵל דַּכִּי בָּלְבָּשֶׁר הַבָּשָׁר הַנְּעָר בִּיבְנָפְשׁ הַבְּשָּׁר בְּנִי יִשְׂרָאֵל וּמִן-הַנִּי לְבַנִּי יִשְׂרָאֵל וּמִן-הַנִּי לְבָנִי יִשְׂרָאֵל וּמִן-הַנִּי לִבְנִי יִשְׂרָאֵל וּמִן-הַנִּי לִבְּנִי יִשְׂרָאֵל וּמִן-הַנִּי לִבְּנִי יִשְׂרָאֵל וּמִן-הַנִּי הַנְּרָ בְּחוֹלְכָם לֹא־עִּבְל דָּם וּ וְאִישׁ אִישׁ מִבְּנִי יִשְׂרָאֵל וּמִן-הַנִּי הַנְּרָ בְּחוֹלְכָם וֹיִי אָמֶרְהִיּוֹ לְכָם לֹא־יִאְכֵּל דָּם וּעִּיְרִיתוֹ לְכָם לֹא־יִאְכֵּל דָּם וּ אִשְׁרִּי יִצְיוּר צִיִיר חַיָּהְ אִרְאַל וּמִן-הַנִּי הַנְּרְ בְּמִי הַבְּנִי וִשְׁרָאֵל וּמְן-הַנִּי הַעָּר בְּמִי הַבְּנִי וִשְּׁבְּלְּבְּ וְשְׁבַּלְ וְשְׁבַּלְּ בְּחוֹלְכָם לְּאָבְיוֹ וְשְׁבַּלְּ בְּמוֹ הַנְּמָחוֹ בְּטְחוֹי בָּעְפְּר: כִּי-גָפְשׁ כְּרִ-בְּשָּׁר דְּמִוּ הַנְּשְׁרְ יִּעְיִי בְּתְּבְּרוֹ בְּעָבְּר: בִּי-גָפְשׁ בְּבְּשׁר הַנְּשְׁרְ בְּמוֹ הַבְּשְׁר הְנִים בְּתְּבְּר בְּעִייִּר אַנְיִי וְשְׁרָאֵל וְמִן-הַנִּי עִּבְּים הִוּאֹל בָּלְיבִי וְשְׁרָּאֵל בְּלְיבְּשְׁר בְּשִׁר בְּבְּשׁׁר בְּעִבְּר בְּעִייִּי אִישְׁרְאָבְי וִשְּרָבְעִי וִשְּרָאבֹי בְּעִים בְּבְּשׁר בְּבְּשִׁר בְּבְּשׁׁ הַבְּשָׁת הַבְּעִיי וּשְׁרְאִבּיוֹ וְשְׁבְּבְעוֹ וְשְׁבְּבְעוֹי וְשְּבְּבְשׁי בְּבְּשִׁי הַבְּשָּׁי הַבְּבְּשׁר בְּבְּשִׁי הַבְּבְשִּרוּ בְּעִייִי אִישְׁרְבּאָּיוֹ בְּעָבְּיוֹ וְשְּבְּבְעוֹיוּ בְּבְשְׁיוֹ בְּעִבְּיוֹ בְּעְבְּבְּעוֹיי אִישְׁרְבּשְׁיוֹ בְּעִייִי אִיּבְבְּשִׁיר בְּבְּשִׁיוֹ בְּבְּשִׁיר בְּבְּשִׁיר בְּבְּשְׁיבּיוֹ בְּעִבְּיוֹ בְּבְּעוֹייִי אִיּבְּבְּשִׁיר בְּבְּשִּיר בְּבְּשִׁיר בְּבְּיִי וְשְּרָבְיִי וְשְּבְּבְעִייִי אִּבְּיִי בְּבְּבְּשִׁיר בְּבְּעוֹיי בְּבְּבְּעוֹיי בְּישְׁיבּיוּיוּיוּ בְּבְּבְּעוֹיי בְּבְּבְּעוֹייוֹ בְּבְּישְׁבְּיוּ בְּבְּבְּיוּים בְּבְּבְּבְּיוּ בְּבְּבְּיוּיוּ בְּבְּיוּבְיי בְיבְּבְּשְׁיבּיוּ בְּישְׁיבְּיוּיוּיוּבְּיוּיוּים בּּבּיים בְּבְּבְּיים בְּבְּבְּבְּבְיוּים בְּבְּעִייִיי אִבְּבְּיִייוּיוּ בְּיִבְייוּים בְּבְּעִייִיייוּים בְּיּבּיים בְּיִיים בְּבְּיּבְּיים בְּבְּבְּבְּבְיוּים בְּבְּשִּיים בְּבְּים בְּבְּבְּיּיִייּבְיּבְייוּים בְּבְּיִיייִייו
- לא רואבלו בִי נֶפֶשׁ כָּל־בָּשֶׁר דְּמְוּ דְּמָוּ הְאַכֵּל נְבֵּלְרוֹ יִכְבֶרת : וְכָל־נָפֶשׁ אֲשֶׁר רואבל נְבַלְרוֹ יִכְבֶרת : וְכָל־נָפֶשׁ אֲשֶׁר רואבל נְבַלְרוֹ יִכְבֶרת : וְכָל־נָפֶשׁ אֲשֶׁר רואבל נְבַלְרוֹ יִבְבֶּרת : וְכָלִרת וְבָבֶּים בְּנָּיִרוֹ וְרָחַץ בַּפֵּיִם יּבְשָׁרוֹ וֹיִם לְא יְכַבֵּם וּבְשָּׂרוֹ 16
- יָתְ לֵא יִרְחֶץ וְנָשָא יְעוֹנְוֹ: פּ רָא יִרְחֶץ וְנָשָא יְעוֹנְוֹ: פּ ניְדַבֶּר יְרֹּחֶוֹרו צָּאל-משֶׁרו לֵאמְר: דַבַּר אֶל-בְּגֵי
- ישְׂרָאֵל וְאָמַרָהָ צְּלֵהֶם צְּגָי יְהוְרֵה אֱלְהֵיכֶם: בּמַעשֵּׁה וּכְמַעשֵּׁה אֶבֶּרְץ־מִצְרָיִם צִּשְׁר יְשַׁבְּהָּתִם־בָּה לָא

  בְּעַשְׁי וּכְמַעשֵּׁה אֶבֶּרְץ־מִצְרָיִם צִּשְׁר יְשַׁבְּהָּתִם־בָּה לָא

  אָתְבֶּם שָּׁמָּה לִא תַעֲשׁוּ וּבְּחָקּתִיהֶם לֹא תַלֵּכוּ:
- אַת־מִשְׁפָּמֵי הַזְּעִשֶׂוּ וְאֶהֹדיחָקֹבִי תִּשְׁמְרָנּ לְלֶכֶת
   בָהֶם אֲנִי יְהוֹּה אֱלְבִיכֶם: וּשְׁמַרְתָּם אֶת־חָקֹבִוּ

among his people. 11. For the life of the flesh is in the blood; and I have appointed it for you upon the altar to make an atonement for your souls; for the blood it is that maketh an atonement for the soul.^a 12. Therefore have I said unto the children of Israel, No one of you shall eat blood, and the stranger that sojourneth among you shall not eat blood. 13. And if there be any man of the children of Israel, or of the strangers that sojourn among them, who catcheth any animal by hunting, any beast or fowl that may be eaten: then shall he pour out the blood thereof, and cover it with dust. 14. For the life of all flesh is its blood, on which its life dependeth; therefore have I said unto the children of Israel. The blood of every manner of flesh ve shall not eat; for the life of all flesh is its blood, all those who eat it shall be cut off. 15. And any person that eateth that which hath died of itself, or that which was torn by beasts, whether it be one born in your own country, or a stranger, he shall both wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening, when he shall be clean. 16. But if he wash (them) not, nor bathe his flesh, then shall he bear his iniquity.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying,
2. Speak unto the children of Israel, and say unto them, I am the Lord your God. 3. After the doings of the land of Egypt, wherein ye have dwelt, shall ye not do; and after the doings of the land of Canaan whither I bring you, shall ye not do; and in their ordinances shall ye not walk. 4. My prescriptions shall ye do, and my ordinances shall ye keep, to walk therein: I am the Lord your God. 5. And ye shall keep my statutes,

nacle, to offer them to the LORD as peace offerings, before being permitted to eat the flesh.

^a Arnheim renders, "For the blood itself makes atonement through the life," and comments, i. e. "through the life that is in the same, for

ּוְאֶת־מִשְׁפָּטַּׁי אֲשֶּׁר יֵעֲשֶׂת אֹתֶם הַאָדֶם וָחַי בָהֶס איש : אָנִי יְהנֵה D אִישׁ אֶל־כָּל־שָאֵר בְּשָׂרוֹ לְא תִקְרְבְוּ לְגַלַּוֹת עֶרְנְהֶ : אַנִי יְהֹוָה ערות אָבֶיךּ וְעֶרַוַת אַפְּדָּ לָא תְנַלֵּה אִפְּדָּ הֿוא לָא תְנַלֶּה ס עָרוַת אֵשֶׁת־אָבֶיךָּ לָא : אַרוַהַה עַרוַת יתָגַלֶה עַרוַת אָבֵיךּ הָוא: אַרְוֹתְךָּ בַת־אָבִיךּ אַוֹ בַת־אָפֶּׁךָ מוֹלֶבֶת בַּיִת אָוֹ ים ערוַת מוּלֶבֶת חָוּץ לֹא תְגַבֶּה עָרְוָהָן: ס ערוַת בַת־בִּנְךָּ אַוֹ בַת־בִּתְּךָּ לְא תְנֵלֶת עָרְוָתְן בִּי עָרְוָתְדָ אַרוַת בַת־ : הַנָה 11 D אַשֶּׁת אָבִּיךָּ מוֹלֶנֶדֶת אָבִּיךָ אֲחְוֹתְךָ הֻוֹא לְא תְנַלֶּה עֶרְוַת אֲחוֹת־אָבִיךְּ לָא יַעְרָוָתָה: 12 13 רְגַלֵּה שָׁאֵר אָבִיךּ הָוֹא: ם אַרוַת איוות-אפל לא לוגלי בייהאיר אפל עַרַוַת אַחִי־ : הוא 14 אָבִיף לָא תְנַלֶּה אֶל־אִשְׁרתוֹ לָא תִקְּלָב דּדְּתְהָ ָעָרָנַת כַּ<u>לַ</u>תְּהָ : הוא 15 לא לולל אַשָּׁרוּ בִּנְךָּ הָוֹא לא הְנַלֶּרוּ יף לָא תְנַלֵּה : ם עָרְוַת אֲשֶׁת־אָחָיך לָא תְנַלֵּה וּ עָרְוָת אַ וּ עַרַוַת אָחָיךְּ הָוא: ערות אשה D

and my prescriptions, which if a man do, he shall live in them: I am the Lord.*

- 6. None of you shall approach to any that are near of kin to him, to uncover their nakedness: I am the Lord.
- 7. The nakedness of thy father, or the nakedness of thy mother, shalt thou not uncover: she is thy mother, thou shalt not uncover her nakedness.
- 8. The nakedness of thy father's wife shalt thou not uncover: it is thy father's nakedness.
- 9. The nakedness of thy sister, the daughter of thy father, or the daughter of thy mother, whether she be born at home, or born abroad—even their nakedness, thou shalt not uncover.
- 10. The nakedness of thy son's daughter, or of thy daughter's daughter,—even their nakedness thou shalt not uncover: for theirs is thy own nakedness.
- 11. The nakedness of thy father's wife's daughter, begotten of thy father, she is thy sister, thou shalt not uncover her nakedness.
- 12. The nakedness of thy father's sister thou shalt not uncover: she is thy father's near kinswoman.
- 13. The nakedness of thy mother's sister thou shalt not uncover; for she is thy mother's near kinswoman.
- 14. The nakedness of thy father's brother thou shalt not uncover; his wife thou shalt not approach, she is thy aunt.
- 15. The nakedness of thy daughter-in-law thou shalt not uncover; she is thy son's wife, thou shalt not uncover her nakedness.
- 16. The nakedness of thy brother's wife thou shalt not uncover: it is thy brother's nakedness.
  - 17. The nakedness of a woman and her daughter thou

the atonement is upon the principle 'life for life;' in the blood itself, therefore, is only the principle of life, not that of atonement."

וּבְרָתָהּ לֵּא תְנַלֵּה אֶרת־בַּרת־בְּנָה וְאֶת־בַּת־בִּלָּה לָא תִפַּח לְגַלֵּוֹת עֶרְנָתָה שַׁאֲבֶרה הַנָּה זִפָּח הָוא: ואָשֶּׁרוּ אֶרֶ-אַחִרָּינוּ בֹאַ בַלְּטוּ לְאַרִּר לְנְלְּוִתְ ין אָל־אָשֶׁה בְּנָדֵּר בְחַיֶּיִרִי וְאֶל־אַשֶּׁה בְּנָדַר יִּאַשֶּׁה בְּנָדַר יִּאַשֶּׁה בְּנָדַר יִּאַשֶּׁה קאָ הַלְּלְּיָר יְלְלְּיָר יְלְלְיִר יְלְלְיִר עָרְיָרָהָהּ: וְאֶׁלְיִר יְלִּלְיִר עָ עִילְרָבְהָּה יִּי אַשֶּׁרוֹ עָמַיתְהְ לֹא־תִתֵּן שְׁבָרְתְּהָ לְזָרֵע לְטָמְאָח־ בָה: וּמִוֹרְעַהָּ דִּאֹרתִהָאוֹ לְרַיְעַבֵיר לַמֶּלֶהְ וְרָּאֹא יים בַּלֶר אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוַה ׃ וְאֶּת־זַבְּר יִּבְּר אָנִי יְהוַה בּ וְאֶּת־זַבְּר יִּבְּר יִּבְּר לא רָזשְׁבָּב מִשְׁבְבֵי אִשֵּׁה הְוֹעֵבֶה הָוֹא : וּבְּכָל־ 🏖 לֹא בְּהַמֶּרוֹ לְאֹ־תִּתֵן שְׁכָבְרְתַךָּ לְטְמְאַח־בָּה וְאִשָּׁה י אַיהַעָמֿוּ לִּפְנֵי בְהַמֶּרוֹ לְרִבְעָהּ הֶבֶּל הְוּאַ: בּ בַּל־תְּשַּׁמְאוּ בְכָר־אֵלֶה כַּי בְכָל־אֵלֶה נִטְמְאַוּ בּיִ י וַרִּעְטְמֵא בּיַשְׁלֶּחַ מִפְּנֵיבֶם : וַרִּעְטְמֵא בּיַ בּיוֹלִם בָּיִים בּיִּ בַּיִים בּיַ בּיִ בַּיִּעְטְמֵא ָרָאָרֶץ וָאֶפְּקִר עֲעוֹנָה עָלֶירָ וַרְּזְקָא הָאָרֶץ אֶרִר יִשְׁבֶּיהָ זֹּ וּשְׁמַרְתָּם אַהָּם אָת־חֶקֹתֵיּ וְאֶת־מִשְׁפְּטַׂי 26 וֹלָא בַוְעַשָּׁה מִכָּר מַהְוֹצֵבְרוּ דְוּאֱלֶּה בְּוּאֶוְרָח יַבְּרָ הַנְּרָ בְּרְתוֹבְכֶבֶם: כִּי אֶת־כָּל־הַרְתוֹעֵבָרת הָאֵל 27 יָעשָׂוּ אַנְשֵי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לִפְנִיכֶם וַהִּשְּׁמֶא הָאָרֶץ: אלים בֿמֿפֿאַכּם אַליע אַ אָרוּבָּים בֿמֿפֿאַכּם אַליים פּוּ בּלְאַשֶׁר קָאֶרה אֶרת-הַגְּוֹי אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם: כֵּי כָרֹׁרַ- 🖘 בַּיְאַיִּשֶׁר בְּאָבֶי אָשֶׁר יַּעַשֶּׂה מִכְּר הַרְּוֹעֵבְרוּ הָאֶלֶּה וְנִכְרְרָתוּ שביעי (רביעי כמחוברין) *

shalt not uncover; her son's daughter, or her daughter's daughter thou shalt not take, to uncover her nakedness; for they are her near kinswomen: it is wickedness. 18. And a woman together with her sister thou shalt not take, to vex her, to uncover her nakedness. beside the other, in her lifetime. 19. And a woman in the separation of her uncleanness thou shalt not approach, to uncover her nakedness. 20. And with thy neighbour's wife thou shalt not lie carnally, to defile thyself with her. 21. And any of thy seed thou shalt not let pass through (the fire) to Molech, and thou shalt not profane the name of thy God: I am the Lord. * 22. And with a man thou shalt not lie, as with a woman: it is an abomination. 23. And with any beast thou shalt not lie to defile thyself therewith; neither shall any woman stand before a beast to lie down thereto: it is confusion. 24. Do not defile yourselves through any of these things; for through all these were defiled the nations which I cast out before you: 25. And the land became thereby defiled, wherefore I have visited its iniquity upon it, and the land itself vomited out its inhabitants.* 26. Ye shall therefore keep my statutes and my prescriptions, and ye shall not commit any of these abominations; neither any of your own nation, nor any stranger that sojourneth among you; 27. (For all these abominations have the men of the land done, who were before you, and the land hath become defiled;)* 28. That the land vomit not you out also, when ye defile it, as it vomited out the nations that were before you. 29. For whoseever shall commit any of these abominations,—even

^a The evident construction of this verse, according to which Jewish authorities have always decided, is that only during the lifetime of the one is it prohibited to marry the other sister, even if a divorce should have taken place; but for this reason the prohibition also ceases when the cause given no longer operates.

VOL. 111. 10

30 הַנְּפָּשְוֹרת הָעשָׁרת מֶקּרֶב עַמָּם: וּשְׁמֵרְתָּם אֶתְר מִשְׁמֵרְתָּם אֶתְר מִשְׁמַרְתָּם אָתִר מִשְׁמַרְתָּם אָנִי יְתֹּוְר נַעשִׂוּ לִפְנִיבֶּם וְלֹא רְתִּטַּמְּאוּ בָּהֶם אֲנִי יְתֹּוְר מִשִׁיּוּ לִפְנִיבֶּם וְלֹא רְתַטַּמְאוּ בָּהֶם אֲנִי יְתֹּוְרִה

ָם מַלְהַיבֶּם: פּ מַ אֶלְהַיבֶּם: פּ מַ אֶלְהַיבֶּם: פּ

אַלְהֵיכֶם: אַל-תִּפְנוּ אֶל-תָאֱלִילִם וֵאלהׁוּ מַפּלָה ﴿
אַלְהֵיכֶם: אַיִּישִּׁרָאֵּר וְאָמִרְתָּ, אֲלְהֵיכֶם: אַיִשׁ אִפְּוּ
אַלְהֵיכֶם: אַיִּשׁרָאָר וְאָמִרְתָּ, אֲלְהֵיכֶם: אַיִּשׁ אִפְּוּ
אַלְהֵיכֶם: אַלִּי יְחְנָה
אַלְהִיכֶם: אַלִּי יְחְנָה
אַלְהִיכֶם: אַלִּי יְחָנָה

י לְא תַעשׁוּ לָבֶם אָנִי יְהוָה אֱלְהֵיבֶם: וְכִי תִּוְבְּחָוּ 5 לֹא תַעשׁוּ לָבֶם אָנִי יְהוָה

י וְבָחְ שְׁלָמִים לֵיהוֹוֶה לְרְצִּנְכֶם הִיוּבְּחָהוּ : בְּיַוֹם יבְחֲכֶם יִאָּבֶל וּמְמָּחֲרֶת וְהַנוּתְהׁ עַר־יַוֹם יוֹבְחַכֶּם יִאָּבֶל וּמְמָּחְרֶת וְהַנּוֹתְהֹ עַר־יַוֹם

עונו ישָּׁא כִי־אֶת־קָדֶש יִהְּוָה חַלֵּל וְנִכְרְתָּה הַנְּפֶשׁ ٥ בַיַּוֹם הַשְּׁרִלִישִׁי פִּנְוּל הִוּזּא לְא יֵרְצֶה: וְאְּכְלִיוֹ 8 בַיִּוֹם הַשְּׁרִלִיישִׁי פִּנְוּל הִוּזּא לְא יֵרְצֶה: וְאְּכְלִיוֹ 8 בַיִּוֹם הַשְּׁרִלִיה הַנְּפֶּשׁ

לא רוללס: וֹכֹרמׁבּ לִא רוּתוֹקְלְ וּפָּנִס כַּרְמִּבְּ לְא רוּכֹּלֶרוּ פָּאַרוּ אָּרְנְכֶם אֶרְתּיִּקְלֵּי וּלֶלֶס קּאָירְבּ אַר הַלָּצְר וְלֶלֶס קּאִירְבּ בּּ הַטְּוּא מָעַמֶּיִם: וְכַּרְמְּבָּ לָא רְתְעוֹלֵלְ וּפָּנִס קּאָירְבָּ אַרְאָרְנָיוּ וּבְּלְמָס קּאָיִרְבָּ

לא רְלַלְּהֵיכֶּם: לְא תִּנְנְבֹּוּ וְלְא־תִּבְּעִוּ בִשְּׁמִי דַּשְׁקְּרִוּ אָלְהֵיכֶם: לְא תִּנְנְבוּ וְלְא־תִּכַחֲשִׁוּ וְלְא־תְּשַּקְרִוּ ציש בַּעֲמִירְזוֹ: וְלְאֹ־רִי שֵּׁבְעוּ בִשְׁמִי דַּשְׁקָּרִוּ אַישׁ בַּעֲמִירְזוֹ: וְלְאַ־רִּי שֶּׁבְעוּ בִשְׁמִי בִּשְׁמִי בִּשְׁמָי בַּשְׁמֵי בִּשְׁמָי וּהֹוָת

the souls that commit them shall be cut off from among their people. 30. Therefore shall ye keep my charge, that ve commit not any one of these abominable customs, which were committed before you, that ye do not defile yourselves therewith: I am the Lord your God.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying, KEDOSHIM. 2. Speak unto all the congregation of the CHAP XIX children of Israel, and say unto them. Ye shall be holy: for I the Eternal your God am holy. shall fear, every man, his mother and his father, and my sabbaths shall ye keep: I am the Lord your God. shall not turn unto idols, and molten gods ve shall not make to yourselves: I am the Lord your God. 5. And if ve offer a sacrifice of peace offering unto the Lord, ye shall offer it so that it may be favourably received from you. 6. The same day ve offer it shall it be eaten, and on the morrow: and whatever is left until the third day, shall be burnt with fire. 7. And if the intention was that it should be eaten on the third day, it is an abomination, it shall not be accepted. 8. And whoever eateth it shall bear his iniquity, because he hath profaned the hallowed thing of the LORD: and that soul shall be cut off from among his people. 9. And when we reap the harvest of your land. thou shalt not wholly reap the corners of thy field, neither shalt thou gather the gleanings of thy harvest. 10. And thou shalt not glean thy vineyard, and what droppeth in thy vineyard shalt thou not gather; for the poor and stranger shalt thou leave them: I am the LORD your God. shall not steal; neither shall ye denya (another's property in your hands), nor lie one to another. 12. And ve shall not swear by my name falsely, and thou shalt not thus

^a This is the version according to our authorities; see also above v. 21, where the different specifications are given.

וְחַלַּלְתָּ שֶׁת־שֵׁם שֱלֹהֶיךְ אֲנִי יְהֹוָה: לֹא־הַעֲשְׁק אָת־בָעָה וְלָא תִגְּוֹל לְא־תִילִין פְּעַלַת שָׁכֵיר אִתְּהָ ער־בְּקָר: לְא־תְקַלֵּל חֵבֵּשׁ וְלֹפְנֵי עוֹב לְא תִבְּזְן 15 מִכְשֵׁל וְיַרָארָת מֶּאֱלֹהֶיף אָבנִי יְהנָהוֹ לֹא־רַתְעַשִׁיּר עַנל' בַּמִּשְבָּט לִא־תִשָּא פְנִי־דָּל וְלָא הֶתְהַדֵּר פְנֵי יול בְצֶדֶק הִישְׁפָט עֲמִיבֶוְה: לְאֹ־בִוּלֵךְ רָכִיל` יר בַעַבֶּיךָ לָא תַעֲמָד עַל־דַם רַעֶדָ אֲנָי יְהוָה: לְא־ ּתִשְׂנֶא אֶרת־אָחָיךְ בִלְּבָבֶךְ רהוֹבֻחַ רתוֹבִּיחַ אֶרת־ אַרָּ וְלְאַ־תִּשֶּׂא עָלָיו חֵטְא: לְאַ־תִּקְּׂם וְלְאַד וּ רתטור אֶרת־בְנֵי עַמֶּדְ וְאָהַבְרֵתְ לְרֵעַךָּ כְמִוּךְ אָנִי יהוָה: אֶת־חֶקֹהַיֹּ הִוּשְׁמֵּרוּ בְּהֶמְהָוּךּ לְא־תַוּרְבָּיַע בּלְאַיִם שֶּרָהָ לְא־תִוֹרָע בּלְאָיִם וּבֵגָר בּלְאַיִם ־עַלֶּה עָלֶיך: וְּאַמִישׁ בְירִישְׁבַּב אֶרת־ עַלֶּיך: וְאַמִישׁ בְירִישְׁבַּב אֶרת־ 20 אִשָּׁה שַׁכְבַרת-וָּרֵע וְהַוֹא שִׁפְּחָרוֹ גָחֱרֶפֶרת לְאִישׁ וָהָפְבֵּה לָא נִפְדְּהָה אָוֹ חֻפְּשֶה לָא נִתַּן־לֶה בִּקְרֶת בי מָהְיֶרוֹ לָא יִוּמְרָעוּ בִּי־לָא חָבְּשָׁרוֹ: וְהַבֵּיא אֶת־²¹ ַ אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אֶל־פֶּרַתח אָהֶל מוֹעֶר אֵיל אָשָׁם: יוֹכְפֶר עָלִיו הַכהׁן בְּאֵיר הָאָשָׁם לְפְנִי יְהוָׁה ≥ יוֹכְפֶר עָלִיו הַכהׁן תרן-םפארתו אָמֶר טַפֶּא וֹנִסְלַח לוּ מִחַפּארתו : אָמֶר חָטָא

יְבִי־רָתבָאוּ אֶל־רָקאָרֶץ וּנְטַעְרֶתםׂ בָּל־עֵץ מַאֲבָּל ² וְבִי־רָתבָאוּ אֶל־רָקאָרֶץ וּנְטַעְרֶתםׂ

profane the name of thy God; I am the LORD. 13. Thou shalt not withhold any thing from thy neighbour, nor rob him: there shall not abide with thee the wages of him that is hired, through the night until the morning. 14. Thou shalt not curse the deaf nor put a stumbling block before the blind; but shalt be afraid of thy God: I am the LORD.* 15. Ye shall do no unrighteousness in judgment; thou shalt not respect the person of the poor, nor honour the person of the great; in righteousness shalt thou judge thy neigh-16. Thou shalt not go up and down as a talebearer among thy people; thou shalt not stand (idly) by the blood of thy neighbour: I am the Lord. 17. Thou shalt not hate thy brother in thy heart: thou shalt indeed rebuke thy neighbour, and not bear sin on account of him. shalt not avenge, nor bear any grudge against the children of thy people, but thou shalt love thy neighbour as thyself: I am the Lorp. 19. My statutes ye shall keep; thy cattle thou shalt not let gender with a diverse kind: thy field thou shalt not sow with mingled seed: and a garment of mingled kind, of linen and woollen, shall not come upon thee. 20. And if a man lie carnally with a woman, that is a bondmaid, betrothed to a man, but she hath not been redeemed, and her freedom hath not been given her; there shall a scourging be decreed; they shall not be put to death, because she was 21. And he shall bring his trespass offering unto the LORD, unto the door of the tabernacle of the congregation; a ram for a trespass offering. 22. And the priest shall make an atonement for him with the ram of the trespass offering before the Lord for his sin which he hath done; and he shall be forgiven for his sin which he hath committed.*

23. And when ye come into the land, and plant any kind

i. c. Danger of life. b "She shall be scourged, not he."—Rashi.

וַעַרַלְּתֶעם עָרְלָרָזוֹ אֶרִג־פִּרְיֵוֹ שָׁלָשׁ שָׁנִים יִהְיֵה לֶבֶּם עַרֵלִים לְא יֵאָבֵל: וּבַשָּׁנָה הַרְבִיעָּת יְהְיֶה בָל־פִּרְיֵוֹ קָדֶשׁ הִלּוּלִים לֵיהוָה: וּבַשָּנָה הַחֲבִישָׁת ראבלו אָרת־פּרְיוֹ לְהוֹמִיף לָבֶם רְבְנִיאָרְאוֹ אָבִנִי יהוָה אֱלְהֵיבֶם: לְא רְאַכְלָוּ עַל־הַדֶּם לְא הְנַחֲשָׁוּ 26 וְלָא הַעוֹנֵנוּ : לַא הַלָּפוּ פְּאַרת רְאשְׁבֶם וְלָא רַנִשְׁחִית אָת פְאָת וְּלָגֶך: וְשֶׂרֶט לְנָּפֶשׁ לְא הִרְענוּ 🙉 בּיִשְׁרֶט בִּבְשַׂרְבֶּׁם וּכְרַתִבֶּת קַתֲלַןע לֹא תִרְתְנָוּ בָּבֶבְם אֲנִי 29 יְהַנֶּה: אַל־הְּחַלֵּל אֱת־בִּהָּךָּ לְהַוְנוֹתָהּ וְלְא־תִּוְנֵה ַ הָאָרֶץ וּמֶלְאָה הָאָרֶץ זִמֶּה: אֶת־שַבְּתֹתֵי הַשְּׁמֹרוּ וּמִקְנָישִׁי הִינֶרָאוּ אֲגִי יְהָוֹה: אַל־הִפְנַוּ אֶל־הָאֹבֹת וָאֶר־הַיִּדְענִּים אַל־הְבַקְּשִׁוּ לְטָמְאָה בָהֶם אֲנֵי יְהֹוָה אֱלְהֵיכֶם: מִפְּנֵי שֵׁיבָה הָלְוּם וְהַרַרְהָּ פְנֵי זַבֵּן ּ וְיַרֶאתָ מֵמֶאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָֹה: ס רביע (ששי) וְכִיר יָגַיִּר אִרְּתָךָּ גֵר בְאַרְצְכֶם לֹא רתוֹנְוּ אֹרְתוֹ: כְּאָזְרָח מִבֶּם יִהְיָּה לָבֶּם הַגַּר ו הַגַּר אִרְתַבָּם וָאַהַבְּרָתַ לֹוֹ בָּמֹוֹךְ בִי־גַרִים הָיִיהֶם בְאַבֶּיץ מִצְרָיִם אַנִי יַהוָה אֱלְהֵיכֶם: לֹא־רַקעֲשִׁוּ עָנֶל בַּמִּשְׁפָּט בַּמִּדְּהֹ 35 י בַּפִּשְׁקָר וּבַפְּשוּרָר : מְאוְנֵי צָדֶרְ אַבְנֵי־צֶּׁדֶרְ 36 אופּת צָרֶק וְהִין צֶרֶק יִהְיֶּה דְלֶבֶם אֲנִי יְהוֹרִה אַלְהַיבֶּם אָשַר־הוֹצֵאתִי אַרִּבֶם מַאָרץ מִצְרֵים:

of tree bearing edible fruit, then shall ye count the fruit thereof as uncircumcised: three years shall it be as uncircumcised unto you, it shall not be eaten of. 24. But in the fourth year shall all its fruit be holy for praisegiving unto 25. And in the fifth year shall ye eat of its fruit, in order that it may increase unto you its productiveness: I am the Lord your God. 26. Ye shall not eat upon the blood: nor shall not use enchantment, nor observe times. 27. Ye shall not cut round the corners of your heads, neither shalt thou destroy the corners of thy beard. And for the dead ye shall not make any cuttings in your flesh; and any etched in writing you shall not fix on yourselves: I am the Lord. 29. Do not profane thy daughter. to cause her to be a prostitute; lest the land fall to prostitution, and the land become full of wickedness. sabbaths ye shall keep, and my sanctuary ye shall reverence: I am the Lord. 31. Turn not unto them that have familiar spirits, and unto wizards; seek (them) not, to be defiled by them: I am the Lord your God. 32. Before the hoary head thou shalt rise up, and honour the face of the old man; and be afraid of thy God: I am the Lord.*

33. And if a stranger sojourn with thee in your land, ye shall not vex him. 34. As one born in the land among you, shall be unto you the stranger that sojourneth with you, and thou shalt love him as thyself; for ye were strangers in the land of Egypt: I am the Lord your God. 35. Ye shall do no unrighteousness in judgment, in meteyard, in weight, or in measure. 36. Just balances, just weights, a just ephah, and a just hin, shall ye have: I am the Lord your God, who have brought you forth out of the

^a This is variously explained; but Wessell supposes that it was customary among heathens to eat upon the spot where the blood had run, from some superstitious notions; hence the Israelites were prohibited to follow this practice.

32 וּאִּמֹלִרשׁם אָררּבּרְ-שׁפִּרוּ וֹאִררַבּר*ִ-מִּ*אַבּּמִּי ַנעשִּיתֶם אֹתֶם אֲנָי יְהוָה: רַ וּיָדַבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְרֹ : וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רתאמר אַיש אִיש מְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמְן־הַגַּר וּ הַגָּר בִּישָׂרָאֵל אֲשֶּׁר יִתֵּן מִזְרְעֵוֹ לַפְּלֶּךְ מַוֹּת יוּמָת יעם האָרֶץ יִרְנְּקֶהוּ בָאָבֶן: וַאֲנִי אֶתֵּן אֶרּז־פָנֵיׂ יַ בָאֵישׁ הַרֹּאוּא וְהִכְרַתָּי אֹרָגוֹ מְקָרֶב עַמְּוֹ כְי מַזַרְעוֹ נָרָיַן לַמֵּבֶּוֹךְ לְמַעַן מַמֵּאֹ אֶרִי-מִקְּדָּשִׁי וּלְחַלֵּל אֶת־שֵׁם קָרְשִׁי: וְאָם הַעָלַם יַעְלִּימוּ עַם הָאָרֵץ אֶת־עֵינֵיהֶם מִן־הָאֵישׁ הַהוּא בְּתִרְּעוֹ ָפַזַרְעַוֹּ לַפֶּיֶּדֶרְ לְבַלְהָנִי הָמֶית אֹתְוֹ: וְשַׂמְהָנִי אָנְי אָרע־פָּנֹגִי בָּאִישׁ הַרְאוּא וּבְמִשְׁפַּחְרָעוֹ וְרִוּכְרַהָּגִי אֹתוֹ וְאַת ו בָּל־הַזֹגִַים אֲחֲרָיו לִוְנָוֹת אֲחֵרֵי הַפְּיֹלֶךְ ַמָּקָרֶב עַפֶּם: וְהַנָּפָּשׁ אֲשֶּׁר הִיפְּנֶה אֶל־הָאֹבֹת וְאֶל־הַיִּדְענִים לְוְנָת אַחֲרֵיהֶם וְנָתַהַי אֶת־פָּנַיּ : בַּנָפֶשׁ הַהֹּהוֹא וְהִקְרַתְּי אֹרְגוֹ מְּקֶרֶב עַמְּוֹ וְהַּרְעַקַרִּשִּׁיֶם וְרְזִיהָם קְרשִׁים בֶּי אֲנִי יְהוָוֹה אֶלְהֵיבֶם : וּשְׁמַרְהֶּם אֶת־חָקֹתַׁי וַעֲשִׂיהָם אֹתָם אֶּתָם אָגני וְהוָרָה מְקַדִּשְׁבֶּם: כִי־אַישׁ אִישׁ אֲשֶּׁר יְקַלֵּלְ ַ אֶרת־אָבֶיו וְאֶת־אִמָּוֹ מַוֹּת יוּמֶת אָבֵיו וְאִמֶּוֹ קּלֵלְ יים דְּמָיו בְּוֹ: וְאִישׁ אֲיֹשֶׁר וִנְאַףׁ אֶת־אֲשֶׁרת אִישׁ 10

* ששי (שביעי במחוברין)

land of Egypt. 37. Ye shall then observe all my statutes, and all my ordinances, and do them: I am the LORD.*

1. And the Lord spoke unto Moses, saving, CHAP. XX. 2. And to the children of Israel thou shalt say, Whatsoever man of the children of Israel, or of the strangers that sojourn in Israel, that giveth any of his seed unto Molech, shall surely be put to death; the people of the landa shall stone him with stones. 3. And I will set my face against that man, and I will cut him off from among his people; because of his seed he hath given unto Molech, in order to defile my sanctuary, b and to profane my holy name. 4. And if the people of the land should hide their eyes from that man, when he giveth of his seed unto Molech, so as not to kill him: 5. Then will I set my face against that man, and against his family, and will cut him off, and all that go astray after him, to go astray after Molech, from among their people. 6. And the person that turneth after such as have familiar spirits, and after wizards, to go astray after them,-then will I set my face against that person, and will cut him off from among his people. 7. Sanctify yourselves therefore, and be ye holy: for I am the LORD your God.* 8. And ye shall keep my statutes, and do them: I am the Lord who sanctify you. 9. For every one that curseth his father or his mother shall be put to death; his father or his mother he hath cursed, his blood shall be upon him. 10. And if there be a man that committeth adultery with a man's wife, that committeth adultery

ינס הארין ב" rendered above, iv. 27, "common people," includes all Israelites except the king, the high priest, and the great sanhedrin of seventy-one.

^b Whatever acts tend to withdraw the people from the worship of God, or to divert any thing to the service of idols, is a profanation of the divine Majesty who promised to dwell in Israel. If then a man devotes his offspring to the fire of Molech he profanes the children of

לְּצִׁשֶׁר יִנְאָף אֶרְר יִתְּן שְׁכָבְרָוּ בְּבָחֶפָה מוֹת יוּמָת אַשֶּׁר יִתְן שְׁכָבְרָוּ בְּבָחֶפָה מוֹת יוּמָת אָבָיוּ אָבִיוּ אָבָיוּ אָבִיוּ אָבָיוּ אָבָיוּ גַּאֶׁר יִשְׁכַבְ אֶרִר־צַּשֶׁר יִשְׁכַבְ אָרִר־צַּשֶׁר יִמְיָהֶם בְּסֵי וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַבְ אֶרִר־כַּלְתוּ מְוֹת יוּמָתוּ דְּמִיתֶם בָּס : וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכָבְ אֶרִר־כַּלְתוּ מְוֹת יוּמָתוּ דְּמִיתֶם בָּס : וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכָבְ אֶרִר־כַּלְתוּ מְוֹת יִנְמָתוּ דְּמִיתֶם בָּס : וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁרָבְּוּ אִשְּׁרְ יִשְׁרִר עְשִׂוּ דְּמִיתֶם בָּס : וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכָבְ אֶרִר־כַּלְתוּ מְוֹת יִנְמָר מִשְׁרְבִּי אַשְּׁר וְמָתְר יִמְּתְם בָּס : וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁרָבְּוֹ אִשְּׁר יִמְיִבְּר עִשְׂוּ דְּמִיתֶם בָּס : וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁרָבְּוֹ אִשְּׁרְ יִמְשְׁר יִמְר יִנְמָר יִנְיִבְּוּת יִנְמָר יִנְיִבְּיוֹ בְּעְשִׁר יִמְיִבְּים יִּעְּרְבִּי יִבְּיִם בְּעִיתְם בְּס : וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁרְבִּי אִשְּׁר יִמְיִבְּם בְּח יִנְמָר יִנְשְׁר יִנְשְׁר יִיִּבְּים יִשְׂרְבִּי יִבְּשְׁר יִיִּבְּים בְּיִבְּים יִשְׂרְבָּוּת יִנְיִבְּם בְּוֹיִבְּר יִיִּבְּבְּים בְּיִבְּים יִּשְׁרְבָּיִים וְּבְּיִבְּים יִּשְׁרְבָּיִים יִּעְּיִבְּים יִּעְּיִבְּים יִּשְׁרִבְּיִים יִּשְׁרְבִּייִם מְּעִבְּים יִיבְּים יִּעְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים יִּשְׁרִבּים יִיִּבְּים יִּיִבְּלְם בְּיִיתְם בְּיִיבְּים בְּעִּים יִינְּיִים אַשְׁרִייִּים בְּיִּיִים יִינְּיִים יִּיִּים יִּבְּיִים בְּיִּים יִּיִים יִּיִּיִים יִּיִּיִים יִּיִּיִים יִּיִים יִּיִּיִים יִּיִּיִּים יִּיִּיִים יִּיִּיִים יִּיִים יִּיִּיִים יִּיִּיִים יִּיִּיִים יִּיִּיִים יִּיִים יִּיִּים יִּיִים יִייִּים יִּיִים יִּיִים יִּיִּים יִּיִים יִּיִים יִּיִּים יִּיִּיִים יִּיִּים יִּיִּיִּים יִּיִים יִּיִים יִּיִים יִּיִים יִּיִים יִּיִּיִים יִּיִּים יִּיִים יִּיִּיִים יִּיִּיִּים יִּיִים יִּיִים יִּיִּים יִייִּיִים יִּיִּיּים יִּיִּיִּים יִּיִּיִּיי יִיבְּייִים יִּיִּים יִיוֹים יִּיִים יִּיוּים יִּיִים יִּיִים יִּיִּייִים יִּיּיִים יִּיִּים יִּיוֹים יִיוּבְייִים יִּיִּים יִּיִייִּים יִּיּיִים יִּיִּים יִּיִּים יִּיוֹים יִיוֹים יִים יִּיִים יִּייִים יִּיִים יִּיִּים יִּיִייִּיְיִייִּי יִּיִּייִייִּיּיִים יִ

בּאָפּׁר וֹאָרעַיבִּפְּטִּלֵּר מִוֹּר וּמָּרוּ וּמָרנּ בּמִיבֶּר אָרְ-כָּלְ-בִּטִּמָּת לְּיִבְּעָרוּ אִרְיִשׁ וְטְּרַגְּתָּ וֹאָרַ-נַּלְּבַּטִּמָּת לַיִבְּעָרוּ אִרְיִשׁ וְאַפָּׁר תִּלְּכַּר בִּינְּמָר תַּוְבְּנִימָּר תִּלְּכַּר

זוֹ בֶּם: וְאַישׁ אֲשֶׁריַיַקּח אֶרת־אֲחֹרֹתוֹ בַּת־אָבֵיו אַוֹ בַת־אָמוֹ וְרָאָה אֶרת־עֶרְוָרְתָהּ וְהִיא רִתְרְאָה אֶת־ עֵרְוָתוֹ חֶסֶד הוֹא וְגָּכְרְתוֹּ לְעֵינֵי בְּנֵי עַמֶּם עִרְוַתְּ עִרְוָתוֹ חֶסֶד הוֹא וְגָּכְרְתוֹּ לְעֵינֵי בְּנֵי עַמֶּם עִרְוַתְ

יַּשְׁרִיִשְׁכַּב אֶת־אַרְיָתְהּ אֲשְׁרִיִשְׁכַּב אֶת־זּ אִשָּׁה דָּוָה וְגִּלָּה אֶת־עֶרְוָתָהּ אֶת־מְּקְרָהּ הֱעֵּרָה וְהָוֹא גִּלְתָּה אֶת־עֶרְוָתָה אֶת־מָקוֹר דָּמֵיהָ וְנִכְרְתִּוּ שְׁנֵיהֶם

י מָקֶרֶב עַמֶּם: וְעֶרְוַרוּ אֲחָוֹת אִפְּוּךְ וַאֲחָוֹת אָבִיךְ לֵא רְעַנָּלֶה כִּי אֶרִי-שְׁאֵרֶוֹ הֵעֶעָה עַוֹגָם יִשְׂאוּ: לא רְעַנָּלֶה כִּי אֶרִי-שְׁאֵרֶוֹ הֵעֶעָה עַוֹּגָם יִשְׂאוּ

with his neighbour's wife: then shall the adulterer be put to death, together with the adulteress. 11. And the man that lieth with his father's wife, hath uncovered his father's nakedness: both of them shall be put to death, their blood shall be upon them. 12. And if a man lie with his daughter-in-law, both of them shall be put to death; they have committed unnatural incest, their blood shall be upon them. 13. And if a man lie with a male, as they lie with a woman, both of them have committed an abomination: they shall be put to death; their blood shall be upon them. 14. And if a man take a woman and her mother, it is wickedness: in fire shall they burn him and them; that there be no wickedness among you. 15. And the man that lieth with a beast shall be put to death: and the beast also shall ye slav. 16. And if a woman approach unto any beast and lie down thereto, then shalt thou kill the woman, and the beast: they shall be put to death; their blood shall be put upon them. 17. And if a man take his sister, the daughter of his father, or the daughter of his mother, and he see her nakedness, and she see his nakedness; it is a disgraceful incest; and they shall be cut off before the eyes of their people: the nakedness of his sister hath he uncovered; he shall bear his iniquity. 18. And if a man lie with a woman suffering of her separation, and uncover her nakedness, and he lay open her fountain, and she uncover the fountain of her blood: then shall both of them be cut off from the midst of their people. 19. And the nakedness of thy mother's sister, or of thy father's sister thou shalt not uncover; for his near of kin he uncovereth: they shall bear their iniquity. 20. And the man

the covenant, given to him by God, to an object abhorrent to the Deity, whilst at the same time his example, should he remain unpunished, would lead others to acts of wickedness, though they should not reach the greatness of his transgression.

יִאָּישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַבֹ אֶרת־דְּדָּהוֹ עָרְוַרת דּדְּוֹ גִּלְּרֵה מִיּ יקטאָם יִשָּאוּ עַרירִים יָמֶתוּ: וְאִישׁ אַשֶּׁר יַקַח 21 שֶׁרֹיאָשֶׁרֹ אָחָיו נְדָרֹה תֻוֹא עֶרְוַת אָחָיו נְלָה עַרירִים יִרְיִוּ: וּשְׁמַרְתָּם אֶרת־כָל־חָקּוֹבֵוּ וְאֶת־ 🏖 בָל־מִשְׁפָטַׁי וַעִשִּיתָם אֹתָם וְלְא־תְקַיִּא אֵתְבֹּם ָּהָאָרֶץ אֲשֶּׁר אֲלֹי מֵבֶיא אֶתְבֶּם שֶׁמָּה לְשֶׁבֶּרת בּ בָה: וְלָא הַלְכוּ בְחָקוֹת הַנֹּוּי צְאַשֶּׁר־אֲנִי מְשַׁלֵחַ 🗠 :מַפְנֵיכֶם כִּי אֶת־בָל־אַלֶּהֹ עָשׁוּ וָאָקָץ בָם: אַנָּי לָבֶּׁם אַתֶּם הְיִירִשׁוּ אֶת־אַרְמָתָם וַאְנִּי 24 אַתְּנֶנָה לְכֶם לְרֵשֶׁת אֹהָה אֶרֶץ זָבַת חָלֶב וּרְבֵשׁ אָני יְהוָה אֱלְהִיבֶּם אֲשֶר־הַבְּדַּלְהִי אֶהְבֶם מִן־ 25 הַעַפֶּים: וְהַבְּדֵּלְהֶּם בֵּין־הַבְהַמֶּה הַשִּּהֹרָה לַשִּׁמֶאָה וּבֵין־הָעָוֹף הַשָּׁמֶא לַשְׁהֶר וְלְאִ־רְדִשַּׁקְצֹּוּ אָרת־נַפְּשִׁרֵתִיבֶּם בַּבְּרֵתִמֶּרו וּבְעוֹף וּבְכּלֹ' אֲשֶׁר רַנְרָמִשׁ הָאָרָמָה אָשֶר־הִוּבְרָלְהְיוּ לָבֶבּם לְטַמֵּא: 26 וַהְיֵיֶטֶם לִּי קְרִשִּׁים כִי קָרִוֹשׁ אֲנֵי יְהוֹנֶה וָאֵבְרֵּל 27 אֶתְכֶם מִן־הָעָמָים לֶּהְיָוֹרת לֵי: וְאַמִישׁ אִוֹ־אִשָּׁה כִי־וָהְנֶּה בָהֶם אֶוֹב אוֹ יַדְענֵי מָוֹרת יוּמָתוּ בָּאֲבֵן יִרְנְמָוּ אֹתֶם דְמֵיתֵם בֶם: Ð רַא ניָאמֶר יְהוָהוֹ אֶל־משֶּׁהוֹ אֱמְר אֶל־הַכְהַנִים בְנֵי אַרֶלוּ וַאָּמַרָתַ אַלֹּהֶׁם לְנָפָיט לְא־יִשַּׁמָא בְעַמֵּיו:

* כפטיר

that lieth with his uncle's wife, hath uncovered his uncle's nakedness: their sin shall they bear; childless shall they die. 21. And if a man do take his brother's wife, it is an abominable act: the nakedness of his brother hath he uncovered; childless shall they remain. 22. And keep ve all my statutes, and all my ordinances, and do them: that the land, whither I bring you to dwell therein, may not vomit you forth.* 23. And ye shall not walk in the manners of the nation which I cast out before you: for all these things they committed, and therefore I felt loathing for 24. And I said unto you, Ye shall possess their land, and I will give it unto you to possess it, a land that floweth with milk and honey: I am the Eternal your God, who have separated you from the nations.* 25. Ye shall therefore make a difference between the clean beast and the unclean, and between the unclean fowl and the clean: and ye shall not make your souls abominable by the beast, or by the fowl, or by any manner of thing that creepeth on the ground, which I have separated for you as unclean. 26. And ye shall be holy unto me, for I the LORD am holy, and I have separated you from the nations, that ye should 27. And if there be among men or women one that hath a familiar spirit, or that is a wizard, they shall be put to death; with stones shall they stone them, their blood shall be upon them.

EMORE. CHAP. XXI.

1. And the Lord said unto Moses, Speak unto the priests the sons of Aaron, and say unto them, None (of them) shall defile himself on the dead, among his people: 2. But on his kin, that is near

^a The plural is again used here after the singular, though preceded by the disjunctive "or;" and seems thus to say, that if there be many guilty of this sin, they shall all be punished alike.

בָּי אִם־לִשְאַרוֹ הַקָּרָב אֵלֶיו לְאִפָּוֹ וּלְאָבִיו וִלְבְנְוֹ וּלְבִרָּהוֹ וּלְאָחֵיו: וְלַאֲחֹתַוֹ הַבְּתוּלָהֹ הַקְּרוֹבֶה אֵלָיו אַשֶּׁר לֹא־הַוְיָהָרוֹ לְאֵישׁ לֶה וִפַּפֶּא: לָא יִפַּפָּא יַבּּפָּא בַעל בְעַמֶּיו לְהַחַלְּוֹ: לְאֹ־יִקְרְחָהֹ קְרְחָהֹ בְּרֹאשָׁם וּפָאַרת זְקָנֶם לֵשׁ יְנַלֵּחוּ וּבְּבְשָׁרָם לְאׁ יִשְּׁרְטְוּ שָׁרֶטֶרת: קָרשִים יֶרְיוּ לֵאלְהֵיהֶם וְלָא יְחַלְּלֹוּ שַם אֱלְהֵיהֶם כִּי אֶת־אִשַּׁי יְהוְה לֶחֶם אֱלְהֵיהֶם הַם מַקְרִיבָם וְהֵיוּ קָדֶשׁ: אִשָּׁרוּ וֹנְהַ וַחֲלָלְרוֹ לא ילטו ואשה גרושה מאישה לא ילטו בִּי־קָרָשׁ הָוּאַ לֵאלֹהָיו: וְלָּדַשְׁהֹוֹ בִּי־אֶת־לֶחֶם אֶרֹהֶיךָ הַוּא מַקְרֵיב קרשׁ יְהְיֶה־לֶּדְּ כִּי קְרֹוֹשׁ יאָנִי יְרוּוָרוּ מְקַרִּשְׁבֶּם: וּבַרוֹ אַישׁ כּהֵוֹ בִי רדטק לְוֹלוֹת אָרת-אָבִּינָ ניא מְחַלֶּבֶּת בָּאֵשׁ וָהַכּהֵן הַנְּדּוֹל : קשַרף 10 מַאֶּחָיו בְּשָּׁשֶׁר־יוּצָק עַרל־ראַשַוֹ וּ שֶׁמֶן רַזִּמְשְׁחָרוֹ וּמַלֵא אָת־יָרוֹ לִלְּבָשׁ אֶת־הַבְּנָרֶים אֶת־ראשוֹ דן אַ יִפְּרֶע וּבְגָדָיו לְא יִפְּרְם: וְעֶל כָרוֹ-נַפְּשְׁרִז וֹ דְא יִפְּרָם: ימָרן לָא יָבָא לְאָבִיוּ וּלְאָמָוֹ לְא יִטַּמֶּא: וּמְן־ 12 רה מְּקְרָשׁ לָא יֵצֵא וְלָא יְחַלֵּל אָת מִקְרַשׁ אֱלֹהֵינ בי גֿוֶר שֶמֶן מִשְׁחַרת אֱלֹהֵיו עַלֵּיו אַגֵּי יְרֹוָה: וְהַּוּאַ אִשֶּׁה בִּבְּתוּלֶיהָ יָקְח: אַרְּלְּמָנָה וּגְרוּשָׁהֹ 14

* יקרחו קרי

unto him, (that is,) on his mother, and on his father, and on his son, and on his daughter, and on his brother, 3. And on his sister that is a virgin, that is nigh unto him, who hath had no husband; on her may he defile himself. 4. The chief man among his people shall not defile himself, to be profaned thereby. 5. They shall not make any baldness upon their head, and the corner of their beard they shall not shave off, and in their flesh they shall not make any cutting. 6. Holy shall they be unto their God, and they shall not profane the name of their God: for the fire offerings of the LORD, the bread of their God, do they offer, they shall therefore be holy. 7. A woman that is a harlot, or profaned, shall they not take; and a woman put away from her husband shall they not take: for holy is he unto his God. 8. And thou shalt sanctify him; for the bread of thy God doth he offer: holv shall he be unto thee; for I the LORD, who sanctify you, am holy. 9. And if the daughter of any priest profane herself by committing incest, her father doth she profane: she shall be burnt with fire.

10. And the priest that is highest among his brethren, upon whose head the anointing oil hath been poured, and who hath been consecrated to put on the garments, shall not let the hair of his head grow long, and his clothes he shall not rend; 11. Neither shall he go in to any dead body; even on his father, and on his mother shall he not defile himself. 12. And out of the sanctuary shall he not go, that he may not profane the sanctuary of his God; for the crown of the anointing oil of his God is upon him: I am the Lord. 13. And he shall take a wife in her virgin state. 14. A widow, or a divorced woman, or one pro-

a i. e. Each individual priest.

b "Sanctify him even against his will, so that if he will not put away such a woman as just mentioned, compel him by punishment to do so. Holy shall he be to thee, that is, look upon him as holy, to commence

וַחַלָּלֶה וֹנָה אֶת־אֵלֶה לָא יָבֶח כֵּי אִם־בְּתוּלֶה יַבְעָמֶיו יַקָּח אָשֶׁה: וְלְאֹייְחַלֵּל זַרְעָוֹ בְּעַמֶּיו כִי בֹּי בַּעַמֶּיו כִי בַּי 16 אָגִי יְהֹוֶה מְלַךְשְׁוֹ: ס וַיִדַבֶּר זי יְהוָה אֶל־משֶׁרוֹ לֵאמְר: דַבֶּר אֱל־אַהָרוֹ לֵאמְר זֹי יְהוָה אֶל־משֶׁרוֹ אַישׁ מְזַרְעַךٌ לְדְרֹתָם אֲשֶׁר יִהְיֶרֵז בוֹ מוּם לְא רב לְהַקְרָיב לֶחֶם אֱלֹהָיו: כִּי כָל־אֵישׁ אֲשֵׁר־ 18 בוֹ מָוּם לָא יִקְרֶב אָישׁ עוֵר אָוֹ פַּפַּחַ אָוֹ חָרֶם ין אָל שָּׂרְוּעֵ: אַוֹ אִׁישׁ אֲשֶׁר־יִרְדְעֶרֵז בְוֹ שֲבֶר רָגֶל 😝 יֹסָ אוֹ שֶׁבֶּר יָדְ: אוֹ־גַבָּן אוֹ־דַּק אָוֹ הְעַבַּלְבל בְּעֵיגַוֹ 🗝 🥺 אַן בַּלְבל ר־ אַוֹ נָרָבֹ אַוֹ יַלֶּפֶת אָוֹ מְרָוֹחַ אָשֶׁךְ: כָּל־אִּישׁ אֲשֶׁר־ 21 בו מוּם מֶוֶבע אֲהָרָן הַכהֵוֹן לֹא יַנֵּשׁ לְהַקְרָיב אֶת־ אַשַּי יְהוֶה מָוֹם בּוֹ אֲרֹת לֶחֶם אֱלֹהָיו לְא יִגָשׁ ימן- אַלָּהָיו מָקּרְשֵׁי הַוְּקָרָשִׁים וּמִן- 🗠 לְהַקְרָיב: לֶחֶם אֱלֹהָיו מִקּרְשֵׁי הַוְּקָרָשִׁים יאבל: אַך אֶל־הַפָּרֹבֶת לָא יָבֹא וְאֶל־ בַּקּרָשֶׁים יאבל: אַך אֶל־הַפָּרֹבֶת לָא רהמובח לא יגש כיימום בו ולא יחלל אתי מַקְדָשֵׁי כֶּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְשָׁם: וַיְרַבֵּר משֶׁה אֱל־- 24 בָּבְ אָהָרָן וְאֶל־בָּנְיִוֹ וְאֶל־כַּל־בְּנִי יִשְׁרָאֵל: בב אַהָרָן וְאֶל־בָּנְיִוֹ וְאֶל־כַּל־בְּנִי יִשְׁרָאֵל: גַּרִינִים וִיִּבִּר יִיִּיִּרִ נַיְדַבֵּר יְחֹנֶדִה אֶל־מֹשֶׁת לֵאִמְר: דַּבַּר אֶל־אַדְהַרֹן וְאֶרִלֹּ-בָּנָיוֹ וְיַנְּזְרוּ מִקְּרְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵׁל וְלֹא יְחַלְּלְוּ : אֶת־שֵׁם קַרְשֶׁי אֲשֶׁר הָם מַקְרַשֵּים לִּי אֲנִי יְהוָה 3 אַמָר אָבֶלהַם רַלרֹתוּלֶם כַל-אֵישׁוּ אַשֶּׁר־יִקְרַב

faned, or a harlot, these shall he not take; but a virgin of his own people shall he take for wife. 15. And he shall not profane his seed among his people; for I, the Lord, do sanctify him.*

16. And the Lord spoke unto Moses, saying, 17. Speak unto Aaron, saving, Whosoever of thy seed in their generations it be on whom there is any blemish, shall not approach to offer the bread of his God. 18. For whatsoever man it be that hath a blemish, shall not approach: a blind, or a lame man, or one that hath a flattened nose, or any one of whose limbs is too long, 19. Or a man who hath a broken foot, or a broken hand, 20. Or a crookbacked, or a dwarf. or one that hath a blemish in his eye, or the itch, or the scurvy, or the testicles broken. 21. Every man in whom there is a blemish, of the seed of Aaron the priest, shall not come nigh to offer the fire offerings of the Lord: there is a blemish on him; he shall not come nigh to offer the bread 22. The bread of his God, both of the most of his God. holy, and of the holy things he may eat. 23. Only unto the veil, and unto the altar shall he not come nigh; because there is a blemish on him: that he profane not my holy things; for I the Lord do sanctify them. 24. And Moses spoke thus unto Aaron, and to his sons, and unto all the children of Israel.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying, 2. Speak unto Aaron and to his sons, that they separate themselves from the holy things of the children of Israel, (so that they profane not my holy name) which they hallow unto me: I am the Lord. 3. Say unto them, In your generations, if there be any man of all your

as the first in every thing, and to be the first to say the blessing at the table."—Rashi.

^a This refers back "to the holy things of the children of Israel."

מָבֶּל־זַרְעֲבֶּׁם אֶל־הַקְּרָשִׁיםׂ אֲשֶׁר יַקְדֵּישׁוּ בְנֵי־ יִשְׂרָאֵרִי לַיִּהֹנְה וְטְמְאָרָתוֹ עָרֶלִיוּ וְנִכְרְתְּה הַנְּפֵּשׁ הַהָּוֹא מִלְפָנִי אָנִי יְהוָה: אִישׁ אִישׁ מְגַרַע אַהַרֹן וְרַהַוּא צָרוּנַע אַוֹ זָב בַּבֶּקְרָשִׁים לַא יֹאבַל עָר אֲשֶׁר יִטְהָר וְהַנֹגַעַ בְּכָל־טְמֵא־נְּפָשׁ אַוּ אִישׁ אֲשֶׁר־ ַתַּצָא מִמֶּנוּ שָׁכְבַת־זֶרַע : אוֹ־אִישׁ אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל־ אָהֶר יִמְּמָא־לַן אַוּ בִּאַרָם אַשֶּׁר יִמְמָא-לו לְכָל טְמְאָרְזוֹ : נָבֶּשׁ אֲשֶׁר רְזנִע־בּוֹ וְטְמְאָה ַער-הָעֶרֶב וְלָא יֹאבַר ׁ מִן-הַוְקָרָשִׁים בֶּי אִם־ ַרַחַץ בָּשֶּׂרוֹ בַּמָּיִם : וּבָא רַזשֵׁמֵשׁ וִטָּרָהַר וְאַחַר יאבל מן-הַוְּפֶּרָשִׁים בִּי בַּלְחְפָּוֹ הְוּא: נְבַבֶּלְה וּטְרַפָּה לֹא יאכַל לְטַמְאָה־בָּה אֲנִי יְהוַה: וְשָׁמְרַוּ אֶרת־מִשְׁמַרְהִי וְלְאִ־יִשְׂאַוּ עָלִיוֹ חֵׁטְאַ וּמֶרתוּ בְּוֹ 10 בַּי יְחַלְּלֶרוּ אָבִנִי יְחֹוֶרוֹ מְכַןדְּשֶׁם: וְכָל־זָרָ לֹא־ יָאַכַל לְדֶשׁ הוּשַׁב כּהָן וְשָׁבִיר לֹא־יָאַכַל קְדֶשׁ: וו וְכהֵוֹ בְי־יִקְנֶרְה נָּפֶשׁ קְנְיַן בַּסְפֿו הִוּא יַאכַל בִּוּ 12 וִילֵיר בִּירֹוֹ הָם וְאֹכְלְיוֹ כְלַחְמְוֹ: וּבַּרת־כּוֹהֵן כִי תַרְיָיָה לְאַישׁ זֶרְ הָּוֹא בִּתְרוּמָת הַזְּקְרָשִׁים לְא 13 ראבל : ובת־כהן בי רְקיֹיֶה אַלְמָנָה וּגְרוּשָּׁרֹה ווורע" אֵין לָהֹ וִשְבַּרוֹ אֵלֹ־בַּיִרוֹ אָבִּירוֹ כִּגעוּבִירוּ מֹלֵחֶם אָבִּיהָ תּאַכֶּר וְבָרַ--זָר לִאַ-יִאַבַר בֹּוּ :

seed, that approacheth unto the holy things, which the children of Israel hallow unto the Lord, having his uncleanness upon him, that soul shall be cut off from my presence: I am the Lord. 4. What man soever of the seed of Aaron that is a leper, or hath a running issue, shall not eat of the holy things, until he be clean; and whoso toucheth any thing that is unclean by the dead, or a man whose seed goeth from him: 5. Or whosoever toucheth any creeping thing, whereby he may be made unclean, or a man through whom he can be rendered unclean, through any kind of uncleanness which he hath; 6. The person that toucheth any such shall be unclean until evening, and he shall not eat of the holy things, unless he have bathed his flesh in 7. And when the sun hath set, he shall be clean: and afterward he may eat of the holy things; because it is his food. 8. That which dieth of itself, or is torn by beasts. he shall not eat, to defile himself therewith: I am the LORD. 9. And they shall keep my charge, lest they bear sin through it, and die therefore, if they profane it: I the Lord do sanctify them. 10. And no stranger shall eat of the holy thing: a sojourner of the priest, or a hired servant, shall not eat of the holy thing. 11. But if the priest buy a person with his money, then may he eat of it, and those that are born in his house, may eat of his bread. And if the daughter of a priest be married unto a stranger, she may not eat of the offered holy things. 13. But the daughter of a priest, if she be a widow, or divorced, and have no child, and is returned unto her father's house as in her youth, may eat of her father's bread; but no stranger

^a One a stranger to the priesthood.

b "By sojourner, is understood, a Hebrew servant, whose ear was bored, who stays till the jubilee; and by a hired servant, one who stays till the end of the sixth year."—RASHI. (See Exodus xxi.)

14 וְאִּישׁ כִּי־יֹאכֵל קְנֶדשׁ בִּשְׁנָגֶה וְיָכַף חֲמְשִׁיתוֹ עַלְיוֹ
15 וְנָתַן לַכּהָן אֶת־הַקּנֶדשׁ: וְלָא יְחַלְּלוּ אֶת־קָּרְשֵׁי בְּגֵי
16 יִשְׂרָאֵל אֵת אֲשֶׁר־יָרִימוּ לֵיהוְה : וְהִשְּׂיאוּ אוֹתָם בֹּי וְשִׁרָאֵל אֵת אֲשֶׁר־יָרִימוּ לֵיהוְה : וְהִשְּׂיאוּ אוֹתָם בְּי אֲנִי יְהוָה בְּאָבְלֶם אֶת־קָּרְשֵׁיהֶם בְּי אֲנִי יְהוָה מקדשׁם:
2 שלישי

זְּלֵבְּׁבֶּרְ יְהְוֶּהִ אֶּלִּ־מֹשֶׁה לֵאמְרֹ : דַּבֵּר אֶּל־אַהַרֹן וֹיְבֶּבְר יְהְוֶּהִ אֶּל־מֹשֶׁה לֵאמְרֹ : דַּבַּר אֶּל־אַהַרֹן וְאָמַרְהָ, וְאָלַרְבּנִי יִשְׂרָאֵל וֹאָמַרְהָ, וְאָלַרְבּנִי יִשְׂרָאֵל וֹאָמַרְהָ, וְאָלַרְבּיִלְּבְּנִי יִשְׂרָאֵל וֹאִמְרְהָ, וְאָלַרְבּיִלְּבְּנִי יִשְׂרָאֵל וֹאִנְרְבִּיהְ וְאָלַרְבּיִלְּבְּנִי לְּכָל־נְּרְבּוֹלְּבְּיִם וּבְּעִוֹים : כְּלֹ יְבְּישְׁרָאֵלְם בְּבְּשְׁרִיבוּ לֵירְבִּיה וְבְּבְּיִם וּבְעִוֹים : כְּלֹ יְבְּעִּיִם הָּמָים מִיְהְיֶהוֹ לְבָּצִוֹן יִרְיָיְהוֹ לְבָּצוֹן מִיתְּרָיבוּ לֵּבְּבוֹים וּבְעִוֹים : כְּלֹ יְבְּשְׁרָבוֹים וְבְּבִּוֹים וּבְּעִוֹים לְא רַתְּקְרָיבוּ בִּבְּשְׁבִים וּבְעִוֹים : כְּלֹ יְבְּשְׁרִבּוֹ הְנָיִה לְבְצוֹן יִרְיִיְהוֹ לְבָּצוֹן מִיתְּיָה לְבְצוֹן יִרְיִיְהוֹ לְבָּצוֹן מִיתְּיָה לְבְצוֹן וִירְיִיְה לְבְצוֹן וִירְיִיְה לְבְצוֹן יִרְיִיה לְבְּצוֹן יִרְיִיה לְבְּבוֹים וּבְּבָּבְים וּבְּבִּוֹל וְיִהְיִיה לְבְבּוֹן יִרְיִיה לְבְבּוֹן וִירְיִיְה לְבְצוֹן יִרְיִהְוֹה לְבָּצוֹן מִיתְּיִה לְבְצוֹן יִרְיִיה לְבְבּוֹן וְיִרְיִהְיה לְבְּצוֹן יִרְיִהְוֹּבוּ אַבְּבְּבִּוֹן יִרְיִיהוֹ לְבְבִּוֹן יִרְיִיהוֹ לְבְצוֹן יִרְיִיהוֹ לְנִבְּלְר אֵוֹ בַּבְּצִים וּבְּצִיוֹם בּיִבְּעִים יִיְהְיָהוֹ לְבְצוֹן יִרְיִיהוֹ לְבְבֹּוֹ וְבְבְּבְּר אוֹיִיְרְבִי עְּבְּבְּוֹר אִוֹיְרְבִין אֵנְבְּבְּיוֹ אִוּיְנְבִי עְבְּבְּוֹן יִבְּבְּר אִוֹיִים בְּיִיבוֹבוּ אַנְבְבְּיבוּ בְּבְּבְּיִבוּ בְּבְּבְּיִבְיבוּ עִוֹבְבְּבְייִים וְבְּבְבְיבוֹי עְנְבִּבְיְ אְנִיבוּ אָּבְבֹּים בְּבְבּבְייִים וּבְּבְבְיבוֹ עְּעְבִּיבוּ אַנְבְבֹּי אוֹיִים בְּבְּבְיִים וְבְּבִין וְיִבְּבְּבְיוֹי וְבְּבְּבְיוֹי וְבְּבְּבְיוֹי וְבְּבְּבְייִים בְּבְּבְיבִיי וְבְּבְבְיוֹ בְּבְּבְייִי וְבְּבְּבְייִי וְבְּבְבְּיבְיוֹי בְּבְּבְייִים בְּבְבְיבְייִי וְבְּבְבְּיבְייִי וְבְּבְּבְיוֹי וְבְּבְבְיוֹי וְבְּבְּיבְייִי וְבְּבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּבְבְּבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּיְבְבְּיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּיְבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּיְבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוֹי בְּבְבּבּיוֹי בְּבְּבְיוֹיוּיוְבְּבְיוֹיוּיוְבְיוֹבְיוֹים בְּבְיוּים בְּבְיוֹים בְּבְבּיוֹי בְּבְבְיוֹיוְבְיוֹבְיוּ בְּבְּבְבִיוּ

לֵידְּוֶרֵה וְאָשֶּׁה לְאַ־רִּגְרְנְנְּ מֵהֶם עַלּ־רַזְמָּוְבֵּחַ 28 לֵיהוָרה: וְשִּוֹר וָשֶּׁר שְׁרַנִּע וְכָלְנִּט נְרָבָה הַּעֲשֶׂה 24 אֹרה וּלְגֵבֶר לְא יֵרָצֶה: וּמָעַוּךְ וְכָרתּוּרת וְנָתָוּק 15 וֹמִיַר לָא תַקְרָיבוּ לֵיהוֹנֶה וְבִאַרְצְכֶם לְא תַעֲשְׂוּ: 25 וֹמִיַּר בָּן-נֵבָּר לָא רַקְרָיבוּ אֶרִרּ־לֵּחֶם אֱלְהֵיכֶם shall eat thereof. 14. And if a man eat a holy thing unwittingly, then shall he add the fifth part thereof unto it, and shall restore unto the priest the holy thing. 15. And they shall not profane the holy things of the children of Israel, which they offer unto the Lord: 16. And load on themselves the iniquity of trespass, when they eat their holy things; for I the Lord do sanctify them.*

17. And the Lord spoke unto Moses, saying, 18. Speak unto Aaron, and to his sons, and unto all the children of Israel, and say unto them. If there be any man of the house of Israel, or of the strangers in Israel, that offereth his oblation, be it for any manner of vow, or for any manner of freewill offerings, which they may offer unto the Lord for a burnt offering: 19. Then shall it be, that it may be favourably received for you, a male without blemish, of the oxen, of the sheep, or of the goats. 20. Whatsoever hath a blemish shall ye not offer; for it will not be favourably received for you. 21. And when a man offereth a sacrifice of peace offering unto the Lord as a vow, or a freewill offering of the oxen or of the flock, it shall be without blemish to be accepted; no bodily defect shall be thereon. 22. A blind, or broken-limbed, or maimed animal, or one having a wen, or itch, or scurvy, ye shall not offer these unto the Lord, and a fire offering ye shall not make of them upon the altar unto the Lord. 23. And an ox or a lamb that hath a limb too long or too short, that mayest thou offer for a freewilla offering; but for a vow it shall not be accepted. 24. And one that is bruised, or crushed, or broken, or cut in the testicles, ye shall not offer unto the LORD; and in your land ye shall not make the like. And from a stranger's hand shall ve not offer the bread of

 $^{^{\}mathrm{a}}$ i. e. It may be devoted to the expenses of the temple, but not for a sacrifice.

מְבֶּל־אֵלֶה כֵּי מָשִׁחָהֶם בָּהֶםׁ מָוּם בְּם לְאֹ יֵרְצוּ

מְבָּל־אֵלֶה כֵּי מָשִׁחָהֶם בָּהֶםׁ מָוּם בְּם לְאֹ יֵרְצוּ

מְלְבֹּם: ס וַיְּדַבֵּר יְהוְה שִּׁבְעָת

מִלְ לְאִר: שָׁוֹר אוֹ־כֶּשֶׂב אוֹ־עֵוֹ כֵּי יִנְלֵד וְהָיֶה שִּבְעָת יִמִים תַּחַת אִמְוֹ וִמְיָוֹם הַשְּׁמִינִי וְדְּלְאָה יֵרְאֶה יֵרְאֶה יִרְאָה מִיוֹם הַשְׁמִינִי וְדְּלְאָה יֵרְאֶה יִרְאֶה אֹתוֹ וְאָת־בְּנוֹ מִּכְּיִם הַּוֹּמְי אִתְוֹ וְאָת־בְּנוֹ מֵבְּח־תּוֹדֶה בְּיִוֹם שָּחָר: וְכִי־תִוְבְּחָוּ זֵבַח־תּוֹדֶה בּיִוֹם הַהוּאֹ יֵאָבֶל לְאִר בּיִרוֹתְבְּירוּ מִמֶּנוּ עַר־בְּנִקְר יְבִינִי יְהוֹהְוֹ וּשְׁמַרְתָּם מֹּבְּנִי עַרְּבְּלֶּךְ יְבִּנְי יְהוֹהְוֹ וּשְׁמַרְתָּם בּּיִנִם מִּהוּאֹ יִאָבֶל לְאִר בּיִיתוֹ מָמֶנוּ עַר־בְּנְלְוֹ אֶתְר בִּיִּי וְתַלְּוֹ יִתְיִבְּלוֹ אָתְר בִּינִים אֹתְם אִנְם אָנִי יְהוֹה וְוֹיִ לְאֹ הְחַלְּלוֹ אֶתְר בִּי עִיִּיתְם אֹתְם אָנִי יְהוֹה בִיי וּלְאֹ הְחַלְּלוֹ אֶתִר בִּי יִבּית וֹבְיִבְייִם וּבִּית וְבִשִּיתָם אֹתְם אָנִי יְהוֹה בִּי וִירִוֹם בְּיתִוֹבְּחִוּ וּ וִיְשִׁיתָם אֹתְם אָנִי יְהוֹהְוֹם בְּהוֹים בְּיתִוֹבְישִׁיתָם אֹרָב יִי יִבּיתְוֹבְישִׁיתִם אֹבְּית בִּיִבְיִים הִּבְּים בִּיתְוֹבְשִׁיתָם אֹבְּיִים בְּבִיתוֹן בִּשִׁיתָם אֹבְיתִם בְּבִייִים בְּבִיתוֹ בִּיתְוֹבְישִׁיתָם אֹבְּיִים הְבְּבִיי יִהְנָּוֹים בִּיתְוֹבְישִׁיתָם אֹבְּבְי בִּיִּבְּיִים בְּבִּיתְיִים אִּבְּיִים בְּבִּים בְּבִייִם בְּבִּים בְּבִּיִם בְּבִּים בְּבְּיִים בְּבִּים בְּיִבְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבְּבְּיִים בְּיִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּבְּתְּיִים בְּבְיִים בְּבִים בְּבְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִם בְּבְּיִים בְּבְּיִבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְייִים בְּבְּים בְּבִים בְּבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּבְּיוֹים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִיבְּיְבְּיוּבְּיּבְּיּבְּיבְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּבְּיבְּיבְּיבְּיִים בְּבְּיבְּיבְּיבְּיבְּים בְּיִים בְּיִים בְּבְּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּים בְּיִים בְּבְּיבְּיבְיוּים בְּיבְּיבְּיבְּים בְּיִים בְּיבְּיבְּיִים בְּיּיבְּי

אָרָץ מְצְרָיִי וְגָּקְדַיְשְׁתִּי בְּתְוֹךְ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲגִי יְחֹוֶה שַׁם לָןרִשִּׁי וְגָּקְדַיְשְׁתִּי בְּתְוֹךְ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲגִי יְחֹוֶה אָ

לְהָיִוֹת לָבֶם לֵאלֹהֵים אֲנִי יְהוָה: פּ רבּיע בּג וְיִרַבֵּר יְהוָה אֶלֹ-מֹשֶׁה לֵאמְר: דַּבֵּר אֶלֹ־בְּנֵי יִשְׂרָאַלֹּ בּייירים יולבר מייירי יילבר מייירי יילבר אָל־בּנִי יִשְׂרָאַלֹּ

יְאָמַרְהָּ, אָלֵהֶּם מְוֹעֲבִי יְהוֹּה אֲשֶׁר־תִּקְרְאָוּ אֹתָם מְלְאַכָּה וּבִיוֹם הַשְּׁבִיעִׁי שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן מִקְרָא־לְּדֶשׁ כְל־מָלָיאַבָּה לָא חַעֲשֵׂוּ שַׁבַּת שַבָּתוֹן מִקְרָא־לְּדֶשׁ מִוֹשְׁבְּתִיכֶם: מוֹשְׁבְתִיכֶם:

אַצֶּׂרוֹ מְּוְעַרֵי יְרוּוְרוֹ מִקְרָאֵי לֻדֶּשׁ אֲשֶׁר־תִּקְרָאָוּ 4

אָרָר בַּיִּטְגָּרָם בּוֹן רַאַרְנָּיִם פָּסַח בַיִּירוּוּיִ אָרָרם בְּמִוּעָרָם: בַּחַרָּשׁ רַוֹרָאשִוּן בְּאַרְבָּעַרוּ your God of any of these; because their corruption is on them, a bodily defect is on them: they shall not be accepted for you.

- 26. And the Lord spoke unto Moses, saying, 27. When a bullock, or a sheep, or a goat, is brought forth, then shall it remain seven days by its mother; and from the eighth day and thenceforth it shall be accepted for an offering made by fire unto the Lord. 28. And whether it be cow or ewe, ye shall not kill her and her young both in one day. 29. And when ye offer a sacrifice of thanksgiving unto the Lord, offer it so that it may be favourably accepted of you. 30. On the same day it shall be eaten up; ye shall leave none of it until the morning: I am the Lord. 31. And ye shall keep my commandments and do them: I am the Lord. 32. And ye shall not profane my holy name; that I may be sanctified among the children of Israel: I am the Lord who sanctify you, 33. That brought you out of the land of Egypt, to be your God: I am the Lord.*
- CHAP. XXIII.

  1. And the Lord spoke unto Moses, saying,
  2. Speak unto the children of Israel, and say
  unto them, The feasts of the Lord, which ye shall proclaim
  to be holy convocations,—my feasts are these: 3. Six days
  may work be done; but the seventh day is the sabbath of
  rest, a holy convocation; no work shall ye do thereon: it
  is the sabbath of the Lord in all your dwellings.
- 4. These are the feasts of the Lord, the holy convocations, which ye shall proclaim in their seasons. 5. On the fourteenth day of the first month, in the afternoon, is the passover lamb to be offered unto the Lord. 6. And on

^a No complaisance to a stranger to Israel could allow us to accept from him such an animal for sacrifice as was prohibited to us. Otherwise heathens were permitted to offer at the altar through the priest.

b i. c. To make an atonement.

6 ובַחֲמִשָּׁה עָשֶׂר יוֹם לַחֲדֶשׁ הַזֶּה חַג הַפַּצְוֹת לֵיהוְהְ

י שָבְעָת יָמִים מַצְּוֹת תּאֹבֵלוּ: בַּיוֹם הַרָאשׁוֹן מִקְרָא־ קָדֶשׁ יִהְיָה לָבֶם כָל־מָלֵאכֶת עֲבֹדָה לֹא חַעֲשְׂוּ:

וְהַקְרַבְּתֶּם אָשֶׁרוּ לֵיהוָה שָבְעַרוּ יָמֶים בַּיַוֹם בַּיַוֹם בַּיַוֹם בַּיִוֹם בַּיִּוֹם בַּיִּוֹם בַּיִּים בַּיִּיוֹם בַּיִּוֹם בַּיִּוֹם בַּיִּוֹם בַּיִּוֹם בַּיִּים בַּיִים בַּיִּים בַּיִּים בַּיִּים בַּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיִים בְּיוֹם בּיוֹם בְּיוֹם בְּיוּם בּיוֹם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוּם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוּים בְּיוּים בּיוּים בְּיוּם בְּיוֹם בְּיוּם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוּם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוּם בְּיוּם בְּיוּים בְּיוּים

ַלְבַוּכֹאַעֵּם אָרִי-גֹאָר בֹאַאַיִּע לֹצִיּגַכֶּם אָרִ-אָאָהָר אָפָר אָרַבּוּ לְּכָּם וּלֹצִּלְנְשׁׁם אָרִ-לֹּצִּינְ יִשְּׁרָאֵר אָלִּבְּלִּעְ אָרִ-נִאָּה בִּיר אָרִ-נִאָּר אָ יִהְּרָאֵר וְּאָפִׁרִעּ אָרִ-מִאָּר לִיאַבְּרָע אָרְ-נִאָּרִין

דַ רַיַכֹּנֵוּן: וְהַנְּיִף אָת־רָהָעֶטֶׁר לִּפְּנֵי יְחֹוָרֵהֵ לֵּרְצְּנְּכֶּם

בּנִים בְּנִים בְּיִים בְּנִים בְּיִים בְּנִים בְּיִים בְּיוּים בְּיוּים בְּיוּים בּיוֹים בּיוֹים בּיוּים בּיוּים בּיוּים בְיים בְּיים בְּיים בְּיבּיים בְּיוּים בְּיוּים בּיוּים בּיים בּיוּים בּיוּים בְּיים בְּיים בְּים בּיוּים בּיוּים בּיוּים ב

בּלוּלֶרה בַשֶּׁמֶן אִשֶּׁרְהְ לִיהְוָה הַיִּחַ נִיחָׂח וְנִסְכְּהְ בְּלוּלֵרה בַשֶּׁמֶן אִשֶּׁרְהְ לִיהְוָה הַיִּחַ נִיחְׂח וְנִסְכְּהְ

ללרצו אָלִרְבִּילֶם טַלַּלֵּר תוּלָתַ לְרַלָּתִיבְּם בְּּכְּׁלְ האכֹּגַהְוּ תֹרַ־תָּאָפָ בֹינִים בַּיְּנִי יְתֹר בַּבֹּיּאִבְּׁם אָתִר זֹיוֹ לבֹּיֹאָר בַּנִּיוֹ: וֹבֶּחֶם וֹלְנִי, וֹכֹּנְאָּר בַּאָר בִּיּ

יס וּסְפַּרְתֵּם לְכֶםׂ מִיּוֹם הַבְּיאֲבֶבֶׁם אֱת־עָמֵׁר מִיּוֹם הַבִּיאֲבֶבֶׁם אֱת־עָמֵר מִיּוֹם הַבִּיאַבֶּבֶם אֱת־עָמֵר

the fifteenth day of the same month is the feast of unleavened bread unto the Lord: seven days ye must eat unleavened bread. 7. On the first day ye shall have a holy convocation: ye shall do no servile work thereon. 8. And ye shall offer an offering made by fire unto the Lord seven days: on the seventh day is a holy convocation; ye shall do no servile work.

- 9. And the Lord spoke unto Moses, saving, 10. Speak unto the children of Israel, and say unto them, When ye shall have come into the land which I give unto you, and reap the harvest thereof, then shall ve bring an omer full of the first-fruits of your harvest unto the priest: 11. And he shall wave the omer before the LORD, that it may be accepted for you; on the morrow after the holy day's shall the priest wave it. 12. And ye shall offer on the day when ye wave the omer, a male sheep without blemish of the first year for a burnt offering unto the Lord. 13. And the meat offering thereof shall be two tenth parts of fine flour mingled with oil, as an offering made by fire unto the LORD, for a sweet savour: with its drink offering of wine, the fourth part of a hin. 14. And ye shall eat neither bread, nor parched corn, nor green ears, until the self-same day, until ye have brought the offering of your God: it shall be a statute for ever throughout your generations in all your dwellings.
- 15. And ye shall count unto you from the morrow after the holy day, from the day that ye bring the omer of the wave offering, (that) it be seven complete weeks: 16. Even
- ^a The word nob in the preceding verse is evidently of a different signification from the feast of unleavened bread mentioned here; hence the word has been rendered according to Rashi: "The passover lamb," with the addition understood, "is to be offered;" of course the fifteenth day commencing the evening before is the feast of unleavened bread.

b The word in Hebrew is שבת "the rest," which applies equally vol. III.

מַמָּחַרָת הַ־שַּׁבָּרוֹ הַשָּׁבִיעָת תִּסְפָּרוּ חָמְשֵׁים יִוֹם 17 וְהַקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָה לֵיהוָה: מִמְּוֹשְבֹּהֵיבֶׁם ַתְבֶיאוֹ וּ לֵחֵם תַּנוּפָּה שָׁתַּיִם שָנֵי עַשִּׁרֹנִים סְרֵּלֹת 18 מְּהְיֶּינָה חָמֵץ מִּאָפֶינָה בְכוּרִים לֵיהֹוָה: וְהִקְרַבְּתָּם על-הַלֶּחֶם שִׁבְעַת כְבָשַׂים הְמִימִם בְגֵי שָּנָה וּפַּר בָּן־בָּבֶּןר אֶחָר וְאֵילִם שִׁנְיֵם יִהְיַוּ עֹלָהֹ לַיהוְה וּמְנָחָתָם וְנִסְכֵיהֶם אִישֵּה בֵיחַ־נִיחָחַ לַירוּוָה: וַעַשִּׂיתֶם שְּׁעִיר־־עַזִים אֶחֶר רְלחַמֶּארת וּשְנֵי 19 20 כָבָשֶׂים בְּגֵי שָׁנָה לְזֶבָח שְׁלָמִים: וְהַגַיִף הַכּוֹדֵן ו אֹהָם עַל צָּהָם הַבּבָרַים הְנוּפָּה ֹ לְפְנֵי יְהוָה עַל־ 21 שָנֵי כִבָשִים קָדֵשׁ יִרְזִיוּ לֵיחוֹרָה לַכֹּהָן: וּקְרָאתֶּם בַעצֶם ו הַזָּים הַנֶּה מְקְרָא־לְדֶשׁ יִהְעָרֵה לָבֶּם כָּלֹי ַ פֹלָאכָרו עַבָּרו רַאַא רַוְעַשְׂוּ עוֹלָרו עוֹלָרו בְּכָּלי מוֹשְׁבָּוֹתִיבֶם לְרֹרָתִיבֶם: וְבָקְצְרְכֶּם אֶת־קְצֵיר 22 אַרְצָבֶּׁם לְא־תְבַנֶּלֶּה פְאַת שֶׂרְדָּ בְּקְצְבֶּׁדְ וְלֶבֶּוְט קְצִירָהָ לָא רְזַבַלֶקט לֶעני וְלַנֵּר הַיְעַנֹב אֹרָם אָנִי

לללא-לוֹבָּה: פּֿלַ-מֹלְאַפָּר זְּרָבִּר לָאַ רַעְאַשְׁרּ בַּחְוֹבָּה יִשְׂרָאֵר בַּלְאַכֶּר בַּחָבָּה וֹזְשְׁבִיעִׁ בִּאֶּחַר פֿנּי יִשְּׂרָאֵר בַּאַלִי בַּחָבָּה וֹזְשְׁבִיעִׁי בִּאֶּחַר בּנִי יִשְׂרָאֵר בִּאַלִי בַּחָבָּה בַּחָבָּש ווּפּבּיעִי בִּאָּחַר בּנִי יִשְׂרָאֵר יִרוּוָרו אֶלְבִינִּלְם: פּּ מפּישּ בּבָּר אָלְבִיילָם:

א רגושה *

unto the morrow after the seventh week shall ye number fifty days; and ye shall then offer a new meat offering unto 17. Out of your own habitations ye shall bring two wave loaves of two tenth parts; of fine flour shall they be; leavened shall they be baked; they are the firstfruits unto the LORD. 18. And ye shall offer with the bread seven sheep without blemish of the first year, and one young bullock, and two rams: they shall be for a burnt offering unto the LORD, with their meat offering, with their drink offerings, an offering made by fire, of a sweet savour unto the Lord. 19. And ye shall sacrifice one he-goat for a sin offering, and two sheep of the first year for a sacrifice of peace offering. 20. And the priest shall make with them together with the bread of the firstfruits a waving before the Lord, together with the two sheep: holy shall they be to the Lord for the priest. 21. And ve shall proclaim on the self-same day, that it may be a holy convocation unto you; no servile work shall ye do: it shall be a statute for ever in all your dwellings throughout your generations. 22. And when we reap the harvest of your land, thou shalt not cut away altogether the corners of thy field when thou reapest, neither shalt thou gather any gleaning of thy harvest; unto the poor, and to the stranger shalt thou leave them: I am the Lord your God.*

23. And the Lord spoke unto Moses, saying, 24. Speak unto the children of Israel, saying, In the seventh month, on the first day of the month, shall ye have a sabbath, a (day of) memorial of sounding the cornet, a holy convocation. 25. No servile work shall ye do: and ye shall offer an offering made by fire unto the Lord.

well to the strict holy days, when no work is to be done, as to the weekly day of rest, the sabbath proper. It refers in this verse to the second day of the Passover, from which, till the Pentecost, are fortynine days. Otherwise the word signifies also "week," probably because each week has one sabbath.

: וְהַקְרַבְּתֶּם אִשֶּׁה לֵיהוָה 26 וַיִרַבֶּר יַב יְהוָרָה אֶל־משֶרה לֵאמְר : אַאך בֶּגְשִוֹר לַחְרֵשׁ 🗠 יִהוָרָה אֶל־משֶרה לַחּרֶשׁ תַשְבִיעִי הַנֶּח יָוֹם הַבִּפֶּרֵים הווא מְקְרָא־קֹבֶשׁ יִרְיָנֶה לָבֶּׁם וְעִנִּיתֶם אֶרת־נַפְּשְׂרֵתיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אַשֶּׁה לֵיתוָה: וְכָל-מְלָאכָה לָא תַעֲשׁוּ בְּעֻצֶּם 📽 😪 הַנִים הַזֶּרָה כֵּי יַיִּם כִפָּרִים הוּא לְכַפֵּר עֲדֵליכֶּם 29 לְבָּנֵי יְהֹוֶה אֱלְהֵיכֶם: בֵּי כָל־רַהַנָּפָשׁ אֲשֶׁר לְאַר רָגָעֶבֶּר בְּעֶצֶם הַיַּוֹם הַזֶּגָה וְנִכְרְהָה מֵעַמֶּיה: יוּ נְכָל־הַנָּפֶשׁ אֲשֶׁר הַוּעֲשֶׂהוֹ כָּל־מְלְאֹלָהוֹ בְּעֶצֶם 30 בַנִוֹם הַוֶּגֶה וְהַאֲבַרְתָּי אֶרת־הַזֹּגֶפֶשׁ הַהָּוֹא מֶּקְרֶב מַמָּה : כָל-מְלָאבָה רֵא רַזְעַשֶׂוּ חָקַרת עוּלָכוֹ 31. אַ לְרַרָתִילֶם בְּלָה' מְשְׁבְּהֵיילֶם: שַׁבַּּרְת שַׁבָּרְתוּן רוא לֶבֶּם וְעִנִּירָנִם אֵרוּ־נַפִּשְׁרָנִיכָם בְּרִוּשְׁעֲרוֹ ַלַחֹדֶשׁ בָּעֶׁרֶב מֵעֲרֶב עַד־עֶּׂרֶב הִּשְׁבְּרְאוּ ٥ ששי : שַׁבַתְּבֶם

33

גַּיַבַבְּר יְהַנֶּה מָקְרָא־קְּרֶשׁ יִרְנָּה דָּבֶּר יִּהְלִּה דָּבְּנִי מִקְרָא־קְּרֶשׁ יִרְנָּה דָּבֶּר יִּהְלִּה דְּיִהְנָה בַּיִּים הַשְּׁרָיבוּ אָשֶׁה לִיהּנְה בִּיִּה בַּיִּה בַּיִּה בְּיִה בְּיִה בִּיִּה בִּיה בִּיִּה בִּיִּה בִּיִּה בִּיִּה בִּיִּה בִּיִּה בִּיִּה בִּיִּה בְּיִה בִּיִּה בִּיִּה בִּיִּה בִּיִּה בִּיִּה בְּיִה בִּיִה בִּיִּה בִּיִּב בִּר יִּבְּלִיה בִּיִּה בְּיִּה בִּיִּה בִּיִּה בִּיִּה בִּיִּה בִּיִּה בִּיִּה בִּיִּה בְּיִּים בְּיִּבְּר יִּבְּיִּה בְּיִּה בְּיִּה בִּיִּה בְּיִּה בְּיִּה בְּיִים בְּיִבְּיה בִּיִּבְּר יִּבְּיִבְּר בְּיִּבְּיה בְּיִים בְּבְּיב בְּיִּבְּר יִּבְּיִּבְּר בְּיִּבְּר בְּיִּבְּר בְּיִבְּיים בְּבְּיב בְּיִּבּיי בִּייִּבּיי בְּיִּבּיים בְּיוּב בְּיוֹם בְּבְּר בְּיִּיבְּר בְּיִיבְּים בְּבְּיב בְּיִּייִים בְּבְּיים בְּייִּבּיי בְּיִּבְּר בְּיִּים בְּבְּיים בְּיבּיב בְּייִּיוֹם בְּיִיבְּיים בְּיִּייִּיּים בְּיִּבְּר יִּיִּים בְּבְּר בְּיִייִּים בְּיִיבְּר בְּיִים בְּבְּיבְיבְיבְּיבְייִים בְּיִיבְּיבְיבְיבְיים בְּיִיבְייִים בְּיבְיבְיבּיי בְּיִּייִים בְּבְּיים בְּיִיבְּיים בְּיִיים בְּיוֹבְייב בּייִייִיים בְּיוֹבְייים בְּיוּבְּייים בְּיוּבְּייים בְּיוּבְּיים בְּיוּבְּייים בּייִייים בְּיוּבְּיים בּייִיים בְּייִיים בְּיוּבְּייים בּייִיים בְּייים בְּייים בְּיוּיים בְּיוּבְייים בְּיוּבְייים בּייוּבְייים בְּיוּבְייים בּייוּבּיים בּייים בּייים בּייוֹם בְּיוּבְייים בְּייים בְּייים בְּייים בְּיים בְּייים בְּיוּבְיים בּייוּבּיים בּייִּייים בְּיוּבְיים בְּי

- 26. And the Lord spoke unto Moses, saying, 27. But on the tenth day of this seventh month is the day of atonement, a holy convocation shall it be unto you; and ve shall fast, and ve shall offer an offering made by fire unto the 28. And no worke shall ye do on this same day: for it is a day of atonement, to make an atonement for you before the Lord your God. 29. For whatsoever person it be that fasteth not on this same day, shall be cut off from among his people. 30. And if there be any person that doeth any work on this same day, then will I destroy the same soul from among his people. 31. No manner of work shall ye do; it shall be a statute for ever throughout your generations, in all your dwellings. 32. A sabbath of rest it shall be unto you, and ye shall fast: on the ninth day of the month at evening (shall ye begin), from evening unto evening, shall ye celebrate your sabbath.*
- 33. And the Lord spoke unto Moses, saying, 34. Speak unto the children of Israel, saying, On the fifteenth day of this seventh month, shall be the feast of tabernacles for seven days unto the Lord. 35. On the first day shall be a holy convocation: no servile work shall ye do. 36. Seven days shall ye offer an offering made by fire unto the Lord: on the eighth day shall be a holy convocation unto you;

a Heb. "Ye shall afflict your persons;" but this phrase is always employed as synonymous with Div used in the prophetic books, but not found in the Pentateuch, simply as fasting. It is perhaps also more comprehensive, as on the day of atonement all indulgences of whatever kind are prohibited.

^b The offering is specified in the parallel passages, above, chap. xvi., and Numbers, chap. xxix. 7-11.

c Not even the preparation of food, which is permitted on other holy days; this being equal to the usual sabbath a שבת שבתוש a day of rest in the highest degree.

וְהַקְרַבְּמֶּׁם אִשֶּׁה לֵיהוָה עֲצֵנֶרת הִוּא כָּרֹּ-מֶלֶאבֶרת עֲבֹדֶרה לְא רַתְעִשְׂוּ: אֵלֶּה מְוְעַרֵי יְהוְה 37 אָשֶׁר־הִילְרְאַנּ אִנֻּם מִקְּרָאַנִי לְבָּשׁ דְּחַקְּלְנִיב אִשֶּׁה לֵיהוָדה עֹלֶה וּמִנְחָה זֶבַח וּנְסָבִים דְּבַר־יִוֹם 38 בְּיוֹמְוֹ: מִלְבַד שַׁבְּתָרֹת יְהוָרֶת וּמִלְבַד מַהְגְוֹתִיבֶּם וּמלְבַר בָּרן--גִרְבִיכֶם וּמלְבַר בָרן--גִרְבַיבִייבֶּי פּצּ אֲשֶׁר תִּרְּעָנִי לַ־יִּתְוָה: אֵּךְ בַּחֲמִשָּה עָשָּׁר יוֹם 🛂 😘 לַחַרֶּשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאָסְפְּכֶםׂ אֶת־הְבוּאַרת הָאָרץ תָּחָנוּ אֶת־חַג־יְהוָה שִׁבְעַת יָמֵים בַיַּוֹם הָרִאשׁוֹן שַּבָּרְאוֹן ובַיִּוֹם הַשְּׁמִיגִי שַבָּרְאוֹן: וּלְקַחְמָּם לָבֶׁם 40 בַנוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַפַּת תְּמָרִים וְעַנַף עץ־עָבָרֹת וְעַרְבִי־נָּחַל וּשְׂמַחְהָּם רִּלְּבֵּי יְהוּוָרִ 41 אֱלְבֹּיכֶם שִׁבְעָת יָמִים: וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה שְבַעָרת יָמִים בַּשָּׁגָה חָקַּרת עוֹלָם לְדֹרַבְתִיבֶּׁם 42 בַּקֶּרֶשׁ רַזְשְׁבִיעִי רָזְחְגוּוּ אֹרְזוֹ: בַּסְבְּרֹת הֵּזְשְׁבְוּ שִבַערת יָמֶים בָּרֹ--הָאָוְרָה בִּיִשְׂרָאֵר יִשְׁבְּ 43 בַּסְבְּת: לְבַּעוֹ וְרָעוּ דֹרְתִיבֶם בִי בַסְבוֹת חוֹשַּבְתִּי אֶת־בְגַי יִשְׂרָאֵׁר בְּהְוֹצִיאָי אוֹהָם מֵאֶרֶץ מִצְרֵיִם מֵאֶרֶץ יַנְיַבַבָּר משָּׁרוּ אֶרּרִיקְשׁבִּי נַיַּבַבָּר משָּׁרוּ אֶרּתּ־מְעַבֵי 44 ַרְ יְהֹוֶה אֶל־בְנֵי יִשְׂרָאֵל: פּ שבע בד יְהַוָּה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר: צַֿו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר: צַֿו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

and ye shall offer an offering made by fire unto the LORD, it is a solemn assembly; no servile work shall ye do. These are the feasts of the Lord, which we shall proclaim to be holy convocations, to offer an offering made by fire unto the Lord, burnt offering, and meat offering, sacrifice, and drink offerings, every thing upon its day: 38. Beside the sabbaths of the Lord, and beside your gifts, and beside all your vows, and beside all your freewill offerings, which ye may give unto the LORD. 39. But on the fifteenth day of the seventh month, when ye have gathered in the fruit of the land, ye shall keep the feast of the Lord seven days: on the first day shall be a sabbath, and on the eighth day shall be a sabbath. 40. And ye shall take unto yourselves^b on the first day the fruit of the tree hadar, branches of palm trees, and the boughs of the myrtle tree, and willows of the brook; and ye shall rejoice before the LORD your God seven days. 41. And ye shall keep it a feast unto the LORD seven days in the year; it shall be a statute for ever in your generations: in the seventh month shall ye celebrate it. 42. In booths ye shall dwell seven days; all that are Israelites born shall dwell in booths. 43. In order that your generations may know that I caused the children of Israel to dwell in booths, when I brought them forth out of the land of Egypt: I am the Lord your God. Moses declared the feasts of the Lord unto the children of Israel.*

CHAP. XXIV. 1. And the Lord spoke unto Moses, saying, 2. Command the children of Israel, that

^a i. e. Beside the two lambs, the additional sacrifice for the sabbath, which are mentioned in Numbers xxviii. 9, 10.

b" Each of you shall take of his own," Wessell; in the same manner all similar phra-es must be explained.

^c Our tradition teaches us that this means the citron tree. The origin of the name Hadar is otherwise doubtful.

וִיִּקְהוֹ אֵבֶּיִיךְ שֶׁבֶּן זַיָת זֶךְ בָתָית לַפָּאָוֹר לְהַעֲלְת ַגַר תָּמִיר: מָחוּץ לְפַרֹּכֶרת הָצֵרָרת בְּאַהָּל מוֹצֵר ַיָעַרֹךְ אֹתוֹ אַהָרוֹ מֵעֶרֶב עַר־בְּנֶקר לִפְנֵי יְהוָה הָּמֶיר חַקָּר עוֹלֶם לְרֹרְמִיבֶם: עַל הַפְּנֹרֵה הַשְּׁהֹבָּה יַעַרָך אָת־דַזְנַרָוֹת לְפָנֵי יִהוָה תָּמֵיר: וַלְלַחָתָת פֹלֶת וְאָפִיתָת אֹתָה שְׁתֵּים עֶשְׂרָה יַחַלָּוֹרת שְׁנֵיּ צַשְּׂרֹנִּים יָהָיֶרוּ הַחַלֵּרוּ הָאֶחָרת: וְשַּׁמְרֶת אוֹתֶם שְׁתַּיִם מַעַרְכָוֹרת שֵׁשׁ הַמַּעַרֶכֶּת ַעָר הַשָּׁרְחָן הַפָּהָר לִפְנֵי יְהוֹוֶה: וְנָתַתָּ עַל־ הַמַּעַרֶכֶּת לְבֹנָה זַבֶּרו וְהָיְתָרו לַלֶּחֶם לְאַזְּכָרָה אשה לֵיהוֶה: בִּיֹם הַשַּבְּת בְיִם הַשַּבְּת יַערְבֶנֵּנּ רִשְׁבְּנֵי יְהוָרוֹ רִשְמֵיר מֵאֵת בְנִי־יִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלֶם: וְהָיְתָהֹ לְאַהְרָן וּלְבָנִיו וַאֲּכָלֶהוּ בְּמָקוֹם קָרֶשׁ בִּּי לֹנֶדֶשׁ קָרָשִׁים הָוֹא לָוֹ מֵאשִׁי וַיצָא בֶּן־ יהוָה חָק־עוֹלֶם: 10 D אַשָּה יִשְׂרָאַלִּירת וְהוּאֹ בֶּן־אַישׁ מִצְּרִי כְּתְוֹךְ בְנֵי יִשְׂרָאֶר וַיִּנָצוּ בַּמַּחֲנֶּה בָּן הַיִשְׂרְאֵלִית וְאִישׁ יו הַיִשְׂרָאֵלֶיי וַיִּלְּב בֶּן־הָאִשָּׁרוֹ הַיִּשְׂרָאֵלֶירוֹ אָתֹר בּוֹיִשְׂרָאֵלֶירוֹ בּיִשְׂרָאֵלֶירוֹ בּי השַבוֹ וַיָּקְלֵּל וַיָּבָיאוּ אֹרָזוֹ אֶל-משֶה וְשֵבוּ אָפֶּוּ

12 שַׁלֹמֶירת בַּת־דָּבָרֵי לְלֹמֵטָה־בָן: וַיַּנִיחָהוּ בַּמִשְׁמֵר

לְבְּרשׁ לָהֶם עַל־פֵּי יְהֹנָה:

they bring unto thee pure beaten olive oil, for the lighting, to cause the lamps to burn continually. 3. Without the veil of the testimony, in the tabernacle of the congregation, shall Aaron put it in order from evening unto morning before the Lord continually: as a statute for ever in your generations. 4. Upon the pure candlestick he shall put in order the lamps before the Lord continually.

- 5. And thou shalt take fine flour, and bake twelve cakes thereof: of two tenth parts shall each one cake be. 6. And thou shalt place them in two rows, six in a row, upon the pure table before the Lord. 7. And thou shalt put upon each row pure frankincense, that it may be unto the bread for a memorial, as a fire offering unto the Lord. 8. On every sabbath day shall he place it in order before the Lord continually, from the children of Israel as an everlasting covenant. 9. And it shall belong to Aaron and to his sons; and they shall eat it in a holy place; for it is most holy unto him from the fire offerings of the Lord as a perpetual fixed portion.
- 10. And there went forth a son of an Israelitish woman, but who was the son of an Egyptian man, among the children of Israel: and there quarrelled together in the camp this son of the Israelitish woman and an Israelitish man.

  11. And the son of the Israelitish woman pronounced the (holy) Name, and blasphemed; and they brought him unto Moses: (and his mother's name was Shelomith, the daughter of Dibri, of the tribe of Dan;)

  12. And they placed him in ward, until the decision of the Lord could be explained to them.

^a The bread belonged to the priests; but the frankincense alone was burnt, consequently it was the memorial for the shewbread, the same as above, ii. 2, &c., with the ordinary meat offering.

b "As Onkelos explains, he pronounced the most holy name of God, which they had heard on Sinai and blasphemed."—Rashi.

נּיִבַבֶּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאִקְר: הוֹצֵא אֶרִר־ 13 נִיִבַבֶּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאִקְר: רַיִּמְקַלֵּר אֶל-מָחוּץ לַמַּחְנֶּה וְסָמְבָּוּ כָל-הַשְּׁמְעִים יּאֶת־יַבִיהֶם עַל־ראֹשֶוֹ וְבָגְמָוּ אֹתְוֹ כָּל־הַעֵבָה: וְאֶל־ בּ בְּגֵי יִשְׂרָבֶאל הְזַרַבֵּר לֵאמֶר אִישׁ אִישׁ בִּי־יְקַלֵּל 16 אֱלֹדָיו וְנָשָׂא חֶטְאוֹ: וְנֹצִּןְבָ שֵׁם־יְהוָהֹ מִוֹת יוּסָֹת רָגִוֹם יִרְגְּמוּ־בְוֹ כָלֹיהָעֵבֶה כַּגֵּרֹ בָאֶזְרָח בְּנָקְבוֹי יוּמָרת: וְאָישׁ כִי יַכֶּרוֹ כָל־גָפָשׁ אָדֶם מְוֹת יִּמֶרוֹ וּמְלְּהִישׁ בִי יַכֶּרוֹ כָל־גָפָשׁ אָדֶם מְוֹת יוּמֶת : וּמַבֶּה גֶבֶּשׁ־בְּהֵמֶה יְשַׁלְמֶנָה נֶבֶשׁ תַּחַרת 18 יוּ נָפֶשׁ: וְאִּישׁ בִי־יִרֵקו מִוּם בַּעַמִירְתוֹ בַּאֲשֶׁר עַשָּׂה 19 בן יֵעשֶה לוֹ: שֲבֶר תַּחַרת שֶּׁבֶר עַיִן תַּחַרת עַּין 20 🗝 או פֿטרר או לאָפָר יִבוּן מוּכן באַבָּם כּן יּנּרּוּן בּוֹ בֹּ וִמַבֵּה בְהֵמֶה יְשַׁלְמֶנָה וּמַבֵּה בָּהָם יוּמָרת: מִשְפַּט אָחָר יְהְיֶהַ כְּלֶכֶם כַּגַּר כְּאָוְהָח יְהְיֵהׁ 🗠 מּ בֶּי אֲגִי יְהוָה אֱרְ־הֵיבֶּם : וַיְרַבֵּר משָׁה ٓאֶל-בְּגַי 🏖 יִשְׂרָבֵל נִיוֹצִיאוּ אֶת־הַמְקַלֵּל אֶל־מְחוּץ לַפְּחָנֶה וַיִרְגְמִוּ אֹרְתוּ אָבֶן וּבְגִי־יִשְׂרָאַר עשׁוּ בַּאֲשֶׁר צְוָה י מָּלְ בַה יְהֹנֶה אֶת־משֶה : עררר י־ 2

ֹניְדַבֶּר יְהֹנָהֹ אֶל־משֶׁה בְּתַר סִינֵי לֵאמְר: דַבֵּר אֶל־ בְגֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶּם כִּי רִדָבֹאוֹ אֶל־הָאָבֶיץ אַשֶּר אָנִי נֹתַן לָכֶם וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה: שָשׁ שָׁנִים תּוְרַע שָּׂבֶּרְ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תּוְמַר כַּרְמֶּךְ

13. And the Lord spoke unto Moses, saying, 14. Bring forth him the blasphemer to without the camp; and then shall all that heard him lay their hands upon his head, and all the congregation shall stone him. 15. And unto the children of Israel thou shalt speak, saving, Whatsoever man that blasphemeth his God shall bear his sin. 16. But he that pronounced the name of the Lord (with blasphemy), shall be put to death, all the congregation shall stone him: be he a stranger, or be he one that is born in the land. when he pronounceth the (holy) NAME (with blasphemy), he shall be put to death. 17. And he that taketh the life of any man shall surely be put to death. 18. And he that taketh the life of a beast shall make it good; beast for beast. 19. And if a man cause a bodily defect in his neighbour, as he hath done, so shall be done to him; Breach for breach, eye for eye, tooth for tooth: in the manner as he hath caused a bodily injury in a man, so shall it be done to him.* 21. And he that killeth a beast, shall restore it: and he that killeth a man, shall be put to death. 22. Ye shall have one manner of judicial law, the stranger shall be equal with one of your own country; for I am the Lord your God. 23. And Moses spoke to the children of Israel, and they brought forth the blasphemer to without the eamp, and they stoned him with stones; and the children of Israel did as the Lord had commanded Moses.

BEHAR. CHAP. XXV.

1. And the Lord spoke unto Moses on mount Sinai, saying, 2. Speak unto the children of Israel, and say unto them, When ye come into the land which I give unto you, then shall the land keep a sabbath unto the Lord. 3. Six years thou shalt sow thy field, and six years thou shalt prune thy vineyard,

אַכּתוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ שַׁבָּת לֵיחוֹגָה שֶׂרְךְּ ְלֵא ּתוֹלְע שַׁבָּת לַיחוֹגָה שֶׂרְךְּ ְלָא ּתוֹלְע שַׁבָּת

וְבַרְמְהָ לְא תִּוְמֶר: אָת סְפֵּיִח קְצְיְרְהָּ לָא תִקְצׁוֹר וְאֶרת־עִּנְבֵי נְזִיֶּרֶךְ לְא תִבְצֵּר שְׁנַת שֵׁבָּחִוֹן יִהְיֵּיִה

ז עמֶך: וְלְבָהֶמְהְוּךְ וְלַחֵיָה יְבְּשֶׁרְצֵּךְ תִּהְיֶרוּ

כָל־תִּבְוּאָתָה לֶאֶבְל: ס וְפְפַּרְתַּ רְלֹדְ שֻׁבַע שַׁבְּתִים שֶׁבַע שָׁבָע שָׁבָע שָׁבָע שָׁבָע שָׁבָע שָׁבָע שַּבְּעִרוּ הַשָּׁגִּים תִּשַּע פְּעָמֵים וְהָיִוּ לְדְּ יְמֵיּ שֻׁבַע שֵּבְּתִרוּ הַשָּׁגִּים תִּשַּע

ין אַרְבָּעִים שָׁנָה: וְהַעַבִרְתָּ שׁוֹפַרְ תְּרוּעָה בַּחַדֶּשׁ רַזשְׁבִעִּׁי בָּעָשָוֹר רַלְחָדֶשׁ בְיוֹם הַכִּבְּרִים תַּעַבִירוּ

ישׁבֶּיה וּבֵל הוּאֹ מִּהְיָה לָבֶּׁם וְשַׁבְּמָּם אֵישׁ אֶּל־-רְהְחֲמִשִׁים שָׁנָּה וּקְרָאמֶם דְּרָוֹר בָּאָרֵץ לְבָּל-וְשָׁבֵּיה וּבֵל הוּאֹ מִּהְיָה לָבֶּׁם וְשַׁבְמָּם אֵישׁ אֶּל־-וְשָׁבֵּיה וּבֵל הוּאֹ מִּהְיָה לָבֶּם וְשַׁבְמָּם אֵישׁ אֶל־-

יובל הֿוי אָרָה רָקְמָשִׁים שָׁנָה תִּהְיֶה לְכֵבֵם לֵא תִוְּרְעוּ וְלַא שָׁנָה תִּהְיֶה לְכֵבֵם לֵא תִוְּרָעוּ וְלַא שָׁנָה תִּהְיֶה לְכֵבֵם לֵא תִוְּרָעוּ וְלַא

יובל הוא לְבָשׁ שִׁהְיָה בְּלַכֶּם מִּן־הַשְּׁבֶּרוּ אָת־נְזְהֵיה : בִּי יובל הוא לְבָשׁ שִׁהְיָה וְלֹא תִבְצְרָוּ אֶת־נְזִהֵיה : בִּי

יובל הַוְאת הָשָּׁבוּ אָישׁ 13 אֶרְת-הָבּוּאָתָה: בִשְׁנַת הַיוֹבֵל הַוְאת הָשָּׁבוּ אָישׁ

14 אֶל־אֲחָזָתְוֹ * וְבִי־תִמְבְרָוּ מִמְבָר ֹ לֵוְעַמִיתֶּךְ אָוֹ בְּנְגֹה

and gather in the fruit thereof; 4. But in the seventh year shall be a sabbath of rest unto the land, a sabbath (in honour) of the Lord: thy field thou shalt not sow, and thy vineyard thou shalt not prune. 5. That which groweth of its own accord of thy harvest thou shalt not reap, and the grapes of thy undressed vine thou shalt not gather: a year of rest shall it be unto the land. 6. And (the product of) the sabbath of the land shall be unto you for food, for thee, and for thy servant, and for thy maid, and for thy hired servant, and for thy stranger that sojourn with thee; 7. And for thy cattle, and for the beasts that are in thy land, shall all its products be (left) for food.

8. And thou shalt number unto thee seven sabbaths of years, seven years seven times; and the space of the seven sabbaths of years shall be unto thee forty and nine years. 9. And then shalt thou cause the sound of the cornet to be heard, in the seventh month, on the tenth day of the month, on the day of atonement shall ye sound the cornet throughout all your land. 10. And ye shall hallow the fiftieth year, and proclaim freedom throughout the land unto all the inhabitants thereof: it shall be a jubilee unto you; and ve shall return, every man, unto his possession, and ye shall return, every man, unto his family. 11. A jubilee shall the fiftieth year be unto you: ve shall not sow, nor reap that which groweth of itself in it, nor gather in it the fruit of the undressed vines. 12. For it is the jubilee; holy shall it be unto you: from the field ye shall eat the products thereof. 13. In this year of the jubilee shall ye return, every man, unto his possession.* 14. And if thou sell aught unto thy

a Rashi derives this word from "12" "the ram," because the ram's horn was blown to announce it; but as cornets from other horns were also permitted for this service, Ramban derives it from '12' which signifies in Hiphil "to bring," that is, the year when each man is brought back to his own.

15 מַיַר עָמִיתֶךָ אַר־רתוֹנְוּ אִישׁ אָת־אָחְיו: בְּמִסְפַּר שָׁנִים אַחַר הַיּוֹבֵּל תִּקְנֶה מֵאֵת עֲמִיתֶךְ בְּמְסְפַּר 16 שְנֵי־תְבוּאָרת יִמְכָר־לֶּךְ: לְפֵיו רַב הַשְּׁנִים תַּרְבֶּהֹ מְקְנֶרֹתוֹ וּרְלֹפִי מְעֵטׁ הַשָּׁנִים הַמְמָעִים מִקְנָתְוֹ כֵּי 17 מַסְפַּר תָּבוּאָת הָוּא מֹבֶר לֶךְ: וְלָא תוֹנוּ אֵישׁ אֶת־ עַמִירֹתוֹ וְיָרָאתִ מְאֱלֹהֶיְךָ כֵּי אֲנִי יְתֹוָה אֱלֹהֵיבֶם: וצ וַעֲשִׂיבֶם אֶת־־חֶקֹבִיי וְאֶת־מִשְׁפָּמֵי ה*ִישְׁמְ*רִנּ ַנְעַשִּׂיתֶם אֹתֶם וְישַׁבְתֶּם עַל־הָאֶרֶץ לָבֶּטַח: יַּנְרְגָרֵה הָאָרֶץ פִּרְיָּה וַאֲבַּכְלְהֶתם לְשֻׁבַע וִישַׁבְתֶּם 19 20 לַבְטַח עָנֵשׁיהַ: וְבָי הָאמְרוֹ מַה־נּאבֵל בַּשָּׁנָה ָהַשְּבִיעַת הָן לָא נְוְרָע וְלָא נְגֶאֱסְף אֶת־תְּבְוּאָתֵנוּ : וַצְוּיַרִי אֶת־בִּרְכָתִיּ לְבֶּׁם בַשְׁנֶרוֹ הַשִּׁשִׁית וְעָשָׁתׁ 21 ַ אֶת־הַתְּבוּאֶה לִשְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים: וּזְרַעְהֶּם אֵת הַשְּנֵה ַהַשְּׁמִינִּת וַנָּאַכַּלְתֶּם מִן־הַתְּבוּאָה יָשֶׁן עַדוּ הַשְּנָה הַהְשִׁיעִׁת עַר־בּוֹא הְבַוּאָרָה הְאֹכְלְוּ יָשָׁן: וְהָאָרֶץ הַ לַא תִפֶּבֵר לִצְמָלֶת כִּי־לָי הָאֶרֶץ בִי־גַרִים וְתְוֹשָבֵים אַהֶּהַם עִפָּרֵי: וּבְכָל אֶרֶץ אַחֶזַתְכֶם נְאָלֶה תִּתְנִיּ 24 בּי־יָמַוּךְ אָחִיךְ וּמָבָר בייע בִי־יָמַוּךְ אָחִיךְ וּמָבָר 25 מַאַחָּזָרָוּ וּבָא נְאַלוֹּ רַזְקָרָב אַרָּיו וְנָיבַיל אַרוּ מְמַבָר אָחָיו: וְאִּישׁ בֶּי לְא יְהְיֶה־לְּוֹ גֹאֵל וְהִשֵּינָה יַלוּ וּמָצֶא כְרֵי נְאֻלְּתְוֹ: וְחִשֵּבֹ אֶת־שְׁנֵי מִמְכָּלוֹ 27

* שלישי (שני במחוברין)

neighbour, or buy aught of thy neighbour's hand, ye shall not overreach one the other: 15. According to the number of years after the jubilee shalt thou buy of thy neighbour, according unto the number of harvesta years shall he sell unto thee: 16. According to the multitude of years thou shalt increase the price thereof, and according to the fewness of years thou shalt diminish the price of it; for a number of harvests doth he sell unto thee. 17. And ve shall not therefore overreach one the other; but thou shalt be afraid of thy God: for I am the Lord your God. ve shall do my statutes, and my ordinances shall ve keep and do them; and then shall ye dwell in the land in safety.* 19. And the land shall yield its fruit, and ye shall eat your fill, and dwell in safety therein. 20. And if ve should say, What shall we eat the seventh year? behold, we are not permitted to sow, and cannot gather in our harvest. Then will I command my blessing unto you in the sixth year, and it shall bring forth a harvest for three years. 22. And when ye sow in the eighth year, then shall ye eat yet of the old harvest; until the ninth year, until its harvest come in, shall ve cat of the old store. 23. And the land shall not be sold for a permanent property (to the purchaser); for the land is mine; for strangers and sojourners are ve with me. 24. And in all the land of your possession ye shall grant a redemption for the land.*

25. If thy brother become poor, and sell away some of his possession: then may his nearest of kin come and redeem that which his brother hath sold. 26. And if the man have none to redeem it, and he acquireth the means, sufficient to be able to redeem it himself: 27. Then let him reckon the years since his sale, and restore the over-

^a i. e. Whilst harvesting is permitted to the buyer, or the years that are to elapse till the jubilee, for then the land returns to the original owner.

* לו קרי

וְרֵזשִׁיבֹ אֶת־רָזעַבֶּף לָאִישׁ אֲשֶׁר מָכַר־לְּוֹ וְשֶׁב בּ לַאֲחָזָתְוֹ: וְאָם לֹא־מֶצְאָׁה יָדוֹ דֵי הָשִׁיב לוֹ וְהָיָה 🙉 לַאֲחָזָתְוֹ: ַ מִמְכָּרוֹ בְּיֵרֹ הַקּנֶרֵה אֹתוֹ עַר שְׁנַת רַהִיּוֹבֶל וְיָצָא 29 בַּיבֵּל וְשֶב לַאֲחָזָתְוֹ: ס חמישי (שרישי במחוברין) וְאִישׁ בִי־יִמְכָּר בִּירת־מוֹשַבֹ עֵיר חוֹמָה וְהַיְּתָהֹ גְּאֶלְּלֹתוֹ 30 ער־תָם שְנַת מִמְכָּרֶוֹ יָמָים תִּהְיֶה נְאֶלְּתְוֹ: וְאָם לְא־יִנְאֵל עַר־מְלָאת לוֹ שָׁנָה הְמִימָה וְּלָּם הַבַּיִת אָהוֹ לַפְּעִיר אֲשֶׁר־לָאָ חֹמָה לַצְמִיתֶת לַקּנְה אֹהָוֹ 31 לְרָדֹתָיו לָא יֵצֶא בִּיבֵל: וּבָתַי הַחְצֵרִים אֲשֶּׁר אֵין־ לָהַם חֹמָה סָבִּיב עַל־שְׁבָה הָאָרֶץ יֵחְשֶׁב נְאָלָה יביבֶר וּצָא: וְעָרֵי הַלְוֹיִם בָּהֵי עָרֵי אַרָי הַלְוֹיִם בָּהֵי עָרֵי 32 אַסְזָתֶם נְאָלֵת עוֹלֶם תִּקְיֶה לֵלְוֹיִם: וַאֲשֶׁר יִנְאַלֹ` 🐯 אַסְזָתֶם ַ פִּן־הַלְּוֹיִם וְיָצָא מִמְכַר־בָּיִרוּ וְעֵיר אֲחָזָרְוּוֹ בּיֹבֵל בִי בַרֵּהִי עָרֵי הַלְּוֹיִם הַוּא אֲחָזָהָם בְּתִּוֹךְ בְּגֵי יִשְׂרָאֵל: וְשְׂבֶרוֹ מִנְרַשׁ עֲרֵיהֶם לָאׁ יִפְּבֶּר בִּי־ אַ יִשְׂרָאֵל: וְשְׂבֶרוֹ מִנְרַשׁ אַרֵיהֶם יוֹא לָהֵם: אַחָזָת עוֹלֵם הוא לָהַם: 35 וכי־ יָמַוּךְ אָחִידְ וּמָטָרו יָדָוֹ עִמֶּךְ וְהֶהְעָוֹלֶקְרָע בֹּוֹ גַּרְ יותוֹשֶב נָחָי עִפֶּןך: אַלֹּ־תִּקָח מֵאִתּוֹ גָשֶׁךְ וְהַרְבִּית 36 יים וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיְךְ וְחֵי אָחִיךְ עִפֶּרְ: אֶרת־כַּסְפְּרְׁ ּ לָא־תִרתֵון לָוֹ בְנֶשֶׁהְ וּבְמַרְבִּירת לְא־תִּתַן אָבְלֶךְ: אַלְהַילֶּם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶּתְכֶּם מֵאֶרֶץ 😵 אַנִּי יְהוָתֹ אֱלְהַילֶּם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי plus unto the man to whom he sold it; and so shall he return unto his possession. 28. But if his means do not suffice to enable him to restore it to him, then shall that which he sold remain in the hand of him that hath bought it until the year of jubilee: and it shall be freed in the jubilee, and he shall return unto his possession.*

29. And if a man sell a dwelling house in a walled city, then shall the time of redemption last till the end of the year of his sale; a full year shall his time of redemption last, 30. And if it be not redeemed within the expiration of a full year. then shall the house which is in the walled city remain as the permanent property to him that bought it throughout his generations: it shall not become freed in the jubilee. 31. But the houses of the villages which have no wall round about them shall be counted as the fields of the country: they shall have the right of redemption, and they shall become freed in the jubilee. 32. And (respecting) the cities of the Levites, the houses of the cities of their possession, a perpetual right of redemption shall belong to the Levites. 33. And if a man of the Levites redeemeth something, then shall the house that was sold, and the city of his possession, become freed in the jubilee; for the houses of the cities of the Levites are their possession among the children of Israel. 34. And a field of the suburbs of their cities shall not be sold; for a perpetual possession is it unto them.

35. And if thy brother become poor, and fall in decay with thee: then shalt thou assist him, (yea) a stranger, or a sojourner, that he may live with thee. 36. Thou shalt not take of him any usury or increase; but shalt be afraid of thy God: that thy brother may live with thee. 37. Thou shalt not give him thy money upon usury, nor lend him thy victuals for increase. 38. I am the Lord your God, who

מִצְרֵיִם לָתַת לָבֶם אֶרת־אָבֶרֶץ בְּנַעַן לְהְיַוֹרת לָבֶם פשי (רביעי במחוברין) וְבְי־יָמִוּךְ אָחֶיךְ 39 יאָּשֶׁרְ וְנִמְבַר־בֶּלֶרְ כּיֹא־רַזְעַכְּדֹּ בְּוֹ עֲבְדַּרוּ עֲבֶּר: 40 בְּשָׂבֶיר בְּתוֹשֶׁב יִהְיֶה עָפֶּוְך עַר־שְׁנַת הַיֹבֵל יַעַבְדֹּר 40 לי עַמָּר וְיָצָאֹ מָעמָּה רָזוּא וּבָנֵיו עִמָּו וְשָׁבֹ אֶל־ 41 42 משְפַחְרֹּתוֹ וְאֶל־אַחֶתַרת אֲבֹרָתֵיו יִשְׁוּב : בִּי־עַבְרֵי הַהם אֲשֶׁר־הוֹצֵארָתי אֹרָנם מַצְאַרֵץ מִצְרָים לְא יָּמֶּבֶרָוּ מִמְכֶּנֶרת אֶבֶּר : דְאֹ־רִתְרְבֶּרוּ בְּבֶּנֶרְוּ מִמְכֶּנֶרת אֶבֶּר : דְיֹא־רִתְרְבֶּרוּ בִּבְּנֵרְ יְהִיוּר מְצֶּעֶר הָּיִרְ: וְעַבְרְּרָ וְצְאַמְרְדָּךְ אֲשֶׁר יְהִיוּר 44 קר שארת הגוום אשר סביבתיבם מהם תקנו בּבָר וְאָמָה: וְּגַּם מִבְגֵּי הַתּוֹשָׁבִּים הַגָּרַים עִפֶּכֶם 45 עָבֶר וְאָמָה: מֶהֶם הִקְנֹנּ וּמִמִּשְׁפַחְהָם אֲשֵׁר עִמֶּבֶּם אֲשֵׁר 46 הוֹלֶירוּ בְּאַרְצְכֶם וְהָיִּי לָכֶם לֵאֲחָזָה: וְהִתְנַחַלְּמֶּם אֹרָים לִּבְנִיכֶּם אַחֲרִיכֶם לֶּרֶשֶׁרוּ אֲחֶוֹּה לְעֹלֶם בָּהֶם הַעַבָרוּ וּבְיַאַחֵיבָם בְּנֵי־יִשְׁרָאֵל אֵישׁ בְּאַחִיוּ י לא־תרהה בו בפרה: וָכֵי שביעי ם רַ שִּׁיג יַר גַר וְרֹתוֹשָׁבֹ עַמֶּׁךְ וּמֶךְ אָחֶיךְ עַמְּי וְנִמְבַּר דְלֵגֵר הִנוֹשָׁבֹ עִפֶּׂךְ אָוֹ דְלַאָקָר מִשְׁפַּחַרת 48 גַר : אַחַרַי נִמְבַּר נְאָלֶה הַתְהְיֶה־לֵּו אֶחֶר מֵאֶחָיו יוְגָאָלֵנוּ : אָוֹ־דד"ו אַן בוְ־דדׁוֹ יִגָאָלֵנוּ אִוּ־מִשְּאֵר 49 בְשָׂרֶוֹ מִמִשְפַחְתָּוֹ יִנְאָלֶנֵוּ אְוֹ־הִשִּׁינָה יָדְוֹ וְנִנְאֵל :

have brought you forth out of the land of Egypt, to give you the land of Canaan, to be your God.*

- 39. And if thy brother become poor near thee, and be sold unto thee; thou shalt not compel him to labour as a bondservant. 40. But as a hired servant, as a sojourner, shall he be with thee; until the year of jubilee shall he serve thee: 41. And then shall be depart from thee, both he and his children with him: and he shall return unto his own family, and unto the possession of his fathers shall he return. 42. For they are my servants, whom I brought forth out of the land of Egypt: they shall not be sold as bondmen are sold. 43. Thou shalt not rule over him with rigour: but shalt have fear of thy God. 44. But thy bondman, and thy bondwoman that shall remain thine, shall be of the nations that are round about you; of them may ye buy bondman and bondwoman. 45. Moreover of the children of the strangers that sojourn with you, of them may ve buy, and of their families that are with you, which they have begotten in your land; and they shall remain to you as a possession. 46. And ye may retain them as an inheritance for your children after you, to inherit them for a possession; you may hold them to service for ever; but over your brethren the children of Israel, one over the other, thou shalt not rule with rigour.*
  - 47. And if a stranger or sojourner wax rich by thee, and thy brother become poor by him, and he sell himself unto the sojourning stranger by thee, or to a descendant of a stranger's family: 48. After he hath sold himself he shall have the right of redemption; one of his brethren may redeem him. 49. Either his uncle, or his uncle's son, may redeem him, or any that is near of kin unto him of his family may redeem him; or if he obtain the means, he may

וְחִשַּבֹ עִם־קֹנֵהוּ מִשְּנַתֹ הִמְּכְרוֹ לוֹ עֵר שְׁנַת הַיֹבֵל וְרָהַיֶּרה כֶּסֶף מִמְכָרוֹ בְּמִסְפַּר שָׁנִים כִּימֵי שָׁבִיר יְהֶיֶה עִמְּוֹ : אָם־עוֹד רַבְּוֹת בַּשָּׁגִים לְפִּיהֶן יִשְׁיב 51 בּשָׁנֶים נִשְׁאַר בִּשָּׁנֵים יִאָּלְהוֹ מִכֶּסֶף מִקְנָהוֹ: וְאִם־מְעַשׁ נִשְׁאַר בַּשָּׁנֵים 52 ַעַר־שְנֵרת הַיֹּבֵל וְחִשַּבּ־לְוֹ כְבֵּי שָׁנָיו יָשִׁיב אֵרת־ 53 נְאֻלָּהְוֹ: כִשְׁכִיר שָׁנֶה בְשָׁנָה יִהְיֵה עִפֻּוֹ לְאֹ־יִרְהֵנוּ ינצאל בפָּרֶדְ דְּלַעִינֶיִדְ : וְאִם־לֹא יִנְאֵל בְאֵלֶה וְיָצָאֹ בּ 55 בִּשְנַת הַיֹבֵּל הָוּא וּבָנֵיו עִמְּוֹ בִּי־לְיַ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל` עַבַרִים עַבַרַי הַּם אַשר־הוצארתי אוֹהַם מאַרץ רַ מִצְרָיָם אֲנָי יְרוּנֶה אֱלְהֵיבֶּם: לֹא־רַדְעַשׁוּ לְכֶּם אַרִּילִם וּפָּסֶל וּמַצִּבָה לְאַ-רָתַקִּימוּ דָּרְכֶּם וְאֵבֶנְן בַשְׂבִירת לָא רִתְתְנוּ בְאַרְצְבֶּם לְהְשְׁתַּחַוֹת עָבֶייה בי אַני יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: אֶת־שַבְּתֹתַי תִשְּמֹרוּ 🙎 🧟 וֹמַקְרָשִׁי תִּירָאוּ אֲנָי יְהֹנָה:

אַם־בַּחַקתַי תַּלֵכוּ ואַרז־מצותי תשמרו וַעשִיתם

אַהָם: וְנָחָהֵי גִשְׁמֵיכָם בַּעָהָם וְנַהַנָּה חָאַבִּץ

יְבוּלְהּ וָעֵץ הַשָּׁרֶה יִתֵּן פִּרְיוֹ: וְהִשִּּׁיג לָבֶם הַּיִשׁ אָת־בָּצִיר וּבָצִיר יַשִּׂיג אֶת־זָרֵע וַאַבַלְתֶם לַחְמְבֵם בְשֹבֵע וִישַׁבְתֶּם לָבֶטַח בְאַרְצְבֶם : וְנָתַתִּי שָׁלוֹם בָּאָבֶץ וֹשְׁבַבְבֶּתֶם וְאֵין מַחֲבֵיר וְהִשְׁבַתִּי חַיָּה רָעָה

ַ פָּן־הָאָבֶרֶץ וְחֶרֶב לֹא־תַעַכָּר בְאַרְצְכֶם: וּרְדַפְּתֶּם * מפטיר * שני

50. And he shall reckon with him that redeem himself. bought him from the year that he sold himself to him unto the year of jubilee: and the price of his sale shall be according to the number of years, as the time of a hired servant shall it have been with him. 51. If there be vet many years according to them shall he return the price of his redemption out of his purchase money. 52. And if there remain but few years unto the year of jubilee, then he shall reckon with him; according to his years shall he return the price of his redemption. 53. As a servant hired from year to year shall he be with him; he shall not rule over him with rigour before thy eyes. 54. And if he be not redeemed by (one of) these means, then shall he go out in the year of jubilee, both he, and his children with him.* 55. For unto me are the children of Israel servants, my servants are they whom I have brought forth out of the land of Egypt: I am the Eternal your God. CHAP. XXVI.

1. Ye shall not make yourselves any idols, and a graven image, or a standing image ye shall not rear up unto you, and any carved stone you shall not place in your land, to bow down upon it; for I am the Eternal your God. 2. My sabbaths ye shall keep, and my sanctuary shall ye reverence: I am the Lord.

3. If in my statutes ye walk, and if my commandments ye keep, and do them:
4. Then will I give you rains in their due season, and the earth shall yield her products, and the tree of the field shall yield its fruit.
5. And your threshing shall reach unto the vintage, and the vintage shall reach unto sowing time: and ye shall eat your bread to the full, and ye shall dwell safely in your land.*
6. And I will give peace in the land, and ye shall lie down, with none to make you afraid: and I will remove evil beasts out of the land, and the sword shall not pass through your land.
7. And ye shall chase your

 אָת־אִיבִיכֶם וְגַפְּלוּ לִפְנִיכֶם לֶחַרֶב: וְרַדְפֹּוּ מַכֶּם חַמשָׁה מֵאָה וּמֵאָה מֶכֶם רְבָבָה יִרְדְפוּ וְגַפְּלְוּ

י אִיְבֵיכֶם לֹפְנֵיכֶם לֶחֲרֶב : וּפְנֵיתִי אֲלֵיכֶּם וְהִפְּרֵיתִי יִּאַרְבַּם וְהַבְּרֵיתִי יִּאַרְבָּם וְהַבְּרֵיתִי יִּאַרְבָּם וְהַבְּרִיתִי

יי אִרְעבֶב בֹּלְתָּם יִשָּׁן נוּשָׁן וְיָשָּׁן מִפְּנֵי חָדֶשׁ 10 אִרְעבֶב

13 לאלינים ואישים מריוּגלי לאם: אַגִּי יִרענה 13 בי בְּפְּפִי אָּיִּגֶּבֶם יִּיְתְיִי, יְתְנָת

שלְהֵיכָם אֲשֶּׁר הוּצֵארִי אֶרְכֶם מֵאֵכִץ מִצְּרִים מְרְיִרת בָּדֶּהֶם וְעָבָּרֵים וָאֶשְׁבּר מֹמַיֹּת עַלְכֶּם בַּאָרָץ מִצְּרִים נִאָשְׁבּר מֹמַיֹּת עַלְכֶּם בַּאָרָץ מִצְּרִים נִאָּשְׁבּר מֹמַיֹּת בּ

וֹאָם־לֹא הַעִּשְׁמְעוֹּ לְיִ וְלָא הַעְעַשׁוּ אָת כָּל-הַמְּצְוָת 14

יה הָאֵלֶה: וְאִם־בְּחֶקֹתֵי הִמְאָדֶםוּ וְאִם אֶת־כְּל-מִשְּפְּטֵי הַגְעַל נַפְשְּׁכֶם לְבִלְרָקִי עַשׂוֹרוֹ אֶת־כָל-מִצְוֹרְתִי

י לְהַפְּרְבֶם אֶת בְּרִיתִי : אַף־אָנִי אֱעֶשֶׁה־זָּאִת לְבֶּם וְהַפְּרָבֶם אֶת בְרִיתִי : אַף־אָנִי אֱעֶשֶׁה־זָאִת לְבֶּם וְהַפְּרָךְהָּיִי וְעַלֵּיכֶם בְּהָלָה אֶת־הַשַּחֲפֶּרת וְאֶרת־ הַבְּלָוֹרת עִינַיִם וּמְרִיכָּת נְבֶּשׁ וּזְרַעְתֶּם הַּקְּרִיכָּת נְבֶּשׁ וּזְרַעְתֶּם

דּלָרִיק זַרְעַבֶּם וַאֲבָלֶחוּ אִיְבִיבֶם : וְנָתַתַּי פָנֵי בָּבֶם זֹי וְנָתַתַּי פָנֵי בָּבֶם זֹי וְנָתַתַּי פָנֵי בָּבֶם וְנַסְתֵּם וְנַסְתֵּם וְנַסְתֵּם וְנַסְתֵּם

וְנְגַפְּהֶנֶט /פְּנֵי אָבֵיבֶם וְנְיָה בְבֶּט שְּרָאֵיבָט וְנַסְאָנוּ לְיִ 18 וְצֵאִין־רַבֵּף אֶרְבֶּם: וְאָם־עַר־אֵּלֶּה לְא תִשְׁמְעֵוּ לִי וְיָסַפְּתִּי לְיַסְּרָה אֶרְתַבֶּם שֶׁבַע עַל־חַמְּארֵבִינְבֶם:

* שלישי (חמישי במחוברין)

enemies, and they shall fall before you by the sword. 8. And five of you shall chase a hundred, and a hundred of you shall chase ten thousand; and your enemies shall fall before you by the sword. 9. And I will turn myself unto you, and make you fruitful, and multiply you, and I will establish my covenant with you.* 10. And ye shall eat old store, and remove away the old because of the new. 11. And I will set my dwelling among you; and my soul shall not loath you. 12. And I will walk among you, and I will be your God, and ye shall be my people. 13. I am the Eternal your God, who brought you forth out of the land of Egypt, that ye should not be their bondmen; and I have broken the bands of your yoke, and caused you to walk upright.

14. But if ye will not hearken unto me, and will not do all these commandments; 15. And if ye despise my statutes, and if your soul loath my ordinances, so that ye will not do all my commandments, in that ye break my covenant: 16. Then will I also do this unto you: I will visit you with terror, consumption, and the burning ague, that consume the eyes, and cause sorrow of heart; and ye shall sow in vain your seed, for your enemies shall eat it.¹ 17. And I will set my face against you, and ye shall be struck down before your enemies: and they that hate you shall bear rule over you; and ye shall flee while there is no one pursuing you. 18. And if for all this ye will not yet hearken unto me: then I will chastise you yet more, seven-

a "Fear not that after a long time I will be tired of you and choose another nation to render it higher than you; for I the LORD change not, and if you do your part to walk in my statutes, my dwelling shall be among you for ever."—Wessell.

b "You shall sow, but nothing will grow; but if you should have any thing in your fields, then shall your enemies come and eat it."—RASHI.

ַוֹשֶבַרְהַי אֶת־גִּאוֹן עַזְבֶם וְנָהַהַי אֶרוּ־שְׁמֵיבֵם 20 כַּבַּרְוֶּׁר וְאֱרג-אַרְצְבֶּם כַּנְּחָשַּׁרו: וְרַגִּם רְּלֵיק בְּחֲבֶם וְלְא־רִתִּמָּן אַרְצְבֶם אֶת־יְבוּלְהּ וְעֵץ הָאָּבֶץ 21 כלא יַתָּן פָּרְיוֹ: וְאִם־תַּלְכַוּ עִפִּוֹ כֶּוְרִי וְכָלֹא תֹאֹבְוּ לִשְמַעַ לִי וְיָבְפְתַּי עַלֵיכֶם מַלָּה שֶׁבַע בְחַפְּאתִיבֶם: ירושלַחַתּי בָלֶם אַת-חַיַּרַת רַוּשָׂרַרוֹ וִשְׁכְּבֶּלֹרוֹ יִשְׁכָבֶלוּרוֹ אַתְבֶּׁם וַהָּכָרִיתָה אַת־בָּהַמִּהְנַבֶּם וַהִּמְעִיטָה 23 אֶרְתֶכֶם וְנָשַׁמוּ דַּרְבֵיכֶם: וְאָם־בְּאֵׁלֶּה לְא תִנְּסְרִוּ עָמָי קָרִי : וְהָלַכְתָּים עִמָּי קָרִי : וְהָלַכְתְּי אַף־אֲגָי עִפְּבֶם 🕰 בַּקָרִי וְהַכֵּיתַי אֶהְכֶם ֹנַם־אָנִי שֶׁבַע עַל־חַפְּאֹתֵיכֶם: בַּ וְהֶבֶאתִּי עַלֵיבֶׁם הָבֶב נֹלֶכֶמוֹ נְקַם־בְּרִית וְנָאֱסַבְּתֵּם 25 יאַל־זְעַרִיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי דָּבֶרֹ בְּתַוֹבְבֶבֶם וְנִתַּשֶם בְּיַר־ 26 אוֹיֵב: בִשִּבְרֵי לָבֶם מַמֵּח־לֶּחֶם וְאָפֿוּ עֲשֶׁר נָשִׁים 26 לַחְמְבֶם בְּתַנָּוּר שֶׁחָר וְהַשִּׁיבוּ לַחְמְבֶם בַּמִּשְׁקֵל ין אַכַלְתֶּם וְלָא תִשְׂבֶעוּ: 27 רַאָּם־ ס בּוֹאת לַא השִׁמְעוּ בֻיּי וֹנְיַבַיְכְמֶּם עִמִּי בְּמֶּןרי: רקלַכְתִּי עִפָּכֶם בַּחֲמַת־גֻּלְרִי וְיִפַּרְתַּי אֶהְכֶםׁ אַף־ 28 אָני שֶׁבַע ַעל־חַפְּאֹתֵיכֶם : וַאֲבַלְהֶּם בְּשַׂר בְּנֵיכֶם 29 יּבְשַׂר בְנְהֵיכֶם תּאֹבֶלוּ : וְהִשְׁמַרְתִּי אֶת־בְּמְהֵיכָם מּאֹבֵלוּ : וְהִשְׁמַרְתִּי אֶת־בְּמְהֵיכָם ּוְרִזְכְרַתִּגוֹ אֶת־חַפֶּגֵיבֶּם וְגָרַתִּתוֹ אֶת־פִּגְרֵיבֶּם עַל־ 31 פּוְרֵי וּלְוֹבֵי כֶם וְגַעַרֶ ה נַפְשֵׁי אֶרְנָבֶם: וְנֶרַתְּתִי

fold for your sins. 19. And I will break the pride of your power; and I will make your heaven as iron, and your earth as brass: 20. And in vain shall your strength be spent; for your land shall not yield her products, and the trees of the land shall not vield their fruit. 21. And if ye walk yet contrary unto me, and if you refuse to hearken unto me: I will bring more plagues upon you, sevenfold according to your sins. 22. And I will send out against you the beasts of the field, which shall rob you of your children, and destroy your cattle, and diminish your number; so that your roads shall be desolate. 23. And if notwithstanding these things ye will not be reformed by me, and walk contrary unto me: 24. Then will I also walk contrary unto you, and will punish you yet sevenfold for your sins. 25. And I will bring over you the sword, avenging the quarrel of my covenant, so that ye shall be gathered together within your cities; and then I will send the pestilence among you, that ye will deliver yourselves into the hand of the enemy. 26. When I break unto you the staff of bread; and ten women shall bake your bread in one oven, and they shall deliver your bread again by weight: and ye shall eat, and not be satisfied.

27. And if notwithstanding this ye will not hearken unto me, but walk contrary unto me: 28. Then I will walk contrary unto you also in fury; and I, even I, will chastise you sevenfold for your sins. 29. And ye shall eat the flesh of your sons, and the flesh of your daughters shall ye eat. 30. And I will destroy your high places, and cut down your sun-images, and cast your carcasses upon the carcasses of your idols, and my soul shall loath you. 31. And

^a Meaning, the people having violated the covenant, God would send enemies into the land, when upon their taking refuge in the towns, the plague would drive them again into the power of their pursuers.

* מלא ו

אָת־אָבִיכֶּם חָרְבָּּרה וַרָּהְשִׁמוֹתִי אֶת־מִקְּרְשֵׁיבֵם ולא אַלית בַּרֵיחַ נִיחָחָבֶם: וַהַשְׁמֹתֵי אָאַנִי אַת־ 🕸 י האָרֶץ וְשֶׁמְמָוּ עָבֶּיהָ אִיְבֵיבֶּם הַוּשְׁבִים בָּה: אָרֶכֶם אָזָרֶה בַגוֹיִם וַהַרִיקהִי אַחַרִיבֶּם חֶרֶב 38 וָהַיִרֶזה אַרְצְבֶם שָׁמֶמֶה וַעֲרֵיבֶם יֶדְיוּי חַרְבָּה: אַראַ הַשְּׁמַה הַאָּרָץ אַת־שַבּתֹהֵיהָ כָּל יִמֵי הַשַּׁמַה וְאַתֶּם בְאָרֶץ אִיבִיכֶּם אָן תִשְׁבָת הָאָרֶץ וְהַרְצֶת אָת־שַבְתֹּהֶיהָ: כָל־יְמֵי הָשַׁמֶּהֹ תִּשְׁבָּת אָת אֲשֶׁר 35 ראישבתרו בשברתתיכם בשברתכם עביה: 36 והַנִּשָּאַרִים בַּכֶּם והַבַּאתִי מֹרַךְּ בַּלְבַבֶּם בַּאַרְצִתׁ 36 אָיְבֵיהֶם וְרָדַף אֹרָם כְּוֹל עָלֶח נִדָּף וְנָסָוּ מְנָסַת־ 37 חַרַב וְנָפָּרְוּ וְאֵין רֹדֵף: וְכַיִּשְׁרָוּ אִישׁ־בְאָחֵיוּ בְּמִפְנֵי־חֶרֶב וְרַדֵּף אָיוֹ וְלֹא־תָהְיֶה לְבֶם הְקוּמְה צּ לִפְגֵי אִיְבִיבֶם: וַאֲבַרְהָם בַּגוֹיָבֵם וְאַכְלַרֵּז אֶתְבֶּם 38 39 אַרָץ אָיבֵיבֶם: וְהַנְשָׁאַרִים בָבֶּם יִפַּקוֹ בַּעוֹנָם בְּאַרְצֶּׂרת אִיְבִיכֶּם וְאָף בַּעוֹנֶרת אֲבֹתֶם אִתְם יַפֶּקוּ: וְהַתְוַדָּוּ אֶת־עֲוֹנָם וְאֶת־עֵוֹן אֲבֹתָם בְּמֵעֵלֶם 40. אָשֶׁר מֶעֲרֹיּרֶיּרֶ וְאַה אַשֶּׁרּירָהְלְכִּוּ עִפְּי בְּקְרִי: 41 אַרָּ־אָנִי אַכֶּלְרָ עָטֶּם בְּנֵּלְרִי וְהַבְּאַתִי אֹרָם בְאֶרֶץ אִּיְבִיהֶם אוֹ־אַז יִכְנַע רְלַבָּכְם הָזְעֵרֵׁל יַעָקוֹב יַ יַעַקוֹב אַת־בְּרִיתִי יַעַקוֹב 42 אַת־בְּרִיתִי יַעַקוֹב 42

I will render your cities a waste, and I will make desolate your sanctuaries, and I will not smell the savour of your sweet odours. 32. And I will make desolate the land; and your enemies who dwell therein shall be astonished at it. 33. And you I will scatter among the nations, and I will draw out after you the sword; and your land shall be a desolate wild, and your cities a waste. 34. Then shall the land satisfy2 her sabbaths, all the days of its desolation, when ye are in the land of your enemies; then shall the land rest, and satisfy her sabbaths. 35. All the days of its desolation shall it rest, the time which it did not rest in your sabbaths, when ye dwelt upon it. 36. And regarding those that are left of you, I will send a faintness into their hearts in the lands of their enemies; and the sound of a leaf shaken shall chase them; and they shall flee, as fleeing from the sword; and they shall fall with none pursuing. 37. And they shall stumble one over the other, as before the sword, without one pursuing: and ye shall have no power to stand before your enemies. 38. And ye shall be lost among the nations, and the land of your enemies shall consume you. 39. And they that are left of you shall pine away in their iniquity in the land of your enemies; and also through the iniquities of their fathers shall they pine away with them. 40. And they shall confess their iniquity, and the iniquity of their fathers, (that) through their trespass which they trespassed against me, and also that (because) they have walked contrary unto me; 41. I also have walked contrary unto them, and have brought them into the land of their enemies; and then shall their uncircumcised heart be humbled, and then shall they satisfy their iniquity. 42. And I will then remember my covenant

⁴ Make compensation for the years of release which the Israelites did not observe according to the dictates of the law.

וְצַּף אֶת־בְּרִיתִּי יִצְחָׁק וְאַף אֶת־בְּרִיתִי צַּבְרָהֶם יַרָרץ אָזְכָר וְהָאָבֶץ אָזְכָר: וְהָאָבֶץ הַעָּוֹב מֵהָם וְתַבֶּץ 43 אָרת־שַּבְתֹרֶתִיהָ בָּהְשַׁפָּהֹ מֵהֶּם וְהַם יִרְצַוּ אֶת־ עונֶם יַעַן וּבְיַען בְּמִשְׁפָּטֵי מָאָסוּ וִאֵרת־חָקֹרֵתי 44 גַעַלֶּרוֹ נַפְשָׁם: וְאַף גַּםוֹאת בֶרְיוּתָּם בְּאֶלֶרִי אָיְבֵיהָם רְאַ־מְאַסְתַּים וְלְאַ־גְעַלְתִּיםׁ לְבַלּהָם לְהָפֵּר בְּרִיתִי אָתָם בֵּי אָנִי יְהֹוָהַ אֱלְהֵיהֵם: לַהֶם בְּרֵית רָאשׁגִים אֲשֶׁר רוֹצְאתִי־ 45 מָבַרְתָּי לָהֶם בְּרֵית רָאשׁגִים אֹתָם מַאַבץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגוֹיִם לְהָיוֹת לְהֵם 46 לֵאלהָים אֲנִי יְהוָה: צֵׁלֶה הַחֲקִים וְהַפִּשְׁפָטִים 46 וְהַתּוֹרֹתֹ אֲשֶׁרֹ נָתַן יְהֹוָה בִּינוֹ וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵבּל בְתַר סִינַיִ בְיַר־מֹשֶׁה: פ רביעי (ששי במחוברין) וּוֹבַבֵּר יְחוֶּדִה אֶכִּן-מֹשֶׁח לֵאִמְר: דַבַּּר אֶכּן-בְּנֵי ישָׁרָאַל' וְאֶפֶרְתָּ אֲלֵהֶׁם אִישׁ כִּי יַפְּלָא גֶדֶר בְּעֶרְכְךָּ נְפָּשָׁרת לֵירהוָרו : וְרָיָיָרו עֶרְכְּךָּ רַזְיָבֶׁר ֹמָבֶּן עִשְׂרֵים שָׁנֶּרוֹ וְעָר בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנֶת וְהִיֶּרוֹ ערַבּּרָּ חָמִשָּׁים שֶׁבֶּר בָּשֶׁבֶּר בִּאֶבֶר בַּוּרָש: יַוֹאִם־וְגַקָּה הָוֹא וְהָיָרה עָרְכְךָּ שְׁלֹשִׁים שָׁגֶּל י וְאָלֶם מְבֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִּים וְעַרֹ בֵּן־עַשְׂרֵים שָׁנָּרז וְרָיָרָה עֶרְכְּךָּ רַזָּבֶר עֶשְׂרֵים שְׁקְלֶים וְלַנְּמָבֶה ַעַשֶּׂרֶת שְּקָבְים: וְאַם מִבֶּן-־חֹדֶשׁ וְעַרֹּ בֵּן-

with Jacob, and also my covenant with Isaac, and also my covenant with Abraham will I remember; and the land will I remember. 43. For the land shall be forsaken by them, and shall satisfy her sabbaths, while it lieth desolate without them, and they shall suffer for their iniquity; because, even because my ordinances they despised, and my statutes their soul loathed. 44. And for all that, though they be in the land of their enemies, I will not cast them away, neither will I loath them, to destroy them utterly. to break my covenant with them: for I am the LORD their God. 45. But I will remember for their sakes the covenant of their ancestors, whom I brought forth out of the land of Egypt before the eyes of the nations, that I might be their God: I am the Lord. 46. These are the statutes and judgments and laws, which the Lord made between him and the children of Israel on mount Sinai by the hand of Moses.*

CHAP. XXVII.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying, 2. Speak unto the children of Israel, and say unto them, If a man make a particular vow, (to give) the estimated value of persons in honour of the Lord:

3. If the estimated value concern a male from twenty years old even unto sixty years old, then shall the estimation be fifty shekels of silver, after the shekel of the sanctuary.

4. And if it be a female, then the estimation shall be thirty shekels.

5. And if (the person be) from five years old unto twenty years old, then shall the estimation of the male be twenty shekels, and for the female ten shekels.

6. And if (the person be) from a month old unto five years old,

^a The same verb is employed here as in v. 31, 41, and might be rendered "shall satisfy their iniquity," that is, shall suffer such punishment as will be in full satisfaction for the guilt they have incurred.

אַקְרְשׁים: וְאִם־מֵךְ הוּאַ מֵעֵרְבֶּׁךְ וְהֵגֵעִמִירוּ לְּפְנֵי בִּעִקְים: וְאָם־מֵךְ הוּאַ בְּעָרְבֶּרְ וְהֵגַעָמִירוּ לְפְנֵי בִּשְּׁיגֹ

9 יַד הַנּהֵּר יְעַריכֶנוּ הַכּהֵן: ס וְאָם־ בְּרֵהִמְּה אֲשֹׁר יַלְרֶיבוּ מִמֶּנָה לָרְבָּן דִּלִיחוֹנֻה כּלֹ°

וֹאָם-נִימֶּר יָמֵיר בְּרֵימִׁרוֹ בִּלְּרִימִּר וְנָיִרִי-רִינִּיא יַחַרִּיפְּנִּנּ וְלְאִ-יָמִיר אִעוֹ מִוֹּב בְּלָּת אוִ-רַת בְּמִוּב יַחַרִּיפְנִּנּ וְלְאִ-יָמִיר אַעוֹ מִוֹּב בְּלָת אוּ-רַת בְּמִוּב יַחַאּ בְּיִשְׁיִּר יִתִּוֹן מִמֶּנִּנּוּ דַיִּירוּזָּירו יְרְיִירוּ-לְּוֹבְּיִם : רַאַא

יו וּרְשְׁמֶּר לְאִיזַקְרָיבוּ מִמֶּפָּה לָרְבֶּן לַיִיתְוֹרֵה וְהֶוְעֵמִיד וּ בְּיִתְּנֶה וְהֶוּעֵמִיד וּ בְּיִתְּנֶה וְהֶוּעֵמִיד וְהֵוּעֵמִיד וּ וְאָבֹּי בְּיִבְּמָּה מְמֵאָּה וּ וְאָבֹי בִּיִרְנְהוּ וְהֶוּעֵמִיד וּ וְאִבֹּי בִּיִּתְנְהוּ וְהֶוּעֵמִיד וְהֵוּעֵמִיד וּ וְאָבֹי בִּיִּרְהוּ וְהֵוּעֵמִיד וּ וְאִבֹּי בִּיִּתְנִהוּ וְהָוּעֵמִיד וּ וְאִבֹּי בִּיִּתְנִהוּ וְהָוּעֵמִיִיד וּיִבְּעִיבוּ מִמְאָּרה

יול בין מיר ירי בי בירכבי בבני בי ביבי 12 אַרג־הַבְּבָּי בִּי בִּיבּי בִּי בִּיבּי בִּי בִּיבּי בִּי

אֹלְהּ בֵּין טְוֹב וּבֵין רֶע כְּעֶרְכְּךְּ חַכּהֵן בֵּן יְהְיֵה: 18 יִאָם־נָּאָל יִנְאָבֶלְנָה וְיָסַף חֲמִישִׁרְעוֹ עַר־יֶעְרְבֶּךְ:

ייש בְיריַקְרָשׁ אֶת־בֵיתְוֹ לְּדֶשׁ לֻיהֹנֶה וְהֶהֶעֶרִיכּוֹ וְהָהָעִרִיכּוֹ וְהָהָעָרִיכּוֹ

הַכהוֹ בִּין טִוֹב וּבֵין רֻע בַּאֲשֶׂר יְעַרִיךְ אֹרְעוֹ

וּ לְוֹ: וְאָםוּ מִשְּׁרֵה אֲחָזָתוֹ יַקְהָישׁ אִישׁ לַיהוָה * מישׁי (שביעי במחוברין)

then shall the estimation of the male be five shekels of silver, and for the female the estimation (shall be) three shekels of silver. 7. And if (the person be) from sixty years old and above, if it be a male, then shall the estimation be fifteen shekels, and for the female ten shekels. 8. But if he be too poor for this estimation, then shall he present himself before the priest, and the priest shall value him; according to the ability to pay of him that vowed shall the priest value him.

9. And if it be a beast, whereof men can bring an offering unto the LORD, all that a man giveth of such unto the LORD shall be holy. 10. He shall not alter it, nor change it, a good for a bad one, or a bad for a good one: and if he should change beast for beast, then shall it together with its exchange be holy. 11. And if it be any unclean beast, of which they cannot offer a sacrifice unto the Lord, then shall he present the beast before the priest: 12. And the priest shall value it, whether it be good or bad; as the priest valueth it, so shall it be. 13. And if he will redeem it, then shall he add a fifth part thereof unto the estimated 14. And if a man sanctify his house as holy unto the LORD, then shall the priest estimate it, whether it be good or bad; as the priest may estimate it, so shall it stand. 15. And if he that sanctified it will redeem his house, then shall he add the fifth part of the money of the estimated value unto it, and it shall remain his.* 16. And if a man sanctify some part of a field of his possession unto the

^a The word beast here alludes only to domestic animals, the ox, sheep, and goat, for these only could be sacrificed.

b" If a man said, The leg of this shall be a burnt offering, his words were valid, and it was sold for the purposes of the burnt offering, and all the proceeds were profane property, with the exception of the value of that limb."—RASHI.

וְהַיָּרָה עֶרְכְּהָ דְלֹפִי זַרְעוֹ זָרֵע חַשֶּׁר שְּׁערֹים 17 בַּחֲמִשִּׁים שָׁבֶּל בָּסֶף: אִם־מִשְׁנַת הַיֹבֵּל יַקְרָּישׁ יַקְהָישׁ נְּעֶרְכְּךָ יָקְוּם: וְאִם־אַחַר רַזִּיבֵׁל ׂיַיְקְהַישׁ נְּעִרְכִּךָּ ישָׁבֵּרוּה וְחִשַּבֹּרלוֹ הַכּהֵוֹן אָרת־הַוֹּכֶּסֶף עַלּל-פְּי ַבְּשָׁנִים הַנַּוֹתָרָת עַר שְנַת הַיֹבֵל וְנִנְרַע מֵעֶרְכֶךְ: יוֹאָם־נָאַל יִנְאַל' אֶת־הַשָּׁבֶּרוֹ הַמַּקְדָישׁ אֹתְוֹ 19 רו: וְאִם־ מְלַיִּירת בֶּסֶף־עֶרְכְךָּ עָלָיו וְקָם לְוֹ: וְאִם־ מְלַיִּי וְקָם לְוֹ: וְאִם־ לָא יִגִּאַל אַת־הַשְּׁהַה וְאִם־מָבַר אֶת־הַשְּׁהָה יַ בְּאַישׁ אַחֶר לְאריִנָּאֵל עוֹר: וְהָיָּה הַשְּׁבֶּה בְצֵאתְוֹ 🕮 בְּצֵאתְוֹ בּיבֵּר לְנָשׁ בַּירּוּה בִשְּׁבָרה הַחֵּלֶכם בַּרנהׁן אָלָא אָחֶזָתְוֹ זְּיִאָם אָת־שְׂרֵה מִקְנָהוֹ אֲשֹּׁר לְא 🏖 23 משְׁבָה אֲחֶזֶרֶנוֹ יַקְדָּישׁ לֵיהוָרְה: וְחִשַּׁב־לֵּוֹ הַכּבֹּוֹ אָת מִכְּכַרת הָעַרְכָּךְ עַד שְׁנַת הַיֹּבֶר וְנָתַן אֶת־ בּשְנַרִה: בִּשְׁנַרַה: בִּשְׁנַרַה: בִּשְׁנַרַה: בִּשְׁנַרַת: בִּשְׁנַרַת: בִּשְׁנַרַת: הַיוֹבֵל יָשַוֹב הַשָּׁבֶּה לַצָּאשֶׁר קַנְרָהוּ מֵאָתוּ לַאֲשֶׁר־ אַטוַרש טאַרא: וֹכָּכן־אַרְכְּלְּ יִרְיָהָה בִּשְׁצָּוֹרן יִבְּיָהָה בִּשְׁצָּוֹרן 26 הַלָּוֹרֵשׁ עֶשְׂרָים גַּרָה יִהְיֶרָה הַשְּׁבֶּּך : אַרְבְּכֿוֹר אַשֶּׁר יְבַבַר בַליחוָהֹ בִבְהַבֶּיה לְאַיַקְהָישׁ אָישׁ 27 אֹתֶוֹ אָם־שַּׁוֹר אָם־שֶּׁה לֵיהוָהָ הְוּא: וְאָם בַבְּהֵמֶה ידיפֿמאַרוֹ וּפָּרָרוּ בְעִרְכֶּרְ וְיָמַף חָמְשִׁרְעוֹ עָרֵיוּ אַר כָל־חַׁרֶם פּגַין אָמָבֶר בָּעֶרְבֶּךְ: אַךְּ כָל־חַׁרֶם 🕬 יוֹאָם־לֹא יִגָּאָל וְנִמְבַּר בְּעֶרְבֶּךְ:

LORD then shall the estimation be in proportion to its required seed: the seed of a chomer of barley at fifty shekels 17. If immediately after the year of jubilee he sanctify his field, according to this estimation shall it stand. 18. But if after the jubilee he sanctify his field, then shall the priest reckon unto him the money in proportion to the years that remain, until the year of the jubilee, and it shall be deducted from the estimation. 19. And if he that sanctified the field will redeem it, then shall be add the fifth part of the money of the estimated value unto it, and it shall be assured to him. 20. But if he will not redeem the field, or if he have sold the field to another man, it shall not be redeemed any more. 21. But the field, when it is freed in the jubilee, shall be holy unto the LORD, as a devoted field; to the priest shall it belong as a possession.* 22. And if a man sanctify a field which he hath bought, which is not of the fields of his possession, unto the Lord: 23. Then shall the priest reckon unto him the amount of the estimated value to the year of the jubilee, and he shall give this estimation on that day, as a holy thing unto the LORD. 24. In the year of the jubilee the field shall return unto him of whom he bought it, to the one to whom belongeth the possession of the land. 25. And all estimations of value shall be according to the shekel of the sanctuary: twenty gerahs shall be the shekel. 26. Only the firstborn which shall, by being first born, be sacred unto the LORD among cattle, no man shall sanctify; whether it be ox, or lamb, it is the LORD's. 27. And if it be an unclean animal. then he shall redeem it according to the estimated value, and shall add its fifth part thereto; and if it be not redeemed, then shall it be sold according to the estimated 28. Notwithstanding any devoted thing, which a

^a For the purpose of sacrifice, it being sacred by its birth.

חזק

man may devote unto the Lord of all that he hath, both of man and beast, and of the field of his possession, shall not be sold nor redeemed: every devoted thing is most holy unto the Lord.* 29. Any one condemned, who shall be condemned to death among men, shall not be redeemed; he shall be put to death. 30. And every tithe of the land, of the seed of the land, or of the fruit of the tree, belongeth to the Lord: it is holy unto the Lord. 31. And if a man will redeem any part of his tithe, its fifth part shall he add thereto.* 32. And concerning the tithe of the herd, or of the flock, whatsoever passeth under the rod, the tenth shall be holy unto the Lord. 33. He shall not search whether it be good or bad, neither shall he change it: and if he should change it, then both it and the exchange thereof shall be holy; it shall not be redeemed. 34. These are the commandments, which the Lord commanded Moses for the children of Israel on mount Sinai.

^a According to Rashi's commentary, who refers this verse to the offering of the above valuations for the life of a condemned criminal.

b "When he comes to tithe them, he causes them to go through a doorway, one after the other, and the tenth he strikes with a rod having paint on it, that the animal may be recognised as the tithe; and so was done to the lambs and calves of every year."—RASHI.

סכום פסוקי דספר ויקרא שמנה מאות וחמשים ותשעה נטך סימן: וחציו והנגע בכשר הזב: ופרשיותיו עשרה. בא ג"ד סימן: וסרריו ב"ג ובתורתו יהגה יומם ולילה סימן: ופסקתותיו ח". ופרקיו כ"ג ואהיה עמך ואכרכך סימן: מניין הפתוחות שתים וחמשים: והסתומות שש וארבעים הכל שמנה ותשעים פרשיות: דורי צ"ח וארום סימן:

סדר

ההפטרות

לספר ויקרא

לפי חלופי המנהגים

THE HAPHTOROTH

FOR

THE BOOK OF LEVITICUS

ACCORDING TO THE VARIOUS CUSTOMS.

ברכות ההפטרה

קודם קריאת ההפטרה ואחר שגמר הנולל יברך המפטיר ברכה זו

בְרוּהְ אַהָּה יָיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶהְ הַעוֹלֶם אֲשֶׁר בְּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים וְרָצָּרֹז בְּרִבְרֵיהֶם רַגַּאֱמֶרִי בֵּאֱמֶרֹז: בָּרוּךְ אַרָּזה יְיָ הַבּוֹחֵר בַּרֹזוֹרָה בְּמשֶׁה עַבְרּוֹ וּבְּיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבִנְּכִיאֵי הָאֶמֶת וְהַצֶּרֶק:

הספרדים מוסיפים אחר קריאת ההפטרה

נִיאַלֵנוּ יְהֹנֶה צְבָאִוֹת שְׁמֶוֹ קְרָוֹשׁ יִשְׂרָאֵל^י:

אחר ההפטרה יברך המפטיר ד' ברכות אלו

בְּכִל־דְּבָּרִיו: בְּכִל־דְּבָּרִיו: אֲתָּהֹ בִּרוּךְ אַתָּה וְיָ הָאֵל הַנְּאֲמָן הָאוֹמֵר הְיִּאַל הְנָאֲמָן הָאוֹמֵר הְיִּאַ יִי אֲלֹהֵינוּ וְגֵאֱמָנִים דְּבָּרֵיוּ אֲמֶת וָצֵדֶקּ יְּעְלְּמִים צַּדִּיק בְּכָל־הַדּוֹרוֹת הָאֵל הַנְּאֱמָן הָאוֹמֵר גְאֶמָן אַתָּה הִיּא יְיִ אֱלֹהֵינוּ וְגֵאֱמָנִים דְּבָּרֵיוּ אָמֶת וָצֵדֶקּ יִּאֶל מָלְהַ בִיקִם כִּי בִּל־דְּבָּרִיוּ אָמֶת וָצֶדֶק יִּאָל הַנָּאֱמָן אָתָה הִיּא יְיִ אֱלֹהֵינוּ וְגַאֱמָנִים דְּבָּרֵיוּ הָאָל הַנָּאֱמָן אָתְה הִיּא יְיִ אֶלְהֹינוּ וְנִאֶמָן בִּיקֹם כִּי בִּלּידְ בְּרִיוּ הָאָל הַנָּאֲמָן בְּאֹה הִיּא הָאָל הַנְּאֲמָן בִּיתְּה בִּילְם צוּיר בְּלּייִים בְּיִבְּרִיוּ:

בַחֵם עַל־צִיוּן כִּי הִיא בֵית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַרת נֶכֶּשׁ תּוֹשִׁיעַ בִּמְהַרָה בִּיִמֵינוּ · בָּרוּך אַתָּה יְיֵ מְשַׂמֵּחַ צִיוּן בַּנְיָהָ :

שַׂמְּחֵנוּ יָי אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלְיָחוּ הַנָּבִיא עַבְדָּךְ וּבְמַלְכוּת בית דִּוִד מְשִיחָךְ בִּמְהַרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבְּנוּ עַל־כִּסְאוּ לֹא־יֵישֶׁב זָר וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹר אֲחֵרִים אֶת־כְבוֹדוֹ . כִי

BLESSINGS FOR THE HAPHTORAH.

Before reading, say,

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, who hast chosen good prophets; and found delight in their words, which were delivered in truth. Blessed art thou, O Lord! who hast chosen the law, thy servant Moses, thy people Israel, and the true and righteous prophets.

After the reading of the Haphtorah, the Portuguese Jews add,

"Our Redeemer! the Lord of Hosts is his name, the holy One of Israel."

After which, the following.

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe; Protector of all the worlds, who art righteous in all generations; the faithful God, who promisest and performest: speakest and accomplishest; for all thy words are true and just. Faithful art thou, O Lord, our God! and thy words are faithful: for not one of thy words shall return back fruitless; for thou, O God! art a faithful King. Blessed art thou, O Lord! the God who art faithful in all thy words.

O have compassion upon Zion, for it is the dwelling of our life; and speedily in our days save the afflicted in spirit. Blessed art thou, O Lord! who wilt cause Zion to rejoice in her children.

O Lord our God! cause us to rejoice in the coming of thy servant Elijah, the prophet, and in the kingdom of the house of David, thy anointed. May he come speedily, and gladden our hearts. Suffer no stranger to sit on his throne, nor any other to inherit his glory; for by thy holy בְשֵם קָרְשָׁךְ נִשְׁבַּעְתָּ־לוֹ שָׁלֹא יִכְבֶּרוֹ גַרוֹ לְעוֹלֶם וַער. בַּרוּךְ אַתָּה יִיָ טָגַן דָּוִר:

צַל־הַתּוֹרָה וְעַל־הָעֲבוֹרָה וְעַל־הַנְּבִיאִים וְעַל־יוֹם הַשַּבָת הַגָּה שָּנָתַתִּ־לֵנוּ נְיָ אֱלֹהֵינוּ לִקְרֶשָׁה וְלִמְנוּחָה לְבָבוֹר וּלְתִפְּאָרֶת י עַל־הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אַנֵחְנוּ מוֹרִים לַךְ וּמָבַרְכִים אוֹרָדְ יִרְנְבָרַךְ שִׁמְךְ בְּפִּי כָל־חֵי ָתָמִיר לְעוֹלָם וָעָר : בָּרוּךְ אַתָּה יַיַ מְקַרֵּשׁ הַשַּבָּת :

הפטרת ויקרא

בישעיה סימן מ"ג

עַם־זוּ נָצַרָתִּי לִּי תְּהַלָּהִי יְסַבֵּרוּ : וְלְא־אֹתִי קָרָארָהַ 🐉 יַעַקָב בִּיינָעָתָ בִי יִשְׂרָאֵל: רְאֹ־הֵבֵיַאתָ לִּי שֵּׁרֹ 🕰 יַעַקֹב בִּיינָעָתָה בִי יִשְׂרָאֵל אָרוֹהֶיך וּזְבָחֶיך לִא כִבַּרְתָּנִי לַא הֶעֶבַרְתִּידֹ בְּמִנְחָׁה וְלָא הְוֹגַעְהָיךְ בִּלְבוֹנָה: לְא־קָנִירָ, לֵי בַכֶּסֶף כְּנָיה וְחֵלֶב וְבָחֶיךְ לֵא הַרְוִיתֻנִי אַךְ הֶגֶעבַרְהַנִּי בְּחַטּאֹהֶיךְ קוֹנַעְרַתָּנִי בַּעַוֹנֹתֵיך: אַנֹכִי אֲנֹכֵי הָוּא מֹחֶה פְּשָׁעֵיך 25 26 לְמַעַנְי וְחַפֹּאֹרֶ, לְאֹ אֶזְכְרֹ: הַזְּכִּיבֵּנִי נִשְּפְטָה זְחֵר 26 ַ סַבַּר אַהָּגָה לְמַעַן הִעְצָהֶק: אָבֶיךְ הָרִאשְוֹן חָמָא ימְלִיצֶיךְ בְּשְׁעוּ בִי: וַאַחַלֵּר שָׁרֵי לְּדֶישׁ וְאֶרְינְהַ 28 מר בלהרם יעלב וישראל בלגרופים: ועתה שפע name hast thou sworn unto him that his lamp should never be extinguished. Blessed art thou, O Lord! the Shield of David.

For the sake of the law, the worship, and the prophets, and this Sabbath day, which thou hast given to us for a day of sanctification, rest, glory, and honour; for all this. O Lord, our God! we thank and praise thee; blessed be thy name in the mouth of every living creature, continually and for evermore. Blessed art thou, O Lord! who sanctifiest the Sabbath.

HAPHTORAH OF VAYIKRAH.

Isatah xliii. 21.

21. This people I formed for myself; that they should relate my praise; 22. But thou hast not called upon me, O Jacob; for thou art become weary of me, O Israel. Thou hast not brought me the lamb of thy burnt-offerings: and with thy sacrifices thou hast not honoured me; I have not troubled thee with meat-offerings, nor wearied thee with frankincense. 24. Thou hast not bought for me with money sweet cane, and with the fat of thy sacrifices thou hast not satisfied me; but thou hast troubled me with thy sins, thou hast wearied me with thy iniquities. 25. I, it is I that blot out thy transgressions for my own sake, and thy sins I will not remember. 26. Put me in remembrance: let us plead together: relate thou, in order that thou mayest be justified. 27. Thy first father did sin, and thy defenders transgressed against me. 28. Therefore did I profane the holy princes, and I gave up Jacob to the curse, and Israel to reproaches. 1. Yet now hear, O Jacob CHAP. XLIV. my servant; and Israel, whom I have chosen:

2. Thus saith the Lord thy Maker, and he that formed

ַיָעַקֹב עַבְדָּי וְיִשְׂרָאָל בָּחַרָתִי בְוֹ : כְּהֹ־אָמֵר יְהוֹרָה עשָׁך וְיצֶרָךְ מָבֶּטֶן יַעְזְרֶךָ אַל־תִּירָא עַבְרֵי יְעַלְבֹ וְישָׁרָוּן בָּחַרָתִי בְּוֹ: כַי אָצָק־מַּיִםׂ עַל־צָמֵא וְנְוּוְלִים ערן־יַבָּשֶׁרוּ אָצְּלְ רוּחִי עַרן־זַרְעֶּרְ וּבִרְכָרָהִי עַרן־ אָאֶדְאָאֶיך: וְצָמְחָוּ בְבֵין חָצִיר בַּעַרָבִים עַר־־יִבְלֵי־ ַ פָּיִם: זֶרָה יֹאמַר לֵיהֹוָה אָבי וְוֶה יִקְרָא בְשַׁם־יַעֲקְב וְנֶּה יִכְתַּב יָרוֹ דָשׁיהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יְכַנֶּה: כְהֹ־ 🤧פַּר יְהוָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְגְאֲלָוֹ יְהוָה צְּבָאֵוֹרת אֲנָי ראשון ואָני אַחַרון וּמִבּרְעָבִי אֵין אֶלהִים: וּמִי־ בְּמָוֹנִי יִקְרָא וְיַנִּידֶה וְיַעְרְבֶּהְ לִּי מְשׁוּמֶי עַם־עוֹלֶחֵ וְאְוֹתִיוֶרת וַאָּשֶׁר הָנְבָאנָה יַנִּירוּ לָמוֹ: אַל־תִּפְחֲרוּ וְאַלֹּ־רִתְרָהוּ הַלָּאׁ מֵאֶז הִשְּׁמֵעְתִּיךּ וְהִגַּרְרִתִּי וְאַתֶּּם ַעַרֶי הַיַשָׁ אֱלֹוהַ מִבַּלְעָרַי וְאֵין צוּר בַלֹּ־יָדֶעְתִּי : יְצְרֵי־ פַּסֶּר בָּלָם הֹאהוּ וַחֲמִּוּבִיהָם בַּל-יוֹעֻילוּ וְעֵבִיהָם הַפָּה בַּל־יִרָּאָ וּבַל־יֵרָעוּ לְמַעוֹ יִבְשׁוּ: מִי־יָצֵר אֵר וּפֶפֶּטר נָסֶך לְבּלְתָּי הוֹעִיל: הַן כָר־חֲבַרִיוֹ יַבְשׁוּ וְחָרָשִׁים הָפָּרה מֵאָרֶם יִתְקַבְּצִּוּ כָּלָּם ֹיַעֲמֹרוּ יִפְחָדָוּ יַבְשׁוּ יָחֵר: חָרַשׁ בַּרְעֶׁר מַעֲצָּר וּפָּעַר בַּפֶּחָׁם יַ בּי וּבַפַּקְבָוֹת יִצְרֵהוּ וַיִּפְעָלֵהוּ בִּזְרָוֹעַ כֹּהוֹ גַם־רָעֵבֹ וְאֵין ני ב'ת ב'א־שֶׁתָרה פֵיִם נִיּגֶעף: חָרֵשׁ עֵצִים" נָטָרה קוֹי בּבּ יָרֶאיָבֶרהוּ בַשֶּׁרָד יְעַשֵּׁרהוּ בַּפֵּקְצָעוֹרת וּבַמְחוּגָרה

* המה נקור

thee from the womb, who will help thee, Fear not, O Jacob, my servant; and thou, Yeshurun, whom I have chosen. 3. For (as) I pour water upon the thirsty, and floods upon the dry ground: (so) will I pour my spirit upon thy seed, and my blessing upon thy offspring. 4. And they shall spring up (as) among grass, as willows by the watercourses. 5. One will say, I belong to the LORD; and another will call himself by the name of Jacob; and another will inscribe himself with his hand unto the Lord. and surname himself by the name of Israel. 6. Thus saith the LORD, the King of Israel, and his redeemer, the LORD of hosts, I am the first, and I am the last; and beside me there is no god. 7. And who, like me, will announce, and will tell it, and set it in order for me, since I appointed the ancient people? and the future things, and those which are to happen,-let them foretell unto them. 8. Have no dread, and be ye not afraid: have I not long since informed thee, and have told it? and ye are my witnesses: is there a god beside me? yea, there is no rock, whom I know not. 9. The makers of graven images are all of them vanity; and their ornaments cannot profit; and they are their own witnesses, that they see not, and know not, in order that they may be ashamed. 10. Who hath formed a god, or cast an image that profiteth nothing? 11. Behold, all his fellows shall be ashamed, for the workmen themselves are men: let them all be gathered together, let them stand up, they will be terrified, and they will be ashamed together. 12. The ironsmith (maketh) an axe and worketh it in the coals, and with hammers he fashioneth it, and worketh it with his powerful arm; when he also is hungry, his strength faileth: when he drinketh no water, he becometh faint. worker in wood stretcheth out the rule; he marketh it out with a line; he fitteth it with planes, and he marketh it out with the compass, and maketh it after the figure of a man,

יַתאַרָהוּ וַיַּעַשָּׁ דוֹוּ כָּתַבְנֵית אִישׁ כִּתִפְאָרֵת אָדָם שַּ לַשֶּבֶרת בָּיִת: לְכַרָת־לָו אָרָוֹים וַיִּקַחָ הִתְרָזָה וְאַלּוֹן בּיַ וַיִּאַמִּץ־רָּבוֹ בַּעַצִי־יָעַר נָטֵע אָרוֹ וְגַשֵׁם יִנְדֵּלֹ : וְהִיְהַ לְאָרָם לְבָעֵׁר וַיַּקַחָ מֵהֶם וַיָּחָם אַף־יַשִּיק וְאֲפָה לָחֶם יאָף יִפְעַל-אֵרשׁ' וַיִּשְׁרָּחוּ עָשָׂרוּ פֶּסֶרשׁ וַיִּסְנָּד־לְמוֹ : יוֹבְעָר בְּמַר בְּמַר אֵשׁ עַל־חֶצְיוֹ בָשֶׂר יֹאבֵׁל יִצְלֶה צָלִי 🙃 קצִיוֹ שָׁרַף בְמוּראֵשׁ עַל־חֶצְיוֹ יִישְׂבֶע אַף־יָחםׁ וְיֹאִמַר הֶאֶּח חַמּוֹהָי רָאִיהִי אְוּר: יו ושְצַאַריהו לְאֵל עָשָה לְפִסְלֵו יִסְנָוֹד־לַוּ וְיִשְׁהַבֹּחוֹּ וּוְתְפַלֵּל אֵלָיו וְיֹאֹמֶר הַ־צִּילֵנִי כִי אֵלֵי אָתָה: לְא 环 וְיִתְפַלֵּל אֵלָיו יָרְעוּ וְלָאׁ יָבֶינוּ כִּי טַח מֵרְאוֹתֹ עֵינֵיהֶּם מֵהַשְּׂבֶּיל 19 לְבַּתָם: וְלְא־יָשֵיב אֶל־לְבּוֹ וְלֹא דָעַת וְלְא־תְבוּנָה״ לֵאמר חַצִיוֹ שָׁרָפָתִי בְמוֹ־אֵשׁ וְאַבְ אָבִּיתִי עַל־גַּחָלְיוֹ בַּיה בָשָּׁר וְאֹבֵל וְיִתְרוֹ לְתוֹעַבָה אֱעַשֶּׁה ַלְבָוּל עָץ אֶסְגְּוֹד: רֶעָה אֶפֶּר לֵב הוּתַל הָטָהוּ וְלְאַד יַצַיל אֶת־נַפְשוֹ וְלָא יאמֶר הֲלוֹא־שֶׁקֶר בְּימִינִי : זְכָר־ אַלֶּה יָצַרְתָּיךָ עֶבָרִי־אָתָּה יְצַרְתַּיךָ עֶבֶרִי בי לַ אַתָּה יִשְׂרָאֵל לְא הִנְשֵׁנִי: מָחַיהִי כָעֲבֹ בְּשָׁעֵּיךְ 🙉 🔁

מּצְּיְנְבֶעָנָן חַפּאנֶּיף שׁוּבֶה אֵלֵי בֵי נְאַלְתִּיף: רַנּוּ שָׁפַּיִם בִּי־עָשֵׂה יְהוָה הָרִיעוּ תַּחְתִּיוֹת אָרֶץ פִּצְחָוּ הָרִיםׂ רַנָּה יַעַר וְכָּל־עַץ בֵּוֹ בִי־נָאַל יְהוָה יַעַלְבׁ וְּבִּיִשְּׂרָאֵל יִתְפָּאָר: according to the beauty of man; that it may dwell in a house. 14. He felleth for himself cedars, and taketh cypress and oak, and he chooseth for himself the strongest among the trees of the forest; he planteth an ash, and the rain causeth it to grow. 15. Then it serveth a man for burning: and he taketh thereof, and warmeth himself; also he heateth therewith, and baketh bread; also, he maketh a god, and boweth himself; he maketh of it an image, and kneeleth down 16. The half thereof he hath burnt in fire; with part thereof he will eat flesh; he will roast food, and be satisfied; he will also warm himself, and say, Aha, I am warm. I have felt the fire: 17. And the residue thereof he hath made into a god, his graven image; he kneeleth down unto it, and boweth himself, and prayeth unto it, and saith. Deliver me; for my god art thou. 18. They know not, they understand not; for their eyes are daubed over, that they cannot see; their hearts, that they cannot understand. 19. And he layeth it not to heart, and hath no knowledge, no understanding to say, The half thereof I have burnt in fire; and I have also baked upon its coals bread; I (now) will roast flesh, and eat it: and shall I make of its residue an abomination, before a block of wood shall I kneel? 20. He feedeth on ashes; a deceived heart hath turned him aside, and he cannot deliver his soul, and will not say, Is there not a lie in my right hand? 21. Remember these things, O Jacob, and Israel; for thou art my servant: I have formed thee to be my servant, thee, O Israel, thou shalt not be forgotten by me. 22. I have blotted out, as a thick cloud, thy transgressions, and, as a cloud, thy sins: return unto me; for I have redeemed thee. 23. Sing, O ve heavens; for the LORD hath done it; shout, ye lowest parts of the earth; break forth into singing, ye mountains, O forest, and every tree therein; for the LORD hath redeemed Jacob, and on Israel will he glorify himself.

בירמיה סימן ז'

בּב כָה אָמֶר יְהוָרה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עלְוֹתֵיבֶם בּוֹ יַם פָּוּ עַל־זַבְחֵיבֶם וְאַכְלוּ בָשֵׂר: בִּי לְא־דִבַּרְתִּי אֶת־ 🗠 סְפָּוּ עַל־זַבְחֵיבֶם וְאָכְלוּ בָשֵׂר: אַבוֹתֵיכֵם וְלֹא צְוִירִים בְּיֵוֹם הוֹצִיאָ אֹתָם מֵאֵרץ מְצְרֶיִם עַל־דִּבְרָי עוֹלֶה וָזְבַח: כֵּי אִם־אֶת־הַדָּבֵר 🖾 בַּוֹּה צִוִּיתִי אֹתָם לֵאמרֹ שִׁמְעֵוּ בְקוֹלִי וְהָיֵיתִי לְכֶםׂ לֵאלהִׁים וְאַתֶּם תְּהִיוּ־לֵי לְעָם וַהֲלַבְּהָּם בְּכָל־הַדֶּּרֶךְ אַ שָּשֶר־אָצַוָּה אָהְבֶּם לְמַען יִימַב לָבֶם: וְלָא שָׁמְעוּ 24 בּי וְלְאִ־הִשַּוּ אֶת־אָוְנָם וַיֵּלְכוּ בְּמָעֵצׁוֹת בִשְׁרְרָוּת לְבָּם בּקֶע נַיְהָיִוּ לְאָחָוֹר וְלָא לְפָנִים: לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר 25 יָצְאָוּ אֲבְוֹרֶגיבֶם בַּאָבֶרץ בִּצְרַיִם עַר הַיַּוֹם הַוֶּרָה וָאֶשְלַח אֲבִיכֶם אֶת־כָל־עֲבָדֵי הַנְּבִיאִים יְוֹם הַשְּבֵם יַקְשׁרֹּם: וְלַוֹא שָׁמְעוּ אֵלֵּי וְלְא הִפְּוּ אֶת־אָזְנָסֵ וַיִּקְשׁוּ 26 בּרָעָר מֶלְיהָם: וְרַבַּרְהָ אֲלֵיהָם מִּלְּתֹבוֹרְתָם: וְרַבַּרְהָ אֲלֵיהֶם מִּ אָת־כָּל־הַדְּבָרַים הָאֵׁלֶּה וְלְא יִשְׁמְעָוּ אֵלֶיִדְ וְקָרֵאתָ אַלֵיהֶם וְלָא יַיֶעָנִיכָּרוֹ: וְאָמֵרְתָּ אֲלֵיהָם זֶהַ הַגּוֹי 28 אֲלֵיהֶם אָשָׁר לוּא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהנֵה אֱלֹהָיו וְלְא לְקְחָוּ בּי מַּיְקֶר אָבְדָה הָאֶמוּנָּה וְנִכְרְתָה מִפִּיקֶם: נְזֵי נְזְרֵךְ 29 וְהַשְׁרִלֹיכִי וּשְׁאִי עַל־שְׁפָּיָם קִינֶה כֵּי מָאַם יְהֹוָה אַרָּדָה הָרָתוֹ : בְי־עָשׁוּ בְגִי־יְהוּדָה הָרָע יֹי מָשׁוּ בְגִי־יְהוּדָה הָרָע 30 * הוציאי קרי

HAPHTORAH OF TZAV.

JEREMIAH vii. 21.

21. Thus saith the Lord of hosts, the God of Israel, Add your burnt-offerings unto your peace-sacrifices, and eat 22. For I spoke not unto your fathers, and I commanded them not on the day of my bringing them out of the land of Egypt, concerning burnt-offering or peacesacrifice; 23. But this thing did I command them, saving, Hearken to my voice, and I will be unto you for a God, and ye shall be unto me for a people; and walk ye altogether on the way which I may command you, in order that it may be well unto you. 24. Yet they hearkened not. and inclined not their ear; but walked in the counsels, in the self-will of their evil heart; and they went backward, and not forward: 25. Since the day that your fathers came forth out of the land of Egypt unto this day; and I sent unto you all my servants the prophets, sending them daily in the morning early; 26. Yet they hearkened not unto me, and inclined not their ear; but they hardened their neck; they did worse than their fathers. 27. And if thou speakest unto them all these words; and they will not hearken to thee; and thou callest unto them, and they will not answer thee: 28. Then shalt thou say unto them, This is the nation that hearkeneth not to the voice of the Lord their God, and receive not admonition; vanished is truth, and is cut off from their mouth. 29. Cut off thy flowing hair, and cast it away, and take up on high places a lamentation: for the Lord hath rejected and forsaken the generation of his wrath. 30. For the children of Judah have done the

רַעינֵי נְאָם־יְהוֶה שָּׁמוּ שָׁקוּצִיהָם בַּבַּיִת אֲשֶׁר־ 31 גַקָרָא־שְמִי עָלָיו לְפַמְּאוֹ: וּבָנוֹ בָמַוֹת הַתֹּפֶת אֲשֶׁרֹ בְגֵיא בֶן־הַוֹּבֹם לִשְּׁרָף אֶת־בְּגִיהֶם וְאֶת־בְּנְהֵיהֶם בּאֵשׁ אֲשֶׁר לָא צְּוֹּיתִי וְלָא עֶלְתָה עַל־לְבִּי: לְבֵّן 🐯 בָּאֵשׁ אֲשֶׁר בֹּא צוּיתִי רהנה יַמִים בַּאִים נִאָם־יִהוָֹה וַלֹא־יֵאַמֵּר עַוֹר יהַתֹּבֶּתֹ וְגֵיא בֶן־הָנֹם כִּי אִם־גֵיא הַהַבֵּגָה וְקַבְּרִוּ יוֹבָלָת הָעָם הַזֶּהֹ בָּהַפָּׁת בָּאָמין מָקוֹם : וֶהָיְתָה נִבְלַת הָעָם הַזֶּהֹ (בִּלָּת הָעָם הַזֶּהֹ ַלְמַיְבֻּבָּל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאֶבֶין וְאֵין ַ מַחֲרִיר: וְהִשְּׁבַּרָתִי ו מֵעָרֵי יְהוּנָרהו וּמֵחֶצוּרת יְרַוּשָׁבִּלִם קוֹל שָׁשׁוֹן וְקוֹל שִׁמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל רַבֶּלֶה כִּי לְחַרְבֶּה תִּהְיֶה הָאֶרֶץ: בָּעַת הַהַּיא נְאָם־ 🗓 יְדַקְוֹה ווֹיוצֵיאוּ אֵרת־עַצְמָוֹת מַלְבֵי־יִהוּדֶה וְאֵת־ עַצְמוֹת־שָּׂרִיוْ וְאֶת־עַצְמוֹת הַכְּהֲנִים וְאֵת וּ עַצְמַוֹת הַנְבִיאִים וְאֵת עַצְמְוֹת יְוֹשְבֵי־יִרוּשָׁלָם מִקְבַרִיהֵם: וּשִׁטָחוּם בַּשַּׁמֵשׁ וַלַיָּרַחַ וּלְכָלוּ צַבָא הַשָּׁמִיִם אֲשֵּׁר אָהַבֿוּם וַאֲשֶׁר עָבָרוּם וַאֲשֶׁר הָלְכָוּ אַחֲרֵיהֶׁם וַאֲשֶׁר דְּרָשׁׁוּם וַאֲשֶׁר הְשְׁתַּחֲוָוּ לְהֶם לְאׁ יִאָּסְפוּ וְלָא יִקְבֵּרוּ ּלְרָמֶן עַל־פְּגֵי הָאָדָמֶה יְהְיִיּ וְנִבְחַר מָּנֶתֹ מֵחַיִּים לֹכֹל הַשָּׁאֲרִית הַנִּשְּאָרִים מְן־הַמְּשִּפָּחָה הַרָעָה הַוֹאָת בְּבָל־הַמְּקֹטְוֹת הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּים שָׁם נְאָם יְהָוֶה צָבָאִוֹת: כָהוּ אָמֵר יְהוָה אַל־יִתְהַלֵּל 🖁 יוציאו קרי *

evil in my eyes, speaketh the Lorp: they have set up their abominations in the house which is called by my name, to 31. And they have built the high places of Tophet, which is in the valley of Ben Hinnom, to burn their sons and their daughters in fire; which I have not commanded, and which came not into my mind. Therefore, behold, days are coming, speaketh the Lord, that it shall not be called any more Tophet, or The valley of Ben Hinnom, but The valley of slaughter; for they shall bury in Tophet, for want of place. 33. And the carcasses of this people shall become food unto the fowls of the heaven, and unto the beasts of the earth; with none to chase them away. 34. Then will I cause to cease from the cities of Judah, and from the streets of Jerusalem, the voice of mirth. and the voice of gladness, the voice of the bridegroom, and the voice of the bride; for a descrt shall the land become.

1. At that time, speaketh the Lord, shall they CHAP. VIII. bring out the bones of the kings of Judah, and the bones of his princes, and the bones of the priests, and the bones of the prophets, and the bones of the inhabitants of Jerusalem, out of their graves: 2. And they shall spread them out before the sun, and the moon, and all the host of heaven, which they have loved, and which they have served, and after which they have walked, and which they have sought, and to which they have prostrated themselves; they shall not be gathered up, and they shall not be buried; dung upon the face of the ground they shall become. 3. And death shall be preferable to life, for all the residue of those that are left of this evil family, who are left in all the places whither I shall have driven them, speaketh the LORD of hosts.

IX. 22. Thus hath said the Lord, Let not the wise man

חָבָם בְּחָבְמָתוֹ וְאַל־יִתְהַלֵּל הַגִּבְּוֹר בִנְבִוּרָתֻוֹ אַל־ יִרְתַבֶּלֶר עָשִׁיר בְעָשְׁרוֹ : כֵי אִם־בְּזֹאת יִתְהַלֵּלֻ 🙉 יִרְתַבַּלֶּר הַפֶּתְהַלֵּלֵר הַשְּׁבֵר וְיָרַעַ אוֹתוֹ כֵּי אֲנָי יְהֹוָה עַשֶּׁה חסר משפט וצדקה ביארץ בייבאלה חפצתי נאם־יְהוֶה:

הפטרת שמיני

'ו בשמואל ב' סימן ו

בוּשֶּׁבָה עוֹד בָּנֶד אֶרת־בָּל־בָּחוּר בְּיִשְׂרָאֵל שְׁלשִים בּ אַלֶּף: וַנָּקָםוּ וַנֵּלֶךְ דָּוֹד וְכָל־הָעֶםׂ אֲשֹׁר אִתֹּוֹ 🗵 מבעלי יהורה להעלות משם את ארון האלהים אַשר־נָקרָא שַׁם שַם יְהוָה צָבָאוֹת ישֵב הַכְּרָבִים ַעָלָיו: וַיַרְכָבוּ אֶת־אָרָזוֹ הָאֱלֹהִים אֶל־עַנְלָּה חֲדִשְּׁה וַיָּשָּאָהוּ מְבֶּית אָבִינָדֶב אֲשֶׁר בַנָּבַעָה וְעָנָא וְאַחִיוּ בָּגוֹ אֲבִינִרֶּב נְהַגִּים אֶת־הַעַנְלָה חַדְשָׁה: וַיִּשְּאָהוּ מַבֶּית אָבְינָרָב אֲשֶׁר בַּנְבְעָה עָם אַרָוֹן הָאֱלֹהַים וְאַחִיוֹ הֹלֵךְ לִפְּגֵי הָאָרְוֹן: וְרָנֵר וּ וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל מְשַׂחֲקִים לִפְנֵי יְהוָה בְּכָל עֲצֵי בְרוֹשֶׁיִם וּבְכִנּלְוֹרת ובנבלים וברתפים ובמנענעים ובצלצלים: ויבאו ערינֶרן נְכָוֹן וַיִּשְׁלַח עָוָה אֵל־אַרָוֹן הָאֵלהִים וַיִּאֹחָוּ

glory in his wisdom, and let not the mighty man glory in his might, let not the rich man glory in his riches; 23. But let him that glorieth glory in this, that he understandeth and knoweth me, that I the Lord exercise loving-kindness, justice, and righteousness, on the earth; that in these things I delight, speaketh the Lord.

HAPHTORAH OF SHEMINEE.

2 SAMUEL vi. 1.

1. And David assembled again all the chosen CHAP. VI. men of Israel, thirty thousand. 2. And David arose, and went with all the people who were with him from Baälé Yehudah, to bring up from there the ark of God, the name of which was called by the name of the Lord of hosts, that dwelleth between the cherubim. 3. And they carried the ark of God in a new wagon, and brought it out of the house of Abinadab that was on the hill; and Uzzah and Achyo, the sons of Abinadab, guided the new wagon. 4. When they brought it out of the house of Abinadab which was on the hill, they were near the ark of God; but Achyo went before the ark. 5. And David and all the house of Israel played before the Lord on all manner of instruments made of fir-wood, and on harps, and on psalteries, and on kettle-drums, and with bells, and with cymbals. 6. And when they came to the threshing-floor of Nachon, Uzzah put forth (his hand) to the ark of God, and

^{*} Arnheim renders: "Danced before the Lord, with all manner of cypress branches (in their hands), and played," &c.

בּו כִי שֶׁמְמָנּ הַבָּקָר: וַיְחַר־אַף יְחוָד־הֹ בְּעֻלָּה וַיַבְרּנּ יצָם הַאֱלהָים עַל־הַשֶּׁל וַנָמָת שָּׁם עָם אַרוּן

הָאֱלֹהִים: וַיָּחַר לְדָוֹר עַלֹּיאֲשָׁר פָבָץ יְהוּה פֶּרֶץ בְעָזֶה וַיִּקְרָא לַפָּקוֹם הַהוּא פֶּבֶץ עָוָה עַר הַיִּוֹם

הַנֶּרָה: וַיִּרָא דָנָר אֶת־יְהנָה בַּיִּוֹם הַהָּוּא וַיֹּאמֶר אֵיְךְ

יַבָּוֹר לְהָפִיר אֵלָי יִרוֹן יְתוָֹה: וְלְא־אָבֶה דָוֹד לְהָפִיר אֵלְיִי 10 ֶּאֶריִאָרוֹן יְהוָדוֹ עַלֹּיעֵיר דָּוֹגֶד וַיַּשֵּׁחוּ דָּוִּד בֵּית עבר־

אָרִם הַגִּמָּי: נַיֵּשֶׁב אָרוֹן יְהוָה בַּית עבִר אֶרָם הַגִּהְי ֿשְלשֵה חֲדִשִׁים וַיְבָּרֶךְ יְהוֹוֶה אֶת־עֹבֵר אֱדִם וְאֶת־

בָּלֹ־בֵיתְוֹ : וַיֻבַּּר לַמָּלֶךְ דִּוֹר בֹאמר בַרַךְ יְחוָה אֶרת־ בַּירת עֹבֵר אֱדם וְשֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לֹוֹ בַּעָבְוּר אֲקוֹן הָאֱלֹהֶים וַיֵּלֶךְ דָּוֹר וַיַּצעל אֶת־אֲלוֹן הָאֱלֹהִים מִבֵּית

עֹבֵר אֶרָם עִיר דָּוָד בְּשִּׁמְחָה: וַיְהִי כֵּי צְעַרָּוּ נְשְׁאֵי

אָרוֹן־יְהוָה שִׁשָּׁה צְעָרֶים וַיִּיְבָּח שָׁוֹר וּמְרִיא: וְדָוֹר בְּבַרְבֵר בְּבָל־עִוֹ לִפְנֵי יְהוֹנֶדִי וְדִוֹּד חָנְוּר אֵפְוֹד בָּר:

וְדָוַר וְכָּהַ בַּיִרת יִשְׂרָאֵל מֵעֵלִים אֶת־אֲרָוֹן יְהוֹרֶה

בְּתְרוּנֻעָרה וּבְקּוֹר שׁוֹפָּר: וְהָיָה אֲרַוֹן יְהוָה בָּא עֵיר דָּוֹרָ וּמִיכַּל בַת־שָׁאוּל נִשְׁקְפָּה וּ בְעַד הַחַלוֹן וַמֵּרָא אֶרת־הַשֶּׁלֶךְ דִּוִר מְפַזֵּן וּמְכַרְכֵר לִפְנֵי יְחֹוָה וַתְּבָּז לְוֹ

17 בְּלִבְה: וַיָבִאוּ אֶת־אֲרָוֹן יְהוָרוֹ וַיַּצְגַוּ אֹתוֹ בִמְקוֹמׁוֹ בְּרַעוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֵׁר נָטָה־לְוֹ דָּוֹרָ וַיַּעַל דָּוָר עלְוֹת

took hold of it; for the oxen shook it. 7. And the anger of the Lord was kindled against Uzzah; and God smote him there for the error; and he died there by the ark of God. 8. And it was grievous to David, because the Lord had suddenly taken away Uzzah; and he called the name of the place Perez-uzzah (Breach of Uzzah) to this day. 9. And David was afraid of the Lord on that day, and said, How shall the ark of the Lord come to me? 10. So David would not bring the ark of the LORD unto him into the City of David: but David had it carried into the house of Obed-11. And the ark of the LORD remained edom the Gittite. in the house of Obed-edom the Gittite three months: and the Lord blessed Obed-edom, and all his household. And it was told to the king David, saving, The Lord hath blessed the house of Obed-edom, and all that pertaineth unto him, because of the ark of God; and David then went and brought up the ark of God from the house of Obededom into the City of David with gladness. happened, that when the bearers of the ark of the Lord had gone six paces, he sacrificed an ox and a fatling. 14. And David danced with all his might before the Lord; and David was girded with a linen ephod. 15. So David and all the house of Israel brought up the ark of the Lord with shouting, and with the sound of the cornet. 16. And it happened that as the ark of the Lord came into the City of David, that Michal the daughter of Shaul looked through a window, and saw the king David leaping and dancing before the LORD; and she despised him in her heart. And they brought in the ark of the Lord, and set it in its place, in the midst of the tent that David had pitched for it: and David offered burnt-offerings before the Lord and

[&]quot; "The oxen had broken loose."-Joen Brien.

בּ לְפָגֵי יְהוָה וּשְׁלָמִים: וַיְכַל דִּוֹּר מְרַהְעַלוֹת הָעוֹלָה בּוֹר יַן רַ־זְשְלָמִים וַיְבָרֶךְ אֶת־הָעָם בְּשֵׁם יְהוֹוֶדֹּה צְבָאוֹרת: יַנְיַחַלֵּק לְבָל-רָדִעָּם לְבָל-רָדִמָּוֹן יִשְׂרָצֵא^י לְמֵאָישׁ ¹⁹ וער־אִשָּה לִאִישׁ חַלֵּרת לֵחֵם אַחַׁת וְאֵשְׁפֶּר אֲחָׁר וַאָבשׁישָׁרוֹ בָּתֶתוֹ וַיֵּלֶךְ כָל־רָגָעם אִישׁ לְבֵירְוֹ:

כאן מסיימין הכפרדים ויש מוסיפין ב' פסוקים האחרונים ונאמן ביתך

ַוֹגִישָׁב דָּוָר לְבָרָך אֶת־בֵּיתְוֹ וַתַּצֵּא מִיכַל בַּת־שָׁאוּל` 20 לַלַלַארת בַּוְּר וַהָּאָמֶר מַהַ־נְּלְבַּר הַיּיּוֹם מֶבֶּרְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִנְלָּרוֹ הַיוֹם לְעֵינֵי אַמְהַוֹּרוּ עֲבָבְיוּ בּ בְהִגְּלְוֹת גִגְלְוֹת אַחַר הָרֵקִים: וַיַּאמֶר דָּוִד״ אֶל-מִיבֵּל לְפָגֵי יְהוָה אֲשֵׁר בָּחַר־בַּיִ מֵאָבִיה וֹמְכָּל־בֵּיתוֹ לְצַוֹּת אֹרתָי נָגֶיר עַל־עָם יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל וְשְׂחַקְרָהִי לְפְּגֵי יְהַוָּה: וּנְקַלְּתִי עוֹר מִוֹאת וְהָיִיתִי שָׁפָּל בְּעֵינֵי וְעִם־ 🗠 יְהוָה: וּנְקַלְתִי עוֹר מִוֹאת בּיַ הָאֲמָהוֹרהֹ אֲשֶׁר אָלֵירְהִ עָמֶם אָכָבֵדָה: וּלְמִיכַל` 🛂 בַּיִּ בַּת־שָּאוּל לא־הָיָה לֶהּ יֶלֶר אַר יִוֹם מוֹתָהּ: וַיְהִיּ בִי־יָשַב הַפֶּּלֶךְ בְּבֵיתוֹ וַיְהוֹוֶה הֵגְיחַ־לְוֹ מִסְבֵיב מְכַלֹּ־ אָיָבִיו: נַיָאמֶר הַמֶּּלֶךְ אֶל־נָתָן הַנָּבִיא רְאֵה נָא אָנֹבִי יושב בבית ארונים וארון האלהים ישב בתוך ַ הַיְרִיצָה: וַיַּאַמֶּר נָהָןֹ אֶל־הַמֶּּלֶךְ כָּלֹ אֲיֹשֶׁר בִּלְבָבְךָ

בַלך עשה בי יְהוָה עפַר: כאן מפיימים האיטליאנים וַיְהֵי

peace-offerings. 18. And when David had made an end of offering the burnt-offerings and peace-offerings, he blessed the people in the name of the Lord of hosts. 19. And he divided among all the people, among the whole multitude of Israel, to both men and women to every one a cake of bread, and a good piece of flesh, and a flagon of wine; and all the people departed every one to his house.

[THE PORTUGUESE END HERE.]

- 20. And when David returned to bless his household, Michal the daughter of Shaül came out to meet David, and said, How glorious was the king of Israel to-day, who uncovered himself to-day in the eyes of the handmaids of his servants, as only one of the low fellows uncovereth himself!

  21. And David said unto Michal, It was before the Lord, who chose me before thy father, and before all his house, to appoint me ruler over the people of the Lord, over Israel; and before the Lord will I yet farther play. 22. And I would yet be more vile than thus, and would be base in my own eyes: if of the maidservants of whom thou hast spoken, I should seek for honour. 23. And Michal the daughter of Shaül had no child until the day of her death.
- 1. And it came to pass, when the king dwelt in his house, and the Lord had given him rest round about from all his enemies; 2. That the king said unto Nathan the prophet, See now, I dwell in a house of cedar, whilst the ark of God dwelleth within curtains. 3. And Nathan said to the king, Go, all that is in thy heart do; for the Lord is with thee. [THE ITALIANS STOP HERE.]
  - 4. And it came to pass that night, that the word of the

^{*} Others render: "I will yet farther play before him, should I be yet more despised than now, (for toward him I also am reckoned as nothing), yea, even with the maid-servants of whom thou hast spoken, would I be bonoured thereby;" which would say, that the king of

- וֹאָפַרָתָּ אֶל־עַבְּדֵּי אֶל־דַּוֹּד כָה אָפֵר יְהֹוֶה הַאַמָּר : כֵּלְיִּלָה הַהְּיִּא נַיִּהִיּ דְּבַר־יְהוָֹה אֶל־נָתָן לֵאמִר : כֵּלְהְ בַּלַיִּלָה הַהְּוּא נַיִּהִיּ דְּבַר־יְהוָֹה אֶל־נָתָן לֵאמִר : כֵּלְהְ
- קּתְבְּגָה־לִּי בָּיִרֹע קּשְׁבְּתִּי: בֵּי לְאׁ יָשַּׁבְּתִּי בְּבַיִּרֹע לְמִיּוֹם הַעֲלֹתִּי אֶת־בְּגֵי יִשְׂרָאֵל מִפִּצְרַיִם וְעָר הַיַּוֹם זְעָר הַנִּיִם הַעָּלֹתְּי אֶת־בְּגֵי יִשְׂרָאֵל וּבְמִשְׁבָּן: בְּכְל אֲשֶׁר־ הַתְּהַלֵּךְ בְּאָהָל וּבְמִשְׁבָּן: בְּכְל אֲשֶׁר־ הַתְּהַלֹּרְ הָבְּיִי יִשְׂרָאֵל וּבְמִשְׁבָּן: בְּכְל אֲשֶׁר־ הַתְּבָּר הַבַּרְתִּי אֶת־עִפִּי אַחַר שִׁרָאֵל אֲשָׁר צִוִּיתִי לְרְעוֹת אֶת־עַפִּי אַחָרָאֵל אֲשֶׁר צִוִּיתִי לְרְעוֹת אֶת־עַפִּי
- אָת־יִשְׂרָאֵל לֵאמֶר לֶפֶּה לְא־בְנִיתֶם לִּי בִּית אֲרָזִים: יַנְערָּתה בְּה־תאמֵר רְלַעבְרֵּי דָוֹר כָה אָמֵר יְהוָרֵה צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן־הַנְּנֶה מֵאַחַר הַצְאוּ לְהְנִוֹת
- י נְגִּיד עַל־עַמִּי עַל־יִשְּׂרָאֵל : וָאֶהְיֶה עִמְּהְ בְּכֹל אֲשֶׁרְ הַלֵּכְתָ וָאַכְרָתָר אֶת־כָל־אִיבֶיה מִפְּנֶיְה וְעָשֵּׂתִי לְּךְּ שֵׁם גָּרוֹל כְשֵׁם הַגְּרֹלֵים אֲשֵׁר בָּאָרֵץ : וְשֵּׂמְתֵּי 10
- קָּלְוֹם לְעַבָּּי לְיִשִּׁרָאָל וּנְטַעְתִּיוֹ וְשָׁבָּן תַחְתְּיוּ וְלְא יְרָגָז עִוֹד וְלְא־יִסִיפּוּ בְנִי־עִוְלְרֹז רְ־עַנּוֹרֹתוּ בַאֲשֶׁר בְרָאשׁוֹנְרֹז: וּלְמִן-הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוּיָרִי שְׁבְּטִים עַל־ בָרְאשׁוֹנְרִי: וּלְמִן-הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוּיַרִי שְׂבְּטִים עַל־
- עפּי יִשְׁרָאֵל וַהַנִיחִרִי לְהָ מִכָּל־אִיְבֶיְהְ וְהִנְּיִר לְהְּ יִיוֹ יִשְׂרָאֵל וַהַנִיחִרִי לְהָּ מִכְל־אִיְבֶיְהְ וְהַנְּיִר לְהְּ יִרְהוֹ כִּיִי יִשְׁרְאֵל וְהַנִּיחִרִי לְהָּ מִכְל־אִיְבֶיְהְ וְהִנְּיִר לְהְּ
- יְשֶבֵּבְּתָּלָ אֶת־אֲבֹּלֶּיִף וְהָבְינֹתִי אֶת־בַּבְּתְּלֹ אַחֲלֵיף יִבְנָה־בַּיִרת לִשְׁמִי וְכְנַנְהְתִי אֶרת־מַמְלַבְתְּוֹ : הְוּא יִבְנָה־בַּיִרת לִשְׁמִי וְכְנַנְהְתִי אֶרת־כַּמֵא מַמְרֵלְכִּתְּוֹ

LORD came unto Nathan, saying, 5. Go and say unto my servant, unto David. Thus saith the Lorp, Wilt thou build me a house for me to dwell in? 6. For I have not dwelt in a house since the day that I brought up the children of Israel out of Egypt, even to this day; but have moved about in a tent and in a tabernacle. 7. In all the time that I moved about among all the children of Israel, did I speak a word to any one of the tribes of Israel, whom I ordained to feed my people Israel, saying, Why have ve not built me a house of cedar? 8. Now therefore thus shalt thou say unto my servant David, Thus saith the Lord of hosts, I took thee from the sheepcote, from behind the flocks, to be ruler over my people, over Israel: 9. And I was with thee whithersoever thou didst go, and I cut off all thy enemies from thy presence, and I have made thee a great name, like the name of the great who are on the earth. 10. And I have appointed a place for my people Israel, and I have planted them, that they may dwell in a place of their own, and be no more troubled; and that the children of wickedness shall not afflict them any more as aforetimes, 11. And as (it was) since the time that I commanded judges to be over my people Israel; and I have caused thee to rest from all thy enemies; and the Lord telleth thee that he will erect thee a house. 12. When thy days be completed, and thou sleepest with thy fathers, I will set up thy seed after thee, who shall proceed out of thy body, and I will establish his kingdom. 13. He shall build a house for my name, and I will establish the throne of his kingdom for

Israel, in humbling himself before God, would not lose the respect of the humblest of his people. The text is according to Arnheim, who considers it as a satirical expression, that David would indeed be vile were he to seek for praise from the lowest classes.

a i. e. The one chosen from the tribes to govern, "the judge."

ער־עוֹלֶם: אֲנִי אֶהְיֶה־לָּוֹ לְאָב וְהָוּא יִהְיֶה־לֵּי לְבֵן 14 אַשֶׁרֹ בְהַעַוֹתוֹ וְהְבַּחָתִיוֹ בִשֶׁבֵט אַנְשִׁים ובנגעי בְּגֵי 15 אָדֶם: וְחַסְדֵּי לְאִדִּיְסָוּר מִמֶּנוּ כַאֲשֶׁר הָסִרֹּתוּ מֵעֵם יוֹנֶיאְמֵׁן בֵּירְתִי מִלְפָּנֶיך: וְנֶיִאְמֵׁן בֵּירְתְּדְּ וּמַמְלַכְתַּהָ עַר־עוֹלֶם לְפָנֵיָהְ כַּסְאַהְ יִהְיֵה נָכְוֹן עַר־ יו עוֹלֶם: כְכֹל' הַדְּבָרִים הָאֵׁלֶה וּכְכָל הַחִזְיוּן הַזֶּה

הפטרת תזריע

בֵן דַבֵּר נָהָן אֵל־דָּוָר:

במלכים ב' בסימן ד' אם הפרשיות נפרדים

וֹאָישׁ בָּא מִבַּעַר שָׁלִשָּׁה וַיָבֵא בְאָישׁ הָאֱלֹהִים בַרֶּחֶם בִּבּוּרִים עֲשְׁרִים-בֶּרֶחֶם שְׁעַרִּים וְכַרְמֶּר בְּצִקְלֹנֶוֹ וַיֹּאמֶר תַּקוֹ לָעָם וִיאבֵלוּ : וַיֹּאמֶר מְשָׁרָרֹּזוֹ ئوك هُقَا إِلَا ذَوْلًا قَعْكُ هُمُ تَبِهِقُد كَا كُلُمُ 44 וְיֹאבֶׁר־וֹּ בֵּי כָה אָמֵּר יְהוָדָה אָכְוֹל וְהוֹתֵר: וַיִּתְּן רֹבֶר יְהוָדְה: וְגְעַכָּוֹן שַׂר־ לִבְּנִיהֶם וַיְאִכְלִוּ וַיּוֹרְהָירוּ בִּרְבַר יְהוָדְה: וְגְעֲכָּוֹן שַׂר־ צָבָּר מֶלֶר־אֲרָם הָיָה אִישׁ נָרוֹל לִפְנֵי אֲדֹנִיוֹ וּנְשֵׂא פָּגִים כִּי־בֶוֹ נָרַבוּן־יְהוֹה רְּלְשׁוּעָה לַאַבֶם וְהָאִישׁ הְיָה וּבְּנוֹר חַיִר מִצְרָע: וַאָּרָם יַצָּאָה גָרוּרְים וַיִּשְׁבְּוֹ בּאָבֶץ יִשְּׂרָאֵל גַעֲרָה קְטַנָּה וַתְּהִי לִפְּגֵי אֵשֶׁת נַעֲבָן:

ever. 14. I will be to him as a father, and he shall be to me as a son; so that when he transgresseth, I will chastise him with the rod of men, and with the plagues of the children of men; 15. But my mercy shall not depart from him, as I caused it to depart from Shaül, whom I put away before thee. 16. And thy house and thy kingdom shall be steadfast for ever before thee: thy throne shall be established for ever. 17. According to all these words, and according to all this vision, so did Nathan speak unto David.

HAPHTORAH OF TAZREEANG.

2 Kings iv. 42.

42. And there came a man from Baäl-shalisha, and brought unto the man of God bread of the first-fruits, twenty loaves of barley bread, and fresh ears of corn in his scrip; and he said, Give it unto the people, that they may eat. 43. And his servitor said, What, shall I set this before a hundred men? And he said, Give it unto the people, that they may eat; for thus saith the LORD, They shall eat, and shall leave thereof. 44. So he set it before them, and they did eat, and left thereof, according to the word of the Lord. 1. And Naäman, the chief of the army of the king of Syria, was a great man before his lord, and highly honoured, because by him the Lord had given victory unto Syria: and this man was valiant in war, but a leper. 2. And the Syrians had gone out in predatory troops, and had brought away captive out of the land of Israel a little maiden; and she waited on Naaman's wife.

3 וַהַּאִמֶר אָל־גְּבְרְרֶתה אֲחֲלֵי אֲדֹנִי לִפְנֵי הַנְּבִיא אֲשֶׁר 4 בִּשְׂמְרָוֹן אָז יֶאֱמָף אֹתוֹ מִצְרַעְתְּוֹ: וַיָּבֹא וַיַּגַּד לַאדֹנְיִוּ

לַאמֶר בְּזָאת וְבָּוֹאת דְבְּרֵה הַנְעַרָה אֲשֶׁר מֵאֶתְץ

ספר אָל-מַלֶּלְ יִשְּׁרָאֵלְ וַזֶּלֶּלְ וַיִּלֶּח בִּיִּדְוֹ עַשְּׁרְתְּעִר. יִשְּׁרָאֵל: וַיִּאמֶר מֶלֶּךְ יִשְּׁרָאֵלְ וַנְּלֶּח בִּיִּדְוֹ עַשְּׁלְתְּרוּ

בָּסֶף וְשֵּשֶׁרת אֲלָפִּים זָהָב וְעֶשֶׂר חֲלִיפִּוֹת בְּגָרִים: וַיָּבֵא רַהַפַּפָּר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֶר וְעַהָּח כְבּוֹא רַהַפַּפָּר הַזֶּרוֹ אֵלֶיךְ הִנֵּרוֹ שָׁלַחְרִתִּי אֵלֶיךְ אֶת־נְּעַמָן

עַבְּרִּיֹּ נַצְּבַפְּרָתוֹ מָצְרַעְרְתוֹ: וַיְיִדִּי בְּקְרְאֹ מֶעֶּרְ יִשְׂרָצֵל אֶת־הַפַּפֶּר וַיִּקְרַע בְּגָּרִיו וַיֹּאמֶר הַאֱאֶלהִים אַנֹּי לבמים וּלִבְּחוֹים בִּיִזר אִילִם אַלִּי לאַמֹב אַשִּיי

אָני לְהָפֵית וּלְחַחֲיוֹת כִּי־זֶה שׁלֵחַ אֵלֵי לֶאֶסְף אִישׁ סִצְרַעְתְּוֹ כִּי אַרְ־דְּעוּרנָא וּרְאוּ כִי־מִתְאַנֶּח הִוּא לְי: וַיִּדִּי כִּשְׁמַעַ וּ אֱלִישָּע אִישׁ־הָאֱלֹהִים כִי־קָרַע מֶלֶּרְ־

יִשֹׁרְאֵל אֶת־בְּגְּדָּיו וַיִּשְׁלַחֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר ~~כָּ'שְּׁרָאֵל~~ קַרָעָתָּ בְּגָרֶיךִ יָבִא־נָא אֵלַי וְיֵדַע כֵּי יֵשׁ נָבִיא בְּיִשְׂרָאֵל:

יַנְיָבָא גַעַמֶּן בְּסוּסָוֹ וּבְרִכְבֶּוֹ וַיַעֲמֶדֹ בָּרַתְחִ־דַּהַבֵּיִרִּתְ

ַרָּהַצְּהָשֶׁע: וַיִּשְׁלַח אֵלֵיו אֱלִישָּׁע בַּלְאַךְ לֵאכֶר הָלּוּךְ בְּיַרְהַּ וְיָשָׂב בְּשָּׂרְךְּ דְּלַ בַּיִרִבִּוֹ וְיָשָׂב בְּשָּׂרְךָּ דְּלֵּה אֵלִיוּ אֱלִישָּׁע בַּלְאַךְּ לֵאכֶר הָלּוּךְ

אַלַי ו זּגַא יָגִוּא וְעָמֵר וְנְלַרָא בְּהֵּם־יְּחְנָּר אֶלְּנְיוּ אֶּקְנְּיוּ עִּיּלִר נְּיִּלְרָא בְּהֵּם־יְּחְנָר אֶּקְרְּתִּי יִּ

יַרוֹ אֶל־הַפֶּקוֹם וְיִּאְמַף הַפְּצֹרֶע: הְלֹא טוֹב * בסוסיו קרי

3. And she said unto her mistress, O that my lord were before the prophet that is in Samaria! then would be heal him of his leprosy. 4. And he went in, and told his lord, saying, Thus and thus hath the maiden that is of the land of Israel, spoken. 5. And the king of Syria said, Go to, go, and I will send a letter unto the king of Israel; and he departed, and took with him ten talents of silver, and six thousand pieces of gold, and ten changes of garments. 6. And he brought the letter to the king of Israel, which said, Now when this letter cometh unto thee, behold, I have sent to thee Naäman my servant, that thou mayest heal him of his leprosy. 7. And it came to pass, when the king of Israel read the letter, that he rent his clothes, and said, Am I God, to kill and to make alive, that this one doth send unto me to heal a man of his leprosy? for know, I pray you, and see that he seeketh a quarrel against me. 8. And it happened, when Elisha the man of God heard that the king of Israel had rent his clothes, that he sent to the king, saying, Wherefore hast thou rent thy clothes? let him but come to me, and he shall know that there is a prophet in Israel. 9. And Naäman came with his horses and with his chariot, and remained at the door of the house of Elisha. 10. And Elisha sent a messenger unto him, saying, Go and bathe seven times in the Jordan, and thy flesh shall be restored (healthy) to thee, and thou shalt be 11. But Naäman was wroth, and went away, and said, Behold, I had thought, He will surely come out to me, and stand, and call on the name of the LORD his God, and lift his hand over the place, and heal the leper.

a The king of Syria from his ignorance of the customs of Israel, where the king possessed no power over the prophet, thought it sufficient to address the former. Hence the words of Elisha: "And he shall know that there is a prophet in Israel."

יְאַבְּנָּרה וּפַּרְפַּר נַהַרוֹת דַּפֶּּשֶׁק מִכּל מֵימֵי יִשְׂרָאֵׁר יַנְגְּשָׁר הַלְּא־אָרח אָבִי דָבֶר נְרוֹל הַנְּבֵיא יַנִגְּשָׁר יְעַבְרִיוֹ וַיְצִּבְרוּ אֵבִי דָבֶר נְרוֹל הַנְּבֵיא יִשְׂרָאֵיר יַנְגְּשָׁר יְעַבְרִיוֹ וַיְצִּבְרוּ אֵבִי דָבְר נְרוֹל הַנְּבֵיא יִשְׂרָאִיר יִנְגְשְׁר הָבֶּר אֵבֶיר אֵבֶיך הְתִץ הַבְּרִי אֵבֶיך הְתִץ

יוּטְרָזר: וַיָּבֶר וַיִּטְבָּל בַּיַרְדֵּן שֶׁבַע בְּעָמִים כִּרְבַּר אֲישׁ הָאֱלֹהָים וַיִּשָּׁב בְשָּׂרוֹ כִּבְשַׂר גַעַר קְטִוֹ וַיִּטְהָר: "

אָישׁ הָאֱלֹהָים וַיִּשָּׁב בְשָּׂרוֹ כִּבְשֵּׂר גַעַר קָטִוֹ וַיִּטְהָר:

וּנְשָׁבֵּ אֶל־אִישׁ הָאֱלחִׁים הַוּא וְכָל־מִחְנֵהוּ וַיָּבאׁ הַיַּאֹ יְבָלְיקְמָהְ לְּבָּאֹ הַיַּבאֹ וְיָבאֹ וַיֵּעֲמָדׁ לְפָנִיוֹ וַיֹּאמֶר הִנֵּה־גָא יָדַיְעְתִּיּ כִּי אֵין אֱלחִים בְּכָל־הָאָרץ כִּי אִם־בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה קַח־גָא בְרָכָה מֵאָת עַבְדֵּךְ: וַיִּאמֶר חִי־יְהְוֶה אֲשֶׁר־עַמַרְהִי לְפָנָיוּ 1º מֵאָת עַבְדֵּךְ: וַיִּאמֶר חִי־יְהְוֶה אֲשֶׁר־עַמַרְהִי לְפָנָיוּ

יוֹ אֶבׁר־בָּר בְּלַחַתְ נִיְּפְצַר־בָּר בְּלַחַתְ נִיְּמָאֵן: זְּיֹאִמֶּר בְּעָבְּן נִלְּא וְתַּוְרְנָּא לְעַבְּרְבָּר בְּעָקְה עָבֶר בְּרָדִים אֲבָּתְה בִּי לוֹא־יַעֲשֶׂר עוֹר עַבְרְךְּ עֹבֶר וֹנָבַח לֵאלהַים בִּי לוֹא־יַעֲשֶׂר עוֹר עַבְרְךְּ עֹבֶר הֹנָבַח לֵאלהִים

וּ אֲחַרִים בִּי אִם־לֵיתֹוֶה: לַדְבֶר הַוֶּה יִסְלַח יְתֹּוָה לְעַבְהַךְ בְּיִתְּים בִּי אִבְנִי בִית־רִפוּוֹ לְהִשְּׁתְחַוֹּת שָׁפִּרוּ לְעַבְהַךְ בְּיִת רְפֵּוֹ וְהְשְׁתְחַוֹּיתוֹ בֵּית רְפֹּוֹ לְעַבְהַךְ בִּית רְפֹּוֹ בִית רְפֹּוֹ בִית רְפֹּוֹ בִּית רְפֹּוֹ בִית רְפֹּוֹ בִּית רְפֹּוֹ בִית רְפֹּוֹ בִּית רְפֹּוֹ בִּית רְפִּוֹ בִּית רְפִּוֹ בִּית רְפִּוֹ בִּית רְפִּיֹם בִּית בְּבְּרְ בַּיִּתְּחַנִיים בְּיִּים בְּיִתְּבְּים בְּיִּים בְּיִית רְפִּיֹן וְיִבְּיִם בְּיִּים בְּיִתְּיִים בְּיִתְּיִים בְּיִתְּיִים בְּיִתְּיִים בְּיִתְּיִם בְּיִתְּיִים בְּיִּתְּיִם בְּיִתְּיִם בְּיִתְ בְּיִבְּיִם בְּיִים בְּיִים בְּיִתְ בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִם בְּיִם בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִם בְּיִם בְּיִם בְּיִים בְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּים בְּיִים בְּיוֹים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיבְיים בְּיים בְּיבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְיבְיים בְּיים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְיבְיים בְּיבְים בְּיבְּים בְּיבְים בְּיבְיבְים בְּים בְּיבְּים בְּיבְיבְיבְים בְּיִים בְּיבְּים בְּיבְים בְּיבְיבְי

ינאָמֶר לְוֹ בֵּדְרְבֶר הַאֶּה: וַיָּאמֶר לְוֹ בֵּדְרְ לְשֶׁלֶום וַיֵּלֶךְ מֵאִתְּוּ בְּבָרַת-אֶרֶץ:

^{*} אמנה קרי בתיכ זלא קרי

not Amana and Pharpar, the rivers of Damascus, better than all the waters of Israel? may I not bathe in them, and be made clean? and he turned and went away in a rage. 13. And his servants came near, and spoke unto him, and said, My father, if the prophet had bid thee a great thing. wouldst thou not do it? how much rather then, when he saith to thee, Bathe, and thou shalt be clean? 14. Then went he down, and dived seven times in the Jordan, according to the word of the man of God: and his flesh was restored like the flesh of a little boy, and he became clean. 15. And he returned to the man of God, he with all his camp, and came, and stood before him; and he said. Behold, now I know that there is no god on all the earth, but in Israel; and now, I pray thee, take a present of thy servant. 16. But he said. As the Lorp liveth before whom I stand, I will receive none; and he urged him to take it; but he refused. 17. And Naäman said, If (thou wilt) not, (then) let there be given, I pray thee, unto thy servant two mules' burden of earth; for thy servant will henceforth offer neither burnt-offering nor peace-sacrifice unto other gods, except unto the Lord. 18. For this thing may the Lord pardon thy servant, that when my lord goeth into the house of Rimmon to prostrate himself there, and he leaneth on my hand, and I prostrate myself also in the house of Rimmon: when I prostrate myself in the house of Rimmon, may the LORD pardon thy servant for this thing. 19. And he said unto him, Go in peace; so he departed from him some distance.

במלכים כ' סימן בנפרד כין במחובר

וְאַרְבָּעָרוֹ אַנְשֵׁים הָוָּוּ מְצְרָעִים פֶּרַתוּ הַשָּׁעַר ַווֹאמְרוּ אַישׁ אֶל־רֵעֵּהוּ מָה אֲנַחָנוּ יְשְׁבִים פְּהׁ עַר־ ּ בְּתִנוּ : אָם־אָמַרְנוּ נָבּוֹא הָעִיר וְהָרָעָב בָּעִירֹ וָמַּרְנוּ שָׁם וְאִם־יָשַׁבְנוּ בְּה וָמֶתְנוּ וְעַהָּה לְכוּ וְנִפְּלָה אֶל־ בַּחַגֵּרה אַרֶּם אִם־יִחַיָּנוּ גַחָיֵה וִאִם־יִמִיהָנוּ וָמָהנוּ : ַנַיָּקָמוּ בַנֶּשֶׁף לָבָוֹא אֱלֹ־מַחֲנֵה אָרֶם וַיָּבֹאוּ עַד־קצֵה ַ מַחַנֶּה אֲרָם וִהְנֵּה אֵין־שָם אֵישׁ: וַארנִי הִשְּׁמֵיעַוּ אָת־מַחֲנֵה אָלָם קוֹל לֶבֶבֹ קוֹל בוֹם קוֹל חַיִּל נְּדְוֹל ווְאמְרוּ אֵישׁ אֶל־אָחִיו הִגָּה שָׂבַר־עָצֵׂינוּ מֶּלֶךְ יִשְּׂרָאֵל י אָת־מַלְבֵי הַחָתָּים וְאֶת־מַלְבֵי מִצְרַיִם לָבְוֹא עָלֵינוּ: ַנִיָּלוֹמוֹ וַיָּנָוֹסוּ בַנֵּשֶׁף <u>וַיַע</u>וְבָוּ אָרת־אָהַלֵיהֵם וָאָת־ קּוּפֵיהֶם וְאֶת־חֲפֶּבִיהֶם הַפֶּחֲגֶּה בָאֲשֶׁר הֵיא יַנְגָסוּ אֶל־נַפְּשֶׁם: וַיָּבּאוּ הַקְמְצְרָעִים הָאֵלֶה ער־ נַפְשָׁם: בַיָּבָאוּ בַּיִמְצְרָעִים קצַה הַפַּחֲנֶה נַיָּבֹאוּ אֶל־אַהֶּל אֶחָר נַיְאַכְלְוּ נַיִשְׁתֹּוּ וַיִשְׂאַר מִשָּׁם בָּפָף וְזָרָה וּבְנָרִים וַיֵּלְכָּוּ וַיַשְׁמֵנוּ וַיָשָׁבוּ נַיָבֹאוּ אֶל־אָהֶל אַהֶּל אַחֶׁר נַיִשְּׁאַוּ מִשָּׁם נַיֵּלְבְוּ וַיִּטְמָנוּ : וַיְאמְרוּ אִישׁ אֱל־רֵעַר־זוּ לְא־כֵּן ו אָנַחָנוּ עשִׁים הַנִים הַגָּה יום־בִשֹרָה הוא וַאֲנַחָנוּ מַחְשִׁים

HAPHTORAH OF METZORANG.

[If it be the Sabbath before Passover, the Portuguese say the Haphtorah of Sabbath Haggadol, (which see,) but the Germans only if the Passover be on the first day of the week.]

2 Kings vii. 3.

3. And there were four leprous men at the entrance of the gate: and they said one to another, Why do we remain here until we die? 4. If we say, We will enter into the city, then is the famine in the city, and we shall die there: and if we remain here, we die (also); now therefore come, and let us go over unto the camp of the Syrians; if they let us live, we shall live; and if they kill us, we shall but die. 5. And they rose up in the twilight, to go into the camp of the Syrians: and when they were come to the uttermost part of the camp of Syria, behold, there was no man there. 6. For the Lord had caused the host of the Syrians to hear a noise of chariots, and a noise of horses, the noise of a large army: and they said one to the other, Lo, the king of Israel hath hired against us the kings of the Hittites, and the kings of the Egyptians, to come upon 7. And they had arisen and fled in the twilight, and had left their tents, and their horses, and their asses, the camp as it was, and fled for their life. 8. And so came these lepers to the uttermost part of the camp, and they went into one tent, and ate and drank, and carried away thence silver, and gold, and garments, and went and hid them; and they returned, and entered into another tent, and carried away (something) thence, and went and hid it. And they said one to the other, We do not act correctly; this day is a day of good tidings; and if we remain silent,

וְחָבֶינוּ עַר־־אוֹר דַהַבְּקֶר וּמְצָאָנוּ עַוֹוֹן וְעַתָּהֹ לְכִוּ יוּנְבֹאָה וְנַגִּיִרָה בֵּית הַפֶּלֶךְ: וַיָּבֹאוּ וְיִקְרְאוּ אֶל־שַׁעַר 10 בְּית הַפֶּלֶךְ: רָעִיר נַינִיְדוּ לָהֶם בַאמֹר בָּאנוּ אֶל־מַחֲנֵרוּ אֲלֶם וְהַנֵּח אֵין־שֶׁם אָישׁ וְקוֹל אָדֶם כֵי אִם־הַסְּוּם אָסוּר וְהַחַמְוֹר אָסוֹר וִאְהָלִים בַּאַשֵּר הַמָּה: וַיִּקְרָא רַזִּשְעַבֶים נַיַגִּירוּ בֵּירת הַמֶּלֶךְ פְנְיסָה: נַיָּכָןם הַמֶּלֶךְ לַיְלָה וַיֹּאמֶרֹ אֶל־תָבָדִּיו אַגִּידָה־גָּא לָבֶּם אָת אֲשֶׁר־ ַרְעשׁוּ דֶּלַנוּ אֲבֶתְם יִיְרעוּ בִּי־רְצִבֵּים אֲנַחְנוּ וַיִּצְיּאַוּ מִן־ רַקְפַּחָנֶה לְהַחָבֵה בַהַּשָּׁרֶה לֵאמֹר כִּי־יֵצְאַוּ מִן־הָעִיר וּנְהְפְּשֵׂם חַיִּים וְאֶלֹ־הָעֻיר נָבְא: וַיַּעׁן אֶחָּר מֶעֲבָרָיו 13 ַוּיֹאמֶר וְיִלְחוּ־נָֻׁא חֲמִשֵּׁרֹ מִן־הַסּוּסִים הַנִּשְׁאָרִים אַשֶּׁר נִשְּׁאֲרוּ־כָה הִנָּם כְכָל־הַהֲמַוֹן יִשְׂרָאֵל אַשֶׁר נִשְּאַרוּ־בָּה הִנֶּם בְּכָל־־רְדִמוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הָגְפוּ 14 וְנִשְרְלֹחָרה וְנִרְאֶה: וַיִּקְחוֹּ שְׁנֵי רֶבֶב סוּמֵים וַיִּשְׁלֵח ַהַּפֶּּבֶּלְ אַחֲבִי מַחֲנֵה־אָבֶם לֵאמָר לְכִּוּ וּרְאוּ: וַיִּלְכֵּוּ אַחַביהֶם" ער־-רדַיַרְבּן וְהִנֵּרה כָל--הַבָּׁרֶךְ מְבֵּאְה בְּגָרִים וְבֵרָ֖לִים אֲשֶׁר־הִשְׁלִיכוּ אֲרָם בְּהֹחָפְזֶם נַיְשֶׁבוּ 16 הַמַּלְאָבִים וַיַּגֶּדוּ לַמֶּלֶך: וַיֵּצֵא הָעָם וַיָּבֿוּוּ אֵת מְחֲנֵה אַרֶם וַיְרִיּ כְאָּרוֹ סֹלֶת בְּשֶּׁקֵל וְסָאתַיִם שְׁעֹרֵים יו בָשֶׁבֶּןל בִּרָבָר יְתַּוָרו: וְחַבֶּּלֶךְ הַבְּלִיר אֶת־רַזְשָׁלִישׁ אָשֶּׁר נִשְּעָן עַל־יָרוֹ עַל־הַשַּׁעַר וַיִּרְמְכְּהוּ הָעָם בְּיִבְּשָּׁר נִיִּרְמְכְּהוּ הָעָם

* המון קרי

* כחפזם קרי

and tarry till the morning light, we shall incur guilt; now then come, and let us go and tell it at the king's house. 10. So they went and called unto one of the gatekeepers of the city; and they told them, saying, We came to the camp of the Syrians, and, behold, there was no man there, nor the voice of man; but the horses were tied, and the asses were tied, and the tents as they had been. 11. And he called the gatekeepers; and they told it at the king's house within. 12. And the king arose in the night, and said unto his servants, I can easily tell you what the Syrians have done to us: they know that we are hungry; and they are therefore gone out of the camp to hide themselves in the field, saying, When they come out of the city, we will eatch them alive, and get into the city. 13. And one of his servants answered and said, Let some take, I pray thee. five of the horses that remain, which are left in the city, let it fare with them as with all the multitude of Israel that are left in it, (or) let it fare with them as with all the multitude of Israel that are consumed: and let us send and see. 14. And they took two chariots with horses; and the king sent after the camp of the Syrians, saying, Go and see. 15. And they went after them as far as the Jordan; and, lo, all the way was full of garments and vessels, which the Syrians had cast away in their haste; and the messengers returned, and told it to the king. 16. And the people went out, and plundered the eamp of the Syrians; and a measure of fine flour was to be had for a shekel, and two measures of barley for a shekel, according to the word of the Lord. 17. And the king had appointed the lord on whose hand he used to lean to have the charge of the gate; and the people

^{* &}quot;If it be said, they are in danger of being slain by the Syrians, they are in this city in danger of famine, like all the multitude of Israel that are left, and if they die, they are like all those of Israel who have died by famine."—RASH.

בּשַער וַנְמֶרת בַּאֲשֶר דּבֶּר אָישׁ הָאֶלהִּים אֲשֶׁר רַבֶּר בְּבֶרֶת הַשֶּׁלֶךְ אַלָּיו: וַיְהִי כְרַבֵּרֹ אַישׁ הָאֱלֹהִים בָּל־רַהַמֶּלֶךְ לֵאמֶר סָאתַנִים שְערִים בְּשָּׁקָל וְפַאָּח־ ַפֹּלֶתֹ בְּשֶׁקֶל יָהְיֶהֹ בָּצֵת מְחָּר בְשַׁעֵר שְׁמְרוֹן: וַיַּעַן רַשָּׁרְישׁ אַרת־אָישׁ הָאֱלֹהִים ניאמַר וְהָנָה יְהוָרה עשֶרו אַרבות בַּשְבַּיִם הַיְהְיֶה בַּרְבֵר הַזֶּרָה וַיֹּאמֶר יהוּנְהָ רֹאֶרהֹ בְּעֵינֶּיְהְ וּמִשֶּׁם לְא רוֹאַכֵל: וַיְחִי־לְוֹ בֵּן בֹּי וַיִּרְמְםוֹ אֹתוֹ הָעָם בַּשַּׁעַר וַיָּמְת:

הפטרת אחרי מות

לאשכנזים ביחזקאל סימן כ"ב ויש מפטירין אותה כסדר קדשים

- וַיְרַקִי רְבַר־יְרוּוָרוּ אֵלֵי לֵאמְר: וְאַרָּוּה בֶּן־אָרָׁם הַתִשְׁפָט הָתִשְׁפָט אֶת־עֵיר הַדָּמֶים וְהַוֹּבַעְהָה אֶרֹז בָּלֹ־תְּוֹעַבוֹרֶהֶיהָ: וְאֶבֶיְרָהָׁ כָּה אָכֵר אַרֹנֵי וֱהוֹה עִיר שֹּבֶּבֶרת דֶּם בְתוֹבָה לְבַוֹא עִרְאָה וְעִשְׂתָה גִּלּוּלֵים אُكُرِيكَ لِمُفْفِظُكِ: قَلُولًا كُمُهُدَ هُوَدُكُ كُهُوفُكُ וּבְגַלוּכַלִיִף אֲשֶׁר־עָשִּׂירוֹ טָמֵארוּ וַתַּקְרָיבִי יָמַיִּף וַתָּבָוֹא עַר־שְׁנוֹתְיֶךְ עַלֹּבֹּן נְתַרַקִיךְ חֶרְפָּדוֹ לַגוּוֹיִם וַקַלֶּפָה לְבֶל־הָאָרְצוֹרת: הַקְּרֹבֶוֹרת וְהָרְחֹקוֹת מִמֶּךְ
- יָרִתַקַלְסוּבָךְ טְמֶאֲרת הַשֶּׁם רַבָּת הַמְּהוּמָה: הָנָרוֹ

trod him down in the gate, and he died; as the man of God had spoken, which he spoke when the king came down to him.

18. And it came to pass as the man of God was speaking to the king, saying, Two measures of barley for a shekel, and a measure of fine flour for a shekel, shall be about this time to-morrow in the gate of Samaria: 19. That the lord had answered the man of God, and said, Now, behold, if even the Lord were to make windows in heaven, would such a thing be? And he had said, Behold, thou shalt see it with thy eyes, but thereof thou shalt not eat. 20. And it happened so unto him; for the people trod him down in the gate, and he died.

HAPHTORAH OF ACHARAY MOTH.

EZEKIEL XXII. 1.

1. And the word of the Lord came unto me, CHAP. XXII. saying, 2. And thou son of man, wilt thou take to task, wilt thou take to task the city of blood? and wilt thou make her know all her abominations? say thou, Thus saith the Lord Gon, O city that sheddeth blood in her midst, that her time (of sorrow) may come, and that hath made idols near herself to defile herself: Through thy blood which thou hast shed, art thou become guilty; and through thy idols which thou hast made hast thou defiled thyself; and thou hast caused thy days to draw near, and thou art come unto thy years; therefore do I make thee a reproach unto the nations, and a mocking to 5. Those who are near, and those who all the countries. are far from thee, shall mock thee, O thou unclean in name, 6. Behold, the princes of Israel and full of confusion!

ְיְרְוּשֶׁלֶחְ: לפיג קרי *

נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לִוְרֹעָוֹ רְדֵיוּ בֶּךְ לְמַעוֹ שְׁפָּרְ־דָּם: אָב וָאֵם הַקַלּוּ בָּדְ לַגַּרְ עָשִׁוּ בַעָשָׁק בְּתוֹבֶךְ יָתִוֹם וְאַרְ־שָׁנֶה רְּזוֹנוּ בָךְ: בְּלָרְשֵׁי בָּזְיֶרת וְאֶת־־שַׁבְּתוֹבֻיי חַלֶּלְתְּ: אַנְשִׁי רָכִיל הָיוּ בָךְ לְמַעוֹ שְׁפָּךְ־הָם וְאָלֹ־ הֶרָרִים אָבְרֹי בְּדְ זְמֶּח עָשִׂי בְרוֹבֵךְ: עֶרְוַת־אָב ּגָּלָה־בֶּךְ טְמֵאַרת הַנָּדֶה ענוּ־בָּךְ: וְאַישׁ ו אֶת־אַשֶּׁרת רַעָּהוּ עָשָּׂה הָוֹעַבָּה וְאִישׁ אֶרוּ־כַלָּהָוֹ טִפֵּא בְוּפָּה וְאֶישׁ אֶרֹת־־אֲחֹתוֹ בַת־אָבֵיו עִנָּה־בָּךְ: שְׁחַר לַקְחוּר בָך לְמַעו שְּבָּרְ־דֶם נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּירת לָלַחַתְּ וַתְּבַּצְעֵי רַגַּיַרָ בַּעשָׁק וְאֹרֶתִי שָׁלַחַתְּ נְאָם אַרנָי יֶהוֶה: וְהִנֵּהֹ בּיַרַ בַּעֹשָׁק וְאֹרֶתִי שָׁלַחַתְּ נְאָם אַרנָי יֶהוֶה: וְהִנֵּהֹ הבַירִזי כַבִּּי אֶל־בִּצְעָךְ אֲשֶׁר עָשֶׂית וְעַל־דָּבֶּיךְ אֲשֶׁר רָיִי בְּתוֹבֵך: הָיַנְצָטָר לִבֵּךְ אִם־הֶּתְחָזַקְנָה יָבִיִּרְ בַלְימִים אֲשֶׁר אֲנִי עשֵׁה אוֹרֶתְרְ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי ּ וְעָשֶׂיתִי: וַהֲפָּיצוֹתֵי אוֹתָךֹ בַּגוֹיָם וְזְרִיתִיךְ בְּאֲרָצְוֹרֹת 16 וַהַתִּפּהֹתִי טִּמְאָהַהְ מִפֵּךְ: וְנִתַּלְ־לֹתְ בָּךְ לְעֵינֵי גוּיְםְ וְיָרֻעַהְּ כִי־אָנִי יְהֹוָה: ער כאן לספרוים וַיִּהְי דְכַר־יְהֹוָה אַרָּי לֵאמְר: בָּן־אָדֶּם הָיוּ־לִי בִירּת־יִשְׂרָאֵל לְמֻוֹּג حُوِّا بُهُ اللَّهِ الْحُرْدِ الْحَلِّيْ الْمَافِقُ لِللَّهِ حُدْرًا لَا خُدْرًا لَا خُدْرًا יון הַיִּנִים בָּסֶף הָיִוּ: לָבֵׁן כָּה אָמֵר אָרֹנֵי יֱהוָה יַגַעַן הָיִוֹת 18 צּלְצֶם לְפַגֵּים דָרַן הִנְנִי קבֹץ אֶרִיבֶּם אֶל-תְּוֹר

were each ready with his arm within thee, in order to shed blood. 7. Father and mother they esteemed lightly within thee, towards the stranger they showed exaction in the midst of thee, the fatherless and the widow they oppressed within thee. 8. My holy things thou didst despise, and my sabbaths thou didst profane. 9. Tale-bearers have been within thee, in order to shed blood; and upon the mountains did they eat within thee; incest did they commit in the midst of thee. 10. Their father's nakedness they uncovered within thee; her that was unclean in her separation did they violate within thee. 11. And one with his neighbour's wife did commit abomination; and another did lewdly defile his daughter-in-law; and another did violate his sister. the daughter of his father, within thee. 12. Bribes they took within thee, in order to shed blood; usury and increase didst thou take, and thou didst acquire gain of thy neighbours by extortion, and me thou didst forget, speaketh the 13. And behold, I have struck my hands to-Lord Gop. gether at thy gain which thou hast acquired, and at thy blood-guilt which hath been in the midst of thee. 14. Will thy courage endure, or will thy hands be strong, in the days that I shall deal with thee? I the Lord have spoken, and will do it. 15. And I will scatter thee among the nations, and disperse thee in the countries, and I will entirely remove thy filthiness out of thee. 16. And thou shalt be degraded through thyself before the eves of the nations. and thou shalt know that I am the Lord. The portuguese STOP HERE. 17. And the word of the Lord came unto me. saving, 18. Son of man, the house of Israel are become to me dross: they all are brass, and tin, and iron, and lead, in the midst of the furnace; the dross of silver are they become. 19. Therefore thus saith the Lord Gon, Because ye are all become dross, therefore, behold, I will gather you into the midst of Jerusalem.

כמנהג האשכנזים בת"ע בעמוס סי' ט' ויש מפטירין אותה בסדר אחרי מות

ַהַלְוֹאַ כִּבְנֵי בִשִּיִּים אַתֶּם לֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵר נָאָם־ יְהֹוֶרֵה הַלִּוֹא אֶת־יִשְּׂרָאֵל הֶןעֲלֵירִנוֹ מֵאֶרֶץ מִצְּרַיִּם וּפָּלְשָׁתַיֶּים מִכַּפָּרְעוֹר וַאַבֶּרָם מָקּיר: רְהַנֵּרה עֵינֵיוּ אַרֹנָי יֶהוֹּרה בַּפַּמְלָכָרה הַחַשְּאָה וְהִשְּמַרְהַי אֹרְבה מַעַר פְּנֵי הָאַרָמֶרה אֶפֶם כִּי לָא הַשְּמֵיר אַשְּמֵיר 9 אָת־בֵּית יַיַעַקֹב נְאָם־יְהוֹה: בִּי־הִנַּה אָנֹכִי מְצַוֵּה ַוַהַגְעוֹתֵי בְכָל־הַגּוֹיָם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַאֲשֶׁר יִנּוֹעַ יּם בַּכְּבָרָרה וְלְא־יִפְּוֹל צְרָוֹר אָרֶץ: בַּחֶרֶב יָמׁוּתוּ כְּלֹ יַחַפָּאֵי עַמֶּי הָאְמְרִים לְא־רַתנְיִשׁ וְתַקְדֵּים בְּעֲבֵינוּ בּנִים הַהוא אָקִים אֶת־סָבֶת דָּוִיד הַנּבֶּּלֶת בַּנִים הַהוא אָקִים אֶת־סָבֶת דָּוִיד הַנּבֶּּלֶת וְגָבַרְתַיִּנִי אֶרת־פִּרְצִיהֶן וַהַרְסוֹּדָנוֹ אָלִים וּבְנִיתִיהָ בּימֵי עוֹלָם: דְלֹמַעוֹ יִירְשׁוּ אֶת־שְׁאֵרָית אֶרוֹם צּימֵי עוֹלָם: דְלֹמַעוֹ יִירְשׁוּ יְּכָר בּגוֹיִם אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עֲלֵיתֶם נְאֶם־יְהוָה עַשֶּׁה זְארת: הָנֵּה יָמֵים בָּאִים ֹ נְאָם־יְהֹנָה וְנַנַּשׁ 🗷 חוֹרֵשׁ בַּקּוֹצֵּר וְדַרָּךְ עָנָבִים בְּמֹשֵׁךְ הַזְּרַע וְהִשִּיפוּ זַ הָהָרִים עַסִּים וְכָל־הַגָּבָעוֹרת תַּתְמוֹגַנְנָה: וְשַׁבְתִּיּ אֶת־שְבַוּת עַפֵּי יִשְׂרָאֵלֹ וּבָנֿוּ עַרֵים נְשַׁפּוֹת וְיָשְׁבוּ ּוְגָפְעַוּ כְרָכִּים וְשָׁרְתוּ אֶת־יֵיגֶם וְעַשַּׂוּ גַנּוֹת וְאָכְלֹוּ אַת־פָּרִיהֶם: וּנְטַעְתִּים עַל־אַדְמָרַתֶם וְלֹא יִנְּתְשׁׁוּ גַּ

HAPHTORAH OF KEDOSHIM,

[ACCORDING TO THE GERMAN JEWS.]

Amos ix. 7.

7. Are ye not like the children of the Ethiopians unto me, O children of Israel? saith the Lord; have I not brought up Israel out of the land of Egypt? and the Philistines from Caphtor, and the Syrians from Kir? 8. Behold, the eyes of the Lord God are upon the sinful kingdom, and I will destroy it from off the face of the earth; saving that I will not utterly destroy the house of Jacob, speaketh the Lord, 9. For, lo, I will command, and I will shake among all the nations the house of Israel, as one shaketh things in a sieve, whilst not the least piece falleth down upon the earth. By the sword shall die all the sinners of my people, who say, The evil will not come near nor overtake us. 11. On that day will I raise up the tabernacle of David which is fallen; and I will close up its breaches; and its ruins will I raise up, and I will build it as in days of old: 12. In order that they may take possession of the remnant of Edom, and of all the nations, which are called by my name, speaketh the Lord 13. Behold, days are coming, speaketh the that doth this. LORD, that the ploughman shall come close up to the harvester, and the treader of the grapes to the one that scattereth the seed; and the mountains shall drop with sweet wine, and all the hills shall melt. 14. And I will bring back the captivity of my people Israel, and they shall build the wasted cities, and they shall plant vineyards, and drink their wine, and they shall lay out gardens and eat their 15. And I will plant them upon their own soil, and 18 VOL. III.

עוֹר מֵעַל אַרְמָתָם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לְהֶּם אָמֵר יְהוֶה אֱלֹהֵיף:

הפטרת קדשים

במגהג האיטליאנים והספררים ביחזקאל סימן כ' ויש מפטירין אותה בסדר אחרי מות

וְיְהַי וּ בַשְׁנֵה הַשְּבִיעִית בַּחָמִשִּי בֶּעְשְׂוֹר לַחְׁדֶש בֵּאוּ
אָנְשִׁים מִזְּקְנִי יִשְּׂרָאֵל לִדְרָשׁ אֶת־יְחֹוֶה וַיִּשְׁבָּוּ לְפָנָי:
בּבֵּר אֶרִז־וְֹהְנֵי יִשְׂרָאֵל לִדְרָשׁ אֶת־יְחוֹּה אֵלִי לֵאמְרֹ : בָּן־אָּדָם
בַּבֵּר אֶרִז־וֹּקְנְי יִשְׂרָאֵל וְאָמֵרְתַּ אָלֵי לֵאמְרֹ : בָּן־אָּדָם
בַּבֵּר אֶרִז־וֹּקְנְיֻ יִשְׂרָאֵל וְאָמֵרְתַּ אָלֵי לֵאמֹר : הַתִּשְׁפִּט אֹלָה בּיוֹם בְּאָם אֲרֹנִי יֶהוֹח: הַתִּשְׁפִּט אֹלָה בִּי וְאָבֶרְע לְחֶם הַתִּיאִפְּוֹע בָּוֹם בְּהִישְׁבִי אָרָי לְהָבּ לְהְוּצִיאָם בּיִים לָבְיִם לָבְיִים וְאָשָּׁא יָבִי לְהָם לִאְמֹר אֲנִי יְחוֹה בִיוֹם בַּחְרֵי בְּבִּיִם אָלִבְיִם לְּבִינִם לְהִוּצִיאָם בּיִּים לְהִוּצִיאָם בְּבְּיִים בְּאָבְיִים וְאָשָּׁא יָבִי לְהָם לֵאמֹר אֲנִי יְחוֹנְה בִּיוֹם בְּחִנִי לְהֶם לְהִוּצִיאָם מְּלְבִיּיִם אָלִּיְשָׁא יָבִי לְהָם לֵאמֹר אֲנִי יְחוֹנָה בְּיוֹם הַהֹּוּא נִשְּׂאתִי יָדִי לְהָה לְהָוּצִיאָם לְבְּיִם אָלִבְיִם אָלִבְיִם בְּיִנִם הָוֹנִים בְּוֹצִיעְם: בְּיִוֹם הַהוֹּיִא נְשָּׁאתִי יָדִי לְהָה לִהְוּצִיאָם לְּהָוּעִים אָּלִיתְם בְּיִים אָּלִיהְיִם אָלִיהְים בְּנִים הָּהוּאנִי וְנִים לְּהִיצִים בְּיִים הָּלִּבְיִם בְּיִּבְיִם לְּבִּיִים אָלִבְיִם בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּהִּוּיִים אָּיִים בְּיִים בְּיִנִים אָלִיבִים אָּיִבְיִם בְּיִנִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִנִים אָּיִנִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִם בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְיִם בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִבְּיִם בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִם בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּבְיִים בְּיִבְּיִים בְּיִּבְים בְּחִיבִים בְּיִים בְּבְיִים בְּיִּבְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיבְים בְּיוֹם בְּיִים בְּיִים בְּיוֹבְיים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּבְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיוּים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּייִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיוֹבְייִים בְּיִּים בְּיוֹם בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיוֹים בְּיוּבְייִים בְּיוֹים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּייִי

אָישׁ אָפּוּאָּי אָרָאִן בּיִאַלְיכוּ וּלִילְנִילִּי מֹאָבָיִם אַּלְ-יַּנְבְּמֵּ אָבִי טָּיִאּ לְכָּלְ-נְיִּאְיַבְּגְּוְת : זֹאִמִּר אְׁדְּטְׁכּי יּ האָרָא מִאָּרֵי אָרְאָרָי אָרְאָרָא אָאָריפּיניי, לְטְּם זְּפְּע חָלָבּ they shall not be pulled up any more out of their land which I have given unto them, saith the LORD thy God.

HAPHTORAH OF KEDOSHIM,

[ACCORDING TO THE PORTUGUESE AND ITALIANS.]

EZEKIEL XX. 1.

CHAP. XX. 1. And it came to pass in the seventh year, in the fifth month, on the tenth day of the month, that certain of the elders of Israel came to inquire of the Lord, and they sat down before me.

[THE PORTUGUESE COMMENCE HERE.]

2. And the word of the Lord came unto me, saying, 3. Son of man, speak unto the elders of Israel, and say unto them, Thus saith the Lord God, Are ye come to inquire of me? as I live, I will not be inquired of by you, speaketh the Lord Gop. 4. Wilt thou take them to task, wilt thou take them to task, son of man? the abominations of their fathers cause them to know: 5. And say unto them, Thus saith the Lord Gop, On the day when I chose Israel, I lifted up my hand unto the seed of the house of Jacob, and made myself known unto them in the land of Egypt: and I lifted up my hand unto them, saying, I am the Lord your God. 6. On the day I lifted up my hand unto them, to bring them forth of the land of Egypt into a land that I had selected for them, flowing with milk and honey, which is an ornament among all the countries. 7. And I said unto them, Cast ye away every one the abominations of his

ַתִּפַּמֶּאוּ אָגָי יְהֹוָה אֱלְהַיבֶּם: וַיַּמְרוּ־בִּי וְלָא אָבוּ יִדְשְׁמָעַ אֵלֵי אָישׁ אֶת־שִׁקוּצֵי עֵינֵיהֶם לֹא חִשְׁלִּיכוּ וְאֶת־גִּלֹּוּלֵי מִצְרַיִם לָא עָזָבֵוּ וָאֹמֻר לִשְׁפְֹּךְ חֲמָתֵי יַעַלִיהֶּם לְבַלְוֹרת אַפִּיּ בָּהֶם בְּתִוֹךְ אֶנֶרץ מִצְרֵיִם: ַנָאַעשׂ לְכַעַן שְׁמִּי לְבָלְתִּי הַחֶּל לְעֵינֵי הַגּוֹיָם אֲשֶׁר־ הַפָּרה בָרתוּבֶם אֲשֶׁר נוֹרַעְרִתי אֲלֵיהֶם רְעַינֵיהֶם יוֹ לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: נָאְוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם 10 בּיַ יו נַאֲבָאָם אֶל־הַמִּרְבָּר: נָאֲתֵן לָהֶםׂ אֶת־חֶקּוֹהִי וְאֶת־ ָםשְׁפָפֵי הוֹדַעָתִי אוֹתֶם אֲשֶּׁר יַעֲשֶׂה אוֹתֶם הָאָדֶם יוֹם בָּהֶם: וְגַּם אֶרת־שַׁבְתוֹרֵתוֹ נָתַהִּי לְהֶׁם לְהְיוֹרת בּיַ בְּחָי בְּהָם: וְגַּם אֶרת־שַׁבְתוֹרֵתוֹ ּלְאֹוֹרת בִּינִי וּבִינִיהֶם לָבַּעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם: 13 וַיַּמְרוּ־בִּי בִית־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר בְחָקוֹרַתִּי לְא־הָלָ כוּ וְאֶרת־־מִשְׁפָּטַי מָאָכוּ אֲשֶר יָעַשֶּׁרוֹ אוֹתָם הָאָרָם וָחַי בָּהֶּם וְאֶת־שַׁבְּתֹרָתִי חִלְלוּ מְאֶד וָאֹמֻׁר לִשְׁפֹּרְ יוָפֶתְי עֲלֵיהֶם בַּפִּרְבָּר לְכַלוֹרָזם: וָאֱעֲשֶׁרוֹ לְמַעַן 🛂 🗓 אַ בְּיִּרְבָּר בְּפִרְבָּר שָׁמֶי לְבִלְתַּיִ הַחֵל לְעֵינֵי הַגוּוֹם אֲשֶׁר הְוּצֵאר, ים 15 לְשֶׁמִינֶהֶם: וְגַם־אֲגֹי נָשֶׂארִגי יָרֶי לְהֶם בַּמִּרְבֵּר רְבַּלְהִי ּ הָבִּיא אוֹתִם אֶל־הָאָרֵץ אֲשֶׁר־נָתַׁתִּי זָבַרְת יוָק'ב וּרְבַשׁ צְבִי הָיא לְכָל־הָאָרְצְוֹת: יַעַן בְּמִשְׁפְּטֵי 16 ַ פָּיֹבָסוּ וְאֶת־חֶקּוֹתַיֹּ לְא־חֶלְבִוּ בָהֶם וְאֶת־שַׁבְּרוּוֹרַתִי יו חַלֵּלוֹ כֵי אַחָרֵי גִּלְוֹלֵיהָם לְבֶּם הֹדֶרְ: וַהַּתְּס עִינֵי

eyes, and with the idols of Egypt shall ye not defile yourselves: I am the Lord your God. 8. But they rebelled against me, and they would not hearken unto me; they did not cast away every one the abominations of their eyes. and the idols of Egypt they did not forsake: then I thought to pour out my fury upon them, to spend my anger against them in the midst of the land of Egypt. 9. But I acted for the sake of my name, so as not to profane it before the eyes of the nations, among whom they were, because I had made myself known unto them before their eyes, to bring them forth out of the land of Egypt. 10. I therefore led them forth out of the land of Egypt, and brought them into the wilderness. 11. And I gave them my statutes, and I made known to them my judgments, which a man is to do, that he may live through them. 12. Moreover I gave them also my sabbaths, to be a sign between me and between them, that they might know that I, the Lord, sanctify 13. But the house of Israel rebelled against me in the wilderness; they walked not in my statutes, and my judgments they despised, which a man is to do, that he may live through them; and my sabbaths they greatly profaned; then I thought to pour out my fury over them in the wilderness, to make an end of them. 14. But I acted for the sake of my name, so as not to profane it before the eves of the nations, before whose eyes I had brought them out. 15. Yet I lifted up also my hand unto them in the wilderness, that I would not bring them into the land which I had given them, flowing with milk and honey, which is an ornament 16. Because my judgments they among all the countries. had despised, and in my statutes they had not walked, and my sabbaths they had profaned; for after their idols did their heart go. 17. Nevertheless my eve looked pityingly

יַעלֵיהֶם מִשַּׁחַתֶּם וְלְא־עָשַׂיתִי אוֹתָם כָּלֶה כַּמִּדְבֶּר: אַל־בְּגִיהֶם בַּמִּדְבָּר בְּחוּלֵי אֲבְוֹרֵתִיכֶם אַל־18 וַאַמַּר אֶל־בְּגִיהֶם וַלְא־עָשִׂיתִי אוֹתָם כָּלֶה כַּמִּדְבָּר:

י אַל־תִּטַמָּאוּ: אֲגִיּ יְהֹוֶה אֱלְהֵיכֶּם בְּחֶקְוֹתַי לֵכוּ וְאֶת־ 19

20 מְשְׁפָּמִי שִׁמְרָוּ וַעֲשִׂוּ אוֹתְם: וְאֶרת־שַׁבְּתוֹרֵתִי קַהְשׁוּ וְרָזְיִוּ לְאוֹרתֹ בִּינִי וּבִינִילֶם רָדַּעַרת כֵּי אָבְנִי יְהוָה־ אֵלִהִיבִם:

הפטרת אמר

ביחוקאל סיכן מ"ר

יקְרָבָּוּ אֵלֵי לְשָׁרֵתְנִי וְעָמְרַוּ לְפָנִי לְהַקְּרִיב לְיּ חֵבֶּלְ מִשְׁבֶּרָת מִקְדָּשִׁי בִּתְעוֹרת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵעְלֵּי הַפָּרה יִקְרְבָוּ אֵלֵי לְשָׁרֵתְנִי וְעָמְרַוּ לְפָנִי לְהַקְרִיב לְיּ חֵבֶּלְב יִקְרְבָוּ אֵלֵי לְשָׁרֵתְנִי וְעָמְרַוּ לְפָנִי לְהַקְּרִיב לְיּ חֵבֶּלְב

לִדִּפֹּר יִּלְרַבִּי אָרִי-שְׁלְחָנִי לְאֵּרַשׁנִי וְאָּמֹרִי אָּרִ- יִּשְׁלְחָנִי לְאַרַשׁנִי וְאָמֹרִי אָּר יִדְּבַחַ נְאָׁם אָּבִנִּי יֵּדְנִי יִדִיפִּים יָּבָּאִי אָּקִ-מִלְּבָּאִיּ יִּ

ז מִשְמַרְהָּי: וְהָיָּה בְּשֵׁעֵרֵי הָחָצֵר הַפְּנִימִית נְבְּיְרָתה בְּשֵׁעֵרֵי הִלְבֶּשוּ וְלְאַ־נֵיְעַלֶּה עֲלֵיהָם יִלְבָּשוּ וְלְאַ־נֵיְעַלֶּה עֲלֵיהָם יִלְבָּשוּ וְלְאַ־נֵיְעַלֶּה עֲלֵיה עֲלִיהָם יִלְבָּשוּ וְלְאַ־נֵיְעַלֶּה עָלֵיהָם בְּשֵׁעֵרִי הָחָצֵר הַפְּנִימִית נְבְיִרָה: וְהָיָּה בְּנִימִית יִבְּיִרָה:

ראַשָּׁם וּמִכְנְמֵי פִּשְּׁרִזִים יִרְוֹיֵוֹ עַל־־ראֹשָׁם וּמִכְנְמֵי פִּשְּׁתִּים וּזִרְנְיֵּ

ַ הָּהְיוֹ עַל הַחִיצוֹנָת אֶל-־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנֶה אֶלּר-הָטָצֵר הַחִיצוֹנֶה אֶלּר-הָטָצֶר הַחִיצוֹנָה אֶלּר הָחָצֵר הַחִיצוֹה אֶל- לֹא יַחְנְּרִוֹ בַּיִּזַע יִ וְּבְצֵּאחָה אֶל- on them, so as not to destroy them, and I did not make an end of them in the wilderness. 18. And I said unto their children in the wilderness, In the statutes of your fathers shall ye not walk, and their customs shall ye not observe, and with their idols shall ye not defile yourselves. 19. I am the Lord your God; in my statutes must ye walk, and my judgments must ye observe, and do them; 20. And my sabbaths must ye sanctify; and they shall be a sign between me and between you, that ye may know that I am the Lord your God.

HAPHTORAH OF EMORE.

EZEKIEL Xliv. 15.

15. But the priests the Levites, the sons of Zadok, that kept the charge of my sanctuary when the children of Israel went astray from me,—these shall come near unto me to minister unto me; and they shall stand before me to offer unto me the fat and the blood, speaketh the Lord God: 16. These shall enter into my sanctuary, and these shall come near to my table, to minister unto me, and they shall keep my charge. 17. And it shall come to pass, that when they enter in at the gates of the inner court, they shall clothe themselves with linen garments; and no wool shall come upon them, while they minister in the gates of the inner court, and within. 18. Linen bonnets shall be upon their heads, and linen breeches shall be upon their loins; they shall not gird themselves with any thing that causeth sweat. 19. And when they go forth into the outer court, into the outer court to the people, they shall put off their garments

יִפִשְטַוּ אֶת־בִנְרֵיהֶם אֲשׁר־הַּמָּה מְשַׁרָתֶם בַּם וְהַנְּיִחוּ אוֹתָם בְּלְשְׁכִרת הַלְּדֶשׁ וְלָבְשׁוֹ בְּנָרֵים יוראשָם 🛂 🛂 אַתרִים וְלְא־יִקְרָשׁוּ אֶת־הָאָם בְבִנְדֵיהֶם: וְרֹאשָׁם 🕬 לָא יְגַלֵּחוּ וּפֶּרַע רָשׁ יְשַׁלֵחוּ כָסְוֹם יִכְסְמָוּ אֶרִּר־ יוון לא־וִשְׁרָזוּ כָּל־כֹהֶן בְּבוֹאָם אֶל־- בַּוֹ בָּבוֹאָם אֶל־- בַּוֹאָם בּבוֹאָם בַּ הֶחָצֵר הַפְּנִימֵית: וְאַלְּמָנָהֹ וּנְרוּשָׁה לְא־יִקחְוּ לָהֵם 🗠 רְלַנְשֵׁים כִי אִם־בְּתוּלֹוֹת מִנֶּרַעַ בִּית יִשְׂרָאֵל וָרֵיאַלְמָנָת אָּהָרַתְּרִינֶי אַרְמָנְּה מִכִּנִוֹ זְּפְׁחוּ : אָרַרַעַמַּי יוֹרוּ בֵּין קָדֶישׁ לְחֻלֹ וּבֵין־טָמֵא לְטָהָוֹר 🤓 וְאֶרַרַ-עַמַּי יוֹרוּ יוְרִיאֶם: וְעַלֹּ־רִיב הָמָּה יַעַמְרָוּ לְיִּשְׁבְּטִי בְּמִשְׁבְּטֵי 24 וֹשְׁפְּמֶּרוּ וְאֶת־תְּוֹרֹתַי וְאֶרת־חֶקֹרֵוֹ בְּכָרל-מוֹעֲרֵי יִשְׁמֹרוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתֻי יְקַדֵּשׁוּ: וְאֶל־מֵת אָדָׁם לֹא 25 יָבִוֹא לְטִּמְאֶח כִּי אִם־לְאָב וּלְאֵם וּלְבֵוֹ וּלְבַת לְאָח בּ וּלְאָחָוֹרת אֲשֶׁר־לֹא־הָוְתָרֹז לְאִישׁ יִפַּמָּאוּ: וְאַחֲרֵי 26 הַלְּרֶשׁ אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִיתֹ לְשָׁרֵת בַּלְּדֶשׁ יַקְרֶיב חַפָּאתֶוֹ נְאֶם אֲדֹנֵי יֶהוֹה: וְהָיְתָה לָהֶםׁ לְנַחֲלָה אָנֵי נַחֲלָתָם נַאֲחָוָה לְא־תִּתְנַוּ לָהֶם בְּיִשְׂרָאֵל אֲנִי 29 אֲחָזֶתֶם: הַמִּנְחָה וְהַחַפָּאת וְהָאָשֶׁם הַפָּה וְאֹכָלֶוּם 29 יוֹבֶא יִתְּרָם בְּיִשְׂרָאֵר לָתֶם יְהְיֶה: וְבֵאשִׁית בְּל־-בּבוּרֵי כֹד וְכָל־הְתרוּמַרת כֹל סִבּלֹ' הְתרוּמַוֹתִיבֶּם * ישפטהו קרי * למשפט קרי

wherein they have ministered, and they shall lay them down in the holy chambers; and they shall put on other garments, and they shall not mingle among the people with their garments. 20. And their heads they shall not shave close, nor suffer their hair to grow long; they shall only crop (the hair of) their heads. 21. And wine shall any priest not drink, when they enter into the inner court. And a widow, or one that is put away they shall not take to themselves as wives; but only virgins of the seed of the house of Israel; but whatever widow it may be, the (common) priests may take. 23. And my people shall they teach the difference between the holy and profane, and that between the unclean and the clean they shall make known unto them. 24. And in controversy they shall stand up to judge, according to my judgments they shall decide: and my laws and my statutes at all my festivals shall they observe; and my sabbaths shall they sanctify. 25. And to a dead person they shall not come to defile themselves; but on father, or on mother, or on son, or on daughter, on brother, or on sister that hath had no husband, they may defile themselves. 26. And after he is become clean, they shall reckon unto him seven days. 27. And on the day that he cometh into the sanctuary, unto the inner court, to minister in the sanctuary, he shall offer his sin-offering, speaketh the Lord God. 28. And it shall be unto them as an inheritance, I am their inheritance; and any other possession you shall not give them in Israel; I am their possession. 29. The meat-offering, and the sin-offering, and the trespass-offering-these shall the priests eat; and every devoted thing in Israel shall belong to them. 30. And the first of all kinds of first-fruits, and every kind of heave-offering of all your heave-offerings, shall belong to the priests; and לַבְּהָנִים יְהָיֶה וְבִאשִׁית עַריסְהֵיכֶם תִּתְנְוּ לַבּהֵׁן זוּ לְרָהִנִיחַ בְרָבָה אֶל־בִיתֶף: כָּל־נְבֵלָה וּטְרֵבָּה מִן־ הַעִּוֹף וּמִן־הַבְּהֵמֶה לָא יָאכָלוּ הַכְּהַנֵּים:

הפטרת בהר סיני

בירמיה סימן ל"ב כשהפרשיות נפרדות

לַּיָאֶמֶר יִרְמְיֶרְה הָיָרְ בְּבַר־יִהוֹּה אֵלִי לֵאמְר: הָנָה לְּדְּ

 וְאָתַר־בַּנְּרְיִי וְאֶשֶׁר בְּעַנְּתְ בִּיְבְּרִיְהוֹּה אֵלִי לֵאמְר: הָנָה לְּדְ

 אָרַר־שְׁרִ בְּעָנְתְוֹת בְּעֲנְתְוֹת כִי לְּדְ מִשְׁפַּט הַנְּאָלֶה חֲנַמְאֵל בָּוְ־בַּרְ יְהְנָה לְּדְ מִשְׁפַט הַנְּאָלֶה בְּעָנְתוֹת בְּעָנְתוֹת בְּיִלְיִוֹ בִּילְוֹ בְּבַרִייְהוֹה אֵשֶׁר בְּעָנְתוֹת וְאָשֶׁרְ בְּעָנְתוֹת בְּעָבְיוֹ בְּבְּנִימִוֹ בִּילְבְּ מִשְׁפַּט הַנְּאָלָה לְּבִּרִייְהוֹה מֵאֵת חֲנַמְאֵל בָּוִבּייִה מִּעְה בְּעָנְתוֹת בְּעָנְתוֹת בְּעָנְתוֹת בְּעָנְתוֹת בְּעָנְתוֹת בְּעָנְתוֹת בְּעָבְּלְה־לוֹ אֶרִי־בַּבֶּפְר וְאָחְרּוֹם בְּעָנְתוֹת בְּעָנְתוֹת בְּעָנְתוֹת בְּעָבְיוֹ בְבְּבְיִיתוֹן בְּי־לְּךְ בִּעְנְתוֹת בְּעָנְתוֹת בְּעָבְיוֹל בִּבְּבְיִיתוֹן בְּיִלְּךְ בִּבְּבֶּיתוֹ בְּיִבְּיִי בְּבָּבְיוֹת בְּעָנְתוֹת בְּעָנְתוֹת בְּבֶבְיוֹת בְּעָנְתוֹת בְּעָבְתוֹת בְּעָבְּתוֹת בְּעָבְיוֹת בְּבָבְיוֹת בְּבָבְיִי בְּבָבְיוֹת וְמָשְׁרִב בְּבַבְּעְנְתוֹת בְּבָבְיוֹת בְּבָבְיוֹתוֹ בְּיִבְּיִיוֹן בְּיִבְּעְבְּתוֹת בְּבָבְיוֹה הְיִנְהְ בְּבְּבְיוֹה בְּבְּבְיוֹה בְּבָּבְיוֹתוֹת בְּי בְּבְּבְיתוֹם בְּבְעִנְתוֹת בְּבְיבְנְתוֹת בְּבְיבְיוֹן אֶּת־בַבְּבְּבְיתוֹן בְּבִיבְּעְנִיתוֹת בְּבְיוֹבְּבְּרְיוֹן בְּבִּבְיוֹת וְבָּקְתוֹת וְבָּקְתוֹת בְּבְּבְיוֹה בְּבְּבְיוֹה בְּבְּבְיוֹה בְּבְיבְּיוֹי בְּבְּיוֹי בְּבְּיוֹה בְּבְירִיוֹן בְּבִיבְיוֹם בְּבְעִנְתוֹת בְּבְיוֹבְיוֹן אָתִיבם בְּבָּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹי בְבְּבְיוֹי בְּבְבְיוֹת בְּבְיִים בְּעָבְיְתוֹת בְּבָּבְיוֹת בְּבְבְיוֹת בְּבְבְיוֹת בְּבְבְיוֹת בְּבְּבְיוֹתוֹם בְּבְיוֹבְבְיוֹת בְּבְּבְיוֹין בְּבְיוֹבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹבְיוֹב בְּבְּבְיוֹבְיוֹם בְּבְּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹים בְּבְּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְבְּבְבְיוֹת בְּבְבְּתוֹת בְּבְבְיוֹת בְּבְבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְבְּיוֹת בְּבְבְּיוֹת בְבְּבְיוֹת בְּבְיוֹת בְּבְבְיוֹת בְּבְבְיוֹת בְּבְבְיוֹת בְּבְבְיוֹת בְּבְבְיוֹת בְבְבְ

the first of your dough shall you give to the priests, to cause the blessing to rest in thy house. 31. Any thing that hath died of itself, or that is torn, whether it be fowl or beast, shall the priests not eat.

HAPHTORAH OF BEHAR.

[When Behar is read separately.]

JEREMIAH XXXII. 6.

6. And Jeremiah said. The word of the Lord came unto me, saying, 7. Behold, Chanamël the son of Shallum thy uncle is coming unto thee, saying, Buy for thyself my field that is in Anathoth; for unto thee belongeth the right of redemption to buy it. 8. And Chanamel my uncle's son came to me according to the word of the Lord in the court of the prison, and he said unto me, Buy, I pray thee, my field, that is in Anathoth, which is in the country of Benjamin; for to thee belongeth the right of inheritance, and to thee belongeth the redemption, buy it for thyself; then did I know, that it was the word of the Lord. 9. And I bought the field of Chanamel my uncle's son, that was in Anathoth; and I weighed unto him the money, seven shekels, and ten pieces of silver. 10. And I wrote it in a deed, and sealed it, and took witnesses, and weighed the money in the balances. 11. And I took the deed of the purchase, both that which was sealed, according to the law and custom, and that which was open: 12. And I gave the deed of the purchase unto Baruch the son of Neriah, the son of

בותלים הקרתכים בְּפַפָּר הַפִּלְנָתְה לְאֵינִי כָּרִן-בּוֹדֵנְיִם בִּבְּרִתְּכִים בְּפַפָּר הַפִּלְנָתְה לְאֵינִי כָּרִן-בּוֹדִנְיִה בְּיִּי וּלְאֵינִי

רת: הַיְּהוּרִים הַיְּשָׁבִים בַּחֲצֵר הַפַּטָּרָדה: וַאֲצַוֶּה אֶרת־

14 כְּלֹּוּךְ דְּלֵעִינִיהֶם ֹלֵאִמְרֹ: כְּהִ־אָּמֵר יְהְנָּה צְּבָאׁוֹת אֱלֹהֵי יִשְׁרָצֵׁל לָקוֹחַ אֶת־הַסְפָּרֵים הָאֵלֶה אֶת־מֵּפֶר הַמְּקְנָה הַעָּה וְאֵרת הֶחָתוּם וְאַרת מֵפֶר הַנָּלוּי הַנֶּה

יגָתהָנם בִּכְלִי־חָנֶרשׁ לְמַעֵן יַעַמְדְוּ יָמִים רַבְּים: כֵּי כָה אָמֶר יְהוָרה צְּבָאוֹרה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַוֹר יִקּנְוּ

אָרן-־יְתּוֹֻת אַחֲרֵי תִּתִּי אֶת־םַפֶּר הַפִּקְנְׁח אֶל־בָּרוּךְּ אָרי־-יְתּוֹֻת אַחֲרֵי תִּתִּי אָת־םַפֶּר הַפִּקְנְּח אֶל־בָּרוּךְ יִּגְּעִים נְּאָתֶּיץ הַוֹּאִתְי : וָאֶתְפַּלֵּל

אָשִּׁירָץ אָתִּרִינִּאָּמָיִם וֹאָרִירִּנְיָּינִא בִּלְּטַׁבְּ עִּנְּרָוִר אָשִּׁירָ אָתִּנִי: אַּטָּהְ אַבְנִי יְטוּוְרֵי ְ נִּנְּרֵי וּ אַרַּנִי

וּבְּוְרְעַךְ הַנְּטוּיָהָ רְארִפָּלִא מְמְּךְ כָל־דָּבָר: עֲשֶׁה הָסֶׁרְ לַאֲלְפִּׁים וּמְשֵׁלֵם עֲנֵן אָבֹוֹרת אֶל־חֵיק בְּנֵיהֶם אָחֶרִיהֶם הָאֵל הַנְּרוֹל הַנְבֹּוֹר יְהְוָה צְּבָאַוֹר שְׁמִוּ: אַחֵרִיהֶם הָאֵל הַנְּרוֹל הַנְבֹּוֹר יְהְוָה צְבָאַוֹר שְׁמִוּ:

ַ זֹק-בֿלְ-בַּרָבֿי בַּנִי אָבָם לְעֹרַע לְאִישׁ בַּלְרַבְּיו וְכִפְּרִי ז נְּבִרְרַ, בֵּוֹתְאָה וְרַב בַּוֹתְלְיִרִי, הְּ אֲשֶׁר-תִינִיּף פַּטְחוּרי

מְצַלַלְיו: אָשֶׁר שַּׁמְרָּז אֹרֹזוּרת וּמְפְּרִתִּם בְּאֶבֶרץ מְצַלַיִם עַר־הַיִּוֹם הַוֶּה וּבְיִשְׂרָאֵר וּבְאָדֶם וַתְּעֲשֶׁה־ אַרָּזְים בַּיָּשָׁר שַּׁמְרָּז אֹרֹזוּרת וּמְפְּרָתִם בְּאֶבֶרץ

בּאָרֵגוֹ בֹּגַּנְיֹם בֹאָרַעוּרַע וּבְּמִוּפִּיִיִּים וּבִּיּנֹ טוֹצֹלִע

Machsevah, before the eyes of Chanamël my kinsman, and before the eyes of the witnesses that had signed the deed of the purchase, before the eyes of all the Jews that sat in the court of the prison. 13. And I charged Baruch before their eves, saying, 14. Thus hath said the Lord of hosts, the God of Israel. Take these deeds, this deed of the purchase, both the sealed, and this open deed, and put them in an earthen vessel, that they may last many days. 15. For thus hath said the Lord of hosts, the God of Israel, There shall vet again be bought houses and fields and vineyards in this land. 16. And I prayed to the LORD after I had delivered the deed of the purchase unto Baruch the son of Neriah, saving, 17. Ah Lord Gon! behold, thou hast made the heaven and the earth by thy great power and thy outstretched arm, nothing is too hard for thee; 18. Thou showest loving-kindness unto the thousandth (generation), and recompensest the iniquity of the fathers unto the bosom of their children after them; (thou art) the Great, the Mighty God, the LORD of hosts, is his name; 19. Great in counsel, and mighty in execution; (thou) whose eyes are open upon all the ways of the sons of man; to give unto every one according to his ways, and according to the fruit of his 20. Who hast done signs and wonders in the land of Egypt, unto this day, and in Israel, and among other men; and thou hast made thyself a name, as it is at this day: 21. And thou didst bring forth thy people Israel out of the land of Egypt with signs, and with wonders, and with a strong hand, and with an outstretched arm, and

vol. 111. 19

a Although the prophet strictly followed the injunction of the inspiration to make a regular purchase of the land, to write a deed, take witnesses, and to use even the formality of making a duplicate: still he himself felt overcome by human weakness; hence the beautiful prayer in the text.

הפטרת בחקתי בירמיה סימן "ו

בין במחובר בין בנפרר ולאיטליאני היא הפטרת בהר

יבּאוֹ עזְי וּמֶעזִי וּמְנוּסִי בְּיֵוֹם צָּרֶה אֵלֶּיךְ גּוּיַם יָבּאוֹ מֵצִּיפְם עזִי וּמֶעזִי וּמְנוּסִי בְּיַוֹם צָרֶה אֵלֶיךְ גַּחֲלָוּ אֲבּוֹהֵינוּ יִם בַּפַעם הַוֹאַת יַבּ מְנִים בָּפַעם הַוֹאַת יַנוּ יְבִינִעשֶׂה־לְוֹ אָדֶם אֱלֹהִים יַנוּ יְבִינִי מְוֹדִיעָם בַּפַעם הַוֹאַת יַנוּנִי מְוֹדִיעָם בַּפַעם הַוֹאַת יַנוּנִי מְוֹדִיעָם בַּפַעם הַוֹאַת יַנוּנִי מְוֹדִיעָם בַּפַעם הַוֹאַת יִנוּנִי מְוֹדִיעָם בַּפַעם הַוֹאַת יִנוּנִי מְוֹדִיעָם בַּפַּעם הַוֹאַת יִנוּנִי מְוֹדִיעָם בַּפַּעם הַוֹאַת יִנְיִים יִנְיִים יִנְיִים יִנְיִים יִּנְיִים יִּנְיִים יַּנִים בַּיִּעם בַּיִּעם הַוֹּאַת יִנוּנִיים יִּנְיִים יִּנְיִים יִּנְיִים בְּיִּים בַּעִּם הַוֹּאַת יִנְיִּם יִּנִים יִּנִים יִּנְיִּם בַּיִּעם הַוֹּאַת יִּנִים יִּנְיִּם יִּנִים יִּנְיִם יִּנְיִם בְּעִם הַוֹּאַת יִּנִים יִּנְיִים יִּנְיִם יִּנִים יִּנְיִם יִּנִים בְּיִבְּים הַּוֹּאַת יִּנִים יִּנִים יִּנְיִם יִּנִים יִּנִים בְּיִּים בְּעִם הַוֹּאַת יִּנִים יִּנְיִים יִּנְיִם יִּנְיִים יִּנְיִים בְּעִם הַוֹּאַת יִנִּים יִּנְיִים יִּנְיִם יִּנִים יִּנִים יִּנְיִם יִּנִים בְּּנִים הַּנִּים הַּיִּבְּים הַּיִּם בְּעִם הַּוֹים יִּנִים יִּבְּים בְּנִים בְּנִים בְּנִים בְּיִּבְּים בְּעִּם הַּוֹאָת יִּנִים יִּנְיִים יִּנִּים יִּנְיִם יִּים יִּנִים יִּבְּיִּם בְּעִם הַּוֹּבִּים יִּיִּם יִּבְּעִם הַּנִּם בְּיִּם בְּיִים בְּבַּעִם הַּוֹּים יִּבְּים בְּיִּים יִּבְּיִם בְּעִם בּּבְּעם בּּבְּעם בּּבּעם בּיוֹיִם יִּים יִּיִּים יִּיִּים יִּיִּים יִּיִּים יִּיִּים יִּיְּיִּם בְּיִּם בּּיִּים בּּיִּים בּּיִּם בּּיִּם יִּיִּים יִּיִּים יִּיִּים יִּיִּים יִּיִּים יִּיִּים יִּיִּיִּים יִּיִּים יִּיִּיִּים יִּיִּים יִּיּיִּים יִּיִּים יִּיִּים יִּיִּים יִּים יִּיִּים יִּיּים יִּיִּים יִּיּים יִּיּים יִּיּים יִּיִּים יִּיּים יִּיּים יִּיִּים יִּיִּים יִּיִּים יִּיִּים יִּיּים יִּיִּים יִּיִּים יִּיּים יִּיּים יִּיִים יִּיִּים יִּים יִּיּים יִּיּבְּיִּים יִּיִּים יִּיִּים יִּיּים יִּיִּים יִּיִּים יִּיּים יִּיִּים יִּיּבִּיּים יִּיִּים יִּיּים יִּיּים יִּיּים יִּיִּים יִּייִּים יִּיּים יִּיּבּיּיים יִּיִּים יִּיִּים יִּים יִּיִּים יִּיִּים יִּים יִּיִּים יִּיּים יִּיִּים יִּיּים יִּיּי

with great terror; 22. And thou gavest them this land, which thou hadst sworn to their fathers to give unto them, a land flowing with milk and honey; [MANY CONGREGATIONS STOP HERE.] 23. And they came in, and took possession of it; but they hearkened not to thy voice, and in thy law they did not walk: all that thou hadst commanded them to do they did not do: and thou hast therefore caused all this evil to befall them: 24. Behold the mounds reach unto the city to take it; and the city is given into the hand of the Chaldeans, who fight against it, because of the sword, and of the famine, and of the pestilence: and what thou hast spoken is come to pass; and, behold, thou seest it. 25. And thou hast said unto me, O Lord God, Buy for thyself the field for money, and take witnesses; whilst the city is given into the hand of the Chaldeans. 26. Then came the word 27. Behold, I am the of the Lord unto Jeremiah, saying, LORD, the God of all flesh; shall any thing be too hard for me?

HAPHTORAH OF BECHUCKOTAY.

JEREMIAH XVI. 19.

19. O Lord, my strength, and my fortress, and my refuge on the day of trouble! unto thee shall nations come from the ends of the earth, and say, Nothing but falsehood have our fathers inherited, vanity, wherein there is no profit. 20. Can a man make unto himself gods, and they are no gods? 21. Therefore, behold, I will cause them to know, at this time

יְחָנָתֵי מָתריָבֵי וְאֶת־גְּבְוּרָתֵי וְיָרְעוּ כִי־שְׁמִי יְהוָה: חַשַּארת יְהוּדָה כְּתוּבֶה בְּעֵט בַּרְזֶל בְצִפְּרֵן שָׁמִיר יַםרוּשָׁרוֹ עַל־לַּוּם לְבָּׁם וּלְקַרְנִוֹר מִוְבְּחוֹתֵיבֶם: בוְכַר בְּגִיהֶם מִוְבְּחֹתָם וַיְאַשֵּרֵיהֶם עַל־עַץ רַעַגָן עַל־גְּבָעוֹת הַגְּבהוֹת: הַרָרִי בַשָּׂבֶּה חֵילְךָּ בָל־ אָצְרוֹהֶיךְ לָבַז אָתֻן בְּמֹהֶיךְ בְחַטָּאת בְּכָל־גְּבוּלֶיךְ: וְשֶׁמַטְהָה וּבְךָּ מִנַּחֲלֶהְךָּ אֲשֶׁר נָתַתִּי לֶּךְ וְהַעֲבַרְתִּיךָ אָת־אָיָבֶיךּ בָּאָרץ אַשֶׁר לֹא־יָדַעַתָּ בְּי־אֵשׁ קַדַחְתֵּם בְאַבִּי עַר־עוּלֶם תּוָקָר : כָה וּ אָמֵר יְהוָה אָרַוּר הַגָּבֶר אָשֵׁר יִבְטַח בָאָרֶם וְשָּׁם בָשָּׁר זְרֹעֵוֹ וּמְן־יִהֹוָה יָסִוּר לְבְּוֹ : וְהָיָהֹ בְּעַרְעֵר בְּעַרְבֶׁה וְלָא יִרְאֶה בְּי־יָבוֹא טְוֹב וְשָבַן חֲרֵרִים בַּמִּרְבָּר אֶבֶין מְלֵחָה וְלְא תִשְׁב: בָּרוּךְ הַנָּבֶר אֲשֶׁר יִבְּשָׁח בִּיתֹוֶה וְהָיֶה יְתֹּוֶה מִבְּשַּחְוֹ : וְהָיָה בְעֵץוּ שָׁתַוּל עַל־מֵים וְעַל־יוּבַל יְשַׁלַּח שֶׁרְשִׁיוּ וְלָא יִרְאָׂ כִּי־יָבָא חֹם וְהָיָה עָלֶהוּ רַעְנָן וּבִשְׁנַת בַּצֹרֶתֹ לָא יִרְאָג וְלָא יָמִישׁ מֵעשִוֹת פֶּרִי: עָקָבׁ הַלֵּב ַמְבָּל וְאָנֵשׁ הָוּא מִי יֵבֶעֵנוּ: אֲנֵי יְהוֶה חֹמֶך לֵב בּחַן בְּלֶיֶוֹת וְלָהַת לְאִישׁ בִּדְרָבֶּוֹ בִפְּרִי מַעֲלָלֶיו: קֹרֵא דָּגָר וְלָא יָרָ ר עשָה עשר וְלָא בְמִשְׁפָט בַּחָצִי יָמָוֹ יַעַזְבֶּנוּ וּבְאַחֲרִירְתוֹ יִהְיֶה נָבְלֹ: בִּפַא כָבוֹד מָרוֹם יִצְיַוֹבוֹ * כדרכיו קרי ימיו קרי

will I cause them to know my hand and my might; and they shall experience that my name is the CHAP, XVII. ETERNAL. 1. The sin of Judah is written with a pen of iron, with the point of a diamond; it is engraved upon the table of their heart, and on the horns of your altars: 2. As their remembrance of their children, so are (to them) their altars and their groves by (every) green tree upon the high hills. 3. O dweller of mountainous fields, thy substance, all thy treasures will I give to the spoil, thy high places with the sin, throughout all thy borders. 4. And thou, through thy own guilt, shalt be cast out from thy heritage which I have given thee; and I will cause thee to serve thy enemies in a land which thou knowest not; for a fire have ye kindled in my anger, for ever shall it burn. 5. Thus hath said the Lord, Cursed is the man that trusteth in man, and maketh flesh his arm, and whose heart departeth from the Lord. 6. And he shall be like a lonely tree in the desert, which feeleth not when good cometh; but abideth in the parched places in the wilderness, in a salty soil which cannot be inhabited. Blessed is the man that trusteth in the Lord, and the Lord will be his trust. 8. And he shall be like a tree that is planted by the waters, and spreadeth out its roots by the river, which feeleth not when heat cometh, but its leaf remaineth green; and in a year of drought it is undisturbed by care, and ceaseth not from yielding fruit. 9. Deceitful is the heart above all things, and sick; who can know it? the Lord search the heart, try the reins; to give unto every one according to his ways, according to the fruit of his 11. As a cuckoo that sitteth on eggs, which he hath not laid, so is he that getteth riches, and not by right; in the midst of his days shall he leave them, and at his end shall be an outeast.—12. O throne of glory, high from the

ישְׂרָאֵל יְהוָּה כָּלְדָּשֵׁנוּ : מִקְנָהַ יִשְׂרָאֵל יְהוָּה כָּל־ עוֹבֶיך יֵבְשׁוּ וְסוּרֵי בָּאָרֶץ יִכָּתֵבוּ כִּי עִוְבֶּוּ מְקוֹר מֵיִם־

יַטְיִּים אֶת־יְהוֶה: רְפָּאֵנִי יְהוָהֹ וְאַרָפֵּא הְוּשִׁיַעֵנִי יַהְיָּה וְאַנָשֵׁעָה כִּי תָהַלָּתֵי אֶתָּה:

קריאה למפטיר פרשת זכור בסוף פ' כי תצא

זַבֿור אֶרת אֲשֶׁר־עָשֶּׂרַה לְהָּ עֲמָלֵק בַּהֶּרֶהְ בְּצֵאּהְכֶּרְם זַּלְּוֹר אֶרה אֲשֶׁר־עָשֶׂרִה לְהָּ עֲמָלֵק

י מִפּוּצְרֵיִם: אֲשֶׁר קַרְךְ בַּנֶּרֶךְ וַיְזַנַבַ בְּךָ כְלִ־הַנְּחֶשְׁלַיִם י

אַחַלֶּיךְ וְאַחָּה עָיַךְ וְיָגַעַ וְלֹא יָרֵא אֱלֹהִים: וְהָיְה בְּהָנִיחַ יְחָנָה אֱלֹהָים: וְהָיְה בְּהָנִיחַ יְחָנָה אֱלֹהָיךְ וְלְאׁ יָרֵא אֱלֹהִים: וְהָיְה בְּהָנִיחַ יְחֹנָה אֱלֹהָיךְ נֹהֵן לְךָּ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּה תִּסְחָה אֶמְחָה אָמְחָה אֶמְחָה אֶמְחָה אָמְחָה אַמְלֹּךְ מִהַּחָת הַשְּׁמֻיִם לְאֹ תִּשְׁבָּח:

הפטרת פרשת זכור

בשמואל א' סימן ט"ו

יהוָה יְשְמוּצֵל אֶל־־שָׁאוּר אֹרִני שָׁרַח יְהוָה יִּ רִלְּמְלְ דִּבְרֵי יְהוָה שֵּלֵע לְקוֹל דִּבְרֵי יְהוָה: באן מתחילין האשכנוים לְקוֹל דִּבְרֵי יְהוָה: באן מתחילין האשכנוים

יונורי קר אָמֶר יְהְנָה צְּבָאׁוֹרת פָּבֶּׁןְרְתִּיני אֶרת אֲשֶׁר־עָשָׂה *

beginning, the place of our sanctuary! 13. Hope of Israel, O LORD, all that forsake thee shall be made ashamed, and the backsliders among me shall be written down on the earth; because they have forsaken the LORD, the fountain of living waters. 14. Heal me, O LORD, and I shall be healed; save me, and I shall be saved; for my praise art thou.

READING OF THE MAPHTERE FOR SABBATH ZACHOR.

[On the Sabbath before Purim, take out two law-books, and read in the second from Deuteronomy xxv. 17.]

17. Remember what Amalek did unto thee, by the way, at your coming forth out of Egypt; 18. How he met thee by the way, and smote the hindmost of thee, all that were feeble behind thee, when thou wast faint and weary; and he feared not God. 19. And it shall be, when the Lord thy God giveth thee rest from all thy enemies round about, in the land which the Lord thy God giveth thee for an inheritance to possess it, that thou shalt blot out the remembrance of Amalek from under heaven; thou shalt not forget.

HAPHTORAH OF SABBATH ZACHOR.

1 Samuel xv. 1.

CHAP. XV. 1. And Samuel said unto Shaül, Me hath the Lord sent to anoint thee as king over his people, over Israel; and now hearken thou unto the voice of the words of the Lord.

[The Germans commence here:]

2: Thus hath said the LORD of hosts, I remember what

עָפָּרָרִם: נִיְשְׁרָאֵל שְׁאַרִּישְׁר אָרִר-הָּלֶׁם נִיּפְּקְבִם אָרר-פָל־אָשָׁר מַעִּלֹל וְעַר-יוֹגַק מְשָׁוֹר וְעַר-שָּׁח מִצְּמֶּר עַר-אִשָּׁה מֵעוֹלֵל וְעַר-יוֹגַק מְשַּוֹר וְעַר-שֶּׁה מִצְּמֶּר עַר-אִשָּׁה מֵעוֹלֵל וְעַר-יוֹגַק מְשָׁוֹר וְעַר-שֶּׁה מִצְּמֶּר וַעַפְּלָרִם: עַמָּלְרָאֵל יְעַר-יוֹגַק מְשָׁיר שָׁם רוֹ בַּבֶּּרֶךְ בְּעַלֹרְאוֹ וַעַּפְּקְבִם וּיִשְׁמָּע שְׁאָרּיִלְּה מְשִׁרּישׁם רוֹ בַּבֶּּרֶךְ בְּעַלֹרְאוֹ

יַצִי יְיִקּוּ . יַיְּטַשֵּע שָּאוּל בַריּגַיִי וְעַשֶּׂרֶרוּ אֲלָפִים אֶרת־ בַּטְלָאִים כָאתִים אֶלֶף רַגְּלֵי וְעַשֶּׂרֶרוּ אֲלָפִים אֶרת־ אִישׁ יְהוּדָה: וַיָּבָא שָאִוּל עַר־עַיר עֲטָלֵקְ וַיָּרֶב בַּנָּחַל:

וַנִּאֶפֶר שָּׁאַוּל שֶּׁלְ־הַפֵּוֹנִי לְכוּ סְׂרוּ רְדִוּ טִתְּוֹךְ עַמְּלֵּלְיּ פֶּן־אִסְפְּךָּ עִפּוּ וְאַרִּחָה עָשַׂיִתָּרוּ הָפֶד עִם־כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּעָּלוֹתָם מִפִּצְרֵיִם וַיָּפַרְ בִּינִי מִתְּוֹךְ עַמָּלֵק:

ז ערן-פּגוּ מִצְרָיִם: זִירְעפָּמ אָת־אַגַּנּ מֶלֶרְ־עַמְלֵק חָיְ צ זַיִּרָך שָּאִיּל אֶתּ־עַמְלֵק מֵחֲוּילָה בּוֹאֲךְ שִׁיּר אֲשֶׁרְ

וְאֶרת-כָּלִ-הָאֶם וְעַל-כָּל-הַטּוֹב וְלָ־אׁ אָבִּוּ הַחֲרִימֶם וְהָאָם עַל-אָנָג וְעַל-מִימָב הַצּאוּ וְהַבָּלָּןר וְהַמִּשְׁנִים וְעַל-כָּל-הָאָם הָחֶתִים לְפִּי-חֶרֵב: וַיַּחְמִל שָׁאּוּלֹ

זַ זַיִּשִׁבִּם שְׁמוּאֵל רִלְלָארת שָּאִוּר בַבְּצְׁר וַיָּנְּר הַלְּרָארת שָּאִוּר בַבְּצְׁר וַיָּנְּר הַבְּרָים וַיִּחַר לִשְׁמוּאֵל רִלְּאַלְן בִּי־שָׁב מֵאַחַרִּי וְאָר־דּבְרָי לְא אַר־שָׁמוּאֵל לִאַלְן בִי־שָׁב מֵאַחַרִי וְאָר־דּבְרָי לְא אֵרִישְׁמוּאֵל לִאַלֶּך כִי־שָׁב מֵאַחַרִי וְאָרִדּבְּרָי לְא אֵרִישְׁמוּאֵל לִאְלְיה בִּיִּשְׁלַבְּתִּי בִּי־שָׁמוּאֵל בִאִּמְר: נְחַמְתִּי בִּי־הַמְּלַבְּתִּי וּ וְיִּנְבִי וּ וְאָרִדְּבְּרִי וְאָרִים וּמְּלָאְרָתוּ וְנָמֵס אִרְדִה הָשְּׁלְאִכְּיה נְמִבְּזָּה וְנָמֵס אִרְדִה הָחָבְּיִים: וְיִהִיּיִ וּ

לִשְׁמוּצֵּיל לֵאמּר בָּא-שָּאוּל הַבַּרְמֶּלָה וְחָנֵּה מַצְיבּ וַיֵּשְׁבֵּּה שְׁמוּצִיל לִאמּר בְּאִ-שָּאוּל הַבַּרְמֶּלָה וְחָנֵּה מַצִּיב Amalek did to Israel, how he lay in wait for him on the way, when he came up from Egypt. 3. Now go and smite Amalek, and ye shall devote all that they have, and spare them not; but slay both man and woman, infant and suckling, ox and lamb, camel and ass. 4. And Shaul ordered the people to assemble, and he numbered them in Telaim,^a two hundred thousand men on foot, and ten thousand of the men of Judah. 5. And Shaul came to the city of Amalek, and he fought in the valley. 6. And Shaul said unto the Kenites, Go, depart, get you down from among the Amalekites, lest I destroy you with them; for ye showed kindness to all the children of Israel, at their coming up out of Egypt; and the Kenites departed from among the Amalekites. 7. And Shaul smote the Amalekites from Chavilah until thou comest to Shur, that is before Egypt. 8. And he took Agag the king of the Amalekites alive, and he devoted all the people to the edge of the sword. 9. But Shaul with the people had compassion on Agag, and on the best of the flocks, and of the oxen, and of the fatlings, and the fat lambs, and all that was good, and they would not destroy them; but all the cattle that was of little value and weak, that they destroyed. 10. Then came the word of the Lord unto Samuel, saying, 11. I repent that I have set up Shaul as king; for he hath turned back from following me, and my word hath he not performed; and it grieved Samuel; and he cried unto the Lord all the night. 12. And Samuel rose early to meet Shaul in the morning, and it was told to Samuel, saying, Shaul came to Carmel, and,

^a Rashi and others translate: "And he numbered them with lambs," and expound, he told every one to take a lamb out of the king's flock, and then counted the lambs, because it was prohibited to count the persons of Israel; see Exodus xxx. 12; others, however, consider Telaim as the name of a place, as in the text.

רוֹ יָד וַיִּסבֹ וַיַעֲבֹר וַיָּרֶר הַגּלְנָלְ: וַיָבָא שְמוּאֵל אֶל־-הָאָאוּל וֹוָאמֶר בַּאוֹ שָׁאוּכִן בְּלוּהְ אַבָּוּה אַבָּאוֹר בַאִּרוּלְּה ַ הַקִּימָתִי אֶת־דְבַר יְהנֶה: וַיָּאמֶר שְׁמוּאֵל וּמֶה קוֹל־ הַצְאן הַוֶּה בְאָוּנֶי וְקוֹל הַבָּלֶּר אֲשֶׁר אָנֹבֶי שֹׁמֵע: וֹאמֶר שָׁאֹוּל מֵעַמֶלָקוּ הֲבִיאוּם אֲשֶׁר חָמֵל הָעָם 15 עַל־מִיטָב הַזִּצֹאוֹ וְהַבָּקָּר לְמַעוּ וְבָהַ לַיהוָה אֱלֹהֵיך ַוְאֶת־הַיוֹהֵר הֶחֱרַמְנוּ : נַיַּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאֹּוּל הָרֶף וְאַנֵירָה לְּךָּ אֵת אֲשֶׁר דָבֶּר יְהֹנֶה אַלַי הַלְיֵלָה וַיָּאמֶרוֹ לְזֹ דַבֶּר: וַיָּאמֶר שְׁמוּאֵל הֲלֹוֹא אִם־קְמָּן אַתָּה בִעִינִיךָּ רָאשׁ שָׁבְּטֵי יִשַּׂרָאֵל אָתָּח וַיִּכְשֶׁחָדָּ ווּ יְהוֹוֶה לְמֶלֶךְ עַרֹּ-יִשְׂרָאֵל : וַיִּשְׁלֶחַהְ יְהוֹוָה בְּרֶרְהְ וַיֹאמֶר לֵלֶךְ וְהַחֲרַמְהָּה אֶת־הַחַטְאִים אֶת־רְעַמָּבֵּ' ק יוּלְחַמְתָּ בוֹ עַר־כַלוֹתָם אֹתָם: וְלָמֶּה לְא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָגָה וַתַּעַטּ אֶל־הַשְּׁלֶּל וַתַּעֵשׁ הָרָע בְעֵינֵי יְהוָה: יַרוּל יִרוּלָה 🕬 וַיֹּאמֵר שָאוּל אֵל־שָמוּאֵל אֲשֵר שָמֵעִהוּ בַקוּל יִרוּלָה זָאֵבֵּה בַדֶּרֶךְ אֲשֶׁרִישְלְחַנִי יְהוֹוֶה וָאֲבִיא אֶתּיאֲנַגֹ פֶּבֶּלְרְ עֲמָלֵק וְאֶת־עֲמָלֵק הֶחֶבְמְּהִי : נַיַּקְּח הָעֲם מֵהַשָּׁלֶל צָאן וּבָקָר רֵאשִׁית הַחֲרֶם לִוְבָּחַ לֵיהֹוָה אַלהָיךָ בַּגִּלְגָל : וַיָּאמֶר שְמוּאֵל הַחַפֶּץ לַיְהוָה בְעלְוֹת בְעלְוֹת וּוְבָהִים בִּשְׁמַעַ בְּקוֹל יְחֹוֶה הִנֵּה שְׁמֹעַ מִוָבַח טוֹב

לַהַקְשָׁיב מֵחַלֶּב אֵילְים: כֵּי חַפַּאת־קָּסֶם כֶּירי וְאָנֶן 🙉

* ויאמר קרי

behold, he set himself up a monument, and went about, and passed on, and went down to Gilgal. 13. And Samuel came to Shaul; and Shaul said unto him, Blessed be thou unto the LORD, I have performed the word of the LORD. Samuel said. What is then this bleating of the flocks in my ears, and the lowing of the oxen which I hear? 15. And Shaul said, from the Amalekites have they brought them; because the people had pity on the best of the flock and of the oxen, in order to sacrifice unto the Lord thy God; and the rest we have destroyed. 16. And Samuel said unto Shaul, Stay, and I will tell thee what the Lord hath said to me this night; and he said unto him, Speak. Samuel said, Is it not that, if thou wast ever so little in thy own eyes,3 thou art the head of the tribes of Israel? and the LORD anointed thee as king over Israel. 18. And the LORD sent thee on a journey, and said, Go and destroy the sinners, the Amalekites, and thou shalt fight against them until they be consumed. 19. Wherefore then didst thou not hearken unto the voice of the Lord, and didst fly upon the spoil, and didst the evil in the eyes of the Lord? 20. And Shaul said unto Samuel, Yea, I have hearkened unto the voice of the LORD, and I have gone on the way which the Lord had sent me; and I have brought Agag the king of Amalek; and the Amalekites I have destroyed. 21. And the people took of the spoil, of the flock and oxen, the chief of the devoted things to sacrifice unto the Lord thy God in Gilgal. 22. And Samuel said, Hath the Lord as great delight in burnt offerings and in sacrifices, as in obeying the voice of the LORD? Behold, to obey is better than sacrifice, and to attend more than the fat of the rams. 23. For the sin of witchcraft is rebellion, and idolatry and image worship,

A Meaning, "However humble Shaul might have deemed himself before his appointment, he was then, through his having been anointed, king over Israel; hence his example ought to have led others to obedience."

וּתַרְפִים הַפַּצֵר יַעַן מַאַּסִתָּ אֵת־דְּבֵר יִהוֹה וַוְמַאַסְדְּ 24 מָמֶלֶך: וַיֹּאמֶר שָׁאַוּל אֶל־שְמוּאֵל חָטָּאתִי כִּי־עָבַרְתִּי אַת־פְּי־יְהוָה וְאֶת־דְּבָרֶיךְ בַּי יָבֵאתוּ אֶת־הָעָׁם ַןאֶשְׁמַע בְּקוֹלֶם: וְעַתְּה שָׂא נָא אֶת־חַפָּאתֵי וְשַוּב 25 עַבָּי וְאֶשְׁתַּחֲוָה לֵיהֹוָה: וַיָּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָאוּל ַלָא אָשָוּב עָמֶּךְ כֵּי כָאַסְתָּהֹ אֶת־דְּבַר יְהֹוָה וַיִמְאָסְהָּ יְהֹוָה מְהְנִית מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל : וַיִּסְב שְׁמוּאֵל לָלֶכֶת יַוַחַוֵּק בִּכְנַף־מְעִיךְאוֹ וַיִּקְּרַע: וַיַאֹמֶר אֵלִיוֹ שְׁמוּאֵׁל 🙉 יַיַחַוֵּק בִּכְנַף־מְעִירָאוֹ קַרַע יְהוּרה אֶתרַמַמְלְבָוּת יִשְׂרָאֵל מֵעֶלֶיךְּ הַוְוֹם וּנְתָנֶּה לְרֵעָה הַפִּוֹב מִמֶּךְ : וְגַם` גַצַח יִשְּׂרָאֵל לְא יְשַׁקֵר וְלָא יִנְתָם כִּי לֹא אָדֵם הַוּא לְהַנְּחֵם: וַיָּאמֶר ָחָשָּׁאתִי עַתָּה כַבְּתֵנִי נָא נֶנֶד־זִקְנֵי עַמֶּי וְנָנֶד יִשְׂרָאֵל וְשַׁוּב עַפִּּי וְהְשְׁתַּחֲוֵיתִי לַיחֹוֶה אֱלֹהֶיך: וַיָּשָׁב שְׁמוּאֵל - וְשַׁוּב עַפִּיּי אַחַבָּי שָאַוּל וַיִּשְׁתַחוּ שָאָוּל לַיִהוָה: וַיָּאמֶר שְמוּאֵל 32 אַחַבִי שָאָוּל וַיִּשְׁתַחוּ הַנְּישׁוּ אַלֵּי אֶת־אָנֵג מֶלֶך עֲמָבֵל וַיַבֶּלְ אַלְיוּ אֲנֵג ַ פַּעֲדַגָּת וַיָּאמֶר אֲנָֹנ אָבֵן סָר מַר־דַּקּמֶנֶת: וַיָּאמֶר שְׁמוּאֵל בַּאֲשֶׁר שִבְּרָֻה נָשִׁים חַרְבֶּּךְ בוּ־רִדִשְׁכַל מנָשִים אִפֶּוְךּ וַיְשַׁפַֹּף שׁמוּאָל אָת־אָנְגָ לִפְנֵי יְהוָה 34 בַּגְּלְגָּל: וַיָּלֶךְ שְׁמוּאֵל הַרְאֱתָה וְשָּאָוּל עָלֶה אֶרִיֹ-ביתו גבעת שאול:

stubbornness; because thou hast despised the word of the LORD, he hath also despised thee not to be king. Shaul said unto Samuel, I have sinned; for I have transgressed the will of the Lord, and thy words; because I feared the people, and I hearkened to their voice. 25. And now, I pray thee, pardon my sin, and return with me, that I may prostrate myself to the Lord. 26. And Samuel said unto Shaul, I will not return with thee; for thou didst despise the word of the Lord, and the Lord hath despised thee not to be king over Israel. 27. And Samuel turned about to go; and he laid hold on the corner of his mantle, and it was rent. 28. And Samuel said unto him, The LORD hath rent the kingdom of Israel from thee this day, and hath given it to thy neighbour, who is better than thou. 29. And also the Strength of Israel will not lie nor repent; for he is not a man, that he should repent. 30. And he said, I have sinned; (yet) honour me now, I pray thee, before the elders of my people, and before Israel, and return with me, that I may prostrate myself unto the Lord thy God. 31. So Samuel returned, following Shaul; and Shaul prostrated himself to the Lord. 32. And Samuel said, Bring ve hither to me Agag the king of the Amalekites; and Agag came unto him cheerfully; and Agag said, Surely the bitterness of death is past. 33. And Samuel said. As thy sword hath made women childless, so shall thy mother be childless among women; and Samuel hewed Agag in pieces before the Lord in Gilgal. 34. Then Samuel went to Ramah; and Shaul went up to his house at Gibcah of Shaul.

מתחלת כ' זאת חקת התור' עד כוף פכקא

וַיְדַבֶּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַבְרָן לֵאמְר: זָאת חָקַת הַתּוֹרֶבה אֲשֶׁר־צְוָה יְחוּוָה בֵּלאמָר דַּבֶּר ו אֱל־בְּוַי יִשְרָצִאֹל וְיִקְתַוּ צֵּלֶּיִדְ בָּרָרוֹ אֲרֻפְּׁה רְנִמִימִה אֲשֶׁר אַין־בָה מוֹם אֲשֶׁר לְאִ־עָלֶה עָלֶידִי עְלֹ: וּנְרַתַּתָּם אֹלָה אֶל־אֶלְעָזֶר הַכּוֹדֶן וְהוֹצִיִא אֹרָהוֹ אֶל־מִחְוּץ לַפַּחַנֶּה וְשָׁחֵט אֹרָהָה לְפָּנָיו: וְלָבַּוֹח אֶרְלְעָזְרָ הַכּוֹנִן מָדְמָה בְּאֶצְבָּעֻוֹ וְהִוֶּה אֶכִּי-נֹבַח בְּנֵי אְהֶכִי-ימוֹעֵר ַםְדָּמֶה שֶׁבַע פְּעָמִים: וְשָׂרֵף אֶרת־הַפָּרָה רְעִינְיֵו : אֶת־ערֶה וְאֶת־בְשָּׁרָהֹ וְאֶת־דָּבֶּה עַל־פִּרְשָׁה יִשְׂרְף וְלָלֵקח הַכֹּהֵן עָץ אֶבֶו וְאֵזוֹב וּשְׁנֵי רֹוּלֶעֲרֹת וְהִשְּלִיןְר אֶל־תְוֹךְ שָׂרַפֶּרִת הַפָּרָת: וְכָבֶּס בְגָּדִיו הַכּהֵוֹ וְרָתַיְין בְּשֶׁרוֹ בַּפֵּׂיָם וְאַחַר יָבָא אֶלֹ־־חַמַּחַנֶּרִה וְטָמֵא הַכֹּהֵן עַר־רָגַעָרֶב: וְהַשֹּׁרֶף אֹהָה יִכַבֶּס בָנָדִיוֹ בַפַּׂיִם וְרָחַץ בְשָׁרוֹ בַּמָּיָם וְטָמֵא עַר־רָדָעָרֶב: וְאָפַף וּ אֵישׁ טָהוֹר אָת אַפֶּר הַבָּלָה וְהִנֵּיִם מִחָוּץ לַפַּחֲגֶה בְּמָקוֹם טָהְוֹר וְהַיְרָתה לַעַרַרת בְנוּ־יִשְּׂרָאֵל לְמִשְׁמֶנֶרת לְמֵי נָדֶרה יו מַפָּאת הָוא: וְׁכָבֶּם הָאֹםֹף אֶת־אֵפֶּר הַפָּרָהֹ אֶת־בְּגָּדִּיוּ וְטָמֵא עַר־רָזָעָרֶב וְהָיִרָּנִה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַנֵּר רַזְּנֵר

READING OF THE MAPHTERE FOR SABBATH PARAH.

[On the first Sabbath after Purim, when this happens on the first or the third day of the week, or on the second Sabbath when Purim happens on the fifth or sixth day, they take out two law-books, and read for the Maphtere from the second, as follows:]

Numbers xix. 1.

1. And the Lord spoke unto Moses and unto Aaron, saving, 2. This is the statute of the law which the Lord hath commanded, saying, Speak unto the children of Israel, that they bring thee a red cow without spot, on which there is no blemish, and upon which no yoke hath ever come. 3. And ye shall give her unto Elazar the priest, and he shall bring her forth to without the camp, and some one shall slav her before his face: 4. And Elazar the priest shall take some of her blood with his finger; and he shall sprinkle in the direction of the front of the tabernacle of the congregation of her blood seven times. 5. And some one shall burn the cow before his eyes; her skin, and her flesh, and her blood, with her dung, shall he burn. 6. And the priest shall take cedar wood, and hyssop, and a scarlet string, and cast it into the midst of the burning of the cow. 7. And the priest shall wash his clothes, and he shall bathe his flesh in water, and afterward shall he come into the camp, and the priest shall be unclean until the evening. 8. And he that burneth her shall wash his clothes in water, and bathe his flesh in water, and shall be unclean until the evening. 9. And a man that is clean shall gather up the ashes of the cow, and lay them up without the camp in a clean place; and it shall be kept for the congregation of the children of Israel for a water of sprinkling; it is a purification offering. 10. And he that gathereth the ashes of the cow shall wash his clothes, and

11 בְּתוֹכֶם לְחָקָת עוֹלָם: הַזּנֹגֵעַ בְּמֵת לְכָל-גָפֶשׁ אָדֶם 12 וְטָמֵא שָׁבְעָת יָמִים: הַוּא יִתְחַטָּא־בֿוֹ בַּיְוֹם הַשְּׁלִישִׁי 12 וַבְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַבְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַבְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וֹבְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וֹבְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וֹבְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וֹבְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וֹבִיים הַשְּׁלִישִׁי וֹבִיים הַשְּׁלִישִׁי וֹבִיים הַשְּׁלִישִׁי וֹבִיים הַשְּׁלִישִׁי וֹבִיים הַשְּׁלִישִׁי וֹבִיים הַשְּׁלִישִׁי וֹבְיִּים הַשְּׁלִישִׁי וֹבְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וֹבְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וֹבְּיִם הַשְּׁלִישִׁי וֹבְּיִם הַשְּׁלִישִׁי וֹבְּיִם הַשְּׁלִישִׁי וּבְּיִם הַשְּׁלִישִׁי וּבְּיִם הַשְּׁלִישִׁי וּבְּיִם הַשְּׁלִישִׁי וִּבְּים הַשְּׁלִישִׁי וּבְּיִם הַשְּׁלִישִׁי וּבְּיִם הַשְּׁלִישִׁי וּבְּים הַשְּׁלִישִׁי וּבְּים הַשְּׁלִּישִׁי וּבְּים הַשְּׁלִישִׁי וִיִּים הַשְּׁלִישִׁי וִיִּים הַשְּׁלִישִׁי וִיבְּים הַשְּׁלִישִׁי וִיִּים הַשְּׁלִישִׁי וּבְּים הַשְּׁלִישִׁי בְּיִּם הַשְּׁלִישִׁי וִיִּבְּים הַשְּׁלִישִׁי וִּבְּים הַשְּׁלִישִׁי וּבְּים הַשְּׁלִישִׁי וּבְּבְּים הַשְּׁלִישִׁי וּבְּים הַשְּׁלִישְׁי וִּשְׁהָּבְּים הַשְּׁבְּיִבְּים הַשְּׁלִישְׁי וּבְּים הַשְּׁלִישְׁי וּבְּים הִישְׁיבְּים הַיִּים הַיִּבְּים הַיִּבְּים הַיִּבְּים הַיִּבְּים הַּבְּיבְּים הַיִּבְּיִים הַיִּבְּים הַבְּיבְּים הַיִּבְּיִים הְּיבִּיבְים הַּבְּיִּבְּים הַּבְּיבְּים הַּיִּבְּים הְּיבְּים הְּיִּבְּים הְּיִּבְּים הְּיִּבְּים הְּיִּבְּיִים הְּיִּבְּיִים הְּיבְּיִּים הְּיִּבְּיִּים הְּיִּבְּיִּים הְּיִּים הְּיִּבְּיִים הְּיִּים הְּיִּבְּיִים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּבְּיִים הְּיִּבְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים בְּיִּים הְּיִּים הְּיִּבְּיִּים הְּיִּבְּיִים הְּיִּים הְּיִּבְּיִּים בְּיִּים הַּיּים הְּיִים בְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים בְּיִּים הְּיִּים הְּיים הְּיִים בְּיִּים הְּיּים הְּיִים הְּיִּים הְּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיּים בְּיִּים בּיּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּי

וּבַיִּוֹם הַשְּׁבִיעִי לְא יִטְהָר: כָּל־הַנֹגַעַ בְּמֵת בְּנֶּפֶשׁ הָאָרָם אֲשֶׁר־יָמׁוּת וְלָא יִתְחַפָּא אֶרת־מִשְׁבַּן יְתֹּרְהֹ טִפֵּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהָוּא מִיִשְׁרָאֶר כִיּ מֵי נִדְּה

14 לְאֹ־זַכָּק עָלָיוֹ טָמֵאּ יְהְיֶּהֹ עָוֹר טָמְאָרְתוֹ בְּוֹ: זַאּרְת הַתּוֹרָה אָדֶם בִּי־יָמִוּת בְּאָהֶל כָּל־הַבָּאַ אֶל־הָאּהֶל 15 וְכָל־אֲשֵׁר בָּאִהֶּר יִטְמָא שִׁבְעָרת יָמִים: וְכֹל בְּלִי

שַּׁהְרִינִּגִע עַלִּ-פִּנִּי חַשָּׁבָּרִי כַּטְׁלַרִ-טָּבָּרָ אַזּ בִּקְׁרִי אָשֶּׁר-וִנִּגע עַלִּ-פִּנִּי חַשְּׁבָּרִי בַּטְיל עַלְיִו סָמֵא הִוּא: וְכָּרִּ

יוֹ אָוֹ־בְּעָצֶם אָדֶם אָוֹ בְּקְבֶּר יִטְמֶא שָׁבְעָת יָמִים: וְלָקְחוּ לַטְּמֵא מֵעַפַּר שְׁרַפַּת הַחַמֶּאת וְנָתַן עָלָיו מֵיִם חַיִּיִם אָל־כְּלִי: וְלָלַח אֵזוֹב וְטָבַל בַּמֵּיִם אָיש טְחוֹר וְחִזְּהַ 18

על־הָאֹהֶר וְעַל־בְּל-הַבּּלִים וְעַל-הַבְּפְשִׁוֹרת אֲשֶׁר הָיִי־שֶׁם וְעַל-הַנּגֵעַ בַּעָּצֶם אָוֹ בֶחָלֶל אָוֹ בַמֵּת אָוֹ

ינְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי הַפָּחרׁ עַר֖ב: וְאֵיִשׁ אֲשֶׁר־־יִטְמָא וְלִא בּיִוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְכָבֶּם בְּגָרֵיו בּיַשְׁבִיעִי וְרָבֶּם בְּגָרֵיו בּיַשְׁבִיעִי וְרָבֶּם בְּגָרֵיו בּיַשְׁבִיעִי וְרָבֶּם בְּגָרֵיו בּיִשְׁבִיעִי וְרָבֶּם בְּגָרֵיו בּיַשְׂבִיעִי וְרָבֶּם בְּגָרֵיו בּיַשְׂבִיעִי וְחָבֶּם בְּגָרֵיו בּיַעְים הַשְּׁבִיעִי וְרָבָּם בְּגָרֵיו בּיִעְים הַשְּׁבִיעִי וְרָבָּם בְּגָרֵיו בּיִעְים הַשְּׁבִיעִי וְרָבָּם בְּגָרֵיו בּיִעְים בִּעְּבִיים בְּשְּבִיעִי וְחָבָּם בְּגָרֵיו בּיִעְים בּיִּעְים בִּיעִים בְּעָרֵב: וְאֵיִשׁ אֲשֶׁר־־יִטְמָא וְלְא בּיִּוֹם בּיִּעְים בִּיעִבּיא וְלִא בּיִּוֹם בִּיעִים בְּעָבְים בְּגָרֵיו בּיִּעְבִיים בְּעָבְים בְּגָרֵיו בּיִים בְּעִּבְים בְּעָבְים בְּעָבְיוֹם בּיִּעְים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִּבְיוֹם בּיִּעִים וְיִבְּבָּר בְּנָבְיִים בְּיִבְּים בְּעָבְים בְּיִבְּבִיים בְּעְבִים בְּעָבְּבּים בְּבְּבְים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּבִים בְּעָבְים בְּיִבְּים בְּעִבְים בְּעָבְים בְּבְּבִים בְּיִבְּבִים בְּעִבְּבִים בְּעִבְּבִים בְּעָבְים בְּיִבְּבִים בְּעִבְּבִים בְּעָבְים בְּעָבְּבִים בְּעִבְּבִים בְּבְּבְּבִים בְּבְּבְר: וְיִבְּעָים וְּטְבָּבְים בְּעָבְים בְּיִבְּבִים בְּבְּבְּבִים בְּבְּבְיוֹם בּבְּבְּבִים בְּבְּבְּבִּים בְּבְּבְים בְּבְּבִּבּים בְּבְּבִים בְּבְּבִים בְּבְּבִים בְּבְּבְיוֹם בּיִּבְּבְּבִים בְּבְּבְּבִּים בְּבְּבְּבִּים בְּבְּבִּבְּבְּבִּבְיוֹם בּבְּבְּבְּבִים בְּבְּבָּבְיוֹם בּבְּבְּבְיוֹם בְּבִּבְּבְיוֹם בְּבְּבְּבִים בְּבְבְבִּים בְּבְּבְבּים בְּבְּבְבּים בְּבְבִּבּים בְּבְבִּבּים בְּבְבּבּים בְּבְבִּבּים בְּבְבִּבּים בּיִּבְּבִים בְּבְּבְבּים בְּבְּבְבּבּים בּבְּבְּבְיוֹם בּיִים בְּיִבְּבְּבְּבְיוֹם בְּבְבְּבְיוֹם בּבְּבְיוֹם בְּבְּבְבְיוֹבְבְיוֹם בּיּבְּבְים בְּבְּבְבְיוֹבְבְּיוֹם בּיּבְּבְיוֹם בּבּבּבּים בּבְּבְיוֹם בּבּבּים בְּבְבְיוֹם בּבּיוֹם בּיוֹבְיים בּבּבּים בּבְּבְּבִיים בּבּיוֹם בּבּבּבּים בּבְּבְבּים בְּבְּבְבּים בּבּיוֹם בּבּיוֹם בּבּיוֹם בּיּבּיים בְּבְּבְבּיוּבְבּיוֹם בּבּיוֹם בּבּיוֹם בּבּיוֹם בּבּיוֹם בּבּיוֹם בּבּבּים בּבְּבְיוֹם בּבּיוֹם בּבּבְּבְים בְּבּבּבְּבִים בּבְּבּבּים בּבְּבְבְיוֹם בּבְּבְבְבּים בּבּבְּבְים בּבְּבְבְבּ

יִתְחַפְּא וְנִכְרְתָּה הַנֶּפֶּשׁ הַהָּוֹא מִתְּוֹךְ הַקְּהָל כִּי°אָתְר. וְזָ נַוֹץְ בַּפַּיִּשׁ וְנָכְרְתָּה הַנָּפֶּשׁ הַהָּוֹא מִתְּוֹךְ הַקְּהָל כִּי°אֶתְר. be unclean until the evening: and it shall be unto the children of Israel, and unto the stranger that sojourneth among them, for a statute for ever. 11. He that toucheth the dead body of any human person shall be unclean seven days. 12. Such a one shall purify himself with it on the third day and on the seventh day, so that he may be clean; but if he purify himself not on the third day and on the seventh day, he shall not be clean. 13. Whosoever toucheth the dead body, the person of any man that is dead, and purifieth himself not, defileth the tabernacle of the Lord; and that soul shall be cut off from Israel; because the water of sprinkling was not sprinkled upon him, he shall be unclean; his uncleanness is yet upon him. 14. This is the law, when a man dieth in a tent: every one that cometh into the tent, and all that is in the tent, shall be unclean seven days. 15. And every open vessel, on which there is not a closely fitting cover, is unclean. 16. And whosoever toucheth in the open field one that hath been slain with a sword, or a dead body, or a bone of a man, or a grave, shall be unclean seven days. 17. And they shall take for the unclean person of the ashes of the burnt purification offering, and they shall put thereto running water in a vessel. 18. And a clean person shall take hyssop, and dip it in the water, and sprinkle it upon the tent, and upon all the vessels, and upon the persons that have been there, and upon him that hath touched a bone, or one slain, or one dead, or a grave: 19. And the clean person shall sprinkle upon the unclean on the third day and on the seventh day; and when he hath purified him on the seventh day, then shall he wash his clothes, and bathe himself in water, and shall be clean at evening. 20. But the man that is unclean, and doth not purify himself, that soul shall be cut off from among the congregation, because the sanctuary of the Lord hath he

מְקְבַּשׁ יְהֹּוָה טִמֵּא מֵי נְדֶּה לְאֹ־וֹרָק עָלֶיו טָמֵא הְוּא:
יוֹ וְהָיִרְזה לָהֶם לְחָקַרת עוֹלֶם וּמֵוֵדה מֵי־הַנְּדָה יְנַבֵּם
בּנְדָּיו וְהַנֹגֵעַ בְּמֵי הַנִּדָּה יִטְמֶא וְהַנָּפֶשׁ הַנֹגַעַת תִּטְמֶא
אַשֶּׁר־יִנַּע־בְּוֹ הַשָּׁמֵא יִטְמֶא וְהַנָּפֶשׁ הַנֹגַעַת תִּטְמֶא
עַר־הָעָרֶב:

הפטרת פרשת פרה ביחוקאל סימן ל"ו

 defiled: the water of sprinkling hath not been sprinkled upon him; he is unclean. 21. And it shall be unto them for a perpetual statute, that he that sprinkleth the water of sprinkling shall wash his clothes; and he that toucheth the water of sprinkling shall be unclean until the evening. 22. And whatsoever the unclean person toucheth shall be unclean; and the person that toucheth him shall be unclean until the evening.

HAPHTORAH OF SABBATH PARAH.

EZEKIEL XXXVI. 16.

16. And the word of the LORD came unto me, saying, 17. Son of man, the house of Israel, when they dwelt in their own land, defiled it through their way and through their doings; like the uncleanness of a woman in her separation was their way before me. 18. And I poured my fury upon them for the blood that they had shed in the land, and that through their idols they had polluted it: 19. And I seattered them among the nations, and they were dispersed through the countries; according to their way and according to their doings did I judge them. 20. And when they were come unto the nations, whither they had gone, they profaned my holy name, because they said of them, These are the people of the Lord, and out of his land are they gone forth. 21. But I had pity for my holy name, which the house of Israel had profaned among the nations, whither they were gone. 22. Therefore say unto the house of Israel, Thus saith the Lord God, Not for your sakes do I this. O house of Israel, but for the sake of my holy name, which we have profaned among the heathen, whither we הַמְחָלָל בַגוֹיִם אֲשֶׁר חַלַּלְתֶם בְתוֹבֶם וְיֵרְעׁוּ הַגוּיִם בִּי־אַנִי יְהוָה נָאֶם אֲדֹנֵי יֱהוֹרה בְהַקְּרְשִׁי בָכֶם בּבּ לְצֵינֵיהֶם: וְלָקַחָתַּי אֶתְכֶםֹ מִן־הַגוֹיִם וְקַבַּצְתִּי אֶתְכֶם בּּ : מָכָל־הַאָּרָצְוֹרֹת וְהֵבֵאֹרָתִי אֶהְבֶּםׁ אֶלֹ־אַרְמַהְבֶּם מַרַקְתֵּי עַלִיבֶּם מַיִם טָהוֹרִים וּטְהַרְתֵּם מְכָּל ַטְמְאָוֹתִיבֶּם וּמִבָּל־גּלְוּלֵיבֶם אֲטַהֵר אֶתְבֶם: וְגַתַתַּי לָבֶם לֵב חָדָשׁ וְרִוּחַ חָדָשָׁה אֶתֵּן בְּקְרְבְּבֶם וַהַּסְׁרֹתִי ַ אֶת־דֶּשׁב הָאֶבֶן מִבְּשַׂרְבֶּם וְגַתַתְּי לָבֵם לֵב בָּשָׂר: יַּצְ וְאֶת־רוּחָי אֶתַן בְּקְרְבְכֶּם וְעָשִּׁיתִי אֵת אֲשֶׁר־בְחָקוֹ 27 צאַרץ אַלְבוּ וּמִשְׁפָּמֵי תִּשְׁמְרָוּ וַעֲשִּׁיתָם: וְישַׁבְתָּם בְּאָּרץ 🕰 🕏 אָשֶׁר נָהַרִּתִי לַאֲבְהַיכֶּם וְהְיֵיהֶם לִיּ לְעָם וְאָנבִיי אַרְתֵיָה לָבֶם לֵאלהִים: וְרְזוֹשַׁעְרָהִי אֶּהְבֶּם מִכְּלֹ 😕 אַרְתֵיָה ָטְמְאוֹתֵיכֶם וְלָרֶאתִי אֶלֹ־תַדָּגָן וְהַרְבֵיתִי אֹתוֹ וְלְאַ־ אַתַּן עַלֵיכֶם בָעָב: וְהַרְבֵּיתַיֹּ אֶת־פְּרֵי חָעֵׁץ וּתְנוּבַת 30 ָהַשְּׁבֶה לְמַען אָבִּשֶּׁר לְאִ־תִּקְחָוּ עוֹר חֶרְפַּת רָעָב 31 בַּגוֹיָם: וּוְבַרְהֶּם אֶת־דַּרְבֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם 31 אַישֶר לֹא־טוֹבֶים וּנְקְטֹהֶם בִּפְּנֵיבֶּם עַל עֲוֹנָהֵיבֶּם בִּיּ בּצְּ וָעָר אוְעָרְהֵיבֶם: לְא לְמֵעַנְבֶּם אֲנִי־עשָׁה נְאֶם 3º אָרֹנָי יֶהוֹה יִיָּדָע לָכֶם בְּוֹשׁוּ וְהַבְּלְמֶוּ מִדַּרְבֵיכֶם בֵּית ישַׂרָאֵל: כָּה אָמַרֹ אֲדֹנֵי יֶהוֹּה בִיוֹם טַהַרֵי אֶרְכַּם 33 מִכְּרֹ עַוֹנְוֹתֵיכֶם וְהְוֹשֵׁבְתִוֹ אֶתַ־תַּעָלִים וְנְבַנְוּ יוָהָאָרֶץ הַנְּשַׁמֶּח הֵעָבֶר הַחַת אֲשֶׁר הַתְּבֶר הַחַת אֲשֶׁר בּי are gone. 23. And I will sanctify my great name, which was profaned among the nations, which ye have profaned in the midst of them; and the nations shall know that I am the LORD, speaketh the Lord God, when I shall be sanctified through you before their eyes. 24. And I will take you from among the nations, and I will gather you out of all countries, and I will bring you into your own land. And I will sprinkle upon you clean water, and ye shall be clean; from all your filthiness, and from all your idols, will I cleanse you. 26. And I will give you a new heart, and a new spirit will I put within you; and I will remove the heart of stone out of your flesh, and I will give you a heart of flesh. 27. And my spirit I will put within you, and I will cause that you shall walk in my statutes, and that my ordinances ve shall keep, and do them. 28. And ye shall dwell in the land which I gave to your fathers; and ye shall be unto me a people, and I truly will be unto you a 29. And I will save you from all kinds of your uncleanness; and I will call unto the corn, and increase it. and lay no famine upon you. 30. And I will multiply the fruit of the tree, and the products of the field, in order that ve may receive no more reproach on account of famine among the nations. 31. Then shall ye remember your ways that were evil, and your doings that were not good; and ye shall be wroth with yourselves on account of your iniquities and on account of your abominations. for your sakes do I this, speaketh the Lord God, be it known unto you; be ashamed and confounded for your ways, O house of Israel. 33. Thus hath said the Lord Gop, On the day of my cleansing you from all your iniquities, when I cause the cities to be inhabited, and when the ruins are built up, 34. And the desolate land is tilled, instead that

קריאה למפטיר פרשת החדש

קורין למפטיר בפ' בא מתחלת פ' החדש הזה לכם ער סוף פסקא

בַיָּאמֶר יְחֹנָהֹ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהַלֹּן בְאֶרֶץ מִצְרַיִם

באמר: הַחָּבֶש הַזֶּה לָבֶם רַאשׁ חָרָשִׁים רִאשׁוֹן הוּאֹ

ָלֶבֶּׁם לְחָרְשֵׁי הַשְּׁנָה: דַּבְּרוּ אֶל־בָל־יְעַדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּלֶבְית יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעָשָׁר לַחָּרָשׁ הַוֹּה לְבֵית־ בָּעָשָׂר לַחַדֶּשׁ הַזֶּה וְיִקְחַוּ לָהֶׁם אֶישׁ שֶׂה לְבֵית־

וְדָלַקָּתְ שֶׁה לַבְּיִת: וְאִם־יִמְעַט הַבַּּיִת מְהְיַוֹת מִשֶּׁה וְדָלַקַתְ הוֹא וּשְׁכֵנֶוֹ הַפְּרָב אֶל־בִּיתוֹ בְּמִכְּחַת נְפָשֵׁת יִבָּל הַחָּ הוֹא וּשְׁכֵנֶוֹ הַפְּרָב אֶל־בִּיתוֹ בְּמִכְחַת נְפָשֵׁת it was a waste before the eyes of every passer by: 35. Then they shall say, This land, that was desolate, is become like the garden of Eden; and the cities that were ruined, and desolate, and wasted, are become fortified, and inhabited. 36. And the nations that are left round about you shall know that I the Lord have built up the wasted (places), have planted the desolate (land); I the Lord have spoken this, and have done it. [The Portuguese Stop Here.] 37. Thus saith the Lord God, Also in this will I suffer myself to be inquired of by the house of Israel, to do it for them, I will increase them with men like flocks. 38. As the flocks of the holy things, as the flocks of Jerusalem on her solemn feasts, so shall the ruined cities be full of flocks of men; and they shall know that I am the Lord.

READING OF THE MAPHTERE FOR SABBATH HACHODESH.

[The Sabbath before Rosh Chodesh Nissan, they take out two law-books, and read in the second from Exodus xii. 1-20; but if Rosh Chodesh Nissan happen on Sabbath, they take out three, read in the second from Num. xxviii. 9-15, and from the third, Exodus xii. 1-20.]

Exodus xii. 1.

CHAP. XII.

1. And the Lord spoke unto Moses and Aaron in the land of Egypt, saying, 2. This month shall be unto you the chief of months: the first it shall be unto you of the months of the year.

3. Speak ye unto all the congregation of Israel, saying, On the tenth day of this month they shall take to themselves every man a lamb for every family, a lamb for every house:

4. And if the household be too little for a lamb, then shall he take it with his neighbour who is next unto his house, according to the number of the souls; every man according to what he eats

איש לְפַי אָכְלוֹ הָּכָסוּ עַל־הַשֶּׂה: שֶׂה הָמֶים זְבֶּר בָּן־שָׁנָה יִהְעָיִם לָכֶּם מְן־הַיְּכְנָשִים וּמִן־הְעִזִיִם

רוב אַרְבָּעָה עָשֵּׁר יִוֹם לְכָם לְמִשְׁבֶּעָרת עַר אַרְבָּעָה עָשֵּׂר יִוֹם לַחָּדֶּשׁ הַזֶּה וְשָׁחַטָּוּ אֹתוֹ כָל קְהַל עֲעַרת-יִשְׂרָאֵל בֵּין

רְּבֶּעְרְבָּיִם: וְלָּלְּקְחוּ מִן־הַדָּים וְנָרְדְעָנוּ עַל־שָׁתִּי הַבְּּמוּזּזְרׁתְּ יְעַל־הַפִּשִּׁעְקְוֹף עַל הַבָּהִּים אֲשֶׁר־וְאַכְלִּוּ אֹתְוֹ בָּהֶם:

פּ וְאֶבְלְוּ אֶתִ־הַבְּשֶׁר בַלַיְלָה הַוֶּהְ צְלִי־אֵשׁ וּמֵצוֹת

על־מְרֹרָים יְאַבְּלֶּחוּ: אַל־תְּאַבְלָּוּ מִמֶּנוּ נְּא וּבְשֵׁל 9 מְבָשָׁר בַּמֵּיִם בִי אִם־צְלִי־אֵשׁ ראשׁוּ עַל־בְּרָעִיוּ

יועל־קּרְבְּוֹ: וְלְא־תוֹתְעירוּ מִמֶּנוּ עַר־בְֹּקֶר וְחַנּתְּר עַר־בְּקָר בָּאֵש תִשְׂרְפוּ: וְכָּכָה תְאַכְלִוּ אֹתוֹ וּ בְּמָנוּ עַר־בְּקָר בְּאֵש תִשְׂרְפוּ: וְכָּכָה תְאַכְלִוּ אֹתוֹ

בְּיֶרְגָיבֶם וְאַבַלְתֶּם אֹתוֹ בְּחַבְּוֹון בָּכַח הוּא לִיהוָה: בִּיֶרְגָם וַאַבַלְתֶּם אֹתוֹ בְּחַבְּוֹון בָּכַח הוּא לִיהוָה:

יוְעְבַרְרֹתָי בְאֶרֶץ־מִצְרַיִם בַּלַיְלָה הַזֶּה וְהַבֵּיתִי בָל־בּ וְעָבַרְרֹתַי בְאֶרֶץ־מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַר־בְּהֵמֶה וִבְּכָל־

אַלהֵי מִצְרֵים אֱעֶשֶׁה שְּפָטִים אֲנִי יְהוָה: וְהָיָה הַבְּם שָּׁבּ לָבֶׁם לְאֹת עַל הַבְּתִּים אֲשֶׁר אַתֶּם שָּׁם וְרָאִיתִּי אֶת־ הַדָּם וּפְּסַחְתִּי עַלֵכֶם וְלֹא־יִהְיָּה בָכֶם נָּנֶדְּ לְמַשְּחִירת

בַּהַכֹּהָי בְצֶּבֶרִץ מִצְרַיִם: וְהָיָה הַיֹּוֹם דַשְּׁהַ לְּכָבֹּה לְבְּבַּהְיִם הַשְּׁהְ לְבִּבְּיִם הַשְּׁה לְבִּבְּיִם הַשְּׁהְ לְבִּבְּיִם הַשְּׁבְּיִם הַעָּוֹת תֹאבֹלוּ אַךְ בַּיַּוֹם עוּלֶם הַחָּגְהוּ: שְּבְעַת יָמִים מֵצְוֹת תֹאבֹלוּ אַךְ בַּיַּוֹם זוֹ עוּלֶם הַחָּגְהוּ: שְּבְעַת יָמִים מֵצְוֹת תֹאבֹלוּ אַךְ בַּיַּוֹם

shall ye make a count for the lamb. 5. A lamb without blemish, a male of the first year shall ve have: from the sheep, or from the goats may ye take it. 6. And ye shall have it in keeping until the fourteenth day of the same month; and then the whole assembly of the congregation of Israel shall kill it towards evening. 7. And they shall take of the blood, and put it on the two side posts and on the upper door post, in the houses, wherein they shall eat it. 8. And they shall eat the flesh in that night, roasted by the fire, with unleavened bread, together with bitter herbs they shall eat it. 9. You shall not eat of it raw, nor in any wise sodden with water; but roasted by the fire; its head with its legs, and with its entrails. 10. And ye shall not let any thing of it remain until morning; and that which remaineth of it until morning ye shall burn with fire. And thus shall ye eat it, with your loins girded, your shoes on your feet, and your staff in your hand; and ye shall eat it in haste, it is passover unto the Lord. 12. And I will pass through the land of Egypt in this night, and I will smite every firstborn in the land of Egypt, both man and beast; and against all the gods of Egypt I will execute judgment; I am the Lorp. 13. And the blood shall be to you for a token upon the houses where ye are; and when I see the blood, I will pass over you; and there shall be no plague against you to destroy when I smite (others) in the land of Egypt. 14. And this day shall be unto you for a memorial; and ye shall celebrate it as a feast unto the Lord; throughout your generations, as an ordinance for ever shall ye celebrate it. 15. Seven days shall ye eat unleavened bread; but on the first day ye shall have put away leaven

ברביים בין בְּלֵבְרֹ יִשְׁבְּיתוּ שְׁאָר מָבָּמִיכֶם בִּיוּ כָּל־אֹבֶלוּ מַצִּוֹת :

ברביים הָשָּבִיתוּ שְׁאָר מִבְּמִיכֶם בִּיוּ כָּלְרִאֹבְּלוּ מַצְּוֹת וֹנְכְּרְלָּחְה הָבָּאָרִוּ וִּבְּיוֹם הַאָּבִּית יְבְּיִּשׁ וִרְיִּיִם הָאָבְּיתוּ בְּבָּר וֹנְבְּיִוֹם הַאָּבְּית יִשְׁבִּיתוּ בְּבָּים בְּוֹתְ מִנְּבְּיוֹם הַאָּבְיתוּ מִקְרָא־קְבָּיִם הַיִּאָבְר וֹנְבְּיִלְּחְ הַאָּבְרְוּ מִצְּיִּה מִקְרָא־קְבָּעׁ וִיְשְׁבְּיוֹם הַאָּבְּיוֹם הַאָּבְיִם הְיִיִּם הְּאָבְר וֹבְּאָבְּיוֹם הַאָּבְיתוּ מְמָבְרָת וִשְׁבְּיוֹם הַאָּבְר וֹבְּאָבְיוֹם הְּעָבְּיוֹם הְּאָבְר וֹבְּאָבְיוֹם הַאָּבְית וְבְּבְּיִם בְּיוֹם הַאָּבְר וֹנִבְּיִלְּחִ הְשִׁבְּיִם וּשְׁבְּיתוּ בְּבְּיוֹם הְאָבְר וֹבְּאָבְר וֹבְּאָבְר וֹבְּאָבְר וֹבְּאָבְר וֹבְּאָבְר וֹבְּאָבְר וֹבְּאָבְר וֹבְבְּאָוֹתִיכֶם בְּעִבְי בְּבְּר וּבְאָוֹתְים הַאָּבְר וֹבְּאָבְר וְבְּאָבְר וֹבְּאָבְר וְבְּאָבְר וֹבְּאָבְר וְבְּאָבְר וֹבְּאָבְר וְבְּאָבְר וְבְּאָבְר וֹבְּיִבְיִם וּשְׁבְּרִים וְשְׁבְּרְוּ מַצְּרְ בָּבְר וֹבְבְּיִוֹם הְאָבְר וְיִשְׁבְּרוֹם הָאָבְר וְבְּאַבְר וֹבְּיִבְּשׁ הַוֹּבְית וְבְּבְּיוֹם וּשְׁבְּרוֹת וְשְׁבְּרְתוּ מִבְּיוֹם וּשְׁבְּרוֹת וְבְּבְיר וְבְּאָבְר וֹבְיִישְׁוֹם הַאְבְר בְּיוֹם וּשְׁבְרוֹת וְשְׁבְּרוֹת וְבְּבְּיוֹם וְשְׁבְּרוֹת וְשְׁבְּרוֹת וְבְּבְיוֹת וְבְּבְיוֹת וְשְׁבְּרוֹת וְשִׁבְּרוֹת וְשִׁבְּיוֹת וְשִׁבְּרוֹת וְשִׁבְּר וֹבְיוֹשְׁבְּח הָּבְּבְּיוֹת וְשִׁבְּרוֹת וְשִׁבְּר וֹבְּיוֹת וְשְׁבְּיוֹת וְיִבְּבְּיוֹת וְשִׁבְּיוֹת וּשְׁבְּיוֹת וְיִיבְּיוֹת וְיִם בְּוֹת בְּיוֹת בְּיוֹם וּשְּבְבוֹת וְבְּבְּיוֹת בְּיִבְיוֹת וְיִבְּיִיוֹם וּשְבְּבְעוֹת וְשְׁבְבְיתְיִיבְּיוֹת וְיִבְבְּיוֹת וְיִבְּבְיוֹת בְּיִבְיתְיוֹם וּשְבְּבְיתוֹם בְּיִבְיתְבְּיבְיתְישׁבְּיוֹת וְיִבְּבְיוֹת וְיבְּבְיוֹת בְּבְיתוֹים וּשְבְּבְרוֹת בְּצִוֹת בְּבְיוֹת בְּיוֹת בְּיוֹת בְיוֹם בְּיוֹת בְּבְּיוֹת בְּבְּיוֹת בְּבְּיוֹת בְּבְיוֹת בְּבְיוֹת בְּיוֹם בְּבְית בְּבְיוֹם וּבְּבְיוֹם וּבְבְיוֹם וּשְבְּבְיוֹם וּבְּבְּיוֹם וּבְּבְיוֹם בְּבְיוֹם בְּבְּיִים בְּיוֹם בְּבִיבְיוֹם וּבְּבְיוֹם בְּבְּיִים בְּבְּיוֹם בְּבְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיוֹם בְּבְּיוֹם בְּיוֹם בְּבִיוֹם בְּבְיוֹם בְּבְּיוֹם בְּבְּיִים ב

הפטרת פרשת החדש

ביחוקאל סימן כ"ה

16 כַּל הָזְעָם הָאָּרֶץ יְהְיָוּ אֶל־הַמְּרוּמָה הַזְארת לַנְשִיא 17 בִּיִשְׂרָאֵר : וְעַל-הַנָּשִׂיא יְהְיֵׁה הָעוֹלְוֹרת וְהַפְּנִחָרהׁ out of your houses: for whosoever eateth leavened bread, that soul shall be cut off from Israel, from the first day until the seventh day. 16. And on the first day there shall be a holy convocation, and on the seventh day there shall be a holy convocation to you; no manner of work shall be done on them, save what is eaten by every man, that only may be prepared by you. 17. And ye shall observe the unleavened bread; for on this selfsame day have I brought forth your armies out of the land of Egypt: therefore shall ye observe this day in your generations as an ordinance for ever. 18. In the first month, on the fourteenth day of the month, at even, ye shall eat unleavened bread. until the one and twentieth day of the month at even. 19. Seven days no leaven shall be found in your houses; for whosoever eateth that which is leavened, even that soul shall be cut off from the congregation of Israel, whether he be a stranger, or one born in the land. 20. Nothing that is leavened shall ye eat; in all your habitations shall ye eat unleavened bread.

HAPHTORAH OF SABBATH HACHODESH.

EZEKIEL Xlv. 16.

16. All the people shall be held bound for this heaveoffering for the prince in Israel. 17. And upon the prince shall be the duty to give the burnt-offerings, the meat-offerבּעַר בִית־יִשְׂרָאֵל: מאַ מחחלין הפפרהם הַפּגָּהָה וְאֶת־הָעוֹלָה וְאֶת־הַשְּׁלָמִים רְכַפֵּר בַית יִשְׂרָאֵל הַוּא יֵעֲשֶׁה אֶת-הַשְּׁלָמִים רְכַפֵּר וְהַבּנֶּסֶךְ בִּית-יִשְׂרָאֵל:

פּנּוִרת בּוֹתִוֹבֶׁה לַפּוֹבֵּחׁ וֹתָּרֵ -מִוּוֹיָּת הַאָּר בּוֹחָצֵּר בּכִבֵּוֹ מַבַּם חַחַפָּאת וֹנָתוֹ אֶלִ-מִוּזַּת חַכְּיִּת וֹאֶלִ-אּרְכֹּת 18 פֿר-בּוֹ-בּצׁלר שַמִּים וֹחִפּאבׁ אָרִר-הַפּּלְבָּח: וֹלְלַלְח לְהַיּאמׁרֵ אֲּרַנִּי הְּטִּוּח בְּרִאחוּוַ בְּאָחַר לַחְבָּח שַּלְח

יים הַפְּנִימִירת: וְכָּן הַּגַעשֶׁהֹ בְּשִׁבְעָה בַּחְׁדֶשׁ מֵאִישׁ שׁנֶה יים בְּהָנִימִירת: בֶּרָתּם אֶרת־הַבָּיִרת: בֵּרְאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָרה עשָׂר יום לַחְׁדֶשׁ יִהְיֶה לְכֵּם הַבְּּסֵח חֵּג שְׁבְעוֹת יָמִים מִצְוֹת יֵאָבֶל: וְעָשָׂה הַנָּשִׂיאֹ בַוֹּם הַהֹּוּא בַּעַרוֹ וּבְעַר יִּמַּ

בּלֹ-עַם הָאֶרץ פַּר חַפָּאת: וְשִׁבְעַת יְמֵי־הֶּחְׁג יְעֵשֶׂה שִּבְעַת בְּלִרים וְשִׁבְעַת אֵילִים הְמִימִם עוֹלָה שִׁבְעַת בָּעָת בְּנִים וְשִׁבְעַת שִּׁנִיר אַזִּים הְמִימִם לֵיוֹם שִׁבְעַת שִּׁצִיר אָזָים לַיִּוֹם:

יַּעשֶׁה כָאֵלֶּה שָבַעָרת הַיָּמֶים כַחַפָּארוֹ בָּעַלְּה מוֹ וְכַפִּגְחָה וְכַשָּמֶן: כְה־אָמֵר אֲרֹנֵי יֶהוֹה שַׁעַר הָחָצֵר הַפְּנִימִירוֹ הַפּגָּרָה לָדִים יִרְיָנֶה סְנִּוּר שֵׁשֶׁרת יְמֵי הַפְּנִימִירוֹ הַפִּגָּרָה לָדִים יִרְיָנֶה סְנִּוּר שֵׁשֶׁרת יְמֵי הַפֵּעשֶׂה וּכְיָוֹם הַשַּׁבָּת יִפָּתְחַ וּכְיִוֹם הַחָּבֶשׁ יִפְּתַחַ: ings, and the drink-offerings, on the feasts, and on the new moon days, and on the sabbaths, on all the festive days of the house of Israel; he shall prepare the sin-offering, and the meat-offering, and the burnt-offering, and the peaceofferings to make an atonement for the house of Israel.

[THE PORTUGUESE COMMENCE HERE.]

18. Thus hath said the Lord Gop. In the first month. on the first of the month, shalt thou take a voung bullock without blemish, and make an expiation for the sanctuary. 19. And the priest shall take some of the blood of the sinoffering, and put it upon the door-post of the house, and upon the four corners of the projection of the altar, and upon the posts of the gate of the inner court. 20. And so thou shalt do on the seventh day of the month for every one that erreth, and for him that hath sinned unawares; so shall ye atone for the house. 21. In the first month, on the fourteenth day of the month, shall ye have the passover; a feast of seven days; unleavened bread shall be eaten. And the prince shall prepare on that day for himself and for all the people of the land a bullock for a sin-offering. 23. And on the seven days of the feast shall he prepare a burnt-offering to the Lord, seven bullocks and seven rams without blemish on every day of the seven days; and for a sin-offering a he-goat on every day. 24. And as a meatoffering an ephah for a bullock, and an ephah for a ram shall he prepare, and a hin of oil for each ephah. the seventh month, on the fifteenth day of the month, on the feast, shall he do the like during the seven days, both the sin-offering, as also the burnt-offering, and the meatoffering, and the oil.—1. Thus hath said the CHAP, XLVI. Lord God, The gate of the inner court that looketh toward the east shall remain locked the six working days; but on the sabbath day it shall be opened, and וּבָא הַנְשִּׁיא דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר מִחוּץ וְעָמַר עַל־ קוווַרת רַזשַּׁער וְעשִׁוּ רַזּכְּהָנִים אָת־עוּלָתוֹ וְאֵרת־ שְּרָשׁׁמִי וְהָשְׁתַּחָנָה עַלֹּ־מִפְּרָתוֹ הַשַּׁעַר וָיָצֵא וְהַשַּׁעַר לא־יִסְגֵר עַר־הָעָרֵב: וְהִשְּתַחווּ עַם־הָאָרֵץ בָּרַתח יהשַער הַהוּא בַּשַּבָּתוֹרת ובֶחַרְשֵׁים לְבָנֵי יִרתוָה: וְהַעֹלֶבׁ ה אֲשֶׁר־יַקְרָב הַנָּשָׂיא לֵיהוֹוֶה בְּיַוֹם הַשַּׁבָּּרת שׁשֵּׁה כְבָשֵּׁים הְמִימָם וְאַיֹּל הָמֵים: וּמִנְחָה אֵיפֶה ַלְאַיִל וְלַכְבָשִים מִּנְחָה מַתַּת יָרָוֹ וְשֵׁמֵן הַיִן לָאֵיפָה: וּבְנִוֹם הַחֹּנֶדשׁ פַּר בֶּן־בָּקָר הְמִימֶם וְשַׁשֶׁת בְבָשֶּׁים וְאַיֵל תְּמִימֶם יָהָוּ: וְאֵיפָּה לַפָּר וְאֵיפָה לַאַיִל יַעשָׁה ַמְנְחָרה וְיַבַלְבְבָשִׁים בַּאֲשֶׁר תַּשִּיג יָדֶוּ וְשֶּמֶן הִיוּן לָאֵיפָה: וּבְבָוֹא הַנָּשֶׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּּׁעֵר יָבוֹא וְבְרַרְכָוֹ יֵצְא: וּבְבוֹא עַם־הָאָרֶץ רִשְׁנְיַ יְהוּרֵה בַּמְועַרִים הַבָּא הַּרֶך שַּׁעַר צָפֿון לְהִשָּחַחוֹת יֵצֵא ַבֶּרֶהְ־שַׁעַר נֶּגֶב וְרַ*הַבָּ*אֹ בֶּרֶהְ־שַׁעַר נְּגֶב וַצֵּא בֶּרֶהְ־ שַער צְפִוֹנָה לָא יָשׁוֹב דֶּרֶךְ הַשַּּעַר אֲשֵׁר־בָּא בֿוֹ כֵי ַנְכָחוֹ יֵצֵאוֹ : וְהַנָּשִׂיא בְּתוֹכָם בְּבוֹאָם יָבוֹא וּבְצֵאתָם וו וַצֵאוּ: וּבַחַגִּים וּבַמָּוֹעָרִים תִּהְוֵהְ הַמָּנִחָהֹ אֵיפָה לַפָּרֹ וּ וַצָאוּ: וּבַחַגִּים וּבַמָּוֹעָרִים ואיפה לאיל ולכבשים מתת ירו ושמן הין לאיפה:

צא כרי *

on the new-moon day it shall be opened. 2. And the prince shall enter by the way of the porch of the gate, without, and shall stand by the post of the gate, and the priests shall prepare his burnt-offering and his peace-offerings, and he shall bow himself down at the threshold of the gate, and he shall then go forth; but the gate shall not be locked until the evening. 3. And the people of the land shall bow themselves down at the door of this gate on the sabbaths and on the new moons before the LORD. 4. And the burntoffering which the prince is to offer unto the Lord, shall be on the sabbath-day six sheep without blemish, and a ram without blemish. 5. And the meat-offering an ephah for the ram, and for the sheep a meat-offering as his hand may be able to give, and a hin of oil for every ephah. 6. And on the day of the new moon, a young bullock without blemish, and six sheep and a ram, without blemish shall they be. 7. And an ephah for a bullock, and an ephah for a ram, shall he prepare as a meat-offering, and for the sheep according as his means may reach, and a hin of oil for every ephah. 8. And when the prince doth enter, he shall go in by the way of the porch of the gate, and by the same way shall he go forth. 9. But when the people of the land come before the Lorp on the solemn feasts, he that entereth in by the way of the north gate to bow himself down shall go out by the way of the south gate; and he that entereth by the way of the south gate shall go out by the way of the north gate: he shall not return by the way of the gate whereby he came in, but by that opposite to him shall he go out. 10. And the prince-in the midst of them, when they go in, shall he go in; and when they go out, they shall go out (together). 11. And on the feasts and on the festivals shall the meat-offering be an ephah for each bullock, and an ephali for each ram, and for the sheep

יוּ אֶת־הַסֶּלֶת מִנְחָה לֵיהוְּה חֲקוֹת עוֹלֶם הָמִיר: <u>וְּעֵשּׁׁוּ</u> אֶת־הַכֶּבֶשׁ וְאֶת־הַפִּנְחָה וְאֶת־הַשָּׁמֶן בַּבְּּקָר בַּבְּּלֶּך

עוֹלַת הָמִיד: ע״כ לספררים כְּה־אָמֵּר אֲדֹנֵי וֶהוֹה בִּי־ יִמֵּן הַנָשִׂיא מַתִּנָה לְאִישׁ מִבְּנְיוֹ נַחֲלָתְוֹ הִיא לְבָנֵיוּ

בּיִּרְּנִר וְשָׁבָּרִת לַנְּשִּׁיִא אַרְּ נִחְלָהְוּ בָּנָיו לְהֵים מִנְּחַלְּהוּ לְאַחַר מֵעֲבָּרִיו וְהָיִיְהִרוּ לּוֹ עַר־שְׁנַת הִּיִּתְרוֹ לְאַחַר מֵעֲבָרִיו וְהָיִיְהִרוּ לוֹ עַר־שְׁנַת

לְמַׁתֵּל אֲשֶׁר לְאַ-זִּפָּׁאַ תַּמִּׁי אָיִם מֹאַׁטוֹעוּ: לְבוּוּנִיִם מֹאַטוֹנְהָם מֹאַטוֹעוּ זִנְּחַב אָע-בּּנְיוּ פו שִׂרְיּהִר בְּיִּהְ מִבּּנְיוּ בִּנְּהָּ יִּיִּ מַבְּנְחַב אָע-בּּנְיוּ

יעשו קרי *

as his hand may be able to give, and a hin of oil for every ephah. 12. And when the prince doth prepare as a voluntary gift a burnt-offering or a peace-offering as a voluntary gift unto the Lord, then shall be opened for him the gate that looketh toward the east, and he shall prepare his burnt-offering and his peace-offering, as he doth on the sabbath-day; and he shall go out; and he shall shut the gate after his going out. 13. And a sheep of the first year without blemish shalt thou prepare as a burnt-offering every day unto the Lord; morning by morning shalt thou prepare 14. And a meat-offering shalt thou prepare with it morning by morning, the sixth of an ephah, and the third of a hin of oil, to mingle with the fine flour; a meat-offering unto the Lord, as perpetual ordinances for ever. Thus shall they prepare the sheep, and the meat-offering, and the oil, morning by morning, as a continual burntoffering.

[THE PORTUGUESE STOP HERE.]

16. Thus hath said the Lord God, If the prince give a gift unto any of his sons, it is his property, it shall belong to his sons; it shall be their possession as their property.

17. But if he give a gift of his property to one of his servants, then it shall remain his to the year of freedom, when it shall return to the prince; but his property (given to) his sons shall remain theirs.

18. But the prince shall not take from the inheritance of the people, to wrong them out of their possession; out of his own possession can he give an inheritance to his sons; in order that not one of my people be separated from his possession.

ובק"ק פפ"ד אין מפטירין וערבה רק אם חל בע"פ ובזולתו מפטירין בשל פרשה בק"ק פפ"ד אין מפטירין עשר במלאכי סימן ג'

- וְאֶרְבָהֹ לֵיהוָה מִנְחַת יְהוּדֶה וִירְוּשָׁלֻם כִּימֵי עוֹלֶם 🖣
- וְהַיִּיִרִי עַר מְמַהַּה בַּמְּכַשְׁפִּים וּבַמְנָיּאַפִּים וּבְמְנָיִּאַפִּים וּבְמְנָיִּאַפִּים וּבְמְנָיִּאַפִּים וּבְמְנָיִּאַפִּים וּבְמְנָיִּאַפִּים וּבְמְנָיִּאַפִּים
- וּבַנּשְבָעִים לַשֶּׁקֶר וּבְעִשְׁקֵי שְּׁכֵר־שְּׁבְּיר אַּרְשְׁקָּר וּבְעִשְׁבָיר אַרְּבָּנְיה אָבָר יְהֹּנְה צְּבָאִוֹת:
- קּי אָבֶני יְהוָרָה לָא שָׁנֶירִזי וְאַתֶּם בְנֵי־יַעַקְב לְא 🥱 6
- קליהֶם: לְמִימֵּי אֲבּרֹתֵיכֶּם כַּרְתָּם מֵחָקּיּ וְלָא שְׁמַרְהֶּם שַׁוּבוּ אֵלֵי וְאָשַׁוּבָה אֲלֵיכֶּם אָמֵר יְחָוָה
- י צָבָאוֹת וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה נָשִׁוֹב: הַיִּקְבַּע אָרָם אֱלֹהִים
- קי צַּשֶּׁה קְבָעַים אֹהִי וַאֲמַרְהֶתם בַּמֶּה קְבַעְעָוּך
- 9 בַזְמֵעֲשֵׁר וְהַתְּרוּמָה: בְּמָאֵרָהֹ אַתֵּם גַּאָרְים וְאֹתִי
- אַתֶּם קֹבְעִים הַגְּוֹי כָלְו: הָבִּיאוּ אֶת־כָל־הַמְּעַשֵּׁר שְּׁלְבֵית הָאוֹצָׁר וִיהֵי מֵרֶךְ בְבֵיהִי וּבְחָנָוּנִי נָאֹ בָּוֹאת אֵל־בֵית הָאוֹצָׁר וִיהֵי מֵרֶךְ בְבֵיהִי וּבְחָנָוּנִי נָאֹ בָּוֹאת
- אָמֶר יְהוָנֶה צְּבָאָוֹת אָם־לָא אֶפְתַּח לָבֶּם אָת אַרְבִּוֹת
- יַגְעַרְהַּי : וְגַעַרְהַּי בְּיֶבֶה עַר־בְּלִי־בְי : וְגַעַרְהַּי לַכֶּם בְּרָבֶה עַר־בְּלִי־בְי : וְגַעַרְהַּי לָכֶם בָּאֹבֵל וְלְאִ־יַשְׁחִירת לָכֶם אֶת־פְּרֵי הָאַָרָבֶּה
- וְלְא־תְשַבֵּל לָכֶם הַנֶּבֶּן בַשְּבֶּה אָמָר יְהוֹה צְּבָאוֹת:
- וּצְשָׁרָוּ אֶתְבֶם כָּל־הַגּוֹיֻם כִי־תְּהְיַוּ אַתֶּם אָרֶץ הַפָּץ 12
- יּהָלֶת יְהֹלֶה צְבָאִוֹת: חָוְקוּ עָלֵי דּבְרֵיבֶם אָמֵר יְהֹלֶת בּי הַלָּת יְהֹלֶת בּי בְּבִיבֶם אָמֵר יְהֹלֶת

HAPHTORAH OF SABBATH HAGGADOLE.

[THE GERMANS SAY THIS ONLY ON PASSOVER EVE]

Malachi iii. 4.

4. And the offering of Judah and Jerusalem shall be pleasant unto the Lord, as in the days of old, and as in former years. 5. And I will come near against you to judgment; and I will be a swift witness against the sorcerers, and against the adulterers, and against the false swearers, and against those that withhold the wages of the hireling, (oppress) the widow, and the fatherless, and that do injustice to the stranger, and fear not me, saith the Lord of 6. For I the Lord,—I have not changed; and ye sons of Jacob, ye are not consumed.—7. From the days of your fathers did ve depart from my ordinances, and did not keep them; return unto me, and I will return unto you, saith the Lord of hosts; but ye say, Wherein shall we return? 8. Should a man rob God: as ye do rob me? But ye say, Wherein have we robbed thee? In tithes and in heave-offerings. 9. With the curse are ye cursed, and yet me do ve rob; O-entire people! 10. Bring ve all the tithes into the storehouse, that there may be provision in my house, and prove me but herewith, saith the LORD of hosts, if I will not open for you the windows of heaven, and pour out for you a blessing, until it be more than enough. 11. And I will rebuke for you the devourer, and he shall not destroy for you the fruit of the ground; and the vine shall not cast its fruit for you before the time in the field, saith the Lorp of hosts. 12. And all the nations shall call you blessed; for ye shall be a land of delight, saith the Lord of hosts. 13. Your words are become too strong against me, saith the Lord; but ye say.

אַבְר שָׁןא עָבֶּר אָמֶרְהֶּם מַה־גּּרְבָּרְנוּ עָלֶיף: אָמַרְהֶּם שָׁוֹא עָבְר 14 אֱלֹהָים וּמַה־בָּצַע בִּי שָׁמַּרְנוּ מִשְׁמַרְתוֹ וְבִי הָלַּבְנוּ בּז קְרַרַנִּית מִפְנֵי יְהֹנֶה צְבָאִוֹרת: וְעַקָּה אֲבַּוְתוּ אָשָׁרָים זַּרָים גַּם־נָבְנוֹּ עשֵׁי רִשְׁעָּה גַּם בַּחָנָּוּ 16 אֱלֹהַים וַיִּפָּלֵטוּ: אָז נִדְבְּרָוּ יִרְאֵי יְהוָה אִישׁ אֶלֹ־ ָרֵעֶהוּ וַיִּקְשֵּׁב יְהֹוָהֹ וַיִּשְּׂטָע וַיִּבְּהֵב סֵפֶּר זִכְרָוֹן לְפָנָיוֹ 17 לְיִרָאֵי יְהֹנָה וּלְ־חְשְבֵי שְמְוֹ: וְהֵיוּ לִי אָמֵר יְהֹנָה צָבָאורת לַיּוֹם אָשֶׁר אָנִי עשֶׁרו סְגַּלֶה וְחָמֵלְתִי ָעַלִיהֶּם בַּאֲשֶׁר יַחְמָּל אִּישׁ עַרִּי-בְנְוֹ הָעַבֵּר אֹרְזוֹ: בין עבר אֱלֹהִים בִּין צַהִּיק לְרָשֶׁע בֵּין עבר אֱלֹהִים יִּשְּבְתָּם וּרְאִיהֶם בִּין צַהָּיק לְרָשֶׁע יום באָשֶר לְא עַבָּדוֹ: כֵי הִנָּה הַיּוֹם בְּא בֹעָר כַרַּתנְוּר בַּיִּ וְהָיֹנִ כָל־זַדִים וְכָל־עשֵׁרָה רִשְּעָה לֵןשׁ וְלְהַטּ אֹתָׁם הַנִּוֹם הַבָּא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר לֹא־יַעֲוֹב לָהֶם לֶבֶם יִרְאֵי שְׁמִי שֶׁמֶשׁ צְּדָלֶּרה לֶבֶם יִרְאֵי שְׁמִי שֶׁמֶשׁ צְּדָלֶרה 🕫 וּמַרְפָּא בִּכְנָפֶירָ, וְיצָאתֶם וּפִּשְׁתֶּם כְעֶנְּלֵי מַרְבֵק: רַגְלֵיבֶם בְּיַלִים בְי־יְהְיַוּ אֵׁבֶּר תַּחַת כַבְּוֹת רַגְלֵיבֶם 🕮 בְּוֹת בַגְלֵיבֶם בּיוֹם אֲשֶׁר־אֲנֵי עשֶׁה אָמֵר יְהֹוָה צְּבָאוֹת: זְּבְרֹוֹ 🕮 רתוֹרָת משֶה עַבְדֶּי אֲשֶׁר צְוֹּיהִי אוֹרָתו בְחֹרֵב עׁל־ בּל־יִשְׂרָבֵאל חָקִים וּמִשְׁפָּמִים: הִגַּה אָנֹכִי שׁרֵבֹחַ לָבֶּם אָת אֵלְיָה הַנָּבִיא לִפְנֵי כִּוֹא יַוֹם יְחֹוָה הַנָּרוֹר

וְהַנּוֹרָא: וְהַשִּׁיב לֵב־אָבורת על־בָּגִּים וְלֵב בְנִים 🍱

* ז רבתי

What have we spoken against thee? 14. Ye have said, It is vain to serve God: and what profit is it that we have kept his charge, and that we have walked contritely before the Lord of hosts? 15. And now we call the presumptuous happy: yea, built up are those that work wickedness: yea, they have tempted God and are suffered to escape. Then conversed they that fear the Lord one with the other: and the LORD listened and heard it, and there was written a book of remembrance before him for those who fear the Lord, and for those who respect his name. And they shall be mine, saith the Lord of hosts, on that day which I create as a special treasure; and I will spare them, as a man spareth his son that serveth him. 18. And ve shall return, and see the difference between the righteous and the wicked, between him that serveth God and him that bath not served him. 19. For, behold, the day is eoming, that shall burn as an oven; and all the presumptuous, yea, and all who practise wickedness shall be stubble: and the day that is coming shall burn them up, saith the Lord of hosts, so that it will not leave them root or branch. 20. But then shall rise unto you that fear my name the sun of righteousness with healing in his wings; and ye will go forth, and grow fat as calves of the stall. 21. And ve will tread down the wicked; for they shall be ashes under the soles of your feet, on the day that I create, saith the LORD of hosts.—22. Remember ve the law of Moses my servant, whom I commanded on Horeb for all Israel, statutes 23. Behold, I send unto you Elijah the and ordinances. prophet before the coming of the day of the Lord, the great and the dreadful. 24. And he shall turn the heart of the fathers to the children, and the heart of the children to

vol. III. 22

על־אֲבוֹתֶם פָּן־אָבֿוֹא וְהַבִּירתֵי אֶת־הָאָרֶץ חֵרֶם: הַנֵּה אָנֹבִי שׁלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָה הַנְבִיא לִפְנִי בּוֹא יוֹם יְהנָה הַנָּרוֹל וְהַנוֹרָא:

מפטיר ליטבת ראש חדש קריאה למפטיר נשבת ר"ת

י וְבְיוֹם הַשַּבְּרת שְנֵי־בְבָשִים בְנֵי־שָנֶה הְמִימֶם יּשְׁבֵּן נָסְבְּוֹ : וּשְׁנֵי עִשְׂרֹנִים סְלֶרת מִנְחָה בְּלוּלֶרה בַשֶּׁמֶן וְנִסְבְּוֹ

10 עלֶרת שַבָּרת בְשַבַרְתוֹ עַרל-עלֵרת הַתְּמִיר וְנִסְבָה:

וּבְרָאשׁי חָדְשׁיבֶּׁם תַּקְרָיבוּ עֹלְה לֵיהוָה פָּרִים בְּגִי־ בָקָר שְׁנַּיִם וְאַיִּר אֱחָׁר כְּכָשִׂים בְּגִי־שָׁנָה שִׁבְּעָרוּ

בּהְּמִּל בַּקּפֹר טִאָּטְר וּשִׁגוֹ אַשְׁרַנִּים סַּלְּר מִנְּחָרוּ בַּהְּמִלם: וּשִׁלְשָּׁרוּ אֲמִּלְנִים סַּלְּרוּ מִנְחָרוּ פּּלְוּלְנִי

בּלוּלֵה בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָר: וְעִשְּׁרֵוֹ עִשְׂרוֹן סְלֶרת מִנְחָה בְּלוּלֵה בַשֶּׁמֶן לַכֶּבֶשׁ הָאֶחֶר עֹלָה בַיחַ נִיחֹחַ מִנְחָה בְּלוּלֵה בַשֶּׁמֶן לַכֶּבֶשׁ הָאֶחֶר עֹלָה בַיחַ נִיחֹחַ

אַשֶּׁה לֵיהוּה: וְגִּסְבֵיהֶּם חֲצִי הַהִין יִּהְנֶּה לַפְּר וּשְלִישֵׁת הַתָּין לַבֶּבֶשׁ גְיָן וָאת עלַרָּת הַתָּין לָאַיִל וּרְבִיעָת הַתָּין לַבֶּבֶשׁ גְיָן וָאת עלַרָּת

בּחָבֶשׁ בְּחָרְשׁוֹ לְחָרְשֵׁי הַשְּנָרְה: וּשְׂעִּיר עִזִים אֶחֵר הַ הַשְּנָרְה: וּשְׂעִּיר עִזִים אֶחֵר יִנְשָשָׁה וְנִסְּכְוֹ: לִיחַנָּרִה עַל־עַלַּת הַהָּמִיר יֵעְשָׂה וְנִסְכְוֹ:

their fathers, lest I come and smite the earth with a curse. 25. Behold, I send unto you Elijah the prophet before the coming of the day of the Lord, the great and the dreadful.

READING OF THE LAW FOR THE MAPHTERE ON SABBATH ROSH CHODESH.

Numbers xxviii, 9.

- 9. And on the sabbath day two lambs of the first year without blemish, and two tenth-parts of fine flour for a meat-offering, mingled with oil, and the drink-offering thereof. 10. This is the burnt-offering of every sabbath, beside the continual burnt-offering, and its drink-offering.
- 11. And on the beginnings of your months ye shall offer a burnt-offering unto the LORD; two young bullocks, and one ram, seven lambs of the first year without blemish. 12. And three tenth-parts of fine flour for a meat-offering, mingled with oil, for one bullock; and two tenth-parts of fine flour for a meat-offering, mingled with oil, for one 13. And a tenth-part of fine flour mingled with oil for a meat-offering for every lamb; as a burnt-offering of sweet savour, a sacrifice made by fire unto the Lord. 14. And their drink-offerings shall be half a hin of wine for the bullock, and the third-part of a hin for the ram, and a fourth-part of a hin for the lamb: this is the burnt-offering of every month throughout the months of the year. 15. And one young kid for a sin-offering unto the LORD shall be offered, beside the continual burnt-offering, with his drink-offering.

בישעיה סימן ס"ו

- בּה אָפַר יְהוֶּה הַשָּׁפֵּיִם כִּסְאִׁי וְהָאָרֵץ הַרָּם רַגְלֵיִי בּיִרֶּעָּ בייזֶה בַּיִּת אֲשֶׁר הִבְּנוּ־לִּי וְאֵי־זֶה טָקוֹם מְנִּיחָרְתִי:
- יְהֶלֶה וְשֶׁל־אָבֶה נָרָי עִשְּׁתָה וַיִּהְיִּוּ כָּל־אֵעֶה נְאָם־ יְהֹלֶה וְשֶׁל־אָר אַבִּיט אָל־עָנִי וּנְכֵה־רוֹח וְחָרֵר עַל־
- י דְּבָרְי: שׁוֹמֵט רַזשׁוֹר מַבֵּה־אִישׁ זוֹבֵחַ הַשָּׁהֹ עוֹבֵף בֶּבֶּרֶב מֵעַלֶה מִנְחָרוֹ דַּפּ־חֲוֹיִר מַוְבִיר לְבֹנָה מְבְּבְךְ אָנָן גַם־הַּשָּׁה בָּחֲרוֹ בְּדַרְבִיהֶׁם וּבְשִׁקּוּצִיהֶם נַפְּשֵׁם אָנָן גַם־הַשָּׁה בָּחֲרוֹ בְּדַרְבִיהֶׁם וּבְשִׁקּוּצִיהֶם נַפְּשֵׁם
- אַמְרוּ: שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוּה הַחֲבֵרִים אֶל־דְּבָרְוּ אֲמְרוּ 5 הַחֵיבֵם שִׂנָאֵיבָם מַנַדִּיבִם לְמַעוּ שִׁמִי יִבְבֵּר יְהוֹרִה לַמַעוּ שִׁמִי יִבְבֵּר יְהוֹרִה
- ן וְנְרָאֵה בְשִׁמְחַרְתֶבֶם וְהַם יֵבְשׁוּ: קוֹל שָׁאוֹן מֵעֵיר 6
- י אָזר מָהַיבֶּל אָנֶר יְהֹּנָה מְשַׁצֵּם נְּמִיּל לְאִּיְבְיו: בְּטֶרֶם זְבָר: הַחָּיל מְהִיבֶּל אָיִבְיו: בְּטֶרֶם
- מי־שָׁמַע בִּוֹאַרת מֵי רָאָהֹ בְּאֵׁלֶה הֲיַיַחַל אֶּרֶץ בְּיַוֹם * מִי־שָׁמַע בִּוֹאַרת מֵי רָאָהֹ בְּאֵלֶה הַיַּיַלְרָה גַּם־יַלְרֵה
- אָזון אֶרת־בָּגֶיהָ: הַמִּוֹרֶשׁיר וְעָצַרְתִּי אָמַר אֱלֹהָיךְ: יְהנְוָה אִם־אָגִי הַמּוֹרֶשׁיר וְעָצַרְתִּי אָמַר אֱלֹהָיךְ:
- ישׁישׂוּ אֶת־יְרוּשָׁרֶשׁם וְגִילוּ בָהּ כָל־אְהַבֶּיהָ שִׂישׂוּ 10

HAPHTORAH OF SABBATH ROSH CHODESH.

When the new moon is on Sabbath, they say generally the following Haphtorah from Isaiah lxvi.

1. Thus saith the Lord, The heaven is my CHAP. LXVI. throne, and the earth is my footstool; where is a house that ye can build unto me? and where is the place of my rest? 2. For all these things hath my hand made, and all these things came into being, saith the Lorp; but upon such one will I look, to the poor and to him who is of a contrite spirit, and trembling at my word. 3. He that killeth the ox slays a man; he that sacrificeth a lamb, breaks the neck of a dog; he that offereth an oblation, offereth swine's blood; he that burneth incense, blesseth an idol: yea, have they chosen their own ways, and their soul doth delight in their abominations. 4. So I also will choose their delusions, and what they fear will I bring upon them; because I called, and none did answer; I spoke, and they did not hear; and they did what is evil in my eyes, and chose that in which I delighted not. 5. Hear the word of the LORD, ye that tremble at his word; Your brethren that hated you, that east you out for the sake of my name, said, Let the Lord be glorified; but he shall appear to your joy, and they shall be ashamed. 6. A voice of tumult from the city, a voice from the temple, a voice of the LORD that rendereth recompense to his enemies. 7. Before she travailed she brought forth; before her pain came, she was delivered of a man child. 8. Who hath heard the like? who hath seen such things? Shall a land be made to travail in one day? or shall a nation be born at once? that Zion hath travailed, also brought forth her children? 9. Shall I bring to the birth, and not cause to bring forth? saith the Lord; shall I who cause to bring forth, now shut

יו אָתָהֹ מָשׁוּשׁ כָּל־הַמְּתָאַבְּלִים עָלֵיהָ: לְמַעַן הִּינְקוֹי וּשְׂבַעָהָם מִשָּׁר הַּנְחָמֵיהָ לְמַעַן הָּמָצוּ וְהָהָעַנְנְהָּהֶם

יף מִזְיוֹ כְבוּדָה : כִּי־כִּה וֹ אָמֵר יְהוֹּה הִנְנִי נִשְּׁה־אֵׁלֶּיהָ בּיּבְה בּיִּקְהָּת מִלְּים בְּנִיְּה שִׁמְף כְבִּוֹר בּוֹיָם וְינַקְתָּח עַלִּי

אָפֶר רְעַנְחָמֶנוּ בֵּן אָנְכִיּ רְּשְׁעֲשֶׁעוּ: כְאִּישׁ אֲשֶׁר אָפְר רְעַנְחָמֶנוּ בֵּן אָנְכִיּ רְאַנָחֶמְכֶּם וּבִירוּשָׁבֶשׁם יּבִירוּשָׁבֶשׁם

יּנְקָמוּ: וְּרְאִיהֶם וְשָׁשׁ לִּבְּבֶּם וְעַצְמְוֹתֵיבֶם בַּדֶּשָׁא וּעַבְּלְיוּ וְזָעָם אֶת־ תִפְּרֵחְנָה וְנְוֹּרָעָה יַר־יִהוָּהֹ אֶת־עֲבָלְיוּ וְזָעָם אֶת־ תִפְּרֵחְנָה וְנְוֹּרָעָה יַר־יִהוָּהֹ אֶת־עֲבָלְיוּ וְזָעַם אֶת־

יַבְּיו: בְּי־הָגָּה יְהֹוָהֹ בָאֵש יָבוֹא וְכָּפּוּפָּה מַרְכְבֹּתְיוֹ 15

יבְּיבֶּיִשׁ יְהנֶרה נִשְׁפְּׁט וּבְחַרְבָּוֹ אֶרת־כָּל־בָּשֶׂר וְרַבְּוּ בָּיִבְיִּבִי־בֵּשׁ : כִּי בָּיִּשְׁר וְרַבְּוּ

זי חַלְלֵי יְהֹנֶה : הַפִּּהְנַךְ שִׁים וְהַפְּפַּהְרִים אֶל-הַנֵּנּוֹת אַחַר אַחַדָּ בַּּהָּעֶךְ אִבְלֵי בְשֵּׁר הַחְיִּיר וְהַ־שֶּׁקֶץ

וֹבֶרְעַבְבֶּר יַחָדֵּוֹ יָסֶפוּ נְאָם־יְהוֶה: וְאָנִכִּי מִעְשֵׂיהֶם 15 וּמַחְשָׁבְנֵתִיהֶם בָּאָָה לְלַבְבִין אֶת־כָּל־הַנּוּיָם וְהַלְשׁׁנְוֹת

ין וּבָאוּ וְרָאָוּ אֶת־כְבוֹרִי: וְשַׂמְתִּּי בָהֶם אוֹת וְשִׁלַּחְתַּי מַהֶם וּ פְּׁלֵישִׁים אֶל־הַגּוֹיִם הַּרְשִּׁישׁ פִּוּל וְלֶוּד מִשְׁבֵּי קשֶׁת תּוּבַל וְיָוֹן הָאִיֵּים הָרְחֹלִים אֲשֶׁר לְא־שֶּמְעַוּ אֶת־שִׁמְעוּ וֹלְא־רָאַוּ אֶת־כְבוֹרִי וְהִגִּירוּ אֶת־כְבוֹרִי אֶת־שִׁמְעוֹ וֹלְא־רָאַוּ אֶת־כְבוֹרִי וְהִגִּירוּ אֶת־כְבוֹרֵי

20 בַּגּוֹיָם: וְהַבֵּיאוּ אֶרת־כָּל־אֲחֵיכֶםוּ מִכָּל־הַגּוֹיָםוּ מִנְחָרוֹ לֵיחֹוֶה בַּסוּסִים וְּבֶלְּכֶב וּבַצַבִּנִם וּבַבְּּרָדִים * אחת קרי the womb? saith thy God. 10. Rejoice ve with Jerusalem, and be glad with her, all ye that love her; rejoice with her for joy, all ye that mourn for her. 11. That ye may suck, and be satisfied with the breast of her consolations; that ve may milk out, and be delighted with the abundance of her glory. 12. For thus saith the Lord, Behold, I will extend to her peace like a river, and the glory of the nations like a flowing stream, that ve may suck; upon the arm shall ye be borne, and upon knees shall ye be dandled. 13. As one whom his mother comforteth, so will I comfort vou; vea in Jerusalem shall ve be comforted. 14. And ve shall see this, your heart shall rejoice, and your bones like an herb shall flourish: and known will be the hand of the Lord toward his servants, and he will be indignant toward his enemies. 15. For, behold, the Lorp will come with fire, and his chariots are like the whirlwind, to send forth his anger with fury, and his rebuke with flames of fire. 16. For by fire will the Lord plead, and by his sword with all flesh: and many shall be the slain of the Lord. They that sanctify themselves, and purify themselves in the gardens behind one tree in the midst, they who eat swine's flesh, and the abomination, and the mouse, together shall they be consumed, saith the Lorp. 18. And I, because of their works and their thoughts, will let it come to pass to gather all the nations and tongues; and they shall come, and see my glory. 19. And I will set a sign among them, and I will send from them those that escape unto the nations, Tarshish, Pul. and Lud, that draw the bow, Tubal, and Yavan, the isles afar off, that have not heard my fame. and have not seen my glory; and they shall proclaim my glory among the nations. 20. And they shall bring all your brethren out of all nations as an offering unto the Lorp, upon horses, and in chariots, and in litters, and upon

וּבַבּרְכָרוֹרת עַל חַר קָרְשָׁי יְרְוּשָׁקֵּם אָמֵר יְחֹוֶרה בַאֲשֶׁר יָבֵּיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הְפִּנְחָה בְּכְּלִי טָהְוֹר

21 בִית יְהוָה: וְגַּם־מֵהֶם אֶבֶּקח לַכְּהָגִים לַלְוֹיָם אָמֵר

יְרַנְוְה: כֵּי בַּלְּאָשֵׁר הַשְּׁמֵים הְהַחָּרָשִּׁים וְהָזּאָרֶץ ﷺ יִרנּוְה: כַּי בַּאָבּייְהְוָה עְמִרִים לְפָנֵי נְאָם־יְהְוָה

וּמָבֵי שַבָּרת בְּשַּבַּרְתוֹ יָבְוֹא כָל־בָשֶׂר לְהִשְּתְּחָוֹת וּמָבֵי שַבָּרת בְּשַבַּרְתוֹ יָבְוֹא כָל־בָשֶׂר לְהִשְּתְּחָוֹת

⁴² לְפַנֵּי אָמֵר יְדֹּוָןדוֹ: וְיִצְאַוּ וְרָאוּ בְּפִנְרֵי הַאֲזְנְשִׁים לֵא הַמוּרת וְאִשֶּׁם לֵא הַמוּרת וְאִשֶּׁם לֵא הַמוּרת וְאִשֶּׁם לֵא הַכּנָּה וְהָיִוּ בֵּרָאוֹן לְכַל־בָּשֶׂר:

והיה מרי חרש כחרשו ונו' עד לפני אמר יהוה*

והאחרון הראשון הפכוק מוסיפין הפכוק הראשון והאחרון א ואם הוא מחר חרש מכסברים מוסיפין הפטרת מ"ח דבסמוך של הפטרת מ"ח היי

הפטרה לערב ר״ח שחל בשבת

בשמואל א' סימן כ'

וּ וֹיִאמֶר-לְן יִּהְוֹנָהָ, מָתַר חֻבֶּשׁ וְנִפְפַקְּרְהָּלְ כִי יִפְּקֵר

פּוּ מְוּשָבֶה: וְשָׁלַשְׁהָל הַתְרֵר מְאֹד וּבָאתָ אֶל־הַמְּלוֹם אֲצֶל מְשֶׁבֶר, וְיָשַׁבְּהָ אֵצֶל בּיִוֹם בְּמֵּעשֶׂה וְיָשַבְּהָ אֵצֶל בּיִוֹם בְּמֵּעשֶׂה וְיָשַבְּהָ אֵצֶל

20 הָאֶבֶן הָאָזֶל: וַאֲנִי שְׁרְשׁרו הַחָצִים צַּדָּרו אוֹבֶּה

יוּ לְשֵׁלֵח ּלִי לְמַפֶּרָה: וְחִנֵּה אֶשְּבֵח אֶת ּהבּנַער הַנָּה מְשְׁלֵח אֶת בּוֹנַנִּה הָנָה מְשְׁבָּים ו מְצֵא אֶת חָחָצִים אִם־אָמר אֹמֵר בּוֹנַער הָנָה הַחִצִּים ו מִפְּּרָ וָהֵנָּה לָחֲנֵּוּ ו וָבָאָה כִּי־שָׁלִוּם לְךָּ וְאֵין mules, and upon swift beasts, to my holy mountain Jerusalem, saith the Lord, as the children of Israel bring an offering in a clean vessel into the house of the Lord. 21. And of them also will I take for priests and for Levites, saith the Lord. 22. For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before me, saith the Lord, so shall remain your seed and your name. 23. And it shall come to pass, that from one new moon to another, and from one sabbath to another, shall all flesh come to prostrate themselves before me, saith the Lord. 24. And they shall go forth, and look upon the carcasses of the men that have transgressed against me; for their worm shall not die, neither shall their fire be quenched: and they shall be an abhorring unto all flesh. [Repeat verse 23.]

[WHEN THE FIRST DAY IS ALSO NEW-MOON DAY, THE PORTUGUESE JEWS ADD THE VERSES 18 and 42 of chap. XX. of 1 samuel.]

HAPHTORAH OF MACHAR CHODESH.

When the first day of the moon is on the first day of the week, the following Haphtorah is read from 1 Samuel xx. 18.

18. Then Jonathan said to David, To-morrow is the new moon; and thou wilt be missed, because thy seat will be left empty. 19. And when thou hast stayed till the third day, then thou shalt go down greatly, and come to the place where thou didst hide thyself on the work day, and shalt remain by the stone Ezel. 20. And I will shoot three arrows on the side thereof, as though I shot at a mark. 21. And, behold, I will send a lad, saying, Go, find out the arrows; if I expressly say unto the lad, Behold, the arrows are on this side of thee, then take him and come; for there

"From the nations that bring, and the Israelites that are brought, will I take those again who are priests and Levites, but who are now

דָבֶר חַי־יְהוָה: וְאִם־כָּה אֹמֵר לְעֶׁלֶם הִנֵּה הַחָצִים מִפְּהָ וָהֶלְאָה בֵּיֹךְ בִי שִׁלַחֲהַ יְהוֹוֶה: וְהַיַּבְּר אֲשֶׁר 🛂 : דַבַּרנוּ אַנִי נָאָתָה הָגַּה יְהנָה בֵּינִי וּבֵינָה עַד־עוֹלֶם יוָסָתֶר דָּוֶד בַשָּׁרֶה וַיְהַי הַחְּדֶשׁ וַיִּשֶׁב הַמֶּבֶּדְ עֻּׁרִל־ 🗠 בַּיָּ בּלֶחֶם לֶאֶבְוֹרוֹ : וַיַּשֶׁב הַּמֶּלֶךְ עַל־מוֹשָׁבוֹ בְפַעַם וּ 🕰 בּלֶחֶם לֶאֶבְוֹרוֹ בְפַּעם בֶּל־מוֹשַבֹּ הַלִּיר וַיָּקִם יְהַוֹנְרֹּגוְ וַיִּשֶׁב אַבְגֵּר מַצַר שָאָוּר וַיִּפָּקָר מְקוֹם דָּוְר: וְלְא־דָּבֶּר שָאָוּל מְאָוּמָה בַּוִּם הַהָּוּא כַי אָמַר מִקְרֶה הוּא בּלְתִּי 🤡 טָרֶוֹר הָוּא כִּי־לְא טָהְוֹר: וַיְרִיִּי מִמֶּחֲרַרת הַחֹדֶישׁ בּהּנְּי וֹנִפְּלֹב מְלַנִם בַּוֹב וֹנִאַמֶּר הָאוּכַלְ אָכִן-יְּנְוֹנְעָן בְנֹוֹ מַהְּוַעַ לְאִ־בֶּא בֶּן־יִשֵׁי נַם־רְזְמָוֹל נַם־הַיָּוֹם אֶל־ הַלְּחֶם: וַיָּעַן יְהְוֹנָהָן אֶרת-שָאֵוּל נִשְאֹל נִשְאַל דְּוֶר מַעָפָּרָי עַר־בֵּירת לָחָם: נַיֹּאֹמֶר שַׁלְחַנִי נָאַ בִּי וָּבַחֹ 🕫 😅 מָעָפָּרָי משְפָחָה לָנוּ בָעִיר וְהַוּא צִוָה־לִיּ אָחִי וְעַהָּה אִם־ ַּטְצָאַרֹתִי חַן בְעֵינִיךְ אָפֶּלְטָה נָאַ וְאַרְאֵרה אֵת־אֶחָי ַ עַל־בָן לֹא־בָּאַ אֶל־שָּלְחַן הַמֶּלֶךְ: וַיְּחַר־אַף שָאוּל` בִיהַוֹנָהָן וַנָּאמֶר לוֹ בֶּן־נֵעֲנַתְ הַמַּרְדְּוּת הַלָּוֹא יָבִעְרִתִי בִי־בֹחַר אַתָּרוֹ לְבָּן-יִשַּׁי לְבָשְׁרְתַּהְ וּלְבְשֶׁרת עַרְנַרת אַפֶּך: כִּי כָל־הַיָּמִים אַשֶר בוְדִישַׁי חַי עַל־הָאַרְמָה לא הכון אַהָּזה וּמַלְכוּהֶאָך וְעַהָּה שְׁלַח וְקַחָּ אֹתוֹ

is peace to thee, and no danger; as the Lorp liveth. 22. But if I say thus unto the young man, Behold, the arrows are beyond thee; go thy way, for the Lord hath sent thee 23. And touching the matter which thou and I have spoken of, behold, the Lorp is between me and thee for ever. 24. So David hid himself in the field; and when the new moon was come, the king set himself down to eat 25. And the king sat upon his seat, as at other times, upon a seat by the wall; and when Jonathan arose, Abner seated himself by the side of Shaul, and David's place was left empty. 26. Nevertheless Shaul spoke not the least on that day; for he thought, Something hath befallen him, he is not clean; because he hath not yet purified himself.^a 27. And it came to pass on the morrow, the second day of the new moon, that David's place was left empty: and Shaul said unto Jonathan his son, Wherefore came not the son of Jesse, neither yesterday, nor to-day, to the meat! 28. And Jonathan answered Shaül, David earnestly asked leave of me to go to Beth-lechem: 29. And he said, Let me go, I pray thee; for we have a family sacrifice in the city; and my brother, he hath commanded me to be there: and now, if I have found favour in thy eyes, let me get away, I pray thee, and see my brothers, therefore hath he not come unto the king's table. 30. And the anger of Shaul was kindled against Jonathan, and he said unto him, Thou son of perverseness and rebellion, do I not know that thou hast chosen the son of Jesse to thy own shame, and unto the shame of thy mother's nakedness? 31. For as long as the son of Jesse liveth upon the ground, thou wilt not have any permanence with thy kingdom, wherefore now send

mingled up with the nations through compulsion, and they shall serve before me."—RASHI.

a Rasiii.

אַלֵּי בִי בֶּן־מָוֶת הָוֹא: וַיַּעַן יְהַוֹּנָהָן אֶת־שָאַוּל אָבֵיו 🗝 אַלַּי בִי בֶּן־מֶוֶת הָוֹא ניָאמֶר אַלָּיו לָפֶּח יוּמַרת מֶה עָשָׂה: וַיָּטֶל שָּאְוּר 33 בּיַאמֶר אַלָּיו לָפֶּח יוּמַרת שֶּת־הַחָנִית עָבֶדיו לְהַכֹּרְתוֹ וַיֵּבַעׁ יְרַוֹנִלְּן כִי־כֶּלֶרוֹ אַ הָיא מֵעָם אָבָיו לְהָמֵית אֵת־דָּוָר: וַיָּקָם יְהְוֹנָתֵן ⁴ הֵיא מֵעָם אָבָיו מַגָּם הַשָּׁרְחָן בָּחָרִי-אָף וְלְאֹ־אָכַּר בְּיִים-הַחְוֶּשׁ יּהַשָּׁנִוֹ לֶּחֶם כֵּי נֶעֲצַבֹּ אֶל־דָּוִֹר כִּי הִכְלִמְוֹ אָבְיו: וַיְהַיּ 🥴 הַשֵּׁנִוֹ לֶּחֶם בַבֹּבֶר וַיִּצֵא יְהִוֹנָרֶתוּ הַשְּׁרֶה לְמוֹעֵר דְּוֹרְ וְנַעַר קְטְוֹ עמו: וַיָּאמֶר רְלַנָעַרוֹ רִץ מְצָא־נָאֹ אָרִג־הַחִּצִּים 36 אַשֶּׁר אָנֹכִי מוֹנֶרה הַנַּעַר דְּץ וְהְוּא־יָרֵה הַחַצִי יָרָרוֹ נִיָּכָא הַנַּעַר עַר־מְקוֹם הַחֵצִּי אֲשֶׁר יָרָרוֹ לַרַקְעָבָרוֹ : נַיָּכָא הַנַּעַר עַר־מְקוֹם הַחֵצִּי אֲשֶׁר יִהוֹנָרֶתוֹ וַיִּקְרָא יְהוֹנָתוֹ אֲחַרֵי הַנַּערֹ וַיֹּאמֶר הַלְוֹא יהַנְער הַנְּעַר הַנְער מְהַרָה חִוּשָׁה אַל־הַקְעָמֶר וַיְלַבֵּקט נָעַר יְהְוֹנָתָן אֶת־ רַהַחִצִּיֹי וַיָּבָא אֶל־אֲדֹנָיִו: וְהַנַּעַר לְאִדְיָרַע מְאָוּמָרה ַאַר יְהוֹנָתָן וְרַוֹּר יָרֲעוּ אֶת־הַדְּבֶּר: וַיִּתֻן יְהוֹנָתָן אָת־בַלָּיו אֶל־הַנַּעַר אֲשֶׁר־לֶוֹ וַנַאמֶר לוֹ לֵךְ הָבֵיא

אָרדירֵעָהוּ וַיִּבְכוּ אִישׁ אָת־רֵעַׂהוּ עַר־דָּוֶּר הִגְּדְּילֹ: שְּׁנִילִּה יְרְזּנְרְרָוּ לַּדְיִר לַדְּ לְשָׁלְוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ שְׁנִינוּ אֲנַחְנוּ בְשֵׁם יְרֹזָה לֵאכֹּיר יְרֹזְיָה יִרְזֶיְה י בִּינֵי וּבִינָּךְ וּבִין זַרְעָי וּבֵין זַרְעָךָ עַר־עוֹלָם:

41 הָאָיר: הַנַּער בָּא וְרָוִד קָם מֵאַצֶּל הַוּנֶּנֶב וַיִפּׂל

לְאַפָּיו אֶרְצָה וַיִּשְׁרָּזִחוּ שָׁלְשׁ פְּעָמֶים וַיִּשְׁלָוּו אָישׁ

* החצים קרי

and fetch him unto me, for he' shall surely die. 32. And Jonathan answered Shaul his father, and said unto him. Wherefore shall be be slain? what bath be done? And Shaul cast his javelin at him to smite him: whereby Jonathan knew that it was determined by his father to slay David. 34. And Jonathan arose from the table in fierce anger, and did eat no meat the second day of the new moon; for he was grieved for David, because his father had done him shame. 35. And it came to pass in the morning, that Jonathan went out into the field to the place appointed with David, and a little lad was with him. And he said unto his lad, Run, find out now the arrows which I shoot; and the lad ran, and he shot an arrow beyond him. 37. And when the lad was come to the place of the arrow which Jonathan had shot, Jonathan cried after the lad, and said, Is not the arrow beyond thee? 38. And Jonathan cried after the lad, Make speed, haste, stay not; and Jonathan's lad gathered up the arrows, and came to 39. But the lad knew not the least; only Jonathan and David knew the matter, 40. And Jonathan gave his weapons unto his lad, and said unto him, Go, carry them to the city. 41. And as soon as the lad was gone, David arose from the south side of the stone, and fell on his face to the ground, and bowed himself three times; and they kissed one another, and wept one with another, until David exceeded. 42. And Jonathan said to David, Go in peace; what we have sworn both of us in the name of the Lord, saying, The Lord be between me and thee, and between my seed and thy seed for ever (shall be kept).

a HEB. "He is a son of death."

אסתר

נַיָּרָהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֹרָוֹשׁ חָוּא אֲחַשְׁוֹרוֹשׁ הַמּבֹּלְהְ	Ň
בּתַרוּ וְעַר־בּוֹיט שֶבַע וְעִשְׂרִים וּמֵאָה מְרִינָה:	
בַנָמִים הָהֶכֶּם כְּשֶׁבֶּתוּ הַמֶּלֶךְ אֲחַשְוֵרוֹשׁ עַרֹּל כִפַּא	2
מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁושֵן הַבִּירָה: בִּשְׁנַת שָׁלושׁ לְמָלְכוֹ	3
יִעשֵׁה מִשְּהֶּרוּ לְבָל-שָּׂרָיו וַעַבְרֵיו חֵיל ו פָּרַס וּמָדִי	
ָהַבַּרְתְּמֶים וְשָׁרֵי הַפְּדִיגְוֹת לְּבָּגְיו: בְהַרְאֹתוֹ אֶת־עַשֶׁר	4
רְבָּוֹד מַלְכוּתוֹ וְאֶּת־יְלֶּךְ תִּפְאֶבֶרת גְּרוּלְתְוֹ יָמִים רַבִּים	
שְׁמוֹגִים וּמְאָת יְוֹם: וּבִמְלְוֹאֹת וּ הַיָּמִים הָאֵּלֶּה עָשֶׂה	5
הַשֶּׁלֶךְ לְבָל־הָעָם הַנְּמְצְאִים בְשׁוֹשַׁן הַבִּירָה לְמִנְּדְוֹל	
ּ וְעַר־כְּוְטֵן מִשְׁתֶּה שִׁבְעַת יָמֶים בְחֲצֵּׁר גִּנָת בִיהָן הַמֶּלֶּך:	
דָּנָר ו בַּרְפַּס וּהְבֵּלֶרת אָחוּוֹ בְחַבְלֵי־בַּוּץ וְאַרְגָּטָּן עַל־ 🐧	6
ּ גְלֵילֵי בֶסֶף וְעַפַּוּבִי שֵׁשׁ מִטְוֹת וּ זָהָב וָבֶּסֶף עַל בִּצְפַּת	
בַהַט־וָשֵשׁ וַדָר וְסֹחָרֵת: וְהַשְּׁקוֹתֹ בִּכְלֵי זָהָב וְבֵלִים	7
מְבַלִים שוֹגָים וְיָיִן מֵלְכָּוּת הָב כְּיַדְ הַמֶּלֶך: וְהַשְּׁתְיָה כַּהָּת	8
אַין אֹגֶס בִי־בֵן ו יִסַר הַשָּׁלֶךְ עַל כָל־רַב בֵיהוֹ לֵעֲשִיוֹת	
כָרְצָּוֹן אָיש־וָאִיש: גָּם וַשְׁתֵּי הַמַּלְבָּה	9
ַעְשָׂהָה מִשְׁתַּה נָשֵים בֵּית הַזְּמֵּלְכוּת אֲשֶׁר לַמֶּבֶּלְה	
* ובמלאות קרי	

THE BOOK OF ESTHER.

1. And it came to pass in the days of Achash-CHAP. I. verosh, of the same Achashverosh who reigned, from India even unto Ethiopia, over hundred and seven and twenty provinces, 2. In those days, when the king Achashverosh sat on the throne of his kingdom, which was in Shushan the capital, 3. That in the third year of his reign, he made a feast unto all his princes and his servants, the army of Persia and Media, the nobles and the princes of the provinces who were near him: 4. When he showed the riches and the glory of his kingdom, and the splendour and the glitter of his greatness, during many days, hundred and eighty days. 5. And when these days were expired, the king made unto all the people that were found in Shushan the capital, both unto great and small, a feast of seven days, in the court of the garden of the king's palace; (Where were) white, green, and blue (hangings), fastened with cords of fine linen and purple, on rollers of silver and pillars of marble; couches of gold and silver, upon a pavement of green, and white, and yellow, and black marble. 7. And they gave them to drink in vessels of gold, (the vessels being diverse one from the other,) and the royal wine was in abundance, according to the ability of the 8. And at the drinking there was according to the (king's order) no compulsion; for so the king had ordered to all the officers of his house, that they should do according to the pleasure of every man.

9. Also Vashti the queen made a feast for the women, in the royal house which belonged to the king Achash-

10 אַחַשְּוֹרְוּשׁ: בִּיוֹם הַשְּׁבִיעִׁי כְּטִוֹב לֵב-הַמֶּלֶךְ בַּיְּיֵן אָמַׁר
לְּמְהוּמִוֹ בִּוֹשׁ בִּיִם הַשְּׁבִיעִׁי כְּטִוֹב לֵב-הַמֶּלֶךְ בַּיְּיִן אָמַר
שִׁבְעִרוֹ הַפָּרִים הִיִּשׁ: וַמְּמָשֵׁי הַמֵּלְבָּה לִּבְּנִי הַמֶּלֶךְ
בּיִטוֹבָּת מִרְאָה הִישׁ: וַמְּמָשֵׁי הַמֵּלְבָּה לִּבְּנִי הַמֶּלֶךְ
בְּיִכוֹבְּת מִרְאָה הִישׁ: וַמְּמָשֵׁי וְהַשִּּרִים אֶת-יִפְּנִי הַמֶּלֶךְ בִּיטוֹבָת מִרְאָה הְיִשׁ: לְהָרְאוֹת הָעִמְּים וְהַשְּׁרִים אֶת-יִפְּנִי הַמֶּלֶרְ בִּיִּטוֹבָת מִרְאָה לְּהִית לְהַרְאוֹת הָעִמְּים וְהַשְּׁרִים אֶת-יִפְּנִים בְּיִבְּר הַמְּלְבָּה לִּבְּיה וְשִׁיִּיִם בּיִּים בְּיִבְּר הַמְּלְבָּה לִּבְּיה וְשִׁיִּים וְהַשְּׁרִים אָתרוֹ בְּעָרֵה בְּוֹ:

10 זְיִּקְצָּרְ הַוֹמֶּלְיוֹשׁ: בִּיוֹם הַשְּׁבִיעִּי בְּטְוֹב לֵב-הַמֶּלֶּךְ בַּיְּיוֹ בְּעָרָה בְּיִּי

וַיַּאמֶר הַפֶּּלֶךְ לַחֲכָמִים יְדְעֵי הָעתִים בּר הַפֶּּלֶךְ לִפְּנֵּי כָּל־יְדְעֵי דֶּת וָדְין: וְהַקָּרָב אֵלָיו 14 בַרְשְׁנָאַ שֵׁתָר אַדְמֶתָא תַרְשִׁישׁ מֶרֶם מַרְסְנָאָר מְמוּבֶן

שְבַערוֹ שָׁרֵי וּ פָּרַס וּמָרַי רֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיִּישְׁבֵים

יראשנה בַּמַּלְכָּוּת: כְּדָת מַה־לֵּעשׁוֹת בַּמַּלְכָּה וַשְּׁתְּי על וּ אֲשֶׁר לֹא־עֶשְׂהָה אֶת־מַאֲמַר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֹרוֹשׁ על וּ אָשֶׁר לֹא־עָשְׂהָה אֶת־מַאֲמַר הַמָּלֶךְ אֲחַשְׁוֹרוֹשׁ

ונאפר מְוֹסֶכְּן לְפְגֵי הַפָּּלְהְיְמִים: נישְתִּי הַפּּלְבְּיְהַשְּׁרִים לֵא עַל־הַפָּלְהְּלְבָּהוֹ עֲיְתָה נִשְׁתִּי הַפַּלְבָּה כִּי עַל־כָּל־ הַשָּׂרִים וְעַל-כָל־הָעַמִּים אֲשֶׁרְ בְּכַלְ־מְרִיגְוֹת הַפָּּלֶךְ הַשָּׂרִים וְעַל-כָל־הָעַמִּים אֲשֶׁרִ בְּכַלְ־מְרִיגְוֹת הַפָּּלֶךְ

זר אָחַשְּוֹרְוֹש: בִּי־יֵצֵא רְבַר־הַמַּלְכָר־וֹ עַל־כָל־הַנְּשִּׁים לְהַבְּוֹת בַּעַלִּיהָן בְעִינִיהָן בְּאָמְרָם הַמֶּלֶךְ אְחַשְׁוֵר"וש אָמֵר לְהָבִּיא אֶרת־וַשְׁתִּי הַפַּלְבָה לְפָנָיו וְלֹא־בָאָה:

וּ מְהַלּוֹם הַזֶּה תֹּאמַרְנָה וּ שָּׂרְוֹת פָּרַס־וּמָדֵי אֲשֶׁר שְׁמְעוֹּ * ממוכן קרי * ממוכן קרי

verosh. 10. On the seventh day, when the heart of the king was merry with wine, he commanded Mehuman, Biztha, Charbona, Bigtha, and Abagtha, Zethar, and Carcas, the seven chamberlains that served in the presence of the king Achashverosh, 11. To bring Vashti the queen before the king (ornamented) with the royal crown, to show the people and the princes her beauty; for she was of a handsome appearance. 12. But the queen Vashti refused to come at the word of the king which had been brought by the chamberlains; and the king was very wroth, and his anger burnt in him.

- 13. And the king then said to the wise men, who knew the occurrence of the times, for so came every affair of the king before all acquainted with law and ordinance; 14. And those next unto him were Carshena, Shethar, Admatha, Tarshish, Meres, Marsena, and Memuchan, the seven princes of Persia and Media, who saw the king's face, who sat in the first rank in the kingdom; 15. What shall according to law be done unto the queen Vashti, because she hath not done according to the order of the king Achashverosh by the chamberlains?
- 16. And Memuchan said before the king and the princes, Not against the king only hath Vashti the queen done wrong, but also against all the princes, and against all the people that are in all the provinces of the king Achashverosh. 17. For the conduct of the queen will go abroad unto all the women, so that they will despise their husbands in their eyes, when it shall be reported, The king Achashverosh ordered Vashti the queen to be brought in before him, but she came not. 18. Even this day will the ladies of Persia and Media, who have heard of the deed of

5

אֶת־דְבַר הַפַּלְבָּה לְכָל שָׁרֵי הַמֶּלֶךְ וּכְדֵי בִּזָיוֹן וָקַצֶּף: יוּכָתֵב אם־עַל־הַשֶּׁלֶךְ טוֹב יֵצֵאַ דְבַר־מַלְכוּת מִלְּפָּנִיו וְיִכְתֵב 19 בְּרָתִי פָּרַם־וּסָדַי וְלָא יַעֲבָוֹר אֲשֶּׁר לְא־תָבֹא וַשְׁתִּי לִפְנֵי הַפֶּלֵךְ אַחַשְׁוֹרוֹשׁ וּפַלְכוּרָגהֹ יִתֵּן הַפֶּלַךְ לְרְעוּרָגה מובה מפֶנָה: וְנִשְׁמֵע פִּהְנַּם הַפֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יֵעשֶׂה 🕫 בְּכָל־־מַלְכוּרֹתוֹ בִּי רַבָּה הֻיֹא וְכָל־הַנָּשִׁים יִתְנַוּ יְקָרֹ ַ לְבַעֲלֵיהֶוֹ לְמִנָּךְוֹל וְעַר־קָמָטן: וַיִּישַבֹּ הַדְּבָּר בְעֵינֵי הַמֶּלֶךְ ְוָהַשָּׁרִים וַיַּעֲשׁ הַמֶּלֶךְ כִרְבַר מְמוּכָן: וַיִּשְׁלַח סְפָּרִים אֶל-בָל--מְדִינָוֹת הַבֶּּלֶךְ אֶל-מְדִינָהַ וּמְדִינָהֹ בִּכְתָבָּה וְאֶל־עָם וָעָם בִּלְשׁוֹגֵוֹ לְרְהִיַּוֹת כָל־אִישׁ שֹׁרֵר בְּבֵיתוֹ אַחַר הַדְּבָרֵים הָאֵלֵה כְּשֵׁךְ ומרבר כלשון עמו: חַמָרת הַמָּמֶלֶךְ אָחַשְׁוֹרָוֹשׁ זָכַרְ אֶת־נַשְׁהָוֹי וְאָרת אָשֶׁר־עַשָּׂרָה וְאֵח אֲשֶׁר־־נְנְזַרְ עָבֶלִיה: וַיְּאִמְרִיּ בַּעַרִי-־רַזּפֶּבֶּןךְ מְשָׁרָרָגֵיו יְבַּקְשִׁוּ דַלְפֶּבֶּךְ נְעָרוֹרוּ בָּתוּלְרֹת טוֹכִוֹת מַרְאָה: וְיַפְּמֵׂר הַאָּבֶּרׁ בְּפָּרֶיׁ בְּבָל־מְדִינַוֹּת מַרְשׁרוֹ וְיִקְבְּצֵוּ בָּת־כָל־גַעֲעָרִה־ בְּתוּלָה טוֹבַת מַרְאֶה אֶל־שוּשַן הַבִּירָרוֹ אֶל־בֵּית

ַ תַּחַת וַשְׁתֵּי וַיִּיטָב הַדְּבֶר בְּעִינֵי הַמֶּלֶךְ וַיַעשׁ בֵּן: אָישׁ יְהוּרִי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירֶה וּשְׁמִּוּ

ַהַנְשִּׁים אֶל־יֵרְ הֵגֵא כְרִים הַמָּלֶךְ שׁמֵר הַנְּשֵׁים וְנָתְוֹן תַּמְרֵקִיהֵן: וְהַנְּעַרָּה אֲשֶׁר תִּיפַב בְּעִינִי הַפֶּּלֶךְ תִּמְלֹךְ the queen, say this unto all the princes of the king; and there will arise too much contempt and wrath. 19. If it please the king, let there go forth a royal order from him, and let it be written among the laws of the Persians and the Medes, that it be not altered. That Vashti come no more before the king Achashverosh; and let the king give her royal estate unto another that is better than she. when the king's decree which he will make shall be published throughout all his empire, (for it is great,) all the wives will give honour to their husbands, both to great and small. 21. And the proposal was pleasing in the eyes of the king and of the princes; and the king did according to the proposal of Memuchan: 22. And he sent letters unto all the provinces of the king, unto every province according to its writing, and to every people according to their language, that every man should bear rule in his own house, however he may speak according to the language of his people.

CHAP. II. 1. After these things, when the wrath of the king Achashverosh was appeased, he remembered Vashti, and what she had done, and what had been decreed against her. 2. Then said the young men of the king, his servants, Let there be sought for the king virgins of handsome appearance: 3. And let the king appoint officers in all the provinces of his kingdom, that they may gather together all the young virgins of handsome appearance unto Shushan the capital, to the house of the women, under the custody of Hegé the king's chamberlain, keeper of the women; and let them give them their customary anointings; 4. And let the maiden who may be pleasing in the eyes of the king become queen instead of Vashti; and the thing was pleasing in the eyes of the king; and he did so.

5. There was a certain Jew, in Shushan the capital

מְרְדְּבִי בֶּן יָאָיר בָּן־שִׁמְעִי בָּן־קִישׁ אִישׁ יְמִינִי : אֲשֶׁר הְגְלָה מִירוּשָׁלַיִם עם־הַגּלָה אֲשֶׁר הָגְלְהָה עם יְכָנְיָה ַמֶּלֶרְיְהוּדֶה אֲשֶׁר הָגְלָה נְבְוּכַרְנָצֵר מֶלֶךְ בָּבֶל : וַיְהִי אֹמֵן אֶת־הָדַסָּה הֵיא אֶסְהֵרֹ בַּת־דּדֹּוֹ כֶּי אֵין לֶהּ אָב וָאָם וְהַנַּעָרָה יְפַת־תֹּאַרֹ וְטוֹבַת מַרְאֵה וּבְמַוֹת אָבִיהָ וְאִפֶּה לְקָחָה מָרְדְּכֵי לְוֹ דְלַבְרוּ: וַיְהִי בְּרִזְּשָׁמֵע דְּבַר־הַשָּּלֶךְ וְדָתֹוֹ וּבְהַקְבֵּץ נְעָרִוֹת רַבְּוֹת אֶל־שׁוּשֵׁן הַבִּירָה אֶל־יֵר הַגָּי וַתְּלַקַח אֶסְתֵּר אֶל־בֵית הַשֶּּלֶךְ אֶל־יַר הַגִּי שֹׁמֵר הַנְשִׁים: וַתִּיטַׂב הַנַּעֲרָה בְעֵינִיוֹ וַתִּשָּׂא הַסֶּר לְפָנִיר בְּיָבַבָּל אֶת־תַּמְרוּקָיָה וְאֶת־מְנוֹהָהָ לֵהֶת לָה וְאֵת שֶׁבַע הַנְּעָרוֹת הֶרְאָיוֹת לֶהֶת־לֶה מְבֵּית בַּמֶּלֶךְ וַיְשַׁנֶּהָ וְאֶרת־נַעַרוֹתֶירָה לְטִוֹב בֵּית הַנְּשִׁים: ַלְאֹ־הִנִּידָה אֶסְתֵּׁר אֶת־עַפֶּה וְאֶת־מְוֹלַדְתָּה בַּי מְרְדְּכֵי צַּוָה עָלֶיה אֲ'אָר לְאַ־תַגִּיד: וּבְכָּל־יַוֹם וָיֹום מֶרְדְּכֵיּ ָמִתְהַלֵּךְ לִפְגֵי חֲצַר בֵית־הַנָּשֶׁים לָרַעַת אֶת־שְלוֹם יּצְסְתֵּר וּמַה־יֵּעָשֶׁה בָּה: וּבְהַגִּיעַ תּר נַעַרָּה וְנַעַלָּה וְנַעַלָּה וְנַעַלָּה לָבָוֹאוּ אֶל־הַפֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִקֵץ הֵיּוֹת לְהּ בְּדַת הַנְשִׁים שְנֵים עָשָר הֹדֶשׁ בֶּי בֵן יִמְלְאָוּ יְמִי מְרוּבִיהֶן שַׁשֵּׁה חֲרָשִׁים בְּשֶׁמֶן הַמִּּר וְשִׁשֵּׁה חֲרָשִׁים בַּבְּשָּׂמִים 13 ובְתַּמְרוּקֵי הַנְּשִׁים: וּבְזֶּה הַנַּעַרָה בָאָה אֵל־הַמֵּלֶךְ אַת בֶּל־אֲשֶּׁר תֹאמַר יִנְּחֶן לָהֹ לָבַוֹא עַפָּה מְבֵּית

whose name was Mordecai, the son of Yaïr, the son of Shimei, the son of Kish, a Benjamite; 6. Who had been carried away from Jerusalem with the captives who had been carried away with Yeconiah, the king of Judah, whom Nebuchadnezzar the king of Babylon had carried away. 7. And he brought up Hadassah, that is Esther the daughter of his uncle; for she had neither father nor mother, and the maiden was of beautiful form and of a handsome appearance; and when her father and mother were dead, Mordecai had taken her to him as a daughter. 8. And it came to pass, when the king's order and his decree were heard, and when many maidens were brought together unto Shushan the capital, under the custody of Hegai, that Esther also was brought unto the king's house, under the custody of Hegai, the keeper of the women. 9. And the maiden was pleasing in his eyes, and she obtained favour before him; and he gave her speedily her anointings, with her presents, and the seven maidens, who were meet to be given her, out of the king's house: and he preferred her and her maidens with the best things in the house of the women. 10. Esther had not told her people nor her descent; for Mordecai had charged her that she should not tell. 11. And day by day did Mordecai walk before the court of the house of women, to ascertain the well-being of Esther, and what would be done to her. 12. And when the turn of every maiden was come to go in unto the king Achashverosh, at the expiration (of the time) that she had been treated according to the custom of the women, twelve months; for so were the days of their anointings accomplished, six months with oil of myrrh, and six months with sweet odours, and with other ointments of the women; 13. And thus came the maiden unto the king; then whatsoever she asked for was given

י הַנְּשִׁים עַר־בִּית הַמֶּלֶך: בָעַרֶבּוּ הַיִּא בָאָה וּבַבּבֶּקְר הָיא שָבָּה אָר־בִּית הַנְּשִׁים שֵׁנִּי אָל־יַּדְ שַׁעַשְׁנֵּזְ פָרִים הַמֶּּלֶךְ שִׁמֵּר הַפִּירַ נְּשֶׁים לֹא־תָבְוֹא עוֹד אָל־הַמָּלֶךְ כִּי אִם־חָפֵּץ בָּה הַמָּלֶךְ וְנִקְרָאֵה בְשֵׁם:

יבְּהַגִּיִע תְּרִ־אֶּסְתֵּר בַתּ־אֲבִיחַיָל וּ דְּדֹּד מְרְדְּבֵּי אֲשֶׁר לְקַח־לוֹ לְבַׁת לְבָוֹא שֶּל־הַמָּׁלֶךְ לָא בִקְשָׁהֹ דְּבָר בִּי אָם אֶת־אֲשֶׁר ִיאִמֶר הֵגִי סְרִים־הַמֶּּלֶךְ שֹׁבֵר הַנָּשְׁיִם

וּהָלָלָח : וַהְּלָלָח בּשְׁאַת הֵּן בְּעֵינֵי כָּל־רְאֶיהָ: וַהִּלְלַקְּח בֶּקְרָהְיִּ שְׁבֶרִת בַּלְּכוּתׁוֹ בָּחָדֶשׁ הָאָשִירִי הוּאּן־חָדֶשׁ מֵבֶרת בִּשְׁנַרִּת-־שֶׁבַע בַּחָדֶשׁ הָאָעָשִׂירִי הוּאּן־חָדֶשׁ מֵבֶרת בִּשְׁנַרִּת-־שֶׁבַע

וֹשִׁשִּׁאִים! וֹשֵׁפֹּר לְשִׁפְּנִוּ מִכּלְ-יִםְּבְּעוּלְּוִע וֹיִשְּׁם זוּ לְמֻּלְּכוּתְוֹ: וֹיֵּאֲׁתַב חַפּּלְךְ אָת-יאֹםְתּר מְכָּלְ-יַנּנְּהְּיָּה

צּ בֶתֶר־מַלְכוּת בְּרֹאשָׁה וַיַּמְלִיכֶהְ תַּחַרֵּת וַשְּתִּי: וַיַּעַשׂ הַפֶּּלֶךְ מִשְׁתָּה נָרוֹל לְכָל־שָׂרִיוֹ וַעַבְרִיו אֵת מִשְׁתֵּח אָסְרָּגֶר וַהֲנָחָה בַּלְּבִירִל לְכָל־שָׂרִיוֹ וַעַבְרָיו אֵת מִשְׁאֵת כְיַרִּ

י הַמֶּלֶה: וּבְהַקָּבֵץ בְּתוּלְוֹת שֵׁגֵיֶת וּמָרְדְּבֵי ישֵׁב בְּשַׁעַר־

יים בַּמֶּלֶה: אֵין אֶסְתֵּר פַנֶּדֶת מְוֹלַדְתָּהֹ וְאֶת־עַפְּׁה בַּאֲשֶׁר צְּוָּה עָבֶלִיהָ מָרְדְּבֶי וְאֶרִרּיפֵיאָמֵר מִרְדְּבֵי אֶסְתַּר עשָׁה בַּאֵשֵר הַיִּתָה בִּאָמִנָּה אִרְּוֹ:

וַבְּיָמִים הָהֵׁם וּמָרְדְּכַיָּ ישֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּּלֶךְ קִצְף בּוְבְקְשׁוּ וֹיְבַקְשׁוּ בִּיָּמִים הָהֵׁם וּמָרְדְּכַיָּ ישֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּּלֶךְ קִצְף בְּוְבַקְשׁוּ

her to go with her out of the house of the women unto the house of the king. 14. In the evening she went, and in the morning she returned into the second house of the women, to the custody of Shaashgaz, the king's chamberlain, the keeper of the concubines; she came not again unto the king, except the king desired for her, and she was called by name. 15. And when the turn of Esther, the daughter of Abichavil the uncle of Mordecai, who had taken her for his daughter, was come to go in unto the king, she required nothing but what Hegai the king's chamberlain, the keeper of the women, appointed; and Esther obtained grace in the eyes of all those that beheld her. 16. And Esther was taken unto the king Achashverosh into his royal house in the tenth month, which is the month Tebeth, in the seventh year of his reign. 17. And the king loved Esther above all the women, and she obtained grace and favour before him more than all the virgins; and he placed the royal crown upon her head, and made her queen instead of Vashti. 18. And the king made a great feast unto all his princes and his servants, the feast of Esther; and he made a release of taxes to the provinces, and gave gifts, according to the means of the king. 19. And when virgins were gathered together the second time, then was Mordecai sitting in the king's gate. 20. Esther had not vet told her descent nor her people; as Mordecai had charged her; and Esther did the command of Mordecai, equally as when she was under his charge.

21. In those days, while Mordecai was sitting in the king's gate, Bigthan and Teresh, two chamberlains of the king, of those who kept the door, became wroth, and sought to lay hand on the king Achashverosh. 22. And

יַנְגָר לְאֶלְחַ יָּר בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרְשׁ: וַיִּנְרַע הַדְּכָר לְמְרְדְּבַׁי וַיַּגָּר לְאֶסְתַּתר הַמַּלְכָּה וַתְּאְמֶר אֶסְתָּתר לַמֶּלֶךְ בְּשְׁתֵּם

על־גֵעץ פַרְדְבָי: וַיְבָקָשׁ הַדָּבָר וַיִּשְּצֵא וַיִּתְּלְוּ שְׁנֵיהֶם עַל־גֵעץ נִיּכְּהָב בְּחֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֵּלֶךְ:

אַתר וֹ הַדְּבָרָים הָאֵלֶּה נְּדֵּל הַפֶּּלֶּךְ אֲחַשְּגֵרוש אָתרּדִּהִפָּן בֶּן־הַפְּדֶרָש הָאֵלֶּה נְיַנִשְּׁאֵחוּ וַיִּשֶׁם אֶתרּ

בְּסְצֹּלוֹ מֵעֵּר בְּשַׁנֵר הַשָּׁרִים צְּשֶׁר אִרְּזוֹ: וְבָּל-עַבְּרֵי הַפָּּלֶךְ אֲשֶׁר-בְשַׁעַר הַפָּּלֶךְ בְרַעִים וּמְשְׁתַּחֲוִים לְהָכָּן בִּי־בֵן צוּה־לוֹ הַפֶּּלֶךְ וּכָּרְדְּבֵי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוָה:

י וּיֹאמְרוּ עַבְּדֵי הַמֶּּעֶרוּ דְּבְרֵי מְרְדְּבֵּי בְי־הִגִּיד רְּהֶם בּרּוּעַ צַּתְּה עוֹבֵּר אֵת מִצְוֹת הַמֶּּלֶךְ: וְיָהִי בְּאִמְרֶם לְרִאוֹת הַמָּלֶךְ: וְיָהִי בְּאָמְרֶם לִרִאוֹת הַעָּעִמְדוּ דְּבְרֵי מִרְדְּבֵּי

ז אָשֶר־הָוּא יְהוּדְי: וַיַּרְא הָטֶּׁן בְי־אֵין מְרְדְּבַּי כֹּ<u>רְע</u> ז יייי בייי בייי בייי בייי ביייי ביייי ביייי ביייי בייייי בייייי

וּמְשְׁתַּחֲעֶה לְוֹ וַוִּפָּלֵא הָאָן חֵמָה: וַנֶבֶז בְּעֵינִיו לִשְּלְחַ יָר בְּמָרְדְּבֵי לְבַדּוֹ בִּי־הִגִּירוּ לְוֹ אֶת־עַם מִרְדְּבֵי וַיְבַקַּשׁ הָאָן לְחַשְׁמִיר אֶת־בָּל־חַיְהוּרֵים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכִוּת הָאָן לְחַשְׁמִיר אֶת־בָּל־חַיְהוּרֵים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכִוּת

אָחַשְוֵרִוֹשׁ עָם מֶרְדְּכֵי: בַּחַדֶּשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא־חַדֶּשׁ נִיפָּׁן בִשְׁנַתֹּ שְׁתֵּים עָשְׂבֵּה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרְוֹשׁ הִפֵּיל פּוּר הוּא הַגּוֹדָל לִפְנֵי הָמָן מִיְּוֹם וּ לְיָוֹם וּמֵחָדֶשׁ לְחָדֶשׁ שָׁנֵים־עָשָׂר הוּא-חָדֵשׁ אֲדֵר: עַאִׁמִר

: שְׁגֵים־עָשֶׂר הוּא־חְדֶּשׁ אֲדֶר : באמרם קרי * the thing became known to Mordecai, and he told it unto Esther the queen; and Esther informed the king in the name of Mordecai. 23. And the thing was inquired into and found true; and they were both hanged on a pole: and it was written in the book of chronicles before the king.

1. After these things did king Achashverosh CHAP, III. make great Haman the son of Hammedatha the Agagite, and he advanced him; and he placed his seat above that of all the princes that were around him. 2. And all the king's servants, that were in the king's gate, bent the knee and prostrated themselves to Haman; for so had the king commanded concerning him; but Mordecai bent not the knee nor prostrated himself. 3. Then said the king's servants, who were in the king's gate, unto Mordecai, Why transgressest thou the king's command? 4. Now it came to pass, when they spoke unto him day by day, and he hearkened not unto them, that they told Haman, to see whether the words of Mordecai would stand; for he had told them that he was a Jew. 5. And when Haman saw that Mordecai bent not the knee, nor prostrated himself to him, Haman became full of wrath. 6. But it appeared too triffing in his eyes to lav hands on Mordecai alone; for they had told him the people of Mordecai; therefore Haman sought to destroy all the Jews that were throughout the whole kingdom of Achashverosh, the people of Mordecai. 7. In the first month, that is the month Nissan, in the twelfth year of king Achashverosh, they cast Pur, that is, the lot, before Haman from day to day, and from month to month, to the twelfth month, which is the month Adar.

8. And Haman said unto the king Achashverosh, There

VOL. 111. 24

^a According to heathen customs he resorted to this method, as a species of divination, to discover the month and day when it would be most propitious to attempt the de-truction of the hated people.

ָהָמָן לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵלושׁ יֶשְׁנֵוֹ עַם־אֶחָד מְפָּזֶר וּמְפּרָר בֵין הַעַמִּים בְּכָל מָדִינְוֹת מַלְכוֹתֵךְ וְדָתֵיתֵם שׁנְוֹת ַמְבָל־עָם וְאֶת־דָתַי הַמֶּּלֶךְ אֵינָם עשִׁים וְלַמֶּלֶךְ אֵין־ שׁוֶה לְהַנִּיחֶם: אִם־עַל־הַמֵּלֶךְ טוֹב יִכְהֵב לְאַבְדֶם ַוַעֲשֶּׂרֶרת אֲלָפִׁים כִבַר־כָּבֶף אֶשְׁקוֹל עַל־יְדֵי עשֵׁי ים בְּמָלָאבָה לְהָבִיא אֶל־גנְזֵוַ הַמֶּלֶךְ: וַנְסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־ ַטַבַּעָתוֹ מַעַל יָרָוֹ וַיִּתְּנָה לְהַמֵּן בֶּן־הַמְּרֶתִא הָאֲנְגִי עַר בּיְהוּרִים: וַיַּאֹמֶר הַמֶּּלֶּךְ לְהָבֶּוֹ הַבֶּפֶף נְתַּוּן לֶךְי יַנְקָרָאוֹ סְפָרֵי הַמָּלֶרְ בִּי בַפוֹב בְּעֵינֵיף: וַיָּקָרָאוֹ סְפָרֵי הַמָּלֶרְ בּי וְיָקָרָאוֹ בַּחָדֶשׁ הָרָאשׁוֹן בִּשְׁלוֹשָּׁה עָשֵּׁר יוֹם בוֹ וַיִּכָתַב בְּכָּל־ אָשֶר־צָנָה הָמֶוֹ אֶל אֲחַשְבַּרְפְנֵי־הַמֶּמֶלֶךְ וְאֶל־הַפַּחוֹת אָשֶׁרוּ עַל־מְדִינָה וּמְדִינָה וְאֶל־שֶׂרִי עַלֹּ וְעָּׁם מְרִינָה וּמְרִינָה כִכְּהָבָּה וְעַם וָעָם כִלְשוֹנֵוֹ בְּשֵּם ַהַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוַרשׁ נִכְרַּתַב וְנֵחְתַּם בְטַבַעַת הַמֶּלֶךְ: יוֹ נְשְׁלֹוֹחַ סְבָּרִים בְיַר הָרָצִים אֶל־כָל־מְדִינְוֹת הַמֶּּעֶּׁךְ 😘 לְהַשְׁמִיד לַהָרָג וּלְאַבָּד אֶרת־בָּל־הַיְהוּדִּים מִנַּעַר וער־זַבון שַף וְנִשִּים בְנִים אֶחָר בִשְּלוּשָׁה עָשֶּׁר לְחָדֶשׁ וּנִים־עָשָּׂר הוא־חָדֶיש אֲדֶר וּשְלָלֶם לְבְוּז: פַּתִשֶּׁנְן 14 הַבָּהָב לְהַנָּחֵן דָת בַבָּל־מִרִינֵה וּמִרִינָה נַּלְוּי לְבָל־ וּהַעַמֵּים לֶהִוֹת עַתִּירֵים לַוְוֹם הַוֵּה: הָרָצִּים יַצֵּאָוּ בּוֹה: הָרָצִּים יַצֵּאָוּ רְחוּפִים בִרְבֵר הַמֶּּלֶךְ וְהַדָּת נִמְנָה בְשׁוּשֵׁן הַבִּירָה

is one people scattered and dispersed among the nations in all the provinces of thy kingdom; and their laws are different from those of every people; whilst they do not keep the laws of the king; and it is no profit for the king to 9. If it be pleasing to the king, let it be tolerate them. written to destroy them; and ten thousand talents of silver will I weigh out into the hands of those that have the charge of the business, to bring (the same) into the king's treasuries. 10. And the king drew his signet from his hand, and he gave it unto Haman the son of Hammedatha the Agagite, the oppressor of the Jews. 11. And the king said unto Haman, The silver is given to thee, the people also, to do therewith as it seemeth good in thy eyes. 12. Then were called the king's scribes in the first month on the thirteenth day thereof, and there was written all just as Haman had commanded unto the king's lieutenants, and to the governors that were over every province, and to the rulers of every people, to every province according to its writing, and to every people according to its language; in the name of king Achashverosh was it written, and sealed with the king's signet. 13. And the letters were sent by runners into all the king's provinces, to destroy, to kill, and to exterminate all the Jews, both young and old, little ones and women, on one day, on the thirteenth day of the twelfth month, which is the month Adar, and to plunder their property as spoil. 14. That a copy of the writing was to be given out as a law in every province, published unto all the nations, that they might be ready against that day. 15. The runners went out with all speed with the king's command, and the decree was given out in Shushan

^a This term is equivalent to "paying;" but as large sums are generally transferred by weight, it is preferred to the more minute expression of "counting out."

יָהַפֶּלֶהְ וְהָמָן יָשְׁבָּוּ לִשְׁתְּוֹת וְהָצִיר שוּשַׁן נְבְוֹכָח : וּמְרְדְּבִי זָרַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר גַעֲשֶּׁה וַיִּקְרַע ָסֶרְדְּכֵיּ אֶת־בְּגָּדָּיו וַיִּלְבָּשׁ שָׂק נָאֲבֶּר וַיֵצֵאֹ בְתַוֹךְ הָעִיר ַנִיזְעָק זְעָקָה גְרוֹלֶּרוֹ וּמָרֶרוּ: וַיָּבוֹא עַר לִפְנֵי שַׁעַר־ י הַשֶּלֶךְ כִי אֵין לָבֶוֹא אֶל־שַׁעַר הַשֶּלֶךְ בִּלְבְוּשׁ שָׂק: וּבְכָל־מִדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר דְבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ אֵבֶל נָרוֹל לַיְחוּרִים וְצָוֹם וּבְבֶי וּמִסְבֵּר שַׂק ָּוָאֵפֶר יָצֵע לַרָבִים: וַֿתָבֿוֹאיֹנָה גַעַרוֹת אֶסְתֵּר וְבָרִיכָּיהָ וַיַּגִּירוּ לֶּה וַתִּתְחַלְחֵל הַפַּלְבֶה מְאֶר וַתִּשְׁלֵח בְּגָרִים לָהַלְבִּישׁ אֶת־מָרְדָּבִי וּלְהָמִיר שַׂמָּוֹ מֵעָלֶיוּ וְלְא קְבֵּל: וַתַּקְרָא אֶסְתַּר לַהַתְּדְ מִסְרִיסֵי הַשָּּלֶךְ אֲשֶׁר הָדֶעְמִיר לְפָּגֶּיהָ וַתְצַוָּהוּ עַל־מָרְדְּכֶיְ לָדַעַת מַה־זֶה וְעַל־מַה־ אָה: וַיִּצֵא הַהָּךְ אֶל־מָרְדְּכֵיְ אֶל־רְחַוֹּב הָעִּיר אֲשֶׁר ַלְפְגֵי שֲעַר־הַמֶּלֶךְ: וַיִּגֶּר־רָדוֹ מְרְדְּכַּי אֵרת כָּל־אֲשֶׁר לָרֶהוּ וְאֵת ו פָּרָשַׁת הַבֶּפֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמָן לִשְּלוּל ַעל־גּנְגֵי הַפֶֶּּעֶלְךְ בַּיְהוּרָיוֹם לְאַבְרֵם: וְאֶת־פַּתִּשֵּׁגָן בְרָעב־דַּשַבָּת אֲשֶר־גַרַבון בְשוּשָן לְהַשְּמִירָם נָחַן לוֹי

אָל־הַפֶּלֶךְ לְהַתְּחַנֶּן־רֶּלְ וּלְבַלְּשׁ מִלְּפָּנְיוּ עַל־עַמָּה : מָלְרָבְיּ : וַתְּאמֶר זְּיָבָא הַתְּךְ לַהְתָּךְ לְאֶסְתֵּר אֵת דִּבְרֵי מָרְדְּבָי : וַתְּאמֶר זֹיַ אֶסְתָּר לְהַתָּךְ לַיִּבְרֵי הַשְּׁלֶּךְ בִּיּ בְּלַ-עַבְרֵי הַשְּׁלֶּךְ בִּיִּ בְּלַ-עַבְרֵי הַשְּׁלֶּךְ בִּיּיִם בּיִּבְּיִ בִּייִ בְּלַ-עַבְרֵי הַשְּׁלֶּךְ בִּיִּ בְּתַּבְיִי הַשְּׁלֶּרְ בִּיִּבְיִי הַשְּׁלֶּרְ בִּיִּבְרֵי הַשְּׁלֶּרְ בִּיִּבְיִי הַשְּׁלֶּרְ בְּיִבְיִי הַשְּׁלֶּרְ בִּיִּבְּתְּיִי בִּיִּבְיִי הַשְּׁלֶּרְ בְּיִבְיִים בְּיִבְּיִי בִּיְּבְיִי הַבְּּבְיִי הַיְּבְּבְיִי הַיְּבְּרָי הַיִּבְּרָי הַיִּבְּרָּים בְּיִבְּרָּיִים בְּבְּרִים בְּבְּרִים בְּבְּרִים בְּבְּרִים בְּבְּרָים בְּבְּרָים בְּבְּרָים בְּבְּבְיִי הַבְּבְּרִים בְּבְּבְיוֹ בִּיִּבְּרָים בְּבְּבְיִים בְּבְּבְיִים בְּבְּבְיִים בְּבְּבְיים בּיִּבְּבְּים בִּיִּבְּבְייִם בְּבְבְּבִיי הַבְּבְּיִּם בְּבְּבְרֵיוּ בְּבְּבְיִים בְּבְבְּבִיי הַשְּׁבְּבְיים בְּבְבְּבִיים בּבְּבְיִם בְּבְבְּבִיים בּיִּבְבְּבְיים בּיִּבְבְּבִיים בְּבְבְּבְיים בְּבְּבְבְּיִים בְּבְבְּבְיים בְּבְבְּבְייוּ עַלְּבְבָּיוּ בְּבְבְּיִים בְּבְבְבְייוּ בְּבְבְּבְייוּ בְּבְּבְבִייוּ בְּבְבְבִייוּ בְּבְבְבְייוּ בְּבְּבְבְייוּ בְּבְבְבְייוּ בְּבְבְבִייוּ בְּבְבְבְייוּ בְּבְּבְבְייוּ בְּבְבְייוּ בְּבְבְבִייוּ בְּבְבְבִייוּ בְּבְבְּבִייוּ בְּבְּבְבְייוּ בְּבְבְבִייוּ בְּבְבְבִייוּ בְּבְּבְבְייוּ בְּבְבְייוּ בְּבְּבְיּיוּ בְּבְבְייוּ בְּבְּבְייוּ בְּבְבְבִייוּ בְּבְבְּבִייוּ בְּבְבְּבִייוּ בְּבְבְיוּם בְּבְּבְיּיוּ בְּבְבְבֵייוּ בְּבְּבְיוּיוּים בְּבּבְייוּ בְּבְבְבֵייוּ בְּבְבְבִייוּ בְּבְבְבִייוּ בְּבְבְבְיּבְיּיוּ

יתיר י*

לְהַרְאִוֹת אֶת־אֶסְתֵּר וּלְהַנֵּיִד לָהְ וּלְצַנַוֹת עָלֶיהָ לָבּוֹא

the capital; and the king and Haman sat down to drink; but the city of Shushan was perplexed.

1. When Mordecai ascertained all that was CHAP. IV. done, Mordecai rent his clothes, and put on sackcloth (strewed) with ashes, and went out into the midst of the city, and cried with a loud and a bitter ery; 2. And thus he came up to the front of the king's gate; for none might enter into the king's gate clothed with sackcloth. 3. And in every province, in every place whither the king's command and his decree reached, there was great mourning among the Jews, with fasting, and weeping, and wailing; and a sackeloth (strewed) with ashes became the bed of the great. 4. And the maidens of Esther came with her chamberlains and told it her: and the queen was exceedingly terrified; and she sent garments to clothe Mordecai, and to remove his sackcloth from him; but he received them not. 5. Then called Esther for Hatach, one of the king's chamberlains, whom he had appointed to attend upon her, and gave him a charge to Mordecai to know what this was, and why this was. 6. So Hatach went forth to Mordecai unto the street of the city, which was before the king's gate. 7. And Mordecai told him all that had happened unto him, and of the fixed sum of money which Haman had promised to weigh out into the treasuries of the king for the Jews, to destroy them. 8. Also the copy of the writing of the decree that had been given at Shushan to destroy them he gave to him, to show it unto Esther, and to tell her (all), and to charge her that she should go in unto the king, to make supplication unto him, and to make request before him for her people. 9. And Hatach came and told Esther the words of Mordecai. 10. And Esther said unto Hatach. and gave him a charge unto Mordecai, 11. All the king's

וְצַּם מְדִינוֹת הַפֶּׁלֶּךְ וְיְדִּעִים אֲשֶׁר כָלֹ-אָישׁ וְאִשְּׁה אַשֶּר־יָבָוּא אֶל־הַפֶּּלֶךְ אֶל־הָחָצֵּר הַפְּנִימִׁית אֲשֶׁר לְארִיקְבָּר אַאָשָׁר דְּרֹתוֹ לְהָמִית לְצַבר מֵאֲשֶׁר יְוֹשִׁיט־ ַלוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב וְחָיֶהְ וַאֲנִי לַא נִקְרֵאתּוֹ יַנְגִירוּ לְמָרְדְּבְיּ יָּה שְׁלוּשִים יִוֹם: וַיַגִירוּ לְמָרְדְּבְיׁ יַּנַ יִּבְירוּ לְמָרְדְּבְיֹ 13 אָרע בַּלְנֵי, אָפְּנִדֵּען: זֹיאָמֶּע מְּנְדְּכֵי, לְּשְׁמָּיב אָרְּן-אַסְתֵּער אַכּל־-רְעַרָמֵי בְנַפְשֵׁךְ רְלְהִוּטְּבֵלט בֵירע־ ַהַמֶּלֶהְ מִבָּלֹ־הַיְּרוּרְים: כִי אִם־הַחֲרֵשׁ הַתְחֲרִּישׁי בָעַת הַזֹּאת ֶרָנַח וְהַצְּלֶּה יָעַמָּוֹר לֵיְהוּדִים ֹמִמְּקוֹם אַחֵׁר וְאַתְּ וּבֵית־אָבִיךְ תּאבֶרוּ וּמֵי יוֹדֵיעַ אִם־לְעַת כָּוֹאת בּבַ הָגַעַהְ לַפַּלְכְוּת: וַהָּאֹפֶר אֶסְהָר לְהָשִׁיב אֶל־מְרְדְבָי: ַלֵך בְנוֹם אֶת־בָל־הַיְהוּדִים הַנְמְצְאַים בְשׁוּשָּׁן וְצַוּמוּ <u>"עַצלי וְאַל־תָּאבְלוּ וְאַל־תִּשְׁתוּ שָלְשֵת יָכִים לֵיְלָה וָיוֹם</u> נַם־אָגִי וַנַערֹתַי אָצוּם בֵן וּבְבֿן אָכָוֹא אֶל־תַּשֶּׁלֶן אֲשֶׁר לא־כַדָּת וְכַאֲשֶׁר אָבַרְתִּי אָבֶרְתִּי : וַיְּעֲבָר כְּרְדְּכֵי רַנִים בָּנִים בָּנָים אָשֶּׁר־צִּוְתָּה עָלָיו אֶסְתֵּר: וַיְהַיוּ בַנִים 🗓 🗓 השלישי וַהּלְבַשׁ אֶסְהֵר מַלְבוּת וַהַּעֲמֹד בַחֲצֵר בִּית־ ָהַשָּּלֶךְ הַפְּנִילִית נְבַחבֵית הַשֶּּלֶךְ וְהַשָּׁלֶךְ יוֹישֵּׁב עַל־בִּפֵא ַ מַלְכוּתוֹ בְבָית הַמַּלְלות נֹבַח בָּתַח הַבְּיִת: וַיְהִי בִרְאוֹת הַפַּלַר אַת־אַסתַר הַפַּלֹכָה עַכַּבַת בַחָצַר נַשָּאַה חֵן בְעֵינָיו וַיֹּוֹשֶׁט הַפֶּׁלֶךְ לְאֶסְהֵׁר אֶת־שַׁרְבַיט הַזָּהָבֹ אֲשֶׁר

servants, and the people of the king's provinces, do know, that whosoever, whether man or woman, who doth come unto the king into the inner court, who is not called, there is but one law for him, to put him to death, except the one to whom the king doth hold out the golden sceptre, for he may live: but I have not been called to come in unto the king these thirty days. 12. And they told Mordecai the words of Esther. 13. Then spoke Mordecai to answer Esther, Imagine not in thy soul to be able to escape in the king's house alive, of all the Jews. 14. For if thou dost indeed maintain silence at this time, enlargement and deliverance will arise to the Jews from another place; but thou and thy father's house will perish; and who knoweth whether thou hast not for a time like this attained the royal dignity? 15. Then Esther said to return to Mordecai this answer. 16. Go, assemble together all the Jews who are now present in Shushan, and fast ye for me, so that ye neither eat nor drink three days, night or day; also I myself with my maidens will fast in like manner; and then will I go in unto the king, which is not according to the law; and if I perish, I perish. 17. And Mordecai went about, and did according to all that Esther had commanded him. 1. Now it came to pass on the third day, CHAP. V. that Esther put on her royal apparel, and placed herself in the inner court of the king's house, opposite the king's apartment: and the king was sitting upon his royal throne in the royal apartment, opposite the gate of the house. 2. And it happened, when the king saw Esther the queen standing in the court, that she obtained grace in his

eves: and the king held out to Esther the golden sceptre

ARNHEIM renders: "For I am lost in either case," and explains: "For if I pretermit the death-bringing approach to the king, and the destruction overtakes my people, then will I also not live."

בְּיַרוֹ וַתְּקָרֵב אֵסְתֵּר וַתָּגַע בְּרָאשׁ הַשַּׁרְבִיט: וַיַּאמֶר לָהֹ הַבֶּּלֶךְ מַה־לָּךְ אֶסְתַּר הַפַּלְבֶה וּמַה־בַּקְשָׁתָךְ עַד־חֲצִי ַהַמֵּלְכָוּתוְיִנָּתֶן לָּךְ: וַתְּאֹמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טָוֹב : יָבוֹא הַפֶֻּלֶּךְ וְהָכָוֹ הַיֹּוֹם אֶל־הַפִּשְׁהֶח אֲשֶׁר־עָשְׂיתִי לְוֹ ַנַיָּאמֶר הַפֶּּלֶךְ מַהַרוּ אֶת־הָכָּוֹ לַעַשְוֹת אֶת־דְּבַר אֶסְתֵּר ַניָּבָא הַפֶּּלֶּךְ וְהָבֶּוֹ אֶלֹ־הַפִּשְׁהֶה אֲשֶׁר־גַעְשְׁתָה אֶסְתֵּר : ַניּאמֶר הַפָּלֶךְ לְאֶסְתֵּר בְּמִישְׁתַּח הַיַּוֹן מַה־שְׁאֵלָתֻךְ וְיִנָּתֶן לֶךְ וּמַה־בַּקְשָׁתֶךְ עַר־חֲצִי הַפַּלְבָוּת וְחֵעָשׁ: וַתַּעַן אֶּסְתֵּר וַתֹאַמֶּר שְׁאֵלְתִּי וּבַקְשְׁתִי: אִם־מָצְּאתִי חֵׁן בְעִינֵי הַשֶּׁלֶךְ וְאִם־עַל־הַשָּּלֶךְ טוֹב לְחֵתֹ אֶת־שְׁאֵלְהִי וֹבַלְעשִׁוֹרת אָת־בַּלְשָׁרֵעי יָבוֹא רַזּמֵּלֶךְ וְחָכָּוֹ אֶלְ־ הַפִּשְהָּהֹ אֲשֶׁר אֱעֲשֶׂה לְהֶׁם וּמָחָר אֱעֶשֶׂה כִּרְבַּר דַיּמֶּבֶלְר: וַיִּצֵּא רָסָן בַיַּוֹם רַיַהְוּא שָׁמֶח וְסָוֹב לֶב וְבִרְאוֹת הָבָּוֹ אֶת־מֶרְדְּבַׁי בְּיַצַעַר הַאָּלֶךְ וְלֹא־קָםׂ ּ וֹרַאָּיוֹע מִפְּנוּ וֹוֹפִּוֹלֵא טַמָּן עַרִי-מְרְדְּכִי חַמָּח יוּרְזאַפָּק הָמָּן נִיָּבוֹא אֶל־בִּיתִוֹ נִיִּשְׁלַח נַיָּבֵּא אֶת־ נִיִּרְזאַפָּק אָהַבֶּיו וְאֶת־זֶרֶשׁ אִשְׁתְּוֹ: וַיְסַבֵּּר לָתֶם הָמֶן אֶת־כְּכְוֹר אַשָּׁרוּ וְרַב בָּנְיֵו וְאֵת בָרִי-אֲשָּׁר גִּדְּלְוּ בִיּשֶּׂלֶךְ וְאַת אָשֶׁר נִשְּאוֹ עַל־הַשָּׁרִים וְעַבְרֵי הַמֶּלֶּךְ: וַיֹּאמֶר הָמֶן 🕫 אַף לְאַ־הַבִּּיאָה אֶסְהַוֹר הַמַּלְבָה עִם־הַמָּּלֶךְ אֶלֹ־ הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשֶׂתָה כַי אִם־אוֹתִי וְגַם־לְּטְחָר אַנִי

that was in his hand; and Esther drew near, and touched the top of the sceptre. 3. And then the king said unto her, What wilt thou, queen Esther? and what is thy request? if it be equal to half a of the kingdom it shall yet be given thee. 4. And Esther said, If it seem good unto the king, let the king and Haman come this day unto the banquet that I have prepared for him. 5. And the king said. Bring Haman quickly hither to execute the wish of Esther; so came the king with Haman to the banquet which Esther had prepared. 6. And the king said unto Esther at the banquet of wine, What is thy petition? and it shall be granted thee; and what is thy request? even if it be equal to half of the kingdom it shall be done. 7. Then answered Esther, and said, My petition and my request are, 8. If I have found grace in the eyes of the king, and if it please the king to grant my petition, and to do after my request, that the king with Haman may come to the banquet which I will prepare for them, and to-morrow will I do according to the word of the king. 9. And Haman went forth on that day joyful and with a glad heart; but when Haman saw Mordecai in the king's gate, who did not rise up, nor move for him, Haman was filled against Mordecai with wrath, 10, Nevertheless Haman refrained himself, and went to his house; he then sent and had brought in his friends, and Zeresh his wife. 11. And Haman told them of the glory of his riches, and the multitude of his children, and all the things wherein the king had made him great, and how he had advanced him above the princes and servants of the king. 12. And Haman said (farther), Yea, Esther the queen did not let any man come in with the king unto the banquet that she had pre-

^a An assurance and encouragement for her to ask, since she could scarcely think of demanding a favour which could at all equal the

ין קרוא־לָה עַם־הַמֶּלֶךְ: וְכָל־יֶּה אֵינֶנוּ שׁוֶה לְי בְּכָל־ עַת אֲשָּׁר אֲנָי ראָה אֶת־מָרְדְּכֵי הַיְהוּרִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר

ינישל בין הַמָּאֶכֶּר לוֹ זֶּרֶשׁ אִשְׁתוֹ וְכָל־אְהַבָּיו יֵעשׁוּ־צִץ ֖֨֡֝ גָבָהַ חֲמִשִּׁים אַפָּה וּבַבְּנֶּר וּ אֱמָר לַפָּּלֶךְ וְיִתְלַוּ אֶת־ מָרְדְּבֵי עָלִדִיו וּבָא עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַפִּשְׁהֶתה שָּׁמְחַ נַיִּשֵׂב הַדְּבֶּר לִפְּנֵי הָמֶן וַיַעְשׁ הָצֵץ:

סַטַּבּלָאָהָ יִצָּלָר וּלְּרוּלְרֵׁי לְסָרְבָּלִי עַלְּבִּלְּי יַצְּלְרְ וּלְּבּוּלְרָׁי לְסָרְבָּלִי עַלְּבּ בּלְשׁוּ לִשְׁרָחַ יָּר בַּשָּׁלְרְ אֲחַשְּׁוֹרוִשׁ: זֹיִּאַמֶּר חַפְּּלְרְּ בּלְשׁוּ לִשְׁרָחַ יָּר בַּשָּׁלֶךְ אֲחַשְּׁוֹרוִשׁ: זֹיִּאִמֶּר הַפְּּלְרְ

נַעַרֵי הַפֶּּלֶךְ בְּשְרָהָיו לְא־נֵעֲשֶׁה עִפְּוֹ דָבֵּר: וַיִּאֹפֶּר הַוּפֶּלֶךְ מִי בָּחָצֵר וְהָפֵּן כָּא לַחֲצַר בִּירִע-רַהַפֶּּלֶךְ הַחַיצוֹנָה לֵאמָר לַפֶּּלֶךְ לִהְלוֹת אֶת־מִרְדְּבַּי עַל־הָאַץ

זְּשֶׁר־הַכִּין לוֹ: וַיֹּאמְרוֹ נַעַרֵי הַמֶּּלֶךְ אֵלְיו הִנֵּח הְמָן 5

עֹמֵר בֶּחָצֵר וַיִּאמֶר הַמֶּלֶךְ יָבְוֹא : וַיָּבוֹא הָמָלְ וַיַּאמֶר לוֹ הַמֶּּלֶךְ מַה־לַעֲשׁוֹרת בָּאָישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָבֵּץ בִּיקְרָוֹ וַיָּאמֶר הָטָן בְּלְבוֹ לְמִי יַחְפִּץְ הַמֶּּלֶךְ לַעֲשְוֹת

י ללר ונער משני: האמר במן ארן-נשלף אים

8 אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרְוֹ: יָבִּיאוֹ לְבַוּשׁ מַלְבוּת אֲשֶׁר

pared but myself; and also for to-morrow am I invited unto her with the king. 13. Yet all this availeth me nothing, every time that I see Mordecai the Jew sitting at the king's gate. 14. Then said unto him Zeresh his wife with all his friends, Let them make a pole of fifty cubits high, and to-morrow speak unto the king that they may hang Mordecai thereon; and then go thou in merrily with the king unto the banquet; and the thing pleased Haman; and he had the pole made.

1. On that night sleep departed from the king, and he ordered to bring in the book of records of the chronicles; and they were read before the king. 2. And it was found written, that Mordecai had told of Bigthana and Teresh, two chamberlains of the king, of those that kept the door, who had sought to lay hand on the king Achashverosh. 3. And the king said, What honour and dignity have been done to Mordecai for this? then said the king's servants, his ministers, There hath nothing been done for him. 4. And the king said, Who is in the court? now Haman was come into the outer court of the king's house, to say unto the king to hang Mordecai on the pole that he had prepared for him. 5. And the king's servants said unto him, Behold, Haman is standing in the court; and the king said, Let him come in. 6. So Haman came in; and the king said unto him, What shall be done unto the man whom the king desireth to honour? and Haman said in his heart, To whom would the king desire to do honour more than to myself? 7. And Haman answered the king, For the man whom the king desireth to honour, 8. Let them bring a royal apparel which the

extent offered her by the king. The more admirable is the prudence of Esther, who said that only on the morrow would she make use of the gracious permission.

לְבָשׁ־בָּן לְמָרְדְּבַי הַיְהוּלִי הַישֵּב בְּשַעַר הַמֶּלֶךְ פּ וְאָשֶׁר נִתְּזֹן בֶּתְּרֹבְּלְבִּשׁוֹ אָת־הָאִישׁ מִשְּׂבֵי הַהָּמֶּלֶךְ חָפֵּץ הַפְּרְתְּמִים וְהִלְבָּשׁוֹ אָת־הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵּץ בּיִקְרָוֹ וְהִרְכִיבְּהוּ עַל־הַסוּסֹ בִּרְחָוֹב הָעִיר וְקְרְרְאוּ לְפָנִיוּ בּמָלֶךְ וְהִרְכִיבְּהוּ עַל־הַסוּסֹ בִּרְחָוֹב הָעִיר וְקְרְרְאוּ לְפָנִיוּ הַפֶּלֶךְ וְהִרְכִיבְּהוּ עַל־הַסוּסֹ בִּרְחָוֹב הָעִיר וְמָלְרְוּזּ וְנִיּאמֶר הַפֶּלֶךְ וְהַלְכִיבְ וְהַמָּלֶרְ וְמָרְרְבַיִי הַיְהוּלִי הִישֵּב בְּשַעַר הַמֶּלֶלְ הַבְּלְהַיבְּוֹ וְמָשְׁר נִתְּאוֹ לְמָרְדְּבֵי הַיְהוּלִּי הִישֵּב בְּשַעַר הַמֶּלֶלְ

אַל-תַּפֵּל דָּבָּר מָכָל אֲשֶׁר דִּבְּרְתָּ: וַיַּקַח הָמָן אֶת־ הַלְבָוּשׁ וְאֶת-הַסוּס וַיִּרְבֵּשׁ אֶת-מְרְדְּכֵי וַיַּרְכִיבֵּהוּ בּרְחַוֹב הָעִיר וַיִּקְרָא לְפָּנְיו כָכָה יֵעשָה לְאִישׁ אֲשֶׁר בּרִחַוֹב הָעִיר וַיִּקְרָא לִפָּנָיו כָכָה יֵעשָה לְאִישׁ אֲשֶׁר

יי הַשֶּלֶהְ חָפֵּץ בִּילָרוֹ: וַגִּשָׁב מָרְדְבֵי אֶל־שַעַר הַשֶּלֶהְ לו חֲבָמָיו וַזָרֵשׁ אִשְׁתֹּוֹ יִלְבָל־אַהֲבָּיו אָת בָל־אֲשֶׁר קָרְהוּ וַיְּאמְרוּ אָשֶׁר הַחָבְּמִיו וַזָרֵשׁ אִשְׁתֹּוֹ אָם מִזְרַע הַיְּחוּדִים מְרְדְבַי אָשֶׁר הַחָלּות לִנְכָּל לְפָנִיוֹ לִא־תוּבַל לו בִי־נְפִּוֹל תִּפְוֹל אָשֶׁר הִחִלּות לִנְפָּל לְפָנִיוֹ לִא־תוּבַל לו בִי־נְפִּוֹל תִּפִּוֹל

יּגְיעוּ לְפָּנְיוּ: עוֹרָם כְּרֵרָים עַמֹּוּ וְסָרִימִי הַשֶּּלֶּךְ הִגְּיעוּ וַיַּבְהָלוֹּ לְהָבִיא אֶת־הָמָּן אֶל־הַמִּשְׁתֶּח אֲשֶׁר־גְעְשְׁתָּח וַיַּבְהָלוֹּ לְהָבִיא אֶת־הָמָן אֶל־הַמִּשְׁתָּח אֲשֶׁר־גְעְשְׁתָּח וֹיָבָא בִוּאָלֶךְ וְהָמָוֹ לִשְׁתְוֹת עִם־אֶּסְתֵּר ּ

2 הַמַּךְלָה : וַיּאמֶר הַשָּׁלֶהְ לְאֶסְתֵׁר גַּם בַּיַוֹם הַיַּצֵּגְיּ בִּמִשְׁתָה הַנִּיִן מָה־שָּׁאֵלַתָּהְ אָסְתָּר הַמַּלְבָה וָתִּנְתָּזְ לֵּךְ king hath worn, and a horse on which the king hath ridden, and let there be placed a royal crown on his head. 9. And let the apparel and the horse be given into the hand of one of the king's officers, one of the nobles, that they may array the man whom the king desireth to honour, and cause him to ride through the street of the city, and proclaim before him. Thus shall be done to the man whom the king desireth to honour. 10. Then said the king to Haman, Make haste, take the apparel and the horse, as thou hast spoken. and do thus to Mordecai the Jew, that sitteth at the king's gate: let nothing fail of all that thou hast spoken. 11. And then Haman took the apparel and the horse, and arrayed Mordecai, and caused him to ride through the street of the city, and proclaimed before him, Thus shall be done unto the man whom the king desireth to honour. 12. And Mordecai returned to the king's gate; but Haman hastened to his house mourning, and having his head covered. And Haman told Zeresh his wife and all his friends all that had befallen him; then said unto him his wise men and Zeresh his wife, If Mordecai, before whom thou hast begun to fall, be of the seed of the Jews, thou wilt not prevail against him, but wilt surely fall before him. 14. They were yet speaking with him, when the king's chamberlains arrived, and they hastened to bring Haman unto the banquet which Esther had prepared. 1. And the king CHAP. VII. came with Haman to drink with Esther the queen. 2. And the king said also unto Esther on the second day at the banquet of wine, What is thy petition, queen Esther? and it shall be granted thee: and what is thy re-

VOL. 111.

^a Some render this: "The apparel which the king wore, and the horse on which he rode when the royal crown was placed on his head." But the version in the text according to Rashi appears more correct than the other.

ימַה־בַּקְשָׁתָּךְ עַר־חָצִי הַמַּלְכָחֹת וְהַעֲשׁ: וַתַּעַן אֶסְתֵּרְ הַמַּלְכָהֹ וַתּאמֵר אִס־מָצָּאתִי חָן בְּעִינִּיךְ הַשְּּלֶךְ וְאִס־ עַל־הַמֶּלֶךְ מֶוֹב תִּנְּהֶן לֵינַבְּשִׁי בִּשְׁאַלָתִייְעַמִּי בְּבַקְשְׁתִי: עַל־הַמֶּלֶרְ מִוֹב תִּנְּהָן לְינַבְּשִׁי בְשִׁאַלְתִייְעַמִּי בְּבַקְשְׁתִי: בִּי נִמְבַרְנוֹ אָצְנִי וְעַבְּי לְהַשְׁמִיר לְהַלְוֹג וּלְאַבֶּר וְאַלֹּוּ בַּעָרִים וְלִשְׁפָּחוֹת נִמְבַּרְנוֹ הַחֵבְישׁתִיבִי אֵין הַצֵּר שׁנֵה לַעַבָּרִים וְלִשְּפָּחוֹת נִמְבַּרְנוֹ הַחֵבְישׁתִיבִי אֵין הַצֵּר שׁנֵה

בְּגָנֶק הַמֶּלֶךְ: נִיֹּאמֶר הַמֵּלֶבְה: נִיֹּאמֶר הַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁנֵרוֹשׁ וַיָּאמֶר לְאֶסְתֵּר הַמַּלְבָה מִי הִוּא זֶה וְאֵירוָה הוּא אֲשֶׁר־

ַ מְלָאָוֹ לִבְּוֹ לֵעֲשָׁוֹת בֵן : וַתְּאֹמֶר צֶּסְהֵּר אָיש צַר וְאוֹבֵב פּלְאָוֹ לִבְּוֹ לְבָע הָוֶת וְהָבֵּן נִבְעַת מְלֹפְנֵי ְהַשֶּּלֶךְ וְהַפַּלְבָה : הָמֶן הָרָע הַוֶּה וְהָבָּן נִבְעַת מְלֹפְנֵי ְהַשֶּּלֶךְ וְהַפַּלְבָה

וְהַפֶּלֶךְ קָם בַּחָבֶּתוֹ בִּפְשׁתַּה הַיֵּיֵן אֶל־גִּנְּת הַבִּיתוֹ וְהָבֵּן עַמֵּר לְבַקְשׁ עַל־נַפְשׁוֹ מֵאֶסְתֵּר הַפֵּלְכָּה כִי רָאָּה כִי־

בַּלְתֵה אֵלֵיו הָרָעָה מֵאֵת הַמֶּלֶך: וְהַמֶּׁלֶךְ שָׁב ° מִגְּנַּת הַבִּיתִו אֶל־בִית ו מִשְתַּה הַנִּיו וְהָמֶן ׁ נַפֵּׁל עַל־הַמִּטְּה אֲשֶׁר אֶסְתַּר עָלֶיהָ נַיָּאמֶר הַמֶּּלֶךְ הָנִּם לְכְבָּוֹשׁ אֶת־ הַמַּלְבֵּה עִמִּי בָּבֵּיִת הַדָּבָּר יָצָא מִפִּי הַמָּּלֶךְ וּפְנִי הְמָן

י חָפְּוּ : ֖ וַיַּאמֶר חַרְבוּנְּרוֹ אֶחָר מִן־חַפְּרִיכִּים רִּלְּבְּנֵי הַפָּּלֶךְ גַם הִגְּה־הָעִץ אֲשֶר־עָשֶׁה הָמָּן לְמְרְדְבַּי אֲשֶׁר דְּבָּר־טִוֹב עַלִּ־הַפִּּלֶךְ עִמִר בְּבֵיִת הָמָן נָּבְיָה חַמִּשִּים

בּוֹם הַהֹּוֹא נְתֵּין הַמֵּלֶךְ שְׁבְּכָה: על־הָגִץ אֲשֶׁר־הַכִּין לְמָרְדְּכֵי וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ שְׁבְּכָה: בּוֹם הַהוֹּא נָתֵון הַמֵּלֶךְ שְׁבְּכָה: quest? if it be equal to half the kingdom, it shall be done.

3. Then answered Esther the queen and said, If I have found grace in thy eyes, O king, and if it be pleasing unto the king, let my life be given me at my petition, and my people at my request:

4. For we have been sold, I and my people to be destroyed, to be slain and to perish; and if we had been but sold for bondmen and bondwomen, I would have remained silent; for the oppressor regardeth not the damage of the king.

5. Then spoke the king Achashverosh and said unto Esther the queen, Who is this, and where is he, whose heart hath emboldened him to do so? 6. And Esther said. A cruel and vengeful man, this wicked Haman; then became Haman terrified before the king and the queen. And the king arose in his wrath from the banquet of wine, and went into the palace garden; and Haman stood up to make request for his life of Esther the queen; for he saw that there was evil determined against him by the king. 8. And when the king returned out of the palaee garden into the apartment of the banquet of wine, Haman was fallen upon the couch whereon Esther was; then said the king, Will he even do violence to the queen before me in the house? The word had just come out of the king's mouth, when they covered Haman's face. 9. Then said Charbonah, one of the chamberlains, before the king, Behold also, the pole, which Haman had made for Mordecai, who hath spoken well for the king, standeth in the house of Haman, fifty cubits high; and the king said, Hang him thereon. 10. So they hanged Haman on the pole which he had prepared for Mordecai, and the wrath of the king was pacified.

CHAP. VIII. 1. On that day did the king Achashverosh give the house of Haman the oppressor of

לְאֶסְתֵּר הַפַּלְבֶּׁה אֶת־בֵּית הָמָן צֹרֵר הַיְּהוּדְיוֹם וּמְרְדְבַי בָּא לֹפְגֵי הַפֶּּלֶךְ כִי־הִגִידָה אֶסְתֵּר מָה הְוּא־ ַלָה: וַיָּסַר הַפֶּּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתֹּוֹ אֲשֶׁר הֶדֶעָבִיר מֵהָכֶּן וַיַּרְנָה לְמָרְדְּבֵי וַתָּשֶׁם אֶכְתֵּר אֶת־מָרְדְבַי עַל־בֵּית וַרָּעוֹסֶף אֶסְהֵּר וַרְּעַרַבֵּר לִפְנֵי המן: הַבֶּּלֶךְ וַתִּפָּל לִפְנֵי רַגְלָיו וַתַּבְךְ וַתִּתְחַנָּן־לוֹ לְהַעָבִיר אֶת־רָעַתֹ הָמָן הָאֲנָגִי וְאֵתֹ מְחֲשַׁבְתֹּוֹ אֲשֶׁר חָשֵׁב עַל־הַיְהוּדִים: וַיַּוֹשֶׁט הַפֶּּבֶּלְךְ לְאֶפְהַבֵּר אֵרת שַׁרְבַט הַזָּהָב וַתָּקִם אֶסְהֵר וַהַּעָעָה לִפְנֵי הַמֶּּלֶך: וַבְּאמֶר אָם־עַל־הַפֶּּלֶךְ טוֹב וְאִם־מָצֶארָתִי חֵן לְפָּנְיו וְכָשֵׁרְ הַדָּבָרֹ לִפְנֵי הַמֶּּלֶךְ וְטוֹבֶה אֲנִי בְּעֵינָיִו יִכְתֻב לְהָשִיב אֶת־הַסְבָּרִים מַחֲשֶׁבֶת הָמֵן בֶּן־הַמְּרָתָאֹ הָאֲנְגִּי אֲשֶׁר בָּרַעב לְאַבֵּר אֶת־דַיִּיְהוּרִים אֵשׁשֶר בְּכָר מְדִינְוֹרת ַהַמֶּלֶּךְ: בְּי אֵיכָבָה אוּכַל ְוָרָאִיתִי בְּרָעָה אֲשֶׁר־יִסְצֵא אָרת--עַמֶּי וְאַיכָכְרָה אוּכַר ְ וְרָאִירִי בְּאַבְרַן וַיּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוַרשׁ מובירתי: לאפתור הופללה ודישלה היוהוגי הונה בִּירת־הָמָוֹ נָתַהִּנִי לְאֶסְהֵּר וְאֹתוֹ הָעָלַוּ עַל־הָגֵּץ עֶל ַ אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ בַּיְהוּדִיים: וְאַמֶּם כִּתְבוּ עַל־הַיְהוּרִים בַּשָּׁוֹב בְּגִינִיכֶּם בְּשֵׁם הַשֶּּׁכֶּן וְחִרְמְוּ בְּשַבַּעַרוּ הַמֵּלֶךְ בִי־כְיָתַב אֲשֵׁר־נִכְתַעב בְּשֵׁם־הַמָּּלֶךְ וְנַחְתָּוֹם

the Jews unto Esther the queen; and Mordecai came before the king; for Esther had told what he was unto her. 2. And the king took off his signet which he had taken from Haman, and gave it unto Mordecai; and Esther set Mordecai over the house of Haman.

- 3. And Esther spoke again before the king, and fell down at his feet, and wept, and besought him to do away the evil of Haman the Agagite, and his device which he had devised against the Jews. 4. And the king held out toward Esther the golden sceptre; and Esther arose, and stood before the king; 5. And she said, If it be pleasing to the king, and if I have found grace before him, and the thing seem right before the king, and I be pleasing in his eyes, let it be written to recall the letters, the device of Haman the son of Hammedatha the Agagite, which he hath written to exterminate the Jews who are in all the provinces of the king. 6. For how could I endure to see the evil that should befall my people? or how can I endure to see the destruction of my kindred?
- 7. Then said the king Achashverosh unto Esther the queen and to Mordecai the Jew, Behold, the house of Haman have I given to Esther, and him they have hanged upon the pole, because he had stretched out his hand against the Jews. 8. But ye² write concerning the Jews, as it may be good in your eyes, in the king's name, and seal it with the king's signet; for a writing which is written in the

^a In the commentary to the book of Esther, by Aaron Halle Wolfsohn, this is thus explained: "All that is in my power to do I have done; Haman has been punished, and I have thus shown my abhorrence of the crime which he meditated. But as the laws of Persia cannot be repealed, you shall be authorized by a decree equal to the former to protect yourselves against the malignity of your adversaries,

בְּטַבַּעַרת הַשֶּּבֶר בִּין רְדְהָשִׁיב : וַיָּקְרְאַוּ סְכְּרֵי־ הַמֶּלֶךְ בָּעֵרת־הַּהִיא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁרְדִישִׁי הוא־חֲדֶשׁ ַבוֹן בִּשְׁרוֹשָה וְעֶשְׂרוֹם בוֹ וַיִּבְּחֵב בְּכָר־אֲשֶׁר־ צונה פרדכי אֶרן-הַיְהוּדִים וְאֵל הַאֲחַשְּׁדַּרְפְּנִים־ יְהַבַּחוֹר־גֹּ וְשָׁבֵי הַמְּדִינוֹת אֲשֶׁר וּ מֵהָרוּ וְעַר־כֹּוּשׁ אָבַע וְעֶשְׂרֵים וּמֵאָה מְרִינְה מְרִינָה וּמְרִינָה כִּבְתְבָּה וַעָם נָעָם כִּלְשׁגָוֹ וְאֶּלֹ-הַיְרְהוּהִים כִּכְתָבֶם 10 וְכַלְשוֹנָם: וַיִּכְתֹּב בְּשֵם הַמֶּלֵךְ אָחַשְוֵרִשׁ וַיַחְתִּם ּבְטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח סְבָּרִים בְּיַר הָבְצִים בַּסוּסִים רֹכְבֵי הָרֶבֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים בְּנֵי הָרַפְּבִים: אֲשֶׁר ּ נְהַן וּ ַהַבָּּעָרָר לַיְהוּרֵים וּ אֲשֶׁר בְּבָל־עִיר־וָאִיר לְהִקָּהֵלּ וְלַעֲעָר ַעַל־נַפְשָׁם לְהַשְׁמִיד לַהַהַרֹּג וּלְאַבֵּר אֵת־כָל-הֵיל עַם ים ושְלַלֶם לָבְוּז: בִּיִּוֹם בַּיִּרִים אֹתָם טַף וְנָיִשִים וּשְׁלָלֶם לָבְוּז: בִּיִּוֹם וּשְׁלָלֶם אָטֶר בְּבָל־מְרִינְוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֹרָוֹשׁ בִשְׁלוֹשָה עַשֵּׁר יוּ לְחָדֶשׁ שְׁנִים־עֲשֶׂר הוא־חָדֶשׁ אַדֵר: פַּרְשֵׁגן הַכְּתָׁב 13 לְהַנָּתֶן דָתֹ בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה נְּלְוּי לְכָל־הָעַמֶּים

וְלְהְיוֹת הַיִּהוּרָיִם עֲתֹרִים לַיֵּוֹם הַּוֶּה לְּהִנְּקִם מֵאְיָבֵיהָם: 14 הָרָצִּים רְכָבֵי הָבֶּבְשׁ הָאֲחַשְּתִּרָנִים יָצְאָוּ מְבְהָּלִים 14 הָרָצִים רְכָבֵי הָבֶּבְשׁ הָאֲחַשְׁתִּרָנִים יָצְאָוּ מְבִּירָה:

15 הְּמֶרְדְּצֵׁי יָצָאוּ מִלְּבְּנֵי הַמֶּּלֶךְ בִלְבַוּשׁ מַלְבוּתׁ תְבֵלֶית וָחׁוּר וְעֲשֶׁרֶת זָהָבֹ נְּדוֹלָּה וְתַבְּתִיךְ בְּוּץ וְאַרְנָמֵן יתיר י׳ מיר י׳ king's name, and sealed with the king's signet, cannot be revoked. 9. Then were called the king's scribes at that time in the third month, that is, the month Sivan, on the three and twentieth day thereof; and it was written all just as Mordecai commanded unto the Jews, and to the lieutenants, and the deputies and rulers of the provinces who were from India unto Ethiopia, a hundred and twentyseven provinces, unto every province according to its writing, and unto every people according to their language, and to the Jews according to their writing, and according to their language. 10. And he wrote in the name of king Achashverosh, and sealed it with the king's signet, and he sent letters through the swift messengers on horseback, and riders on mules, camels, and young dromedaries: 11. That the king had granted to the Jews who were in every city to gather themselves together, and to stand for their life, to destroy, to slay, and to exterminate all the military men of the people and province that would assault them, both little ones and women, and to plunder their property as spoil, 12. Upon one day in all the provinces of king Achashverosh, upon the thirteenth day of the twelfth month, which is the month Adar; 13. That a copy of the writing be given out as a law in every province, published unto all people, and that the Jews should be ready against that day to avenge themselves on their enemies. 14. The swift messengers that rode upon mules and camels went out, being hastened and pressed on with the command of the king; and the decree was given out at Shushan the capital.

15. And Mordecai went out from the presence of the king in a royal apparel of blue and white, and with a great

by putting to death every one from whom you may apprehend any danger." This view will then account for the destruction of their enemies by the Jews, whilst they touched none of their property.

וּהָעֵיר שׁוּשָּׁן צָהָלֶה וְשָּׁמֵחָה: לַיְהוּרִים הָיְתָה אוֹרָה וּהַ וְהָעֵיר שׁוּשָׁן 17 וְשִׂמְחָה וְשָּׁשִּׁן וִיָּקָר: וּבְבָל־מְדִינָּה וּמְדִינָה וּבְבָל־עֵיר ָּוְעִיר מְקוֹם(אֲשֶּׁר דְּבַר־הַמֶּּלֶךְוְדָתוֹ מַגִּיעַ שִׂמְחָה וְשָּׁשׁוֹן ַלַיְהוּלִים מִשְׁתֶּהוְוָוֹם מֲוֹבוְוַרַבִּים מֵעַמֵּי הָצָּׁרֶץ מְהְיָהֲלִים אַ בִּי-נָבָל בָּחַר-הַיָּהוּהָים ְעַבֵּיהֶם: וּבִשְׁנִים ּעָשָּׂר חֹדֶשׁ 🏲 🦞 הוא־חָדֶשׁ אֲדָּר בִּשְׁלוֹשָּׁה עָשֶׂר יוֹם בּוֹאֲשָׁר הִנְיַעִדְבַר־ דַ מֶּלֶךְ וְדָתִוֹ דְלַבֵּעְשֶׂוֹרת בַּיוֹם אֲשָׁר שִׁבְּרוּ אִיְבֵי הַיְהוּרִים לִשְׁלֵוֹט בָהֶם וְגַהֲפַּוֹךְ הֹוּא אֲשֶׁר יִשְׁלְטְוּ בִּיְהוּרֶים הַפָּח בִּשְׂנָאֵיהֶם: נִקְהַלֹּוּ הַיְהוּרִים בְּעָרֵיהֵם בְּבָל־מְדִינוֹתֹ הַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁוֹרוֹשׁ לְשְׁלָחַ יָּד בִּמְבַקְשֵׁי רָעָתֶם וְאִישׁ לְאִ־עָמֵר בִּפְנֵיהֶם כִי־נָפַּל פַּחְדָּם עַל־ בְל-הָעַמִּים: וְבָל-שָׂבֵי הַמְּרִינוֹת וְהָאָחַשְׁדַּרְפְנִים וָהַפַּחוֹת וְעשֵׁי הַפִּלְאכָה אֲשֶר לַפֶּׁלֶך מְנַשְּאִים אֵת־ ָהַיְהוּדֵים בִּי־נָפַל פַּחַר־מְרְדָּבֵי עֲלֵיהֶם: בִּי־נָדְוֹל מֶרְדְּכַיּ בְּבֵירת הַשֶּּלֶךְ וְשָׁמְעִוֹ הוֹלֵךְ בְּכָל־הַמְּרִיגְוֹרת כִי־הָאִישׁ פָרִדְּכֵי הוֹלֵךְ וְגָּדְוֹלֹ : וַיַּכַּוּ הַיְּהוּדִיםֹ בְּכָרִי-אַּיְבֵיהֵם : מַכַּת־חֶרֶב וְהֶרֶג וְאַבְּדֶן וַיְגַע שִׁוּ בְשִׂנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנָם וּבְשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגַּוּ הַיְרֹחוּדִים ׁ וְאַבֶּר חֲמֵשׁ מֵאָוֹת וְישׁ: וֹאַרתו פַרשַנְדֶּיֹא וֹאַרתוּ בּלְפִוֹן ואברו ה' זעירא *

crown of gold, and with a cloak of fine linen and purple; and the city of Shushan rejoiced and was glad. the Jews there was light, with gladness, and joy, and honour. 17. And in every province, and in every city, whithersoever the king's word came with his decree, there were joy and gladness unto the Jews, entertainments and a feast day; and many of the people of the land became Jews; for the fear of the Jews had fallen upon them. 1. And in the twelfth month, that is, the month Adar, on the thirteenth day thereof, when the king's word with his decree drew near to be put in execution, on the day that the enemies of the Jews had hoped to have power over them, and it was changed, so that the Jews had power over those that hated them, 2. The Jews assembled together in their cities, throughout all the provinces of the king Achashverosh, to stretch out their hand against those that had sought their evil; and no man withstood them; for the fear of them had fallen upon all the nations. 3. And all the rulers of the provinces, and the lieutenants, and the deputies, and the superintendents of the work of the king, elevated the Jews; because the fear of Mordecai had fallen upon them. 4. For Mordecai was great in the king's house, and his fame went throughout all the provinces; for the man Mordecai became greater and greater. 5. And the Jews smote all their enemies with the stroke of the sword, and slaughter, and destruction, and acted with those that hated them according to their pleasure. 6. And in Shushan the capital the Jews slew and destroyed five hundred

> men. 7. And Parshandatha, and Dalphon, and

^a It must not be supposed that this was indiscriminate slaughter of

ז' זעירא *

Aspatha, 8. And
Poratha, and
Adalya, and
Aridatha, 9. And
Parmashta, and
Arisai, and
Aridai, and
Vayzatha, 10. The ten

sons of Haman the son of Hammedatha, the oppressor of the Jews, did they slay; but to the spoil did they not stretch forth their hand. 11. On that day came the number of those that were slain in Shushan the capital before the king. 12. And the king said unto Esther the queen, In Shushan the capital, have the Jews slain and destroyed five hundred men, and the ten sons of Haman; what have they done in the rest of the king's provinces? now what is thy petition? and it shall be granted thee; and what is thy request farther? and it shall be done. 13. Then said Esther, If it please the king, let to-morrow also be granted to the Jews who are in Shushan to do according unto this day's decree, and let them hang the ten sons of Haman upon the pole. 14. And the king said that it should be done thus: and the decree was given at Shushan; and they hanged the ten sons of Haman. 15. And the Jews that were in Shushan assembled together also on the fourteenth day of the month Adar, and slew at Shushan three hundred men; but to the prey they did not stretch forth their hand. 16. And the other Jews that were in the king's provinces

all against whom the Jews had conceived hatred, but it only says, that those perished who had actually been prepared to exterminate the Jews. See also iii. 11, and compare with ix. 16, where it says: "and stood up for their life."

הַיָּהוּדִים אֲשֶׁר בִּמְרִינוֹת הַפֶּׁלֶךְ נִקְהַלַוּ וְעָמַד עַל־נַפְשָׁם וְנֹוֹתַ מֵאַיְבִיהֶּם וְהָרוֹגֹ בְשַׂנְאֵיהֶם חֲמִשֶּה זי וְשִׁבְעִים אֱלֶף וֹבַבֹּוָה לְא שֵׁלְחוּ אֶת־יַדְם: בְּיִוֹם־ שְׁלוֹשֵׁה עָשֶׂר לְחָדֶשׁ אֲדֶר וְנֹוֹחַ בְאַרְבָעָה עָשָׂרֹ וּבְיִתְשָׁה אֹלִוֹ יָוֹם מִשְּׁתֶּה וְשִּׁמְחָה: וְהַיְּהוּרֵייִם בּוֹשְׁתֶּה וְשִׁמְחָה: וְהַיְהוּרֵייִם אָשֶר־בְּשׁוּשָׁן נִקְהַלּוּ בִשְׁלוֹשֶה עָשָׁרֹ בֹּוּ וּבְאַרְבָּעָה עָשֶּׁר בָּוֹ וְנוֹחַ בַּחֲמִשֵּׁה עָשָּׁר בוֹ וְעָשָּׁה אֹתוֹ יִוֹם 19. מִשָּׁמֵה וְשִּׁמְחָה: עַל-בֵّן הַיְהוּדֵים הַפְּרָוֹוִים הַיְשָׁבִים בְעָרֵי הַפְּרָזוֹת עשִׁים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָּׁר לְחָדֶשׁ אַבר שִׁמְחָה וּמִשְׁתֵּה וְיִוֹם טְוֹב וּמִשְׁלְחַ מָנְוֹת אֵישׁ ישְׁלֵח נִיִּשְׁלֵח מָרְדְבַי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֱלֶה נַיִּשְׁלֵח 🕫 לֵרֵעָהוּ : נַיִּבְתָּב מָרְדְבַי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֱלֶה ּסְפָּרִים אֶל־כָל־הַיְהוּדִּים אֲשֶׁרֹ בְּכָל־מְדִינוֹתֹ הַמֵּלֶךְ אַחַשְׁוֵרוֹשׁ הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים: לְקַיֵּם עֲלֵיהֶם בּוּ לְהְנוֹת עשִּׁים אֵת נוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחַדֶּש אֲדָּר ואָת יום־חַמִּשָּׁה עָשָׂר בְוֹ בְכָלֹ־שָׁנָה וְשָׁנָה: כַּיָמִים 🗠 אָשֶר־נַחוּ בָרָהַם הַיִּחוּרִים מַאִּיְבֵיהֵם וְהַחֹדֵשׁ אֲשֵׁר נָהְפַּׂךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִּׁמְחָה וּמֵאֵבֶּל לְיֵוֹם מְוֹב לַעֲשָׁוֹת אוּהָם יְמֵי מִשְׁתָּה וְשִּׁמְחָה וּמִשְׁרְ־וֹחַ כְּנוֹרֹ אֵישׁ 23 לְרֵעֵּׁהוּ וּמַתָּנְוֹת לָאֶבִינִים: וְקְבֵּל ֹהַיְהוּדִּים אֵת אֲשֶׁר־ בַּחֵלוּ לַעֲשָׂוֹת וְאֵת אֲשֶׁר־כָתַב מָרְדְּכַי אֲלֵיהֶם: כִּיּ בַּתְּבֹי אֲלֵיהֶם: כִיּ ָהָבָּן בֵּן־הַפְּרָתָא הָאַנְגִי צֹרֵר כָל־הַיְחוּדִים חָשַׁב עַל־

assembled together, and stood up for their life, and had rest from their enemies, and slew of their foes seventy and five thousand; but to the prey they did not stretch forth their hands, 17. On the thirteenth day of the month Adar; and rested on the fourteenth day thereof, and made it a day of entertainment and gladness. 18. But the Jews that were at Shushan assembled together on the thirteenth day thereof, and on the fourteenth thereof; and rested on the fifteenth thereof, and made it a day of entertainment and 19. Therefore the Jews of the villages, that gladness. dwell in the unwalled towns, make the fourteenth day of the month Adar as one of gladness and entertainment, and a feast-day, and of sending presents one to another. And Mordecai wrote down these things; and he sent letters unto all the Jews that were in all the provinces of the king Achashverosh, those nigh and those far, 21. To take it on themselves as a duty, that they should celebrate the fourteenth day of the month Adar, and the fifteenth day of the same in every year, 22. Like unto the days whereon the Jews had rest from their enemies, and (in) the month which was changed unto them from sorrow to joy, and from mourning into a feast day; to make them days of entertainment and joy, and of sending presents one to another, and gifts to the needy. 23. And the Jews took upon themselves that which they had begun already to do, and that which Mordecai had written unto them: Because Haman the son of Hammedatha, the Agagite, the oppressor of all the Jews, had devised against the Jews to exterminate them, and had cast Pur, that is, the lot, to

vol. III. 26

As in the decree of Haman there was no distinction made between rich and poor, as all were thereby doomed to destruction, it is proper that every one should have cause to be joyful in all future generations; the poor should of right therefore be remembered on this day especially

בַּיְהוּדִים לְאַבְּדֶם וְהַפְּל פוּר הַוּאַ הַגּוֹלֶּל לְהָפֶּסְ יְשׁוּב מִחֲשִׁבְּתְּוֹ הָבְעָה בְּפֶּל פוּר הַוּאַ הַגּוֹלֶל לְהָפֶּסְ יְשׁוּב מִחֲשִׁבְּתְּוֹ הָרָעָר אִשֶׁר־בְּנָיו עַל־הָעֵץ: עַלֹּבֵּן על־רֹאשֶׁו וְהָלְּוּ אֹרֶזוֹ וְאֶתִּ־בְּנָיִוֹ עַל־הָעֵץ: עַלֹּבֵּן בַּלְרָאוּ לַיְמִים הָאָלֶּרו פוּרִים עַלִּישֵׁם הַפּוּר עַלֹּבֵּן עליכל־הַבְּבָי הָאָנֶר הַוֹּאָבֶּר וּמְחִיב עְלִּבְּים וְעַלִּהָּ בַּרְרִים וְעַלִּהָּ בַּלְּרָב וְמָה בְּבָּר וּמְה בַּבְּרִב וְנִעְשִׁים בְּבָל־עִים וְעַלִּה וְּהָנְיִם וְנְעַשִׁים בְּבָל־עִים וְעַלִּה וְיִבְּרוּ וּמָה בְּבָּר וּמְה בִּבְרָב וְבִּיְבָּר וּמְה בְּבָּר וּמְרְבּלְ הַיְּהוּרִים וְנַעְשִׁים בְּבָל־עִים וְנִעְמִּה וְשָׁבְּרוֹ מִישְׁפָּחְה מִוֹיְנָת וְבִּוֹיְב בְּבְּר וּמִינְם בְּבָּלְּר בְּיִבְיִם וְנִעְשִׁים בְּבָּלְּר עִיִּהְוּה וְנִינְה וְשָׁבְּרוֹ מִיְנְתִּם וְבִּבְּרוֹ מִבְּבְרוֹ מִבְּנִים הָאָבְּיִם וְבִּיְבָּה וְנִינִם בְּבְּלְּר בִיִּבְּבוֹי וְבִּנְבְּח וְמָבוּ בְּבָלְּר בִיִּבְּבְרוֹים וְנְעַשִּׁים בְּבָלְּר בִישְׁפְּחְה וְנִינִם בְּבְלּר בְּבְיִים וְנִבְעִשִׁים בְּבָּלְּר וּבְיִבְנִם וְנִבְיִם לְבִיבוֹי הָבְּנִים וְנְבִיבְּה וְיִבְּבוֹי וְבִּבְּבְרוֹ וְמִבְיוֹם לְבְּרוֹים וְנְעַשִׁים בְּבְּרוֹ וְמִבְּבְּן וְיִבְּיִם וְנִבְנִם לְּבְיִים וְנִבְינִם וְנִינִם בְּבִים לְבִיבְיוֹם וְנְעִיִם וְנִבְינִם וְנִבְינִם וְנִינִים לְּבִינִים וְנִבְינִם וְנִבְינִם לְּבִיים וְנִבְיִם לְּבִיים וְנִבְיִם לְּבִיים וְנִבְיִם לְּבִיוֹם לְאִבּיוֹם לְאִירִים וְוִבְנִם לְּבִיוֹם לְאִיר וִימֵּי וְנִבְיוֹם לְלִים לְּאִבּיוֹים וְנִבְיּבְּם לְּאִבּיוֹים וְבִּבְיּים וְנִבְיּים וְנִבְיִים וְבִּבּוֹים בְּבִּים לְּבִּיים וְבִּיּב לְבִיים וְבִיבּים וְיִבְיִים וְנִבְיִים לְּבִּיים בְּבִּיִים וְבְּבְיִים לְבִיים וְבִּיוֹם לְיִבְים לְּבִיים לְבִּיים בְּבּבּיים וְבִּיל בְּיִים בְּבְּיִים וְנִבְיוֹ בְּבּיוֹים וְנִבְיִים בְּבְייִים וְנִבְיּים בְּיִיבְים בְּבִיים וְיִבְּיִים בְּבְּיִים בְּיִבְים בְּיִים בְּבִּיים בְּבְיים בְּיִים בְּבִּיים וְבְּיִים בְּבְיִים בְּבִיים בְּבְיים בְּבְיים בְּבְּיים וּבְּבְיים בְּבְּיים בְּבְיִים בְּבְיים וּבְּבְיים וּבְּבְיים וּבְּבּיים וּבְּיים בְּבְּיים וּ

20 בְּלְבְּהִי נְגַעְּקָהָם: וּמַאָּמָר אֶסְהָּר קְיַם דְּבְרֵי הַפְּרִים אָל־בַּתְּי וְמָאָמָר קִיְם דְּבְרֵי הַמִּלְבָּה בְּבְרִי הַפָּרִים אָל־בַּת הַפָּרִים אָל־בַּת הַשָּׁנְית: וַיִּשְּׁלֵח הְפָּרִים אֶל־כַּל־הַיְּהוּרִי וְאֶסְהַרִּוֹ שִּׁבְרִי שִּבְּרִי הַשְּׁנְית: וַיִּשְּׁלֵח הְפָּרִים אֶל־כָּל־הַיְּאָבֶּיחָוִּל וּמְרְבְּרֵי בָּבְרִים הָאֵלֶה בִּוְמַנִּיהָם שָּׁל־בּבְי הַיְּהוּרִי וְאֶסְהַרִּוֹ בִּבְרִי הַשְּׁנִית: וַיִּשְּׁלֵח בְּבְּרִי מִלְּכְוּת אֲחַשְּׁוֹרְוֹשׁ דְּבְרֵי בַּאְשֶׁר קְיְמִוּ עַל־נַפְשָׁם וְעַלְ־זַרְעָם דְּבְרֵי הַפָּרִים הַאָּלֵיה וְמַאָּחָי הָבְּרִים הְאָלֵיה קִיבְּי הַנְּבְּיִם הְאָבֶּי הַיְּהוּרִי וְמָבְּרִים הְאָבֶּי הַיְּהוּרִי וְמָבְּרִים הְאָבֶּי הַיְּבְּרִים הְאַבֶּי הְנִים דְּבְרֵי הַבְּבְיִים דְּבְרִים הְאָבָּי הַנְּבְיִשְׁכִּים וְמַלְּבְּיִם הְבָּרִי הַפְּבְּרִים הְאָבָּים וְעַלְּבְּרִי הַבְּבְיִים הְאָבָּים וְעַלְּבִּים הְאָבְיִם הְאָבָים הְאָבְים הְאָבְּים הְאָבְּים הְאָבְים הְאָבְּים הְאָבְּיים הְאָבְּיים הְאָבְּיִים הְאָבְּיִם הְאָבְּיִים הְאָבְּיִם הְאָבְּיִם הְּבְּבִיים הְאָבְּיִבְים הְאָבְּיִים הְאָבְּיִים הְאָבְּיִם הְּבְּבִיים הְאָבְּיים הְאָבְּים הְבִּבְיים הְבִּבְיים הְבִּבְיים הְאָבְּיים הְאָבְּיִים הְּבָּבִיים הְיִבּים הְיִבּים הְיִבְּיִים הְּבְּיים הְּבָּבְיים הְבִּבְיים הְאָבְּיִים הְּבִּבִיים הְבִּיִבְּים הְבִּבְיים הְּבָּבְיים הְּבִּבִיים הְּבִּיים הְּבִּבְיים הְבִּיִבְּים הְּבִּבְיים הְּבִּבְיים הְּבִּבְיים הְּבִּבְיים הְּבִּים הְּבִּבְים הְּבְּבִים הְּבְּבִים הְּבְּבִים הְּבִּבְים הְיִבְּבְּיִם הְּבְּבְּיִים הְּבְּבְּיִם הְּבִּבְיים הְּבִּבְיים הְּבִּבּיים הְּבִּבְיים הְּבִּבְיים הְבִּבְיִים הְּבִּבְיִים הְּבְּבְיִים הְּבִּבְיים הְּבִּבְיים הְּבְּבְיים הְּבִּבְיים הְבִּבְיים הְבִּבְים הְבִּבְיים הְּבִּבְיים הְּבִּים הְבִּבְים הְבִּים הְבִּבְים הְבִּבְים הְבּבְיים הְּבִּבְים הְּבִּבְים הְבִּבְּים הְבִּבְים הְבִּבְּים הְיוּבְבְּים הְבִּבְים הְבִּבְים הְבּבְּים הְּבִּבְּים הְבּבְיים הְבּבּים הְבְּבְּים הְבִּבְים הְבִּבְּים הְבִּבְים הְבּבְּבִים הְבִּבְּבְּים הְבִּבְּים הְבִּים הְבִּבְים הְבְּבְים הְבִּבְים הְבּבְּבְים הְבּבּבְיים הְבְּבְּבְים הְיבִבּים הְבּב

destroy them, and to exterminate them. 25. But when (Esther) came before the king, he commanded by letters that his wicked device, which he devised against the Jews, should return upon his own head, and they hanged him and his sons on the pole. 26. Therefore did they call these days Purim, after the name of the Pur; therefore, for all the words of this letter, both for that which they had experienced thereby, and for that which had occurred unto them, 27. The Jews confirmed, and took upon themselves, and upon their seed, and upon all such as join themselves unto them, so that no one should fail therein, that they would keep these two days according to their prescription. and at their appointed time, in every year. 28. And these days are remembered and kept throughout every generation, every family, every province, and every city; and these days of Purim will not pass away from among the Jews, nor their memorial cease from the midst of their seed.

29. Then wrote Esther the queen, the daughter of Abichayil, with Mordecai the Jew, with all due strength, to confirm this letter of Purim the second time. 30. And he sent the letters unto all the Jews, to the hundred and twenty-seven provinces of the kingdom of Achashverosh, words of peace and truth, 31. To confirm these days of Purim in their times, just as Mordecai the Jew and Esther the queen had enjoined on them, and as they had confirmed for themselves and for their seed, the matters of the fastings and their prayers. 32. And the decree of Esther confirmed these matters of Purim; and it was written in the book.

by their more wealthy neighbours, so that they too may bless the Lord in joy and plenty.

^a This no doubt refers to the biblical canon, and means that the history of Esther was added thereto.

י רָאֵלֶה וְנִכְתָּב בָּפֵפֶר: נַיָּשֶׁם הַפָּּלֶךְ נַיָּשֶׁם הַפָּּלֶךְ הַ

- יְּצְחֵשְׁבְּשׁ מֵס על־הָאָרֶץ וְאִיִי הַיָּם: וְכָל־מֵּעֲשֵׁה תָּקְפּוֹ וּנְבָּוּרָתוֹ וּפָּרָשַׁת נְּרָלַרת מְרְדְּכַי אֲשֶׁר גִּדְלוֹ הַמֶּלֶךְ הְּנְיִרְתוֹ וּפָּרָשַׁת נְּרְלַרת מְרְדְּכַי אֲשֶׁר גִּדְלוֹ הַמֶּלֶךְ הָּנְיִים לְמִלְכֵי מְבִי הַיְּמִים לְמַלְכֵי מְבִי על־מַפֶּרֹ דְּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מְבִי הִיּהוּדִי משוה למלה אחשורוש
- יּפָּרֶם: כֵּיוּ מָרְדְּכֵי הַיְּהוּדִי מִשְׁנֶהֹ לַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁוּרוֹשׁ וְנָרוֹל לַיְהוּדִים וְרָצְוּילְרִוֹב אֶחֶיו דֹּרֵשׁ טוֹב לְעַמֹּוֹ וְרֹבֵּר שָׁלְוֹם לְכָל־וַרְעוֹ:

ותשלם מלאכת הספר הזה ביום ב' ז' לחדש טכת שנת תו"ר לפ"ק

^{*} אחשורוש קרי

CHAP. X. 1. And the king Achashverosh imposed a tribute upon the land, and the isles of the sea. 2. And all the acts of his power and of his might, and the exposition of the greatness of Mordecai, whereunto the king advanced him, behold they are written in the book of the chronicles of the kings of Media and Persia. 3. For Mordecai the Jew was next unto king Achashverosh, and great among the Jews, and accepted of the multitude of his brethren, a promoter of good to his people, and speaking peace to all the seed thereof.

END OF THE THIRD VOLUME.

